

ผลของการมองจากมุมมองอื่นและการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ต่อเจตคติรังเกียจกลุ่ม
และพฤติกรรมช่วยเหลือ : การศึกษาอิทธิพลกำกับและอิทธิพลส่งผ่าน

นายอรุณรัตน์ พรประสิทธิ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยา

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2560

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EFFECTS OF PERSPECTIVE TAKING AND RELATIONAL SELF-ESTEEM ON PREJUDICE AND
HELPING BEHAVIOR: A STUDY OF MODERATING AND MEDIATING EFFECTS

Mr. Narut Pornprasit

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy Program in Psychology

Faculty of Psychology

Chulalongkorn University

Academic Year 2017

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นและการเห็นคุณค่าใน
ตนเองจากความสัมพันธ์ต่อเจตคติรังเกียจกลุ่มและ
พฤติกรรมช่วยเหลือ : การศึกษาอิทธิพลกำกับและอิทธิพล
ส่งผ่าน
โดย นายนรุตม์ พรประสิทธิ์
สาขาวิชา จิตวิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชรภรณ์ บุญญศิริวัฒน์

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต

..... คณบดีคณะจิตวิทยา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรรณระพี สุทธิวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิชนา ไชยวุฒิมิกรณ์วานิช)
..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชรภรณ์ บุญญศิริวัฒน์)
..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.คัทธนา คณ์ มณีศรี)
..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ประพิมพ์า จรรย์รัตนกุล)
..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ กิตติคุณ ดร.นงลักษณ์ วิรัชชัย)

นรุตม์ พรประสิทธิ์ : ผลของการมองจากมุมของผู้อื่นและการเห็นคุณค่าในตนเองจาก
ความสัมพันธ์ต่อเจตคติรังเกียจกลุ่มและพฤติกรรมช่วยเหลือ : การศึกษาอิทธิพลกำกับและ
อิทธิพลส่งผ่าน (EFFECTS OF PERSPECTIVE TAKING AND RELATIONAL SELF-
ESTEEM ON PREJUDICE AND HELPING BEHAVIOR: A STUDY OF MODERATING
AND MEDIATING EFFECTS) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผศ. ดร.วัชรภรณ์
บุญญศิริวัฒน์, 202 หน้า.

การศึกษาการลดเจตคติรังเกียจกลุ่มด้วยวิธีการมองจากมุมของผู้อื่นในต่างประเทศมีจำนวน
มาก แต่ในประเทศไทยการศึกษาเรื่องนี้ยังคงมีจำนวนน้อย การศึกษาที่ 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาท
การเป็นตัวแปรกำกับของการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ ในการส่งอิทธิพลของการมองจาก
มุมของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติรังเกียจแบบเด่นชัด เจตคติรังเกียจกลุ่มแบบแอบแฝง และการเพิ่ม
พฤติกรรมช่วยเหลือ ผลการศึกษาที่ 1.1 จากนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 112 คน พบว่า
บุคคลในเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบเมื่อมีการมองจากมุมของผู้อื่นจะ
สามารถลดเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันได้มากกว่าบุคคลในเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเอง
จากความสัมพันธ์ทางบวก ผลการศึกษาที่ 1.2 จากนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 152 คน
พบว่าอิทธิพลของการมองจากมุมของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัด การลด
เจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบแอบแฝง และการเพิ่มพฤติกรรมช่วยเหลือไม่มีความแตกต่างกันระหว่าง
กลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ กลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเอง
จากความสัมพันธ์ทางลบ และกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก
การศึกษาที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทการเป็นตัวแปรกำกับของการเห็นคุณค่าในตนเองจาก
ความสัมพันธ์ ในการส่งอิทธิพลของการมองจากมุมของผู้อื่นที่มีต่อเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบเด่นชัด
โดยส่งผ่านการระบุตัวตนกับกลุ่มของตน การคล้อยตามบรรทัดฐาน และการรวมตนเองกับเป้าหมาย
ผลการศึกษาจากนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 271 คน พบว่าการส่งผ่านอิทธิพลของการ
มองจากมุมของผู้อื่นไปยังเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบเด่นชัดไม่มีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มเงื่อนไข
ควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ และกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจาก
ความสัมพันธ์ทางบวก ข้อค้นพบนี้ถือเป็นส่วนหนึ่ง que แสดงให้เห็นว่าการนำเทคนิคการมองจากมุมของ
ผู้อื่นมาปรับใช้จำเป็นต้องคำนึงถึงบริบททางวัฒนธรรมร่วมด้วย

สาขาวิชา จิตวิทยา

ปีการศึกษา 2560

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

5477901038 : MAJOR PSYCHOLOGY

KEYWORDS: PERSPECTIVE-TAKING / PREJUDICE / PREJUDICE REDUCTION / RELATIONAL SELF-ESTEEM / HELPING BEHAVIOR

NARUT PORNPRASIT: EFFECTS OF PERSPECTIVE TAKING AND RELATIONAL SELF-ESTEEM ON PREJUDICE AND HELPING BEHAVIOR: A STUDY OF MODERATING AND MEDIATING EFFECTS. ADVISOR: ASST. PROF. DR.WATCHARAPORN BOONYASIRIWAT, Ph.D., 202 pp.

There is an abundance of research on the use of perspective-taking in reducing prejudice in Western cultures. However, this is a limited area of research in Thailand. Study 1 of the present research aims to investigate the moderating role of relational self-esteem on the effect of perspective-taking on explicit and implicit prejudice reduction and increasing helping behavior. Results of Study 1.1, from 112 undergraduate students, indicated that individuals with positive relational self-esteem, using the perspective-taking technique increased, instead of decreased, prejudice towards homosexuality. Results of Study 1.2, based on 152 undergraduate students, showed that there was no difference between the control, the negative relational self-esteem, and the positive relational self-esteem conditions on the effect of perspective-taking in reducing explicit and implicit prejudice toward Burmese and increasing helping behavior. Study 2 aims to investigate the moderating role of relational self-esteem on the effect of perspective-taking on explicit prejudice, with the use of social identification, conforming to norms, and self-other merging as mediating variables. Results of the study, based on 271 undergraduate students, showed that the mediating effects are the same in the control and the positive relational self-esteem conditions. In sum, the results suggest that it is important to take into account the cultural context when implementing the perspective-taking technique to reduce prejudice.

Field of Study: Psychology

Student's Signature

Academic Year: 2017

Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้ด้วย ความกรุณาอย่างสูงจากบุคคลหลายท่าน ผู้วิจัยขอกราบ
ขอบพระคุณด้วยความซาบซึ้งใจอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้

กราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชรภรณ์ บุญญศิริวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้ความกรุณา สละเวลาทุ่มเทแรงกายแรงใจในการคำปรึกษา คำแนะนำ
ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ทางวิชาการ รวมทั้งให้กำลังใจผู้วิจัยมาโดยตลอดตั้งแต่เริ่มต้น
จนวิทยานิพนธ์เล่มนี้เสร็จสมบูรณ์

กราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ศัคนางค์ มณีศรี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.
อภิชญา ไชยวุฒิภรณ์วานิช และอาจารย์ ดร.ประพิมพา จรัสรัตนกุล ที่กรุณาสละเวลาให้คำชี้แนะ
และมุมมองทางวิชาการ ทำให้ผู้วิจัยมีความเข้าใจข้อมูล และรายละเอียดในงานวิจัยเพิ่มมากขึ้น

กราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ กิตติคุณ ดร.นงลักษณ์ วิรัชชัย ที่กรุณาถ่ายทอด
ความรู้และให้คำปรึกษาด้านสถิติ และการวิจัย จนวิทยานิพนธ์เล่มนี้เสร็จสมบูรณ์

ขอบคุณผู้ร่วมการทดลองทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือและความอนุเคราะห์ข้อมูล

ขอบคุณเจ้าหน้าที่ของคณะจิตวิทยาทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวก
สะดวกแก่ผู้วิจัย

ขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นจิตวิทยาสังคมทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือ และกำลังใจ จนผู้วิจัย
สามารถทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ได้สำเร็จ

กราบขอบพระคุณนายเจริญ และนางสุภลักษณ์ พรประสิทธิ์ บิดาและมารดาของผู้วิจัย ผู้
เป็นกำลังใจ และให้การสนับสนุนผู้วิจัยในทุกด้านมาตลอด และขอบคุณสมาชิกทุกคนใน
ครอบครัวของผู้วิจัยที่เข้าใจ ให้กำลังใจ และช่วยเหลือผู้วิจัยเสมอมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3
1. เจตคติรังเกียจกลุ่ม.....	3
2. พฤติกรรมช่วยเหลือ	17
3. การมองจากมุมของผู้อื่น	23
4. การนิยามตัวตน	34
5. การพัฒนาสมมติฐาน.....	42
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	44
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	46
ตัวแปรในการวิจัย.....	47
สมมติฐานการวิจัย	48
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	49
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	51
บทที่ 2 วิธีการดำเนินการวิจัย	52
ขั้นพัฒนาเครื่องมือ	52

ขั้นการวิจัย	70
การศึกษาที่ 1.1	70
การศึกษาที่ 1.2	73
การศึกษาที่ 2	78
การวิเคราะห์ข้อมูล	80
บทที่ 3 ผลการวิจัย	81
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาที่ 1.1	82
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาที่ 1.2	91
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาที่ 2	104
บทที่ 4 อภิปรายผลการวิจัย	119
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	126
รายการอ้างอิง	136
ภาคผนวก	154
ภาคผนวก ก แบบสอบถามคัดชื่อชาวพม่า	155
ภาคผนวก ข ผลการคัดเลือกชื่อชาวพม่า	156
ภาคผนวก ค คำสั่งในการสร้างการทดสอบการเชื่อมโยงเจตคติจริงเกี่ยวกับชาวพม่าแบบแอบแฝง โดยทำงานบนโปรแกรมอินควิสิท	157
ภาคผนวก ง คำสั่งวิเคราะห์คะแนนจากการทดสอบการเชื่อมโยงเจตคติจริงเกี่ยวกับชาวพม่าแบบ แอบแฝงโดยทำงานบนโปรแกรม SPSS	171
ภาคผนวก จ แบบสอบถามในการตรวจสอบการจัดกระทำกรมองจากมุมมองของผู้อื่น	182
ภาคผนวก ฉ แบบสอบถามในการตรวจสอบการจัดกระทำกรมองเห็นคุณค่าในตนเองจาก ความสัมพันธ์	184
ภาคผนวก ช มาตรการระบุตัวตนกับกลุ่มของตน	185
ภาคผนวก ซ มาตรการคล้อยตามบรรทัดฐาน	186

ภาคผนวก ฉ	มาตรวัดการรวมตนเองกับเป้าหมาย	187
ภาคผนวก ฉ	มาตรวัดเจตคติตั้งเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด	188
ภาคผนวก ฉ	มาตรวัดเจตคติตั้งเกียจชาวพม่าเด่นชัด.....	191
ภาคผนวก ฉ	การวัดพฤติกรรมช่วยเหลือ.....	194
ภาคผนวก ฉ	คำสั่งวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้าง การศึกษาที่ 1.1	195
ภาคผนวก ฉ	คำสั่งวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้าง การศึกษาที่ 1.2.....	197
ภาคผนวก ฉ	คำสั่งวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้าง การศึกษาที่ 2.....	200
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์		202

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1 การนิยามตัวตน	35
ตารางที่ 2 รอบของการทดสอบการเชื่อมโยงเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบแอบแฝง	66
ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของตัวอย่างในการวิจัย จำแนกตามปัจจัยทางประชากรศาสตร์ (N = 112).....	82
ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเพื่อทำนายการลดเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกัน (N = 112).....	86
ตารางที่ 5 ค่าสหสัมพันธ์และค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปร.....	87
ตารางที่ 6 ค่าสถิติการวิเคราะห์โมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติ รังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด	89
ตารางที่ 7 ผลการทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มี ต่อการลดเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด ระหว่างเงื่อนไขการเห็นคุณค่าใน ตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก.....	90
ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของตัวอย่างในการวิจัย จำแนกตามปัจจัยทางประชากรศาสตร์ (N = 152).....	92
ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเพื่อทำนายตัวแปรเกณฑ์ (N = 157)	96
ตารางที่ 10 ค่าสหสัมพันธ์และค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรของกลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่า ในตนเองจากความสัมพันธ์ (n = 49).....	97
ตารางที่ 11 ค่าสหสัมพันธ์และค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรของกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเอง จากความสัมพันธ์ทางลบ (n = 52).....	97
ตารางที่ 12 ค่าสหสัมพันธ์และค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรของกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเอง จากความสัมพันธ์ทางบวก (n = 51).....	98
ตารางที่ 13 ค่าสถิติการวิเคราะห์โมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติ รังเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัดและแบบแอบแฝง และพฤติกรรมช่วยเหลือ	101
ตารางที่ 14 ผลการทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มี ต่อการลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัดและแบบแอบแฝง และพฤติกรรมช่วยเหลือ ระหว่าง	

กลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ กลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก 103

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของตัวอย่างในการวิจัย จำแนกตามปัจจัยทางประชากรศาสตร์ (N = 271)..... 104

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเพื่อทำนายเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกัน (N = 271)..... 107

ตารางที่ 17 ค่าสหสัมพันธ์และค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรของกลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ (n = 137) 108

ตารางที่ 18 ค่าสหสัมพันธ์และค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรของกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ (n = 134) 109

ตารางที่ 19 ค่าสถิติการวิเคราะห์อิทธิพลทางตรงและทางอ้อมของโมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองผู้อื่นที่มีต่อเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด ของกลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์..... 112

ตารางที่ 20 ค่าสถิติการวิเคราะห์อิทธิพลทางตรงและทางอ้อมของโมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองผู้อื่นที่มีต่อเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด ของกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก 115

ตารางที่ 21 ผลการทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองผู้อื่นที่มีต่อเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด ระหว่างกลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์และกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก 117

ตารางที่ 22 ผลการคัดเลือกชื่อชาวพม่าเพื่อใช้ในการสร้างการทดสอบการเชื่อมโยงเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบแอบแฝง 156

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1 ความเกี่ยวข้องระหว่างพฤติกรรมช่วยเหลือ พฤติกรรมเอื้อต่อสังคม และพฤติกรรมเพื่อผู้อื่น	19
ภาพที่ 2 กลไกการส่งอิทธิพลของการมองจากมุมของผู้อื่นต่อเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบแอบแฝง (Todd & Burgmer, 2013)	34
ภาพที่ 3 การนิยามตัวตน	35
ภาพที่ 4 กรอบแนวคิดในการวิจัย การศึกษาที่ 1.1 (สมมติฐานที่ 1).....	45
ภาพที่ 5 กรอบแนวคิดในการวิจัย การศึกษาที่ 1.2 (สมมติฐานที่ 2-4).....	45
ภาพที่ 6 กรอบแนวคิดในการวิจัย การศึกษาที่ 2 (สมมติฐานที่ 5-7)	46
ภาพที่ 7 ขั้นตอนการศึกษาที่ 1.1	73
ภาพที่ 8 ขั้นตอนการศึกษาที่ 1.2	77
ภาพที่ 9 ขั้นตอนการศึกษาที่ 2	80
ภาพที่ 10 โมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัดของกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ	88
ภาพที่ 11 โมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด ของกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก.....	88
ภาพที่ 12 โมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัดและแบบแอบแฝง และพฤติกรรมช่วยเหลือ ของกลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์	99
ภาพที่ 13 โมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัดและแบบแอบแฝง และพฤติกรรมช่วยเหลือ ของกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ.....	100
ภาพที่ 14 โมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัดและแบบแอบแฝง และพฤติกรรมช่วยเหลือ ของกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก.....	101

ภาพที่ 15 โมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด ของกลุ่มเพื่อนไขควงคู่มือการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ 111

ภาพที่ 16 โมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด ของกลุ่มเพื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก..... 114

ภาพที่ 17 โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด..... 190

ภาพที่ 18 โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัด 193

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสังคมที่เราอาศัยอยู่เต็มไปด้วยความหลากหลาย และสลับซับซ้อนในเรื่องต่างๆ เช่น ลักษณะทางกายภาพ ความคิด เชื้อชาติ สัญชาติ สถานะทางสังคม อย่างไรก็ตามมนุษย์มีกระบวนการพัฒนากรอบความคิดหรือเกณฑ์ขึ้นมาเพื่อจัดหมวดหมู่สภาพแวดล้อมทางสังคมรวมถึงผู้คนในสังคมที่พบเจอ ว่าเป็นพวกเดียวกับตน (กลุ่มตน) หรือเป็นคนละพวกกับตน (กลุ่มอื่น) โดยบุคคลมีแนวโน้มที่จะมีความรู้สึกทางลบ รังเกียจ หรือไม่ชอบต่อกลุ่มอื่น รวมไปถึงสมาชิกของกลุ่มอื่น หรือเรียกว่า เจตคติรังเกียจกลุ่ม (prejudice) (Allport, 1954 อ้างถึงใน Stangor, 2009) การที่บุคคลมีเจตคติรังเกียจกลุ่มส่งผลให้มีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมที่มีความลำเอียงเข้าข้างกลุ่มตนเอง หรือแสดงพฤติกรรมที่ไม่ยุติธรรมต่อสมาชิกของกลุ่มอื่น เช่น การมีพฤติกรรมช่วยเหลือต่อสมาชิกกลุ่มอื่นน้อยกว่าช่วยเหลือกลุ่มตนเอง (Kunstman & Plant, 2008)

ปัจจุบันไทยได้เข้าร่วมกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asean Economic Community – AEC) เพื่อให้การเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนเกิดประโยชน์สูงสุดทั้งด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการลดเจตคติรังเกียจกลุ่ม ถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญ เนื่องจากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่าเจตคติรังเกียจกลุ่มส่งผลต่อการแสดงออกพฤติกรรม หรือการกีดกันทางสังคม โดยในต่างประเทศได้มีการเสนอวิธีการลดเจตคติรังเกียจกลุ่มไว้หลายวิธี ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจศึกษาวิธีการมองจากมุมมองของผู้อื่น (perspective taking) โดยให้บุคคลจินตนาการหรือนึกถึงสถานการณ์ในมุมมองของเป้าหมายของเจตคติรังเกียจกลุ่ม ซึ่งส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการรู้คิด และอารมณ์ที่มีต่อเป้าหมายของเจตคติรังเกียจกลุ่ม (Sturmer, Snyder, Davis, & Maitner, 2009) โดยผู้วิจัยมีความเห็นว่าวิธีการนี้น่าจะเหมาะสมกับคนไทยเพราะจากงานวิจัยพบว่าบุคคลในวัฒนธรรมคตริรวมหมู่จะมีความสามารถในการมองจากมุมมองผู้อื่นสูงกว่าบุคคลจากวัฒนธรรมปัจเจกบุคคล (Wu & Keysar, 2007) ซึ่งวัฒนธรรมของประเทศไทยเป็นวัฒนธรรมคตริรวมหมู่ (Hofstede, 2001; Oyserman, Coon, & Kemmelmeier, 2002) สำหรับคนไทยวิธีการมองจากมุมมองผู้อื่นจึงเป็นสิ่งที่น่าจะทำได้ง่าย

จากผลการวิจัยในต่างประเทศ พบว่าการมองจากมุมมองผู้อื่นจะช่วยลดเจตคติรังเกียจกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อบุคคลมีการประเมินตนเองทางบวก หรือมีการเห็นคุณค่าในตนเอง (self-

esteem) ในระดับสูง (Galinsky & Ku, 2004; Todd & Burgmer, 2013; Wang, Ku, Tai, & Galinsky, 2013) อย่างไรก็ตามผู้วิจัยตั้งข้อสังเกตว่างานวิจัยทั้งหมดศึกษาในตัวอย่างที่มีวัฒนธรรมแบบปัจเจกบุคคล ซึ่ง Markus และ Kitayama (1991) ได้เสนอว่าบุคคลที่ภูมิหลังทางวัฒนธรรมแบบปัจเจกบุคคลจะมีการนิยามตัวตน (self-construal) แบบพึ่งพาตนเอง (independent self) ซึ่งมีการให้คุณค่าในตนเองจากคุณลักษณะส่วนตัว เช่น ความสามารถ ค่านิยมส่วนตัว ในขณะที่บุคคลที่ภูมิหลังทางวัฒนธรรมแบบคณาธิปไตยจะมีการนิยามตัวตนแบบพึ่งพากันและกัน (interdependent self) โดยมีการให้คุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ที่ตนมีกับผู้อื่น เช่น การรับรู้ว่าคุณมีความหมาย หรือทำประโยชน์ให้กับบุคคลใกล้ชิด ดังนั้น การนำวิธีการมองจากมุมมองของผู้อื่นมาศึกษาร่วมกับการประเมินตนเองในคนไทยซึ่งมีภูมิหลังทางวัฒนธรรมแบบคณาธิปไตย จึงควรมีการปรับเปลี่ยนด้านที่ใช้ในการให้คุณค่าตนเองของบุคคลให้เหมาะสมกับสิ่งที่คนไทยให้ความสำคัญ ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อปรับใช้วิธีการมองจากมุมมองของผู้อื่นให้เหมาะสมกับคนไทย และทำงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ โดยทำการศึกษาบทบาทการเป็นตัวแปรกำกับของการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ที่มีต่ออิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่ส่งไปยังเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มและพฤติกรรมช่วยเหลือ และศึกษากลไกการทำงานของอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่ร่วมกับการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ที่ส่งผลไปยังเจตคติจริงเกี่ยวกับแบบเด่นชัด

นอกเหนือจากการศึกษาเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มที่มีต่อเชื้อชาติแล้วผู้วิจัยได้วางแผนศึกษาเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มที่มีต่อคนกลุ่มน้อยในสังคมที่มักตกเป็นเป้าของการรังเกียจ เพื่อให้ผลการวิจัยสามารถอ้างอิงเป้าหมายของเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มได้กว้างมากขึ้น โดยเลือกศึกษาในกลุ่มบุคคลรักเพศเดียวกัน เนื่องจากจากการศึกษาของจากรูวรรณ กันทะนิตย์ (2530) พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีเจตคติทางลบต่อการรักเพศเดียวกัน และจากการศึกษาของรุ่งกานดา พงศ์ธรรกุลพานิช (2531) พบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อชายที่รักเพศเดียวกันอยู่ในระดับปานกลาง อย่างไรก็ตามพบว่านักเรียนมีความคิดเห็นจำกัดสิทธิบางประการต่อชายที่รักเพศเดียวกัน เช่น การเป็นผู้นำ การจำกัดขอบเขตการเลือกประกอบอาชีพ รวมทั้งความคิดเห็นยับยั้งกิจกรรมที่ส่งผลให้ชายเกิดพฤติกรรมรักเพศเดียวกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าความคิดเห็นเหล่านี้เป็นการแสดงออกของเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่ม

โดยสรุปการศึกษานี้มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาวิธีการมองจากมุมมองของผู้อื่นให้เหมาะสมกับคนไทยที่มีวัฒนธรรมแบบคณาธิปไตย เพื่อใช้ลดเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มและเพิ่มพฤติกรรมช่วยเหลือ โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 การศึกษาโดยการศึกษาที่ 1 มีเป้าหมายหลักเพื่อศึกษาบทบาทการเป็นตัวแปรกำกับของการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ที่มีต่ออิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่ส่งไปยังเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มและพฤติกรรมช่วยเหลือ ส่วนการศึกษาที่ 2 เป็นการศึกษาบทบาทการเป็นตัวแปรกำกับของการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ ในการกำกับกลไกการทำงานของอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่ม

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เจตคติรังเกียจกลุ่ม

1.1 ความหมายของเจตคติรังเกียจกลุ่ม

Brewer และ Brown (1998) ได้ให้ความหมายของ เจตคติรังเกียจกลุ่มไว้ว่า เป็นเจตคติที่มีต่อบุคคลเป้าหมาย ซึ่งเกิดจากการที่บุคคลเป้าหมายเป็นสมาชิกของกลุ่มทางสังคม

Whitley และ Kite (2010) ได้ให้ความหมายของเจตคติรังเกียจกลุ่มว่า เป็นความรู้สึกหรืออารมณ์ของบุคคลเมื่อนึกถึงหรือมีปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกของกลุ่มอื่น โดยเจตคติรังเกียจกลุ่มถือเป็นคนละส่วนกับความเชื่อเหมารวม (stereotypes) ซึ่งเป็นเรื่องของการรู้คิด ในขณะที่เจตคติรังเกียจกลุ่มจะเป็นเรื่องของอารมณ์ ความรู้สึก และได้อธิบายเพิ่มเติมว่าเจตคติที่กล่าวถึงนี้เป็นประเพณีที่มีต่อกลุ่มทางสังคมโดยรวม หรือกลุ่มทางสังคมที่บุคคลเป็นสมาชิกอยู่ โดยสามารถเป็นได้ทั้งการประเพณีทางบวก และทางลบ อย่างไรก็ตามเจตคติทางลบเป็นส่วนที่ทำให้เกิดปัญหาในสังคมมากกว่าเจตคติทางบวก นักวิจัยส่วนใหญ่ใช้เจตคติทางลบในการให้ความหมายเจตคติรังเกียจกลุ่มมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับ Stangor (2009) ที่ได้ให้ความหมายของเจตคติรังเกียจกลุ่มไว้ว่า เป็นเจตคติทางลบที่มีต่อกลุ่มอื่น หรือรวมไปถึงสมาชิกของกลุ่มนั้น

Myers (2010) ได้ให้ความหมายของเจตคติรังเกียจกลุ่มไว้ว่าเป็น การประเพณีทางลบที่มีต่อกลุ่มอื่น หรือสมาชิกของกลุ่มนั้นที่เกิดขึ้นอย่างมีอคติ ซึ่งเมื่อพิจารณาความหมายตามองค์ประกอบของเจตคติต่างๆ ไป ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วนคือ ความรู้สึก ความเชื่อ การรู้คิด และพฤติกรรม บุคคลที่มีเจตคติรังเกียจกลุ่มจะมีความรู้สึกไม่ชอบ รังเกียจบุคคลหรือกลุ่มที่ต่างจากตน มีการกระทำที่เป็น การกีดกันทางสังคม และมีความเชื่อทางลบต่อกลุ่มเป้าหมาย เช่นเดียวกับ Brown (2010) ที่เสนอว่าเจตคติรังเกียจกลุ่ม เป็นความเชื่อทางลบที่ต่อกลุ่มอื่นหรือสมาชิกของกลุ่มอื่น ซึ่งเกี่ยวข้องกับอารมณ์ ความรู้สึก รวมไปถึงการแสดงออกของพฤติกรรมของบุคคล

สอดคล้องกับ Dovidio, Hewstone, Glick, และ Esses (2010) ได้ให้ความหมายของเจตคติรังเกียจกลุ่มไว้ว่าเป็นเจตคติของบุคคลที่มีต่อกลุ่มหรือสมาชิกของกลุ่มอื่น ซึ่งเจตคตินี้จะก่อให้เกิดหรือรักษาความเหลื่อมล้ำทางสถานภาพสังคมระหว่างกลุ่ม โดยเป็นความเชื่อที่บุคคลมีต่อกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งนำไปสู่ความรู้สึกไม่ชอบ ไม่พอใจ และความโน้มเอียงในการแสดงออกของพฤติกรรมทางลบต่อกลุ่มเป้าหมาย

นอกจากนี้จากแนวคิดของ Wilson, Lindsey, และ Schooler (2000) และ Fazio (1990) ที่มีการแบ่งเจตคติออกเป็นเจตคติแบบเด่นชัด และเจตคติแบบแอบแฝงทำให้สามารถให้ความหมายเจตคติรังเกียจกลุ่ม ออกเป็น 2 แบบคือ

เจตคติรังเกียจกลุ่มแบบเด่นชัด (explicit prejudice) หมายถึง เจตคติทางลบที่มีต่อกลุ่มอื่น หรือรวมไปถึงสมาชิกของกลุ่มนั้น ที่แสดงออกมาโดยบุคคลผู้ตัว อยู่ภายใต้การควบคุม

เจตคติรังเกียจกลุ่มแบบแอบแฝง (implicit prejudice) หมายถึง เจตคติทางลบที่มีต่อกลุ่มอื่น หรือรวมไปถึงสมาชิกของกลุ่มนั้น ที่แสดงออกมาโดยบุคคลไม่รู้ตัว ไม่ผ่านการคิดพิจารณา และเป็นไปอย่างอัตโนมัติหรืออยู่นอกเหนือการควบคุม

โดยสรุปเจตคติรังเกียจกลุ่ม หมายถึง ความเชื่อ ความรู้สึกหรืออารมณ์ รวมทั้งแนวโน้มในการแสดงออกทางลบของบุคคลที่มีต่อกลุ่มทางสังคมอื่นหรือสมาชิกของกลุ่มนั้น โดยแสดงออกมาให้เห็นได้ทั้งในรูปแบบเด่นชัด และรูปแบบแอบแฝง

1.2 การเกิดเจตคติรังเกียจกลุ่ม

1.2.1 ทฤษฎีสภาพภายในของบุคคล (inner stage theories)

ทฤษฎีกลุ่มนี้อธิบายการเกิดเจตคติรังเกียจกลุ่ม โดยพิจารณาจากความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยเสนอว่าเจตคติรังเกียจกลุ่มเกิดจากสภาพภายในตัวบุคคล เช่น บุคลิกภาพ ตัวอย่างเช่น Adorno, Frenkel-Brunswik, Levinson, และ Sanford (1950 อ้างถึงใน Whitley & Kite, 2010) ได้พัฒนาแนวคิดบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยม (authoritarian personality) โดยใช้ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ในการอธิบาย ซึ่งอธิบายได้ว่ารูปแบบการเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่เข้มงวดในวัยเด็กส่งผลให้บุคคลเกิดความขัดแย้งภายในจิตใจ เนื่องจากไม่สามารถขัดขึ้น หรือแสดงความก้าวร้าวกับพ่อแม่ได้ ความขัดแย้งภายในจิตใจดังกล่าวจึงสะสมและถูกแสดงออกมากับบุคคลเป้าหมายที่มีสถานะต่ำกว่า หรือเกิดเป็นเจตคติรังเกียจกลุ่มที่มีต่อคนกลุ่มอื่น

1.2.2 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (social learning theory)

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (social learning theory) (Bandura, 1986) สามารถนำมาอธิบายการเกิดเจตคติรังเกียจกลุ่ม ได้เป็น 3 ส่วน คือการสอนโดยตรง (direct teaching) การเรียนรู้จากการสังเกต (observational learning) และการเรียนรู้โดยการเลียนแบบ (vicarious learning) การสอนโดยตรง เกิดขึ้นเมื่อบุคคลได้รับแรงเสริมเมื่อแสดงเจตคติทางลบ เช่น เด็กผิวขาวจะได้รับรอยยิ้มจากพ่อแม่เมื่อแสดงเจตคติทางลบต่อเพื่อนชาวผิวดำ

นอกเหนือจากการสอนโดยตรงแล้วบุคคลสามารถเกิดการเรียนรู้โดยอ้อมจากการสังเกต ซึ่งนำไปสู่เป็นการเลียนแบบเจตคติ หรือพฤติกรรมของตัวแบบในชีวิตจริง เช่น พ่อ แม่ เพื่อน รวมไปถึงตัวแบบที่ไม่มีในชีวิตจริง เช่น ตัวละครในหนังสือ รายการโทรทัศน์ หรือภาพยนตร์ ตัวอย่างเช่น เด็กเห็นพ่อแม่ใช้คำพูดดูถูก และแสดงสีหน้ารังเกียจคนผิวดำ เด็กจึงเลียนแบบพฤติกรรมดังกล่าว ในส่วนของการเรียนโดยการเรียนรู้แบบนั้นเกิดขึ้นเมื่อบุคคลสังเกตเห็นว่าเจตคติ หรือพฤติกรรมของบุคคลอื่นที่แสดงออกมาได้รับแรงเสริม บุคคลจึงเกิดการเลียนแบบ เช่น น้องสาวเห็นพี่ชายได้รับคำชื่นชม

จากพ่อแม่เมื่อแสดงท่าที่รังเกียจคนผิวดำ น้องสาวจะเกิดการเรียนรู้ว่าการแสดงท่าที่รังเกียจคนผิวดำ เป็นเรื่องดี โดยจากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าเจตคติรังเกียจกลุ่มของผู้ปกครองมีส่วนเกี่ยวข้องกับเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบเด่นชัดของเด็ก (Castelli, Carraro, Tomelleri, & Amari, 2007) รวมทั้งเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบแอบแฝงของเด็ก (Sinclair, Dunn, & Lowery, 2004)

1.2.3 ทฤษฎีการรู้คิด (cognitive theories)

ทฤษฎีพัฒนาการทางการรู้คิด (cognitive-developmental theory)

Bigler และ Liben (1993) ได้นำทฤษฎีพัฒนาการทางการรู้คิดมาใช้อธิบายการเกิดเจตคติรังเกียจกลุ่ม โดยเสนอว่าเจตคติรังเกียจกลุ่มได้รับอิทธิพลมาจากความสามารถของบุคคลในการคิด ไตร่ตรองข้อมูลที่ซับซ้อนเกี่ยวกับของกลุ่ม ตัวอย่างเช่น บุคคลจะไม่สามารถแสดงออกถึงความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นได้ถ้าไม่มีความสามารถในการมองสถานการณ์หรือโลกจากมุมมองของผู้อื่น โดยเมื่อพิจารณาในเด็กจะพบว่าเจตคติรังเกียจกลุ่มเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ เนื่องจากเด็กยังไม่มีทักษะในการมองบุคคล โดยพิจารณาในระดับตัวบุคคล เด็กมักจะเน้นที่ตัวเองเป็นหลักและมองแบบเหมารวม เช่น เหมารวมว่าคนในกลุ่ม ก. มีพฤติกรรมเกเร

การจัดหมวดหมู่ทางสังคม (social categorization)

Allport (1954 อ้างถึงใน Stangor, 2009) ได้เสนอว่ามนุษย์ใช้การจัดหมวดหมู่สิ่งต่างๆ เพื่อเป็นพื้นฐานในการคิด การตัดสินใจในชีวิตประจำวันอย่างอัตโนมัติ ซึ่งเป็นกระบวนการที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ กระบวนการจัดหมวดหมู่นี้เป็นเหมือนเกณฑ์หรือกรอบแนวคิดที่ช่วยให้มนุษย์สามารถคิดหรืออธิบายสิ่งต่างๆ ได้ง่ายขึ้น และเมื่อมนุษย์มาอยู่ในสังคมต้องพบเจอผู้คนที่มีความหลากหลาย จึงเกิดการจัดหมวดหมู่ทางสังคม โดยการสร้างกรอบความคิดของการแบ่งเป็น กลุ่มตน และกลุ่มอื่น ซึ่งมนุษย์มีแนวโน้มที่จะมองว่ากลุ่มตนดีกว่าหรือเหนือกว่ากลุ่มอื่น หรือพยายามรักษาผลประโยชน์ของกลุ่มตน ซึ่งนำไปสู่เจตคติรังเกียจกลุ่ม

โดยการการจัดหมวดหมู่ทางสังคมได้รับผลมาจากการรับรู้ความเหมือนและความต่างระหว่างสมาชิกกลุ่มตน และสมาชิกของกลุ่มอื่น โดยบุคคลจะมีการรับรู้ว่ามีลักษณะที่เหมือนกันหมด หรือเป็นการมองแบบเหมารวม และมองว่าสมาชิกของกลุ่มตนมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งถือเป็นการมองกลุ่มอื่นแบบเหมารวม (out-group homogeneity effect)

1.2.4 ทฤษฎีการแย่งชิงทรัพยากรระหว่างกลุ่ม (realistic conflict theory)

ทฤษฎีการแย่งชิงทรัพยากรระหว่างกลุ่ม เสนอว่าบุคคลมีความต้องการที่จะได้ผลประโยชน์มากที่สุดแม้ว่าผลประโยชน์จะได้มาโดยการแย่งชิง ดังนั้นบุคคลจึงเข้าร่วมกลุ่มเพื่อร่วมมือกับสมาชิกภายในกลุ่มเพื่อให้ได้ผลประโยชน์ง่ายขึ้น ซึ่งผลประโยชน์นั้นย่อมเป็นที่ต้องการของกลุ่มอื่นด้วยเช่นกัน เจตคติรังเกียจกลุ่มจึงเกิดขึ้นจากความขัดแย้งในการแย่งชิงทรัพยากรระหว่างกลุ่มที่บุคคลสังกัดอยู่กับกลุ่มอื่น (Sherif, 1966 อ้างถึงใน Whitley & Kite, 2010) โดยทรัพยากร หมายถึง

ทรัพยากรด้านวัตถุ เช่น เงิน ที่ดิน หรือทรัพยากรด้านสังคม เช่น สถานะ อำนาจ นอกจากนี้จากการศึกษาพบว่า เพียงแค่สมาชิกภายในกลุ่มตกอยู่ในสถานการณ์การแข่งขันก็ส่งผลให้เกิดเจตคติรังเกียจกลุ่มต่อกลุ่มอื่น แม้ว่ากลุ่มนั้นจะไม่ได้เกี่ยวข้องกับสถานการณ์การแข่งขันนั้นเลย (Sassenberg, Moskowitz, Jacoby, & Hansen, 2007)

1.2.5 ทฤษฎีอัตลักษณ์ทางสังคม (social identity theory)

ทฤษฎีอัตลักษณ์ทางสังคม (Tajfel, 1969) มีพื้นฐานมาจากแนวคิดเรื่องอัตลักษณ์ทางสังคม ซึ่งเป็นการที่บุคคลให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงอัตมันท์ (self-concept) ของตนบางส่วนเข้ากับการเป็นสมาชิกของกลุ่ม ซึ่งเมื่อบุคคลระบุตนเองเข้ากับกลุ่ม บุคคลจะรู้สึกว่ามีสิ่งที่เกิดขึ้นกับกลุ่มก็เหมือนเกิดขึ้นกับตนเองด้วย เช่น เมื่อมีคนขึ้นชมมหาวิทยาลัยที่บุคคลสังกัดอยู่ บุคคลจะรู้สึกดี ในทางกลับกันถ้ามีคนดูถูกมหาวิทยาลัยที่บุคคลสังกัดอยู่ บุคคลจะรู้สึกไม่ดี ดังนั้นบุคคลจึงถูกกระตุ้นให้พยายามสร้างหรือรักษาให้กลุ่มของตนมีลักษณะทางบวก หรือดีกว่า เหนือกว่ากลุ่มอื่น

บุคคลจะเข้าข้างสมาชิกภายในกลุ่มตนมากกว่าสมาชิกของกลุ่มอื่น หรือเรียกว่าอคติเข้าข้างกลุ่มตน (ingroup bias) เพื่อเป็นการยืนยันสถานะของกลุ่มตนว่าอยู่เหนือกว่ากลุ่มอื่น ซึ่งเกิดจากการที่บุคคลรู้สึกถึงการแข่งขันระหว่างกลุ่ม หรือมีการเปรียบเทียบกับกลุ่มอื่น รวมทั้งเกิดจากความต้องการที่จะเพิ่มการเห็นคุณค่าในตนเองโดยการทำให้สถานะของกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับตนอยู่เหนือกว่ากลุ่มอื่นๆ

1.2.6 ทฤษฎีการถูกกีดกัน (relative deprivation theory)

ทฤษฎีการถูกกีดกัน (Crosby, 1976) อธิบายการเกิดเจตคติรังเกียจกลุ่มว่าเป็นการตอบสนองต่อความรู้สึกที่บุคคลไม่ได้รับความยุติธรรม เช่น การกีดกันการเข้าทำงาน เมื่อบุคคลโทษกลุ่มอื่นว่าเป็นสาเหตุทำให้ตนไม่ได้รับการปฏิบัติอย่างยุติธรรม บุคคลจะเกิดการพัฒนาความรู้สึกทางลบที่มีต่อสมาชิกของกลุ่มนั้น โดยความรู้สึกว่าไม่ได้รับการปฏิบัติอย่างยุติธรรมนี้สามารถเกิดขึ้นทั้งในระดับบุคคล และพัฒนาเป็นในระดับกลุ่ม โดยการถูกกีดกันในระดับบุคคล (personal relative deprivation) หมายถึง ระดับความรู้สึกที่บุคคลรู้สึกว่าตนเองไม่ได้รับความการปฏิบัติอย่างยุติธรรม ส่วนการถูกกีดกันในระดับกลุ่ม (group relative deprivation) หมายถึง ระดับความรู้สึกที่บุคคลรู้สึกว่ากลุ่มของตนไม่ได้รับความการปฏิบัติอย่างยุติธรรมในด้านผลประโยชน์บางอย่าง ซึ่งการถูกกีดกันในระดับกลุ่มมีความเกี่ยวข้องกับเจตคติรังเกียจกลุ่ม มากกว่าการถูกกีดกันในระดับบุคคล

1.2.7 ทฤษฎีบูรณาการการคุกคามระหว่างกลุ่ม (integrated threat theory)

ทฤษฎีบูรณาการการคุกคามระหว่างกลุ่ม (Stephan et al., 2002) เกิดจากการบูรณาการทฤษฎีการแย่งชิงทรัพยากรระหว่างกลุ่ม ทฤษฎีอัตลักษณ์ทางสังคม และทฤษฎีการถูกกีดกันเข้าด้วยกัน เพื่อใช้ในการอธิบายการเกิดเจตคติรังเกียจกลุ่ม โดยเสนอว่าเจตคติรังเกียจกลุ่มเกิดจากการ

รับรู้ว่าการคุกคามของตนถูกคุกคามจากการคุกคาม 3 รูปแบบ คือ ความวิตกกังวลระหว่างกลุ่ม (intergroup anxiety) การรับรู้การคุกคามแย่งชิงทรัพยากร (realistic threats) และการรับรู้การคุกคามเชิงสัญลักษณ์ (symbolic threat)

ความวิตกกังวลระหว่างกลุ่ม เป็นความรู้สึกวิตก หรือรู้สึกไม่สบายใจเมื่อต้องพบกับสมาชิกของคนกลุ่มอื่น เช่น กลัวจะเป็นที่พุดหรือกระทำบางอย่างที่ผิดไป หรือกลัวว่าจะแสดงออกถึงการมีเจตคติรังเกียจกลุ่ม การคุกคามแย่งชิงทรัพยากร มาจากความขัดแย้ง และการแข่งขันระหว่างกลุ่ม รวมทั้งความรู้สึกว่ากลุ่มถูกกลืนหรือสิทธิ ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เช่น การแย่งชิงผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ หรืออำนาจทางการเมือง ซึ่งเมื่อสองกลุ่มเกิดการแย่งชิงเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด เป้าหมายของกลุ่มหนึ่งยอมไปคุกคามความเป็นอยู่ของอีกกลุ่มหนึ่ง นอกจากนี้ความรู้สึกว่ากลุ่มถูกกลืนหรือสิทธิยังนำไปสู่ความรู้สึกว่ากลุ่มตนมีการแข่งขันแย่งชิงกับกลุ่มอื่น การรับรู้การคุกคามเชิงสัญลักษณ์ หมายถึง การรับรู้ความแตกต่างระหว่างกลุ่มในเรื่องของค่านิยม เจตคติ จริยธรรม และความเชื่อ หรือเป็นการคุกคามที่มีต่อโลกทัศน์หรือมุมมองของคนภายในกลุ่มซึ่งส่งผลให้บุคคลเกิดเจตคติรังเกียจกลุ่ม

1.3 ประเภทของเจตคตรังเกียจกลุ่ม

นักวิจัยได้เสนอว่าเจตคติไม่จำเป็นต้องเป็นการประเมินเป้าหมายในขณะที่บุคคลรู้ตัว แต่สามารถถูกกระตุ้นให้เกิดขึ้นได้อย่างอัตโนมัติโดยที่บุคคลไม่รู้ตัว (Chen & Bargh, 1997; Fazio, Sanbonmatsu, Powell, & Kardes, 1986) ดังนั้นเจตคติจึงสามารถเป็นได้ทั้งเจตคติแบบเด่นชัดและเจตคติแบบแอบแฝง เจตคติแบบแอบแฝงจะเป็นการประเมินเป้าหมายโดยที่บุคคลไม่รู้ตัว หรือไม่ได้ตั้งใจ ในขณะที่เจตคติแบบเด่นชัดจะเป็นการประเมินโดยที่บุคคลรู้ตัว มีการคิดไตร่ตรอง และสามารถควบคุมการแสดงออกของเจตคติได้ (Greenwald & Banaji, 1995)

Wilson และคณะ (2000) ได้เสนอว่าคนเรามีเจตคติคู่ขนาน (dual attitude) ซึ่งหมายถึงการที่บุคคลมีการประเมินหรือความรู้สึกที่หลากหลายต่อเป้าหมายเดียว ซึ่งส่วนหนึ่งจะเป็นเจตคติแบบแอบแฝง และอีกส่วนจะเป็นเจตคติแบบเด่นชัด เจตคติคู่ขนานอาจเกิดจากการประสบการณ์หรือการขัดเกลาทางสังคมที่บุคคลมีการเปลี่ยนเจตคติของตนเอง โดยเจตคติเดิมไม่ได้ถูกลบหรือหายไปแต่ยังคงถูกเก็บไว้ในความจำและกลายเป็นเจตคติแบบแอบแฝง ในขณะที่เจตคติใหม่จะเป็นอยู่ในส่วนที่บุคคลรู้ตัว หรือเป็นเจตคติแบบเด่นชัด

แม้ว่าทั้งเจตคติแบบแอบแฝง และแบบเด่นชัดจะเกิดจากประสบการณ์และการเรียนรู้ที่บุคคลสะสมมา ซึ่งน่าจะมีความสอดคล้องกันในทิศทางเป้าหมาย แต่ถ้าเจตคตินั้นเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบรรทัดฐานทางสังคม เจตคติทั้งสองส่วนอาจจะไม่สอดคล้องกัน เช่น เจตคตรังเกียจกลุ่มบุคคลที่อยู่ในสังคมที่มองเรื่องการเหยียดผิวเป็นเรื่องปกติ จะมีการแสดงเจตคตรังเกียจกลุ่มแบบแอบ

แฝง และแบบเด่นชัดที่สอดคล้องกัน ในขณะที่บุคคลที่อยู่ในสังคมที่เน้นเรื่องความเท่าเทียมบุคคลจะพยายามแสดงเจตคติที่ตรงกันกับกลุ่มแบบเด่นชัดให้น้อยที่สุดเพื่อให้สอดคล้องกับบรรทัดฐานทางสังคม แต่เจตคติที่ตรงกันกับกลุ่มแบบแอบแฝงนั้นบุคคลไม่สามารถควบคุมได้ Fazio, Williams, และ Sanbonmatsu (1990) อ้างถึงใน Dovidio, Kawakami, & Beach, (2001) ได้ทำการศึกษาพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติแบบเด่นชัดและเจตคติแบบแอบแฝงที่มีต่อเป้าหมายที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องละเอียดอ่อนทางสังคม เช่น ุง ทันตแพทย์ มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ในขณะที่ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติแบบเด่นชัดและเจตคติแบบแอบแฝงที่มีต่อเป้าหมายที่มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องละเอียดอ่อนทางสังคม เช่น สิว มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

Wilson และคณะ (2000) ได้อธิบายอิทธิพลของเจตคติแบบเด่นชัดและเจตคติแบบแอบแฝงที่มีต่อพฤติกรรมไว้ว่า เมื่อบุคคลมีเจตคติคู่ขนาน เจตคติแบบแอบแฝงจะถูกกระตุ้นอย่างอัตโนมัติ ในขณะที่เจตคติแบบเด่นชัดจำเป็นต้องอาศัยความสามารถ (capacity) และแรงจูงใจ (motivation) ในการดึงขึ้นมาจากความทรงจำ อิทธิพลของเจตคติแบบเด่นชัดและเจตคติแบบแอบแฝงที่มีต่อพฤติกรรมจึงขึ้นอยู่กับรูปแบบการตอบสนอง โดยเจตคติแบบเด่นชัดจะส่งผลกระทบต่อตอบสนองที่มาจากความคิดไตร่ตรอง พิจารณาถึงผลดี ผลเสียของการกระทำ ส่วนเจตคติแบบแอบแฝงจะมีผลต่อการตอบสนองที่อยู่นอกเหนือการควบคุม เช่น การใช้ภาษาท่าทาง หรือเป็นพฤติกรรมที่บุคคลมองว่าไม่ได้แสดงให้เห็นถึงเจตคติของตนจึงไม่ได้พยายามควบคุมการแสดงออกนั้น แนวคิดนี้มีความสอดคล้องกับแบบจำลองที่มีแรงจูงใจและโอกาสเป็นตัวทำนาย (Motivation and Opportunity as Determinants model: MODE) ของ Fazio (1990) ซึ่งได้เสนอว่าการตัดสินใจกระทำพฤติกรรมเกิดขึ้นได้ 2 กระบวนการ คือ เกิดขึ้นจากการคิดไตร่ตรอง (deliberate) หรือรู้สึกตัว (conscious) และเกิดขึ้นอย่างอัตโนมัติ (spontaneous) หรือไม่รู้สึกตัว (unconscious) โดยเมื่อบุคคลมีโอกาส (เช่น เวลา) และมีแรงจูงใจที่จะใช้ความคิดพิจารณาอย่างรอบคอบ (เช่น ตระหนักถึงการประเมิน) เจตคติแบบเด่นชัดจะมีอิทธิพลต่อการตอบสนองของบุคคลที่มีต่อเป้าหมาย แต่ถ้าบุคคลไม่มีโอกาส (เช่น มีเวลาจำกัด) หรือไม่มีแรงจูงใจที่จะคิดพิจารณา (เช่น เห็นว่าไม่ใช่เรื่องสำคัญ) เจตคติแบบแอบแฝงจะเข้ามามีอิทธิพลต่อการตอบสนองของบุคคลที่มีต่อเป้าหมาย

จากแบบจำลองเจตคติคู่ขนานของ Wilson และคณะ (2000) และแบบจำลองที่มีแรงจูงใจและโอกาสเป็นตัวทำนายของ Fazio (1990) แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติแบบเด่นชัดและเจตคติแบบแอบแฝง รวมทั้งความเกี่ยวข้องระหว่างเจตคติและพฤติกรรม โดยเมื่อพิจารณาในบริบทของเจตคติที่ตรงกันกับกลุ่ม Dovidio และคณะ (2001) ได้ทำการศึกษาการวิเคราะห์ห่อภิมาณเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติที่ตรงกันกับกลุ่มแบบเด่นชัด และเจตคติที่ตรงกันกับกลุ่มแบบแอบแฝงจากงานวิจัย 27 ชิ้น พบว่าเจตคติที่ตรงกันทั้งสองแบบสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลาง ($r = .24$)

นอกจากนี้ Dovidio, Kawakami, Smoak, และ Gaertner (2009) ได้สรุปรูปแบบของเจตคติรังเกียจกลุ่มที่ส่งผลต่อพฤติกรรมไว้ดังนี้

- 1) เจตคติรังเกียจกลุ่มแบบแอบแฝงสามารถทำนายการแสดงออกของอคติที่เกิดขึ้นอย่างอัตโนมัติได้ดีกว่าเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบเด่นชัด
- 2) เจตคติรังเกียจกลุ่มแบบเด่นชัดสามารถทำนายพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากการคิดไตร่ตรอง ได้ดีกว่าทำนายการแสดงออกของอคติที่เกิดขึ้นอย่างอัตโนมัติ รวมทั้งสามารถทำนายพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากการคิดไตร่ตรองได้ดีกว่าเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบแอบแฝง
- 3) เมื่อบุคคลมีโอกาส แรงจูงใจ และความสามารถในการพิจารณาไตร่ตรอง เจตคติรังเกียจกลุ่มแบบเด่นชัดจะสามารถทำนายทุกพฤติกรรมได้ดีกว่าเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบแอบแฝง

1.4 การวัดเจตคติรังเกียจกลุ่ม

ในการศึกษาเจตคติรังเกียจกลุ่มได้นักวิจัยพัฒนาวิธีการวัด และแบบวัดไว้อย่างหลากหลาย ซึ่งสามารถแบ่งเป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ วิธีการวัดโดยตรง (direct measures) และวิธีการวัดโดยอ้อม (indirect measures) โดยวิธีการวัดโดยตรง เป็นการวัดเจตคติโดยที่ผู้ตอบรู้ว่าตนกำลังทำการประเมินบางอย่างอยู่ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นแบบวัดที่เป็นการตอบลงกระดาษ (paper-and-pencil) โดยอาจเป็นข้อกระทงให้ผู้ตอบเลือกตอบ หรือเป็นคำถามปลายเปิดให้เขียนตอบ ซึ่งถือเป็นการประเมินเจตคติแบบเด่นชัด ส่วนวิธีการวัดโดยอ้อมเป็นการวัดเจตคติโดยที่ผู้ตอบไม่รู้ตัวว่าตนกำลังถูกประเมินหรือเป็นการตอบสนองที่อยู่นอกเหนือการควบคุมที่เกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ มักถือว่าการประเมินเจตคติแบบแอบแฝง ซึ่งวิธีการวัดโดยอ้อมจะช่วยลดปัญหาการบิดเบือนคำตอบเพื่อให้สอดคล้องกับความคาดหวังทางสังคม (social desirability concerns)

1.4.1 การวัดโดยตรง

1) มาตรการเจตคติต่อเชื้อชาติ (racial attitude scale) (Sidanius, Pratto, Martin, & Stallworth, 1991) เป็นมาตรการที่ใช้วัดเจตคติรังเกียจกลุ่มต่อเชื้อชาติโดยไม่ได้ใส่ใจเรื่องบรรทัดฐานทางสังคมสมัยใหม่ที่ไม่สนับสนุนการเหยียดเชื้อชาติซึ่งผู้พัฒนามาตรวัดเรียกว่า การเหยียดเชื้อชาติแบบดั้งเดิม (classical racism) โดยมาตรการจะประกอบด้วยข้อกระทงจำนวน 14 ข้อ ให้ผู้ตอบอ่านและทำการประเมินระดับความรู้สึกที่มีต่อข้อกระทงว่าเป็นทิศทางบวกหรือทิศทางลบ โดยมีช่วงคะแนนตั้งแต่ 1 หมายถึง รู้สึกทางลบมากที่สุด ไปจนถึง 5 หมายถึง รู้สึกทางบวกมากที่สุด ตัวอย่างข้อกระทงเช่น “ในมหาวิทยาลัยมีนักศึกษาผิวดำมากเกินไป” “ความเท่าเทียมทางเชื้อชาติ” และ “ชาวต่างชาติ” เป็นต้น มาตรการนี้พัฒนามาจากทฤษฎีอำนาจทางสังคม (theory of social dominance) ซึ่งอธิบายว่าบุคคลมีความต้องการที่จะรักษาอำนาจ หรือสถานะทางสังคมที่เหนือกว่า

เอาไว้ มาตรฐานนี้เมื่อนำไปวัดกับบุคคลที่มีอำนาจ หรืออยู่ในตำแหน่งที่เหนือกว่าผู้อื่นจึงพบว่ามีการเจตคติรังเกียจกลุ่มในระดับสูง

2) มาตรฐานเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบเบาบางและแบบรุนแรง (subtle and blatant prejudice scales) (Pettigrew & Meertens, 1995) มาตรฐานนี้พัฒนาขึ้นเพื่อใช้ศึกษาเจตคติรังเกียจกลุ่มในปัจจุบันที่มักจะเป็นการแสดงออกโดยนัยมากกว่าที่จะแสดงออกอย่างเปิดเผย ในบริบทของยุโรปตะวันตกที่มีความหลากหลายทางเชื้อชาติ Pettigrew (1998) ได้อธิบายว่าเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบรุนแรง เป็นการแสดงออกถึงการมีความรู้สึกลบต่อเป้าหมายอย่างชัดเจน ในขณะที่เจตคติรังเกียจกลุ่มแบบเบาบาง จะเป็นการแสดงออกโดยอ้อม หรือเมื่อมีโอกาสซึ่งการแสดงออกในรูปแบบนี้สังคมมักยอมรับได้ ตัวอย่างของข้อกระทงวัดเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบรุนแรง เช่น “ฉันจะไม่รังเกียจถ้าชาวอินเดียตะวันตกเป็นหัวหน้างาน (ข้อกระทงทางลบ)” “สาเหตุที่ชาวอินเดียตะวันตกไม่ร่ำรวยเหมือนชาวอังกฤษส่วนใหญ่เพราะว่าพวกเขาสืบเชื้อสายมาจากเผ่าพันธุ์ที่ไร้ความสามารถ” ตัวอย่างของข้อกระทงวัดเจตคติรังเกียจแบบเบาบาง เช่น “พวกเราไม่ควรผลักดันให้ชาวอินเดียตะวันตกไปอยู่ที่ที่พวกเขาไม่ต้องการ” “คุณรู้สึกชื่นชมชาวอินเดียตะวันตกบ่อยแค่ไหน” มาตรฐานนี้ถูกใช้ทำการศึกษาอย่างแพร่หลายในยุโรป แต่ไม่ค่อยถูกนำไปศึกษาในอเมริกา ซึ่งอาจเป็นเพราะส่วนของเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบแอบแฝงที่พัฒนาขึ้นมาให้เหมาะสมกับสังคมในยุโรป เมื่อนำไปใช้ในอเมริกาการแสดงเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบแอบแฝงจึงไม่เป็นที่ยอมรับ

3) มาตรฐานการเหยียดเชื้อชาติยุคใหม่ (Modern Racism Scale) (McConahay, Hardee, & Batts, 1981)

มาตรฐานนี้ถูกพัฒนาขึ้นเนื่องจากในอเมริกาเริ่มมีการเคลื่อนไหวเรื่องของสิทธิมนุษยชนทำให้การแสดงออกถึงเจตคติรังเกียจกลุ่มต่อคนผิวดำเป็นเรื่องที่สังคมไม่ยอมรับ ทำให้รูปแบบการแสดงออกของเจตคติรังเกียจกลุ่มมีการเปลี่ยนไปจากอดีตที่เคยแสดงออกอย่างชัดเจนมาเป็นการแสดงออกในเชิงสัญลักษณ์ หรือเป็นการแสดงออกแบบเบาบาง โดยมาตรฐานนี้ประกอบด้วยข้อกระทง 7 ข้อซึ่งเป็นข้อความที่เน้นเรื่องความเชื่อเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะเกี่ยวกับเชื้อชาติ เช่น “คนผิวดำมีอิทธิพลต่อการวางแผนลดความเหลื่อมล้ำทางเชื้อชาติในสถานศึกษามากกว่าที่ควรจะเป็น” “คนผิวดำมีความต้องการเรียกร้องความเท่าเทียมทางสิทธิมากเกินไป”

จากผลการศึกษาพบว่าคะแนนจากมาตรฐานการเหยียดเชื้อชาติยุคใหม่มีความเกี่ยวข้องกับแนวโน้มที่จะจัดหมวดหมู่บุคคลเป้าหมายโดยเชื้อชาติ (Blascovich, Wyer, Swart, & Kibler, 1997) การแสดงสีหน้าทางลบเมื่อเจอเป้าหมายเป็นคนผิวดำ (Vanman, Paul, Ito, & Miller, 1997) การแสดงความก้าวร้าวแบบแอบแฝงต่อคนผิวดำ (Beal, O'Neal, Ong, & Ruscher, 2000) มาตรฐานนี้ได้รับความนิยมนำมาใช้ในการศึกษาเรื่องเจตคติรังเกียจกลุ่มมากที่สุดมาตรฐานหนึ่ง นอกจากนี้ยังถูก

นำไปดัดแปลงเพื่อใช้ศึกษาในการศึกษาการเหยียดเพศ (Swim, Aikin, Hall, & Hunter, 1995) รวมทั้งในบริบทของประเทศอังกฤษ (Lepore & Brown, 1997)

1.4.2 การวัดโดยอ้อม

1) การวัดการตอบสนองทางสรีรวิทยา (physiological measures) เป็นการประเมินความเปลี่ยนแปลงของร่างกายที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้า การวัดการตอบสนองทางสรีรวิทยาที่ใช้ในการศึกษาเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มนั้นประกอบด้วยการตอบสนองของระบบหัวใจ เช่น อัตราการเต้นของหัวใจ ความดันโลหิต การตอบสนองทางผิวหนัง การเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อใบหน้า อัตราการประพริบตา ภาพสแกนสมอง การประเมินนี้สามารถบอกได้ถึงอารมณ์ทางบวกและอารมณ์ทางลบ แต่ไม่สามารถบอกได้ว่าเป็นอารมณ์ประเภทใด เช่น โกรธ โมโห อย่างไรก็ตาม Guglielmi (1999) เสนอว่าสำหรับการศึกษาเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มการรู้ว่าคุณมีการตอบสนองต่อเป้าหมายในทิศทางบวกหรือทิศทางลบถือว่าเพียงพอแล้ว แม้ว่าวิธีนี้จะมีข้อดีคือเป็นการวัดที่ผู้ถูกประเมินไม่สามารถควบคุมการตอบสนองและไม่รู้ตัวว่าถูกประเมินจึงทำให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงมากกว่าวิธีการวัดโดยตรง แต่วิธีการนี้มีข้อจำกัดคือ ค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง และต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ที่ผ่านการอบรมในการดำเนินการ

2) อคติระหว่างกลุ่มในการใช้ภาษา (linguistic intergroup bias) (Semin & Fiedler, 1988) เป็นการวัดเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มจากการใช้ภาษาของผู้ตอบใช้ โดยอคติระหว่างกลุ่มในการใช้ภาษาหมายถึง แนวโน้มที่บุคคลจะใช้ภาษาเชิงนามธรรมในการอธิบายเหตุการณ์ที่สอดคล้องกับเจตคติ หรือหมายถึงการใช้ภาษาเชิงนามธรรมในการอธิบายกลุ่มตนในทางบวก และใช้ภาษาเชิงนามธรรมในการอธิบายของกลุ่มอื่นในทางลบ ในการวัดอคติระหว่างกลุ่มในการใช้ภาษา ผู้ตอบจะได้รับสถานการณ์เพื่อให้พิจารณาเลือกคำจากตัวเลือกมาใช้ในการอธิบายสถานการณ์ ซึ่งตัวเลือกแต่ละตัวจะมีระดับความเป็นนามธรรมลดหลั่นกันไป

3) การเติมคำให้สมบูรณ์ (word fragment completion) (Son Hing, Li, & Zanna, 2002) เป็นการวัดเจตคติจริงเกี่ยวกับแบบแอบแฝงโดยอาศัยหลักการกระตุ้นความเชื่อเหมารวมที่บุคคลมีต่อเป้าหมาย โดยการให้ชุดคำที่ตัวอักษรบางตัวหายไป และให้ผู้ตอบเติมตัวอักษรให้คำสมบูรณ์ เพื่อใช้อธิบายเป้าหมายของเจตคติ เช่น S_Y (SHY), S_OR_T (SHORY), S_ART (SMART) จำนวนคำที่ถูกเติมให้สมบูรณ์จะบ่งบอกถึงเจตคติจริงเกี่ยวกับแบบแอบแฝงที่บุคคลมีต่อเป้าหมาย

4) การวัดด้วยการเสี่ยม (priming measures) (Fazio, Jackson, Dunton, & Williams, 1995) เป็นการวัดเจตคติจริงเกี่ยวกับแบบแอบแฝง โดยมีหลักการว่าถ้าบุคคลมีเจตคติทางลบต่อเป้าหมาย การเสี่ยมด้วยเป้าหมายอย่างรวดเร็วจะเป็นการกระตุ้นความรู้สึกทางลบ ซึ่งการกระตุ้นความรู้สึกทางลบนี้จะทำให้บุคคลตอบสนองต่อเป้าหมายอื่นที่มีลักษณะทางลบได้ง่ายขึ้น ในทาง

กลับกันการกระตุ้นความรู้สึกทางลบนี้จะทำให้บุคคลตอบสนองต่อเป้าหมายที่ลักษณะทางบวกได้ยากขึ้น

จากหลักการข้างต้นได้ถูกนำมาพัฒนาเป็นวิธีการวัดเจตคติรังเกียจกลุ่มโดยให้บุคคลจัดหมวดหมู่คำคุณศัพท์ว่าอยู่ในหมวดคำทางบวก หรือทางลบ โดยก่อนการนำเสนอคำคุณศัพท์แต่ละครั้งจะมีการนำเสนอเป้าหมายของเจตคติรังเกียจกลุ่ม (เช่น ภาพคนผิวดำ) อย่างรวดเร็วเพื่อเป็นการเสียม จากนั้นให้บุคคลจัดหมวดหมู่คำที่ปรากฏตามมาว่าอยู่ในหมวดคำทางบวก หรือทางลบ คะแนนเจตติรังเกียจกลุ่มพิจารณาจากความเร็วในการจัดหมวดหมู่คำคุณศัพท์ทางบวก และคำคุณศัพท์ทางลบ ถ้าระยะเวลาในการจัดหมวดหมู่คำคุณศัพท์ทางลบเมื่อเสียมด้วยเป้าหมาย มีการใช้เวลาน้อยกว่าระยะเวลาในการจัดหมวดหมู่คำคุณศัพท์ทางบวกเมื่อเสียมด้วยเป้าหมาย แสดงว่าบุคคลมีเจตคติทางลบต่อเป้าหมายนั้น

ต่อมา Payne, Cheng, Govorun, และ Stewart (2005) ได้นำวิธีการเสียมมาพัฒนาเป็นกระบวนการระบุความรู้สึกผิดพลาดจากการเสียม (affect misattribution procedure : AMP) โดยใช้วิธีการเสนอชุดภาพอย่างรวดเร็ว โดยเริ่มจากภาพเป้าหมายของเจตคติเพื่อเป็นการเสียมเจตคติ จากนั้นตามด้วยภาพอักษรจีน และสุดท้ายคือภาพสี่เหลี่ยมลายจุดขาวดำ ให้ผู้ร่วมการทดลองประเมินตัวอักษรจีนที่เห็นว่าน่าพึงพอใจ หรือไม่น่าพึงพอใจมากกว่าตัวอักษรจีนโดยทั่วไป โดย Payne และคณะ (2005) เชื่อว่าการเสียมด้วยภาพเป้าหมายของเจตคติจะทำให้บุคคลเกิดการระบุความรู้สึกที่มีต่อตัวอักษรจีนเบี่ยงเบนตามความรู้สึกที่เกิดจากการเสียม ผลการประเมินตัวอักษรจีนจึงแสดงถึงการเจตคติที่มีต่อเป้าหมายที่นำมาใช้ในการเสียม

Payne และคณะ (2005) ได้ทดลองเพื่อศึกษาคุณภาพการวัดของกระบวนการระบุความรู้สึกผิดพลาดจากการเสียม ผลการทดสอบความตรง (validity) พบว่าคะแนนเจตคติต่อผู้สมัคร จากกระบวนการระบุความรู้สึกผิดพลาดจากการเสียม สามารถทำนายเจตนาในการลงคะแนนเลือกตั้ง รวมทั้งมีความสัมพันธ์กับเจตคติแบบเด่นชัดต่อผู้ลงสมัคร ($r = .65$) นอกจากนี้ยังพบว่าคะแนนเจตคติต่อเชื้อชาติจากกระบวนการระบุความรู้สึกผิดพลาดจากการเสียม มีความสัมพันธ์กับเจตติรังเกียจแบบเด่นชัดต่อเชื้อชาติ ($r = .58$) ส่วนผลการทดสอบความเที่ยง (reliability) พบว่าจากการศึกษา 6 การศึกษา กระบวนการระบุความรู้สึกผิดพลาดจากการเสียมมีค่าความเที่ยงที่ทดสอบด้วยวิธีการหาค่าความสอดคล้องภายใน (internal consistency) เฉลี่ยอยู่ที่ .88

นอกจากนี้ยังมีการศึกษาแสดงที่เป็นหลักฐานแสดงให้เห็นถึงความตรงเชิงทำนายของกระบวนการระบุความรู้สึกผิดพลาดจากการเสียม เช่น การตัดสินใจลงคะแนนเลือกตั้ง (Payne, Krosnick, Pasek, Lelkes, Akhtar, & Tompson, 2010) พฤติกรรมเสพติด (Payne, McClernon, & Dobbins, 2007) การตัดสินใจเชิงจริยธรรม (Hofmann & Baumert, 2010)

5) การทดสอบการเชื่อมโยงแบบแอบแฝง (implicit association test) (Greenwald, McGhee, & Schwartz, 1998) วิธีการนี้พัฒนามาจากแนวคิดที่ว่า การเชื่อมโยงความคิดที่ไม่สอดคล้องกันจะทำให้บุคคลมีการตอบสนองที่ยากขึ้นหรือใช้เวลามาก ในขณะที่การเชื่อมโยงความคิดที่มีความสอดคล้องกันจะทำให้บุคคลตอบสนองได้ง่ายขึ้นหรือใช้เวลาน้อย การทดสอบการเชื่อมโยงแบบแอบแฝงทำโดยการให้ผู้ร่วมการทดลองจัดหมวดหมู่สิ่งเร้าลงใน 4 หมวดหมู่ผ่านคอมพิวเตอร์ โดยตอบผ่านปุ่มคีย์บอร์ดเพียง 2 ปุ่ม (เช่น คำคุณศัพท์เป็น ทางบวก หรือทางลบ และเป้าหมายเป็น คนผิวขาว หรือคนผิวดำ) โดยผู้ร่วมการทดลองจะได้รับคำสั่งให้ใช้เวลาน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ เนื่องจากตอบผ่านปุ่มคีย์บอร์ดเพียง 2 ปุ่ม ดังนั้นจะต้องมี 2 หมวดหมู่ที่จะต้องใช้ปุ่มคีย์บอร์ดร่วมกันในการตอบ ซึ่งการเสนอหมวดหมู่เพื่อใช้ในการตอบจะเกิดขึ้นได้ 2 รูปแบบคือ แบบที่หมวดหมู่สอดคล้องกัน (compatible) และแบบที่หมวดหมู่ไม่สอดคล้องกัน (incompatible) ในแบบที่หมวดหมู่สอดคล้องกัน จะเป็นการเสนอคำคุณศัพท์ทางบวกกับคนผิวขาว และการเสนอคำคุณศัพท์ทางลบกับคนผิวดำ และในแบบที่หมวดหมู่ไม่สอดคล้องกัน จะเป็นการเสนอคำคุณศัพท์ทางลบกับคนผิวขาว และการเสนอคำคุณศัพท์ทางบวกกับคนผิวดำ ตัวอย่างเช่น รูปแบบที่หมวดหมู่ไม่สอดคล้องกัน เสนอสิ่งเร้าเพื่อให้ผู้ร่วมการทดลองจัดหมวดหมู่ ในการตอบว่าสิ่งเร้าอยู่ในหมวดหมู่ คำคุณศัพท์ทางลบหรือคนผิวขาว จะใช้ปุ่มคีย์บอร์ด D ในการตอบร่วมกัน และในการตอบว่าสิ่งเร้าอยู่ในหมวดหมู่ คำคุณศัพท์ทางบวกหรือคนผิวดำจะใช้ปุ่มคีย์บอร์ด K ในการตอบร่วมกัน

เนื่องจากวิธีการนี้พัฒนาขึ้นมาเพื่อวัดระดับการเชื่อมโยงกันระหว่างเป้าหมายกับความรู้สึกทางลบในความทรงจำ ดังนั้นบุคคลที่มีเจตคติรังเกียจกลุ่มต่อเป้าหมายสูง จะจัดหมวดหมู่สิ่งเร้าได้เร็วและถูกต้องมากกว่า เมื่อรูปแบบการตอบเป็นแบบที่หมวดหมู่สอดคล้องกัน คือ การเสนอคำคุณศัพท์ทางบวกกับคนผิวขาว และการเสนอคำคุณศัพท์ทางลบกับคนผิวดำ

การทดสอบการเชื่อมโยงแบบแอบแฝงได้รับความนิยมและใช้อย่างแพร่หลายในการศึกษาเรื่องเจตคติ เนื่องจากเป็นวิธีที่ค่อนข้างใหม่ และมีคุณภาพในการวัดค่อนข้างสูง โดยมีผลการตรวจสอบคุณภาพของการทดสอบการเชื่อมโยงแบบแอบแฝงดังนี้ ความเที่ยงที่ทดสอบด้วยวิธีการแบ่งครึ่ง (split-half) และวิธีการหาค่าความสอดคล้องภายในมีค่าอยู่ระหว่าง .70 และ .90 ซึ่งถือว่ามีความค่อนข้างสูง (Nosek, Greenwald, & Banaji, 2007) ความเที่ยงที่ทดสอบด้วยวิธีการทดสอบซ้ำ (test-retest) มีค่าอยู่ระหว่าง .25 และ .69 โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ .50 (Lane, Banaji, Nosek, & Greenwald, 2007)

ส่วนความตรงที่ตรวจสอบโดยวิธีหาความสัมพันธ์กับเจตคติแบบเด่นชัด พบว่าจากการทำวิเคราะห์ห่อภิมาณของ Hofmann, Gawronski, Gschwendner, Le, และ Schmitt (2005) พบว่าการทดสอบการเชื่อมโยงแบบแอบแฝงมีความสัมพันธ์กับเจตคติแบบเด่นชัดค่อนข้างต่ำ ($r = .24$) อย่างไรก็ตามผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากฐานข้อมูลในอินเทอร์เน็ต พบว่าการทดสอบการเชื่อมโยงแบบ

แบบแผนมีความสัมพันธ์กับเจตคติแบบเด่นชัดสูงขึ้น ($r = .37$) (Nosek, 2005) นอกจากนี้ Greenwald, Poehlman, Uhlmann, และ Banaji (2009) ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ทอริมานเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงทำนายของการทดสอบการเชื่อมโยงแบบแบบแผน พบว่าเจตคติแบบแบบแผนที่วัดโดยการทดสอบการเชื่อมโยงแบบแบบแผนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การตัดสินใจ และการตอบสนองทางสรีรวิทยา ($r = .27$)

อย่างไรก็ตามปัจจุบันได้มีผู้ตั้งข้อสงสัยเรื่องความตรงของการทดสอบการเชื่อมโยงแบบแบบแผน เนื่องจากการทดสอบการเชื่อมโยงแบบแบบแผนอาศัยหลักการจัดหมวดหมู่เป้าหมาย โดยใช้หมวดหมู่กว้างๆ เช่น การใช้คำว่าไม่น่าพึงประสงค์ ซึ่งความรู้สึกที่อยู่ในหมวดหมู่ไม่น่าพึงประสงค์ นอกเหนือจากความรู้สึกรังเกียจแล้วยังอาจจะมีความรู้สึกอื่นอยู่ด้วย ซึ่ง Arkes และ Tetlock (2004) ได้เสนอว่า การเชื่อมโยงทางลบที่ได้จากการทดสอบเจตคติแบบแบบแผนนั้น มีความเป็นไปได้ที่จะเป็นการแสดงถึงความรู้สึกในเชิงเวทนา สงสาร เช่น การเชื่อมโยงทางลบของคนผิวขาวที่มีต่อคนผิวดำ อาจจะหมายถึงความรังเกียจที่ผิดจากเหตุการณ์ในอดีตที่คนผิวดำกระทำไม่ดีต่อคนผิวดำ

Uhlmann, Brescoll, และ Paluck (2006) ได้ศึกษาโดยการวิจัยเชิงทดลองเพื่อศึกษาว่าการเชื่อมโยงทางลบที่เกิดในการทดสอบการเชื่อมโยงแบบแบบแผนนั้น สามารถแสดงให้เห็นถึงความรังเกียจกลุ่ม รวมไปถึงความรู้สึกในเชิงเวทนา สงสารที่มีต่อเป้าหมาย โดยให้ผู้ร่วมการทดลองทำการทดสอบการเชื่อมโยงแบบแบบแผนต่อเชื้อชาติที่ใช้กันทั่วไป และทำการทดสอบการเชื่อมโยงแบบแบบแผนที่พัฒนาขึ้นใหม่โดยเปลี่ยนคำที่ใช้ในการจัดหมวดหมู่จากคำว่าเลว เป็นคำว่ากตขี้ และคำว่าดีเป็นคำว่าสิทธิ์พิเศษ ผลการศึกษาพบว่าคะแนนจากการทดสอบการเชื่อมโยงแบบแบบแผนทั้งสองมีความสัมพันธ์กันทางบวก ($r = .30$) นอกจากนี้ยังได้ทำการทดลองเพิ่มเติมพบว่าผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขที่ถูกจัดกระทำให้รับรู้ว่าคุณสมบัติถูกกตขี้ มีคะแนนจากการทดสอบการเชื่อมโยงแบบแบบแผนในทางลบสูงกว่ากลุ่มควบคุม จากผลการศึกษาของ Uhlmann และคณะ (2006) แสดงให้เห็นว่าการเชื่อมโยงกลุ่มอื่นกับหมวดหมู่ทางลบ อาจจะเป็นการเชื่อมโยงกับความรู้สึกเจ็บปวด หรือเวทนา แทนที่จะเป็นการเชื่อมโยงกับความรู้สึกไม่ชอบ หรือรังเกียจ รวมทั้งจากการศึกษาของ Andreychik และ Gill (2012) ที่ศึกษาพบว่าคะแนนจากการทดสอบการเชื่อมโยงแบบแบบแผนทางลบของบุคคลที่มีการอธิบายสาเหตุจากภายนอก จะมีความเกี่ยวข้องกับความรู้สึกซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นมากกว่าที่จะเป็นความรู้สึกรังเกียจ

สำหรับการศึกษานี้ผู้วิจัยวัดเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบแผนโดยใช้การทดสอบการเชื่อมโยงแบบแบบแผนซึ่งพัฒนาโดยตรวจสอบความตรงหาตามสภาพ (concurrent validity) กับกระบวนการระบุความรู้สึกผิดพลาดจากการเสียม เนื่องจากทั้งสองวิธีได้รับความนิยมใช้กันอย่างแพร่หลายในการศึกษาเจตคติแบบแบบแผน และมีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือและพัฒนามีความน่าเชื่อถือ นอกจากนี้ทั้งสองวิธีนี้ยังมีหลักการวัดที่ต่างกัน โดยการทดสอบการเชื่อมโยงแบบ

แบบแผนจะอาศัยการวัดระยะเวลาที่ได้จากการกลไกการขัดขวางการตอบสนอง ในขณะที่กระบวนการระบุความรู้สึกที่เบี่ยงเบนตามการเสียมจะอาศัยการเสียมหรือกระตุ้นจากเป้าหมายเจตคติที่ต้องการประเมิน โดยผลคะแนนที่ได้จากวิธีการระบุความรู้สึกที่เบี่ยงเบนตามการเสียมจะแสดงให้เห็นทั้งเจตคติที่มีต่อกลุ่มอื่น และเจตคติที่มีต่อกลุ่มตน ส่วนในการทดสอบการเชื่อมโยงแบบแบบแผนไม่สามารถแสดงให้เห็นคะแนนในลักษณะนี้ได้

1.5 การลดเจตคติรังเกียจกลุ่ม

1.5.1 การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม (intergroup contact)

วิธีการนี้เสนอว่าการมีปฏิสัมพันธ์ภายใต้เงื่อนไขที่เหมาะสมจะนำไปสู่การลดเจตคติรังเกียจกลุ่ม โดยเงื่อนไขประกอบด้วย กลุ่มจะต้องมีสถานะที่เท่าเทียมกัน (equal status) มีเป้าหมายร่วมกัน (shared goals) ได้รับการสนับสนุนจากผู้มีอำนาจ (authority sanction) และไม่มีการแข่งขันระหว่างกลุ่ม (absence of competition) (Pettigrew & Tropp, 2006) เป็นที่น่าสังเกตว่าวิธีการนี้จะสามารถลดเจตคติรังเกียจกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องเกิดขึ้นภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด ดังนั้นจึงเป็นเรื่องยากในการการนำวิธีการนี้จะไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มในบางครั้งถ้าควบคุมสถานการณ์ไม่ดีอาจนำไปสู่ผลลัพธ์ทางลบ (Stangor, Jonas, Stroebe, & Hewstone, 1996)

1.5.2 ทฤษฎีอัตลักษณ์ทางสังคม และการจัดหมวดหมู่ทางสังคม (social identity and categorization theory)

จากทฤษฎีอัตลักษณ์ทางสังคม และการจัดหมวดหมู่ทางสังคม สามารถพัฒนาเป็นกลยุทธ์ในการลดเจตคติรังเกียจกลุ่มได้ 2 วิธีดังนี้

1) การสลายการจัดหมวดหมู่ (deategorization) เป็นการทำให้บุคคลเน้นหรือให้ความสำคัญกับอัตลักษณ์ของแต่ละคน (individual identity) แทนที่จะไปให้ความสำคัญกับอัตลักษณ์ทางสังคม (social identity) โดยผ่านการใช้คำสั่งหรือการส่งเสริมให้บุคคลให้ความสำคัญกับตัวบุคคลมากกว่ากลุ่ม ตัวอย่างเช่น การให้ผู้ร่วมการทดลองทำงานร่วมกันภายใต้คำสั่งที่ให้ความสำคัญกับตัวบุคคล พบว่าผู้ร่วมการทดลองมีเจตคติรังเกียจกลุ่มลดลง (Bettencourt, Brewer, Croak, & Miller, 1992) อย่างไรก็ตามวิธีการนี้ไม่เหมาะกับการนำไปใช้ในกรณีที่เกิดกับกลุ่มเป้าหมายของเจตคติรังเกียจกลุ่มมีขนาดใหญ่ เนื่องจากเป็นไปได้ยากที่บุคคลจะมองสมาชิกของกลุ่มเป้าหมายทุกคนแบบเน้นที่ตัวบุคคลทั้งหมด

2) การจัดหมวดหมู่ใหม่ (recategorization) หรือการมีอัตลักษณ์ของกลุ่มร่วมกัน (common group identity) วิธีการนี้ลดเจตคติรังเกียจกลุ่มโดยการทำให้บุคคลมองว่าคนที่มาจากกลุ่มอื่นเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มใหญ่กว่า (superordinate group) หรือมีลักษณะบางอย่างร่วมกัน และ

ในขณะที่เดียวกันกลุ่มของตนก็ยังคงมีความแตกต่างหรือแยกออกจากกลุ่มอื่น ตัวอย่างเช่น ทำให้นักศึกษาจากต่างคณะ ให้ความสำคัญกับอัตลักษณ์จากมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นอัตลักษณ์ที่เหนือกว่า โดยที่นักศึกษาก็ยังคงมีอัตลักษณ์จากคณะอยู่ (superordinate identity) (Hornsey & Hogg, 2000) การให้ใส่เสื้อสีเดียวกัน (Gaertner & Dovidio, 2000) การแบ่งปันรางวัลกัน (Gaertner et al., 1999) การให้บุคคลจาก 2 กลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญคนละด้านทำงานร่วมกันภายใต้เงื่อนไขว่าทั้งสองกลุ่มมีสถานะเท่าเทียมกัน (Dovidio, Gaertner, Validic, Matoka, Johnson, & Frazier, 1997) สำหรับวิธีการนี้เกิดขึ้นได้ยากในชีวิตจริง เนื่องจากการให้บุคคลมองว่ากลุ่มตนและกลุ่มอื่นมีบางอย่างร่วมกัน แต่ก็ยังคงมีบางส่วนที่ขัดแย้งกันอยู่ ตัวอย่างเช่น ฝ่ายชาย และฝ่ายผลิตต่างมีเป้าหมายร่วมกันคือผลกำไรของบริษัท แต่ทั้ง 2 ฝ่ายก็ยังคงมีเป้าหมายย่อยของฝ่ายที่ขัดผลประโยชน์กันอยู่ดี

1.5.3 การใช้บรรทัดฐานทางสังคม (social norm)

จากการศึกษาพบว่าเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มและพฤติกรรมก็เกิดกันทางสังคมได้รับอิทธิพลมาจากบรรทัดฐานทางสังคม วิธีการนี้จึงใช้วิธีการทำให้บุคคลรับรู้ว่ามีบรรทัดฐานทางสังคมไม่สนับสนุนการมีเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มเพื่อชักจูงให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มตามบรรทัดฐานทางสังคม เช่น การทำให้ผู้ร่วมการทดลองทราบว่ากลุ่มเพื่อนของพวกเขาไม่สนับสนุนการใช้ความเชื่อแบบเหมารวม ส่งผลให้ผู้ร่วมการทดลองมีเจตคติลดลง (Stangor, Sechrist, & Jost, 2001) เป็นที่น่าสังเกตว่าวิธีการนี้ใช้ได้ผลในห้องทดลอง แต่ถ้าหากนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันบุคคลย่อมมีปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับคนในกลุ่มของตน ซึ่งผู้ทดลองไม่สามารถที่จะสร้างให้บุคคลเชื่อได้ตลอดไปว่ากลุ่มของตนมีบรรทัดฐานทางสังคมที่ไม่สนับสนุนการใช้ความเชื่อแบบเหมารวม

1.5.4 การกระตุ้นเพื่อให้เกิดความขัดแย้งภายในจิตใจ (inducing hypocrisy)

เป็นวิธีการที่ใช้การกระตุ้นให้บุคคลเกิดความขัดแย้งภายในจิตใจ โดยการให้บุคคลเขียนเรียงความที่ไม่สอดคล้องกับความเชื่อของตน จากนั้นทำให้บุคคลรู้ว่าสิ่งที่ตนได้เขียนไปสอดคล้องกับสิ่งที่ตนได้เขียนไว้ ซึ่งจะนำไปสู่ความรู้สึกขัดแย้งภายในจิตใจและทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคติและพฤติกรรม ตัวอย่างเช่น การให้ผู้ร่วมการทดลองเขียนเรียงความในหัวข้อว่าทำไมพวกเขาจึงต้องปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกับนักศึกษาต่างชาติ โดยผู้ทดลองจะแจ้งว่าเรียงความฉบับนี้จะถูกเผยแพร่เพื่อใช้ในการโน้มน้าวให้อ่านปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกับนักศึกษาต่างชาติ (Son Hing et al., 2002) อย่างไรก็ตามวิธีการนี้เป็นการลดเจตคติโดยการทำให้บุคคลหลีกเลี่ยงการแสดงออก แต่บุคคลยังคงมีความเชื่อเกี่ยวกับเจตคติจริงกลุ่มอยู่ (Stangor, 2009) นอกจากนี้ยังเป็นวิธีการที่ใช้ง่ายกับบุคคลเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเจตคติ ซึ่งถ้านำไปใช้ในชีวิตจริงอาจจะไม่เหมาะสมในเรื่องของจริยธรรม

1.5.5 การมองจากมุมมองของผู้อื่น

เป็นวิธีการลดเจตคติรังเกียจกลุ่มโดยให้บุคคลจินตนาการหรือนึกถึงสถานการณ์ในมุมมองของเป้าหมายเจตคติรังเกียจกลุ่มโดยอาจเป็นการพิจารณาตนเองเข้าไปอยู่ในสถานการณ์นั้นๆ หรือเป็นการพิจารณาถึงความต้องการหรือความปรารถนาของเป้าหมายในสถานการณ์นั้น (Batson & Shaw, 1991; Galinsky & Moskowitz, 2000) วิธีการนี้เป็นการกระตุ้นให้บุคคลลดเจตคติรังเกียจกลุ่มโดยผ่านการกระตุ้นให้บุคคลใช้ความสามารถทางการรู้คิด รวมทั้งกระตุ้นอารมณ์ซึ่งส่งผลเกิดความเข้าใจเป้าหมายของเจตคติรังเกียจกลุ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นผลจากความเชื่อ ความเข้าใจเดิมที่บุคคลมีต่อเป้าหมาย

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจศึกษาการใช้วิธีการมองจากมุมมองของผู้อื่นในการลดเจตติรังเกียจกลุ่ม เนื่องจากเมื่อเปรียบเทียบข้อจำกัดของวิธีการลดเจตติรังเกียจกลุ่มต่างๆ ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้นแล้วพบว่า การมองจากมุมมองของผู้อื่นมีข้อจำกัดน้อยกว่า รวมทั้งยังเป็นการเปลี่ยนรูปแบบความคิด ความรู้สึกของบุคคลที่ต่อเป้าหมายของเจตติรังเกียจกลุ่มแบบถาวรเนื่องจากการสร้างความเข้าใจต่อเป้าหมายขึ้นมาใหม่ เมื่อพิจารณาถึงลักษณะของคนไทยที่มีแนวโน้มที่พร้อมจะเข้าใจและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และ จากการศึกษาของ Wu และ Keysar (2007) ศึกษาพบว่าบุคคลจากวัฒนธรรมคิตรวมหมู่มีความสามารถในการมองจากมุมมองของผู้อื่นสูงกว่าบุคคลจากวัฒนธรรมปัจเจกบุคคล ผู้วิจัยจึงเห็นว่าวิธีการมองจากมุมมองของผู้อื่นน่าจะเป็นวิธีที่เหมาะสมกับคนไทย โดยผู้วิจัยสนใจศึกษาพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการลดการรังเกียจกลุ่ม ได้แก่พฤติกรรมช่วยเหลือคนนอกกลุ่ม อันจะกล่าวถึงดังต่อไปนี้

2. พฤติกรรมช่วยเหลือ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

2.1 ความหมายของพฤติกรรมช่วยเหลือ

ในการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมทางบวกที่มีต่อผู้อื่น นักวิจัยมีการใช้คำเรียกพฤติกรรมดังกล่าวไว้หลายคำที่พบบ่อย ได้แก่คำว่าพฤติกรรมช่วยเหลือ พฤติกรรมเอื้อต่อสังคม (prosocial behavior) และพฤติกรรมเพื่อผู้อื่น (altruism behavior)

Eisenberg และ Mussen (1989) ได้ให้ความหมาย พฤติกรรมเอื้อต่อสังคมไว้ว่าเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นอย่างอิสระเพื่อที่จะช่วยเหลือ หรือส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นหรือกลุ่ม ซึ่งเกิดขึ้นโดยตั้งใจที่จะกระทำโดยปราศจากการบังคับ ซึ่งอาจมีเหตุผลของการกระทำมาจากการต้องการประโยชน์ที่จะกลับคืนมาสู่ตนเอง หรืออาจเกิดจากความเห็นอกเห็นใจ ต้องการให้ผู้อื่นพ้นจากทุกข์ด้วยความจริงใจ

ในขณะที่พฤติกรรมเพื่อผู้อื่น หมายถึงรูปแบบหนึ่งของพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมที่เป็นการกระทำที่เกิดขึ้นโดยสมัครใจ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น โดยมีสาเหตุมาจากแรงจูงใจภายใน เช่น ความรู้สึกเห็นอกเห็นใจ หรือค่านิยมภายในจิตใจของบุคคลนั้น ซึ่งค่านิยมภายในจิตใจนี้ประกอบด้วย ความเชื่อที่ให้ความสำคัญกับสวัสดิภาพและความยุติธรรมแก่ผู้อื่น ดังนั้นเมื่อบุคคลได้แสดงพฤติกรรมนี้จะเป็นเหมือนกับการให้รางวัลตนเอง (self-reward)

Batson (1998) ได้ให้ความหมายพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมไว้ว่าเป็นการกระทำเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นหรือกลุ่มคน มากกว่าที่จะให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง เช่น การให้ความช่วยเหลือ การบริจาค การให้ความร่วมมือ โดยกระทำนี้อาจเกิดจากแรงจูงใจเพื่อตนเอง (egoism) หรือแรงจูงใจเพื่อผู้อื่น (altruism) ก็ได้

ในขณะที่พฤติกรรมเพื่อผู้อื่น ถือเป็นพฤติกรรมย่อยของพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม ซึ่งหมายถึง การช่วยเหลืออย่างเสียสละ หรือการช่วยเหลือโดยปราศจากการหวังผลตอบแทนที่เป็นรางวัลอย่างชัดเจน เนื่องจากการกระทำนี้เกิดจากแรงจูงใจเพื่อผู้อื่น

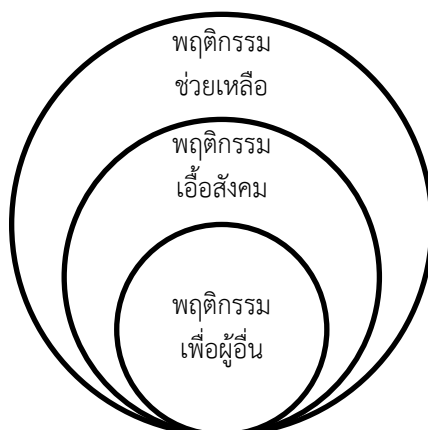
Bierhoff (2002) ได้กล่าวถึงคำว่าพฤติกรรมช่วยเหลือ พฤติกรรมเอื้อต่อสังคม และพฤติกรรมเพื่อผู้อื่น ว่ามักเป็นกลุ่มคำที่ถูกกันโดยที่มีความหมายทับซ้อนกันอยู่ ซึ่งหากพิจารณาจากแรงจูงใจที่เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการแสดงพฤติกรรมแล้วจะพบว่าสามารถให้ความหมายได้ดังนี้

พฤติกรรมช่วยเหลือ หมายถึง พฤติกรรมที่เป็นการสนับสนุนส่งเสริม หรือเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นทุกรูปแบบ ซึ่งเป็นความหมายที่กว้างที่สุด

พฤติกรรมเอื้อสังคม หมายถึง การกระทำที่มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริม ช่วยเหลือผู้ที่ได้รับ ซึ่งผู้ให้ความช่วยเหลือทำโดยตัดสินใจด้วยตนเอง ไม่ได้ทำเพราะว่าเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของตน

พฤติกรรมเพื่อผู้อื่น หมายถึง พฤติกรรมเอื้อสังคมที่เกิดจากแรงจูงใจที่ต้องการให้ผู้อื่นได้รับประโยชน์ มากกว่าที่จะคิดถึงตนเอง โดยมาจากการมองจากมุมมองของผู้อื่นและการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น ซึ่งเป็นความหมายที่แคบที่สุด

จากนิยามข้างต้นสามารถสรุปเป็นภาพเพื่อแสดงให้เห็นความเกี่ยวข้องของแต่ละพฤติกรรมได้ ดังนี้

ภาพที่ 1 ความเกี่ยวข้องระหว่างพฤติกรรมช่วยเหลือ พฤติกรรมเอื้อต่อสังคม และพฤติกรรมเพื่อผู้อื่น

สำหรับการศึกษาคำนี้เลือกใช้คำว่าพฤติกรรมช่วยเหลือ เนื่องจากเป็นคำที่บุคคลทั่วไปสามารถเข้าใจความหมายได้ตรงกัน รวมทั้งมีความหมายทางวิชาการที่กว้างและเหมาะสมกับศึกษาครั้งนี้ โดยผู้วิจัยสรุปความหมายของพฤติกรรมช่วยเหลือว่าเป็นการกระทำด้วยความสมัครใจเพื่อส่งเสริม สนับสนุน หรือให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น หรือกลุ่มอื่น

2.2 พฤติกรรมช่วยเหลือคนนอกกลุ่ม

เมื่อบุคคลมีปฏิสัมพันธ์กับสมาชิกของกลุ่มอื่น บุคคลมีแนวโน้มที่จะมีอคติเข้าข้างสมาชิกในกลุ่มตนมากกว่าสมาชิกของกลุ่มอื่น รวมทั้งโดยปกติบุคคลจะมีความเชื่อที่จะต้องดูแลกลุ่มหรือพวกพ้องของตนเองก่อน นักวิจัยจึงเสนอว่าการมีอคติเข้าข้างสมาชิกในกลุ่มตนมากกว่าสมาชิกของกลุ่มอื่นจะเกิดขึ้นในการแสดงพฤติกรรมช่วยเหลือด้วยเช่นกัน ดังนั้นเจตคติรังเกียจกลุ่มจึงถูกนำไปใช้ในการทำนายแนวโน้มที่บุคคลจะมีการแสดงพฤติกรรมช่วยเหลือคนนอกกลุ่มน้อยลง (Dovidio et al., 1997; Jackson & Esses, 1997; Levine, Cassidy, Brazier, & Reicher, 2002; Levine, Prosser, Evans, & Reicher, 2005)

อย่างไรก็ตามปัจจุบันรูปแบบในการแสดงออกถึงเจตคติรังเกียจกลุ่มได้เปลี่ยนแปลงไปจากอดีต โดยเป็นการแสดงออกที่มีลักษณะไม่เปิดเผยให้เห็นชัดเจนเพื่อให้เป็นที่ยอมรับในสังคม เนื่องจากบรรทัดฐานทางสังคมให้การยอมรับการแสดงออกเจตคติรังเกียจกลุ่มอย่างเปิดเผยลดลง (Crandall, Eshleman, & O'Brien, 2002; Monteith, Deneen, & Tooman, 1996) แม้ว่าการแสดงออกจะเปลี่ยนแปลงไปแต่จากการศึกษาพบว่าบุคคลยังคงมีเจตคติรังเกียจกลุ่มอยู่ โดยการศึกษา Dovidio และ Gaertner (2000) ได้ทำการทดลองและพบว่าการกีดกันทางสังคมจะเกิดขึ้นเมื่อพฤติกรรมดังกล่าวสามารถให้เหตุผลรองรับได้ว่าไม่ได้เกิดจากเจตคติรังเกียจกลุ่ม

การที่บรรทัดฐานทางสังคมมีผลให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงวิธีการแสดงเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่ม อาจมาจากเพื่อหลีกเลี่ยงการลงโทษทางสังคม และบุคคลอาจรู้สึกผิดหากแสดงออกถึงเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่ม เพราะมีการรับเอาบรรทัดฐานทางสังคมเข้าไปสู่ตนเอง (Fazio & Hilden, 2001; Monteith, 1993) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Plant และ Devine (1998) ที่ได้เสนอว่าบุคคลมีแรงจูงใจ 2 แบบ ในการตอบสนองต่อเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่ม คือ แรงจูงใจภายใน ที่มาจากความเชื่อส่วนบุคคลว่าเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มเป็นเรื่องไม่ดี และแรงจูงใจภายนอก ที่มาจากการยอมรับบรรทัดฐานทางสังคม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมทางสังคมที่เกิดขึ้นของบุคคลไม่ได้มาจากเจตคติที่บุคคลมีต่อผู้อื่นเพียงอย่างเดียว แต่มาจากสภาพแวดล้อมสถานการณ์ด้วย

พฤติกรรมช่วยเหลือได้ถูกนำมาศึกษาเป็นตัวแปรตามในเรื่องการกีดกันทางสังคมระหว่างกลุ่ม โดยทำการเปรียบเทียบพฤติกรรมช่วยเหลือที่ผู้ร่วมการทดลองมีต่อสมาชิกของกลุ่มตน กับสมาชิกของกลุ่มอื่น เพื่อแสดงให้เห็นถึงระดับการกีดกันทางสังคม เนื่องจากจากการศึกษาพบว่าโดยส่วนใหญ่พฤติกรรมช่วยเหลือจะเกิดจากแรงจูงใจเพื่อตนเองมากกว่าแรงจูงใจเพื่อผู้อื่น (Dovidio, Piliavin, Schroeder, & Penner, 2006) ซึ่งแรงจูงใจเพื่อตนเองนี้ประกอบด้วย การคาดหวังผลตอบแทนหรือรางวัลทางสังคม ความต้องการให้ตนเองรู้สึกดี การหลีกเลี่ยงการลงโทษจากสังคมหรือหลีกเลี่ยงอารมณ์ทางลบที่เกิดจากสถานการณ์นั้น หรือความรู้สึกผิด นอกจากนี้งานวิจัยบางส่วนไม่พบว่าพฤติกรรมช่วยเหลือเกิดจากแรงจูงใจเพื่อผู้อื่น (Cialdini et al., 1987; Maner et al., 2002) ดังนั้น บุคคลจึงอาจใช้พฤติกรรมช่วยเหลือในการนำเสนอตนเอง (self-presentation) เพื่อให้ผู้อื่นรับรู้ตนเองในทางบวก

ในสถานการณ์ที่ต้องให้ความช่วยเหลือสมาชิกของกลุ่มอื่น การตัดสินใจช่วยเหลืออาจเป็นวิธีการที่บุคคลใช้แสดงให้ผู้อื่นรับรู้ว่าคุณไม่มีเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่ม เนื่องจากการช่วยเหลือนั้นอาจเป็นการแสดงออกถึงการมีอำนาจหรือความสามารถของกลุ่มตนที่มีเหนือกว่ากลุ่มอื่น (Saucier & Miller, 2001) นอกจากนี้การตัดสินใจไม่ให้ความช่วยเหลือสมาชิกของกลุ่มอื่นไม่ได้หมายความว่าบุคคลมีเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มเสมอไป เนื่องจากในการตัดสินใจให้ความช่วยเหลือนั้นประกอบด้วย กระบวนการตัดสินใจหลายขั้นตอนประกอบด้วย การสังเกตเห็นสถานการณ์ การตีความสถานการณ์ว่าคุณต้องการความช่วยเหลือ การตัดสินใจที่จะให้ความช่วยเหลือ การวางแผนให้ความช่วยเหลือ และการลงมือให้ความช่วยเหลือ (Latane & Darley, 1970 อ้างถึงใน Saucier, McManus, & Smith, 2010) จึงเป็นไปได้ว่าการที่บุคคลไม่ได้ให้การช่วยเหลืออาจเกิดจากกระบวนการตัดสินใจดังกล่าว ไม่ได้เกิดจากการมีเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่ม หรือในทางตรงกันข้ามบุคคลอาจพิจารณาหาเหตุผลจากกระบวนการตัดสินใจดังกล่าวเพื่อใช้เป็นข้ออ้างในการที่จะไม่ให้ความช่วยเหลือ เพื่อที่คนอื่นจะได้ไม่รู้ว่าคุณมีเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่ม ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าการตัดสินใจช่วยเหลือสมาชิกของกลุ่มอื่น จะ

เกิดขึ้นหรือไม่ ขึ้นอยู่กับว่าสถานการณ์เอื้ออำนวยให้บุคคลสามารถหาเหตุผลมาอธิบายการตัดสินใจ ไม่ให้ความช่วยเหลือหรือไม่

Saucier, Miller, และ Doucet (2005) ได้ทำการวิเคราะห์ทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพฤติกรรมช่วยเหลือที่คนผิวขาวมีต่อคนผิวดำ พบว่าคนผิวขาวจะให้ความช่วยเหลือกับคนผิวดำน้อยกว่าคนผิวขาวด้วยกันเมื่อสถานการณ์ขอความช่วยเหลือนั้นเปิดโอกาสให้คนผิวขาวได้ใช้เหตุผลในการที่อธิบายถึงเหตุผลที่จะไม่ช่วยคนผิวดำ เช่น เป็นสถานการณ์ที่มีความเสี่ยง เป็นสถานการณ์ที่ยากต่อการให้ความช่วยเหลือ

ผลการศึกษาข้างต้นสนับสนุนทฤษฎีการหลีกเลี่ยงการเหยียดเชื้อชาติ (aversive racism theory) (Gaertner & Dovidio, 1986) ที่เสนอว่า บุคคลจะไม่แสดงออกถึงเจตคติจริงเกี่ยวกับตนเองมีออกมาอย่างเปิดเผยโดยตรง แต่จะแสดงออกมาโดยนัย หรือจะแสดงออกมาโดยตรงเมื่อมีเหตุผลที่จะอ้างว่าตนไม่มีเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่ม รวมทั้งสอดคล้องกับแบบจำลองการให้เหตุผล และการระงับเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่ม (justification-suppression model of prejudice) (Crandall & Eshleman, 2003) ที่เสนอว่าก่อนที่บุคคลจะแสดงออกให้เห็นถึงเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มที่ตนมีจะผ่านการพิจารณา ปัจจัยการให้เหตุผล และปัจจัยระงับ (เช่น บรรทัดฐานทางสังคม)

เมื่อพิจารณาตามแบบจำลองการกระตุ้นการช่วยเหลือจากต้นทุนและผลตอบแทน (arousal: cost-reward model of helping) (Piliavin, Dovidio, Gaertner, & Clark, 1981) ที่เสนอว่า บุคคลจะตัดสินใจให้ความช่วยเหลือหรือไม่ขึ้นอยู่กับพิจารณาถึงต้นทุนในการให้ความช่วยเหลือเปรียบเทียบกับต้นทุนในการไม่ให้ความช่วยเหลือ ซึ่งต้นทุนในการให้ความช่วยเหลือนั้นอาจพิจารณาจากปัจจัย เช่น เวลา ความเสี่ยง แรงงาน ส่วนต้นทุนในการไม่ให้ความช่วยเหลือนั้นอาจพิจารณาจากปัจจัย เช่น ความจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือ ความรู้สึกทางลบที่อาจเกิดขึ้น เช่น ความรู้สึกผิด ผลการศึกษาของ Saucier และคณะ (2005) พบว่าเมื่อความช่วยเหลือต้องลงทุนมาก คนผิวขาวจะให้ความช่วยเหลือคนผิวดำน้อยกว่าการให้ความช่วยเหลือคนผิวขาว

นอกจากนี้พบว่าคนผิวขาวจะให้การช่วยเหลือคนผิวดำน้อยกว่าการให้ความช่วยเหลือคนผิวขาว เมื่อเป็นการช่วยเหลือในสถานการณ์ฉุกเฉิน โดย Saucier และคณะ (2005) ได้อธิบายว่าสถานการณ์ฉุกเฉินทำให้บุคคลไม่สามารถควบคุมเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มที่มีต่อคนผิวดำได้ นอกจากนี้ Kunstman และ Plant (2008) ได้ทดลองเพื่อศึกษาอิทธิพลของสถานการณ์ฉุกเฉินที่ส่งผลการให้ความช่วยเหลือคนผิวดำ ผลการทดลองพบว่า ในสถานการณ์ที่ฉุกเฉินคนผิวขาวจะมีการช่วยเหลือคนผิวดำลดลงซึ่งสอดคล้องกับงานวิเคราะห์ทฤษฎีงานวิจัยของ Saucier และคณะ (2005)

Stepanikova (2007 อ้างถึงใน Stepanikova, Triplett, & Simpsom, 2011) ได้ทดลองโดยการกระตุ้นเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มต่อคนผิวดำแบบแอบแฝง (Implicit anti-black bias) ในผู้ร่วมการทดลองที่เป็นแพทย์ ผลการทดลองพบว่าแพทย์ที่ถูกกระตุ้นเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มต่อคนผิวดำแบบแอบ

แฝง มีการวินิจฉัยโรคให้กับคนผิวดำอย่างถี่ถ้วนน้อยกว่าแพทย์ที่ไม่ได้ถูกกระตุ้นเจตคติรังเกียจกลุ่มต่อคนผิวดำแบบแอบแฝง และ Rudman และ Ashmore (2007) ได้ทดลองโดยใช้สถานการณ์สมมติ เพื่อดูการตัดสินใจ ของนักศึกษาในการตัดงบประมาณขององค์การนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีเจตคติรังเกียจกลุ่มต่อเชื้อชาติแบบแอบแฝงในระดับสูง มีการแนะนำให้ตัดงบประมาณขององค์การนักศึกษาที่เป็นชนกลุ่มน้อย (minority organizations) สูงกว่านักศึกษาที่มีเจตคติรังเกียจกลุ่มต่อเชื้อชาติแบบแอบแฝงในระดับต่ำ และ Stepanikova และคณะ (2011) ได้ทำการศึกษาผลของเจตคติรังเกียจกลุ่มต่อเชื้อชาติแบบแอบแฝงที่มีต่อพฤติกรรมเอื้อต่อสังคม โดยทำการทดลองให้ผู้ร่วมการทดลองเล่นเกมโดยให้จับคู่แลกเปลี่ยนผลประโยชน์ (เงิน) ผลการทดลองพบว่าเจตคติรังเกียจกลุ่มต่อเชื้อชาติแบบแอบแฝงส่งอิทธิพลทางลบต่อพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมซึ่งในการทดลองนี้คือพฤติกรรมเอื้อเพื่อ (generosity)

2.3 แรงจูงใจของพฤติกรรมช่วยเหลือคนนอกกลุ่ม

Sturmer และ Snyder (2010) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจของพฤติกรรมช่วยเหลือสมาชิกของกลุ่มอื่นโดยให้ความสนใจกับการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น (empathy) ซึ่งถือเป็นความรู้สึกที่มีสำคัญทำให้เกิดพฤติกรรมช่วยเหลือที่มาจากแรงจูงใจเพื่อผู้อื่น ตามสมมติฐานการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นและพฤติกรรมเพื่อผู้อื่น (empathy-altruism hypotheses) (Batson, 1998) Sturmer และคณะ ได้ทดลองและสรุปว่าในการตัดสินใจช่วยเหลือผู้อื่น กรณีที่ผู้รับความช่วยเหลือเป็นสมาชิกของกลุ่มอื่นการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจให้ความช่วยเหลืออย่างมาก แต่กรณีที่ผู้รับความช่วยเหลือเป็นสมาชิกภายในกลุ่มการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจให้ความช่วยเหลือน้อยกว่าอิทธิพลของการรับรู้ความน่าดึงดูด (perceived attractiveness) ของเป้าหมาย

นอกจากนี้จากการศึกษาของ Siem และ Sturmer (2012) ศึกษาพบว่าการช่วยเหลือที่เกิดจากแรงจูงใจเพื่อคนอื่น หรือเกิดจากการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นยังส่งผลให้ผู้ให้การช่วยเหลือมีการตอบสนองความต้องการของผู้รับความช่วยเหลือมากกว่าการช่วยเหลือที่เกิดจากแรงจูงใจเพื่อตนเอง แต่ในการศึกษานี้พบเฉพาะในกรณีที่ผู้รับความช่วยเหลือเป็นสมาชิกภายในกลุ่ม

ดังนั้นจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจในการที่จะหาวิธีการกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมช่วยเหลือสมาชิกของกลุ่มอื่นจากแรงจูงใจเพื่อผู้อื่นหรือการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น เพื่อให้ความช่วยเหลือที่เกิดขึ้นเกิดประโยชน์ต่อผู้รับอย่างเต็มที่ ตามที่ผู้วิจัยได้เสนอไว้ในส่วนของการลดเจตคติรังเกียจกลุ่มว่าในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจศึกษาวิธีการมองจากมุมมองของผู้อื่น ซึ่งเป็นวิธีการที่มีกลไกบางส่วนทำงานผ่านการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น ในการลดเจตคติรังเกียจกลุ่ม และเพิ่มพฤติกรรมช่วยเหลือสมาชิกของกลุ่มอื่น โดยในการศึกษาครั้งนี้ได้ออกแบบการวัดพฤติกรรมช่วยเหลือที่เป็นพฤติกรรมที่ผู้ร่วมการ

ทดลองสามารถทำได้โดยไม่ต้องอาศัยความสามารถ หรือทักษะเฉพาะทางเพื่อลดโอกาสในการที่ผู้ร่วมการทดลองจะใช้เป็นข้ออ้างในการใช้เป็นเหตุผลที่จะไม่ให้ความช่วยเหลือ

3. การมองจากมุมมองของผู้อื่น

3.1 ความหมายของการมองจากมุมมองของผู้อื่น

Duan และ Hill (1996) ได้สรุปแนวคิดที่ศึกษาเกี่ยวกับการมองจากมุมมองของผู้อื่นและการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น ไว้ 3 แนวทาง ดังนี้

แนวคิดที่หนึ่ง นักทฤษฎีกลุ่มนี้พิจารณาการมองจากมุมมองของผู้อื่นและการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น บนพื้นฐานของแนวคิดคุณลักษณะ (dispositional) โดยมองว่าการมองจากมุมมองของผู้อื่นและการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น เป็นคุณลักษณะที่คงที่ หรือเป็นความสามารถพื้นฐานของบุคคลในการรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่น โดยมีสมมติฐานที่ว่าบุคคลอาจมีการมองจากมุมมองของผู้อื่นในระดับแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับนิสัย หรือพัฒนาการของแต่ละบุคคล

แนวคิดที่สอง มองว่าการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นเป็นประสบการณ์ทางความคิด หรืออารมณ์ที่หลากหลายขึ้นอยู่กับสถานการณ์ ดังนั้นการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นในแนวคิดนี้จึงหมายถึงการตอบสนองต่อประสบการณ์ผู้อื่น (Batson & Coke, 1981) หรือคล้ายกับการเข้าไปอยู่ในโลกหรือมุมมองของผู้อื่น แนวคิดกลุ่มนี้มีสมมติฐานว่าการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นของแต่ละบุคคลจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับการใช้การรู้คิดประเมินสถานการณ์ของแต่ละบุคคล นักจิตวิทยาสังคมมักใช้แนวคิดนี้ในการทดลองเพื่อศึกษากระบวนการทางสังคม เนื่องจากตามความหมายของแนวคิดนี้การรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น สามารถจัดกระทำให้เกิดขึ้นมาได้

แนวคิดที่สาม มักพบในการศึกษาทางคลินิก โดยมองว่าการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น เป็นกระบวนการประสบการณ์ที่มีหลายช่วง จากมุมมองนี้การรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น จะเน้นไปที่การทำความเข้าใจประสบการณ์ในการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นในแต่ละช่วง และกำหนดขั้นตอนในการสร้าง หรือสื่อสารการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น อย่างไรก็ตามแนวคิดนี้ยังมีข้อจำกัด เนื่องจากแนวคิดกระบวนการหลายช่วงของการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นนี้ยังคงเป็นแนวคิดที่มีเนื้อหาเชิงพรรณนามากกว่าเชิงอธิบาย

ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นศึกษากลไกในการส่งผลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อเจตคติ รังเกียจกลุ่ม และพฤติกรรมช่วยเหลือ ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาการมองจากมุมมองของผู้อื่นตามแนวคิดที่สอง เนื่องจาก แนวคิดนี้มองว่าการมองจากมุมมองของผู้อื่น เป็นการตอบสนองต่อประสบการณ์ผู้อื่นที่สามารถจัดกระทำเพื่อให้บุคคลเกิดขึ้นได้ โดยผู้วิจัยได้รวบรวมนิยามความหมายของการมองจากมุมมองของผู้อื่นตามแนวคิดนี้ ไว้ ดังนี้

Batson และ Shaw (1991) ได้อธิบายว่าการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นเกิดจากการมองจากมุมของผู้อื่น โดยการมองจากมุมของผู้อื่นเป็นการกระบวนการทางการรู้คิดไม่ใช่กระบวนการทางอารมณ์ และเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการมองสถานการณ์จากมุมมองของผู้อื่น ซึ่งรวมถึงการรับรู้ถึงความต้องการหรือความปรารถนาของบุคคลอื่น ไม่ใช่เป็นเพียงแต่การเห็นการตอบสนองต่อสถานการณ์ของบุคคลอื่น

Davis, Conklin, Smith, และ Luce (1996) ให้ความหมายของการมองจากมุมของผู้อื่น ว่าเป็นความสามารถในการพิจารณามุมมองด้านจิตใจของผู้อื่น ซึ่งเป็นผลให้บุคคลเกิดการสนใจต่อผู้อื่นมากขึ้น และลดการเอาตนเองเป็นศูนย์กลางลง

Cialdini, Brown, Lewis, Luce, และ Neuberg (1997) ให้ความหมายของการมองจากมุมของผู้อื่น ว่าเป็นการที่บุคคลนำเอามุมมองของผู้อื่นมาใช้ในการพิจารณาสถานการณ์

Galinsky และ Moskowitz (2000) ให้ความหมายของการมองจากมุมของผู้อื่น ว่าเป็นกระบวนการการจินตนาการชีวิตหรือสถานการณ์จากมุมมองของผู้อื่น หรือเป็นการจินตนาการเอาตนเองเข้าไปอยู่ในสถานการณ์ของผู้อื่น

โดยสรุปจากนิยามข้างต้นจะเห็นว่า การมองจากมุมของผู้อื่น เป็นกระบวนการทางการรู้คิดของบุคคลในการพิจารณาชีวิตหรือสถานการณ์จากมุมมองของผู้อื่น ซึ่งอาจเป็นได้ทั้งการพิจารณานำตนเองเข้าไปอยู่ในสถานการณ์นั้นๆ หรือเป็นการพิจารณาถึงความต้องการหรือความปรารถนาของบุคคลอื่นในสถานการณ์นั้น สำหรับความแตกต่างระหว่างรูปแบบการพิจารณาทั้ง 2 แบบนั้น ผู้วิจัยจะกล่าวถึงในหัวข้อต่อไป

3.2 การจัดการมมองจากมุมของผู้อื่น

3.2.1 คำสั่งในการจัดการกระทำ

Stotland (1969) เป็นบุคคลแรกที่พัฒนาการจัดการมมองจากมุมของผู้อื่น โดยใช้คำสั่ง 2 รูปแบบในการจัดการกระทำ แบบที่หนึ่ง คือ คำสั่งให้จินตนาการในมุมมองของผู้อื่น (imagine-other perspective) โดยขอให้ผู้ร่วมการทดลองจินตนาการว่าผู้อื่นหรือบุคคลเป้าหมายจะรู้สึกอย่างไรในสถานการณ์ที่เสนอให้ แบบที่ 2 คือ คำสั่งให้จินตนาการในมุมมองของตนเอง (imagine-self perspective) โดยขอให้ผู้ร่วมการทดลองจินตนาการว่าตนเองจะรู้สึกอย่างไรถ้าตกอยู่ในสถานการณ์ของผู้อื่นตามที่เสนอให้ จากผลการวิจัยที่ผ่านมา พบว่า รูปแบบคำสั่งที่ใช้ส่งผลให้เกิดผลลัพธ์จากการจัดการกระทำที่แตกต่างกัน เช่น งานวิจัยของ Batson, Early และ Salvarani (1997) พบว่า ทั้งคำสั่งให้จินตนาการในมุมมองของผู้อื่น และคำสั่งให้จินตนาการในมุมมองของตนเอง ทำให้ผู้ร่วมการทดลองเกิดการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นในระดับที่ไม่แตกต่างกัน แต่คำสั่งให้จินตนาการในมุมมองของตนเองจะทำให้ผู้ร่วมการทดลองเกิดความรู้สึกไม่สบายใจกับความทุกข์ของผู้อื่น

(personal distress) ในระดับที่สูงกว่า และการศึกษาของ Davis et al. (2004, การศึกษาที่ 1) ให้ผู้ร่วมการทดลองรายงานความคิดของพวกเขาที่เกิดขึ้นระหว่างดูคลิปวิดีโอสถานการณ์ของเป้าหมาย พบว่าผู้ร่วมการทดลองที่ได้รับคำสั่งให้จินตนาการในมุมมองของตนเอง รายงานร้อยละของความคิดที่เกี่ยวข้องกับตนเองในระดับที่สูงกว่า และมีการรายงานความคิดที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมาย และมีการตอบสนองทางบวกต่อเป้าหมาย (เช่น การชื่นชม) ในระดับที่น้อยกว่าผู้ร่วมการทดลองที่ได้รับคำสั่งจินตนาการในมุมมองของผู้อื่น

นอกจากนี้งานวิจัยของ Meyers, Laurent, และ Hodges (2014) พบว่า รูปแบบของคำสั่งมีผลต่อแรงจูงใจในการช่วยเหลือต่างกัน โดยคำสั่งให้จินตนาการในมุมมองของตนเองจะทำให้ผู้ร่วมการทดลองเกิดการรับรู้การรวมตนเองกับเป้าหมาย (self-other overlap) ในระดับที่สูงกว่าคำสั่งให้จินตนาการในมุมมองของผู้อื่น ในขณะที่คำสั่งทั้ง 2 รูปแบบส่งผลให้ผู้ร่วมการทดลองเกิดการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นในระดับที่ไม่ต่างกัน และเมื่อพิจารณาการส่งผลของคำสั่งในการจัดกระทำมุมมองจากมุมมองของผู้อื่นไปยังพฤติกรรมช่วยเหลือ พบว่าคำสั่งให้จินตนาการในมุมมองของตนเองส่งผลโดยอ้อมไปยังพฤติกรรมช่วยเหลือโดยส่งผลผ่านการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น และการรวมตนเองกับเป้าหมาย ในขณะที่คำสั่งให้จินตนาการในมุมมองของผู้อื่นส่งผลโดยอ้อมไปยังพฤติกรรมช่วยเหลือโดยส่งผลผ่านการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นเพียงตัวแปรเดียว

อย่างไรก็ตามมีงานวิจัยบางส่วนที่ไม่พบความแตกต่างของผลลัพธ์จากการใช้รูปแบบคำสั่งในการจัดกระทำที่ต่างกัน เช่น งานวิจัยของ Finlay และ Stephan (2000) พบว่ารูปแบบคำสั่งในการจัดกระทำทั้งสองรูปแบบส่งผลต่อการตอบสนองทางอารมณ์ของผู้ร่วมการทดลองไม่ต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Davis และคณะ (1996, การศึกษาที่ 1) ที่พบว่า รูปแบบคำสั่งในการจัดกระทำทั้งสองรูปแบบส่งผลต่อการรับรู้การทับซ้อนระหว่างตนเองกับผู้อื่น ของผู้ร่วมการทดลองไม่ต่างกัน

Batson (2009) ได้เสนอว่า ในการจัดกระทำมุมมองจากมุมมองของผู้อื่น โดยใช้คำสั่งให้จินตนาการในมุมมองของตนเอง จะช่วยให้ผู้ได้รับคำสั่งเข้าใจสถานการณ์ของเป้าหมายได้ลึกซึ้งมากขึ้น ในกรณีที่สถานการณ์ของเป้าหมายนั้นไม่ชัดเจนหรือเป็นสถานการณ์ที่บุคคลไม่คุ้นเคย แต่ถ้าสถานการณ์ของเป้าหมายมีความชัดเจนหรือเป็นสถานการณ์ที่บุคคลคุ้นเคย หรือเคยมีประสบการณ์ตรงมาก่อน การใช้คำสั่งให้จินตนาการในมุมมองของตนเอง อาจทำให้บุคคลนำประสบการณ์เดิมของตนมาใช้พิจารณาสถานการณ์ ซึ่งแทนที่จะเกิดความเข้าใจสถานการณ์ของเป้าหมายอย่างลึกซึ้ง อาจจะทำให้บุคคลเกิดการตอบสนองที่ไม่เหมาะสม และตัดสินใจจากมุมมองของตนเอง อย่างไรก็ตาม Batson และ Ahmad (2009) ได้เสนอว่าในกรณีที่เป้าหมายเป็นบุคคลที่ผู้ร่วมการทดลองรู้สึกรังเกียจ การใช้คำสั่งให้จินตนาการในมุมมองของผู้อื่น ที่ตกอยู่ในสถานการณ์ที่ยากลำบาก อาจจะนำไปสู่

ความรู้สึกยินดีหรือสมน้ำหน้าทีเป่าหมายที่ตกอยู่ในสถานการณ์นั้น แทนที่จะเกิดการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น

3.2.2 สื่อที่ใช้ในการจัดกระทำ

หลังจากที่ผู้รับการทดลองได้รับคำสั่งในการจัดกระทำ ผู้ร่วมการทดลองจะได้รับสื่อเพื่อใช้ประกอบการจินตนาการ หรือพิจารณาตามคำสั่ง ซึ่งจากการศึกษางานวิจัยที่ผ่านมา สามารถแบ่งสื่อที่ใช้ในการจัดกระทำได้เป็น 2 รูปแบบ คือ

1. สื่อที่มีเนื้อหา เป็นวิธีการให้สื่อที่มีเนื้อหาอธิบายหรือเล่าถึงสถานการณ์ที่เป่าหมายตกอยู่ ซึ่งอาจเป็นการฟังบทสัมภาษณ์ (Batson, Polycarpou, et al., 1997) การดูคลิปวิดีโอ (Dovidio et al., 2004) หรือการอ่านเรียงความ (Finlay & Stephan, 2000)

2. สื่อที่ไม่มีเนื้อหา เป็นวิธีการให้ผู้ร่วมการทดลองดูรูปภาพของเป่าหมาย และจินตนาการหรือพิจารณาตามคำสั่ง จากนั้นให้เป็นผู้ร่วมการทดลองเขียนบรรยายชีวิตของเป่าหมายในรูปภาพ (Galinsky & Moskowitz, 2000)

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้สื่อในการจัดกระทำเป็นการอ่านบทความที่มีเนื้อหาบรรยายสถานการณ์ในชีวิตของเป่าหมายเจตคติ เพราะบทความเป็นสื่อที่สามารถผลิตได้ง่าย และใช้งบประมาณต่ำเมื่อเทียบกับสื่อประเภทอื่นๆ รวมทั้งยังสามารถกำหนดเนื้อหาของบทความได้ ซึ่งจะช่วยกำหนดกรอบหรือเป็นแนวทางแก่ผู้ร่วมการทดลองในการมองจากมุมมองของผู้อื่น และใช้รูปแบบคำสั่งแบบให้จินตนาการในมุมมองของตนเอง เนื่องจากจากผลการศึกษาของ Myers และคณะ (2013) พบว่าคำสั่งให้จินตนาการในมุมมองของตนเองสามารถกระตุ้นให้บุคคลเกิดทั้งการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น และการรวมตนเองกับเป่าหมาย รวมทั้งเพื่อป้องกันความรู้สึกยินดีหรือสมน้ำหน้าที่เป่าหมายแทนที่จะเกิดการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นตามที่ Batson และ Ahmad (2009) ได้เสนอไว้

3.3 ผลของการมองจากมุมมองของผู้อื่น

จากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่าการมองจากมุมมองของผู้อื่นส่งผลให้บุคคลมีการรับรู้หรือมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่นในทางบวกมากขึ้น เช่นจากการศึกษาพบว่า การมองจากมุมมองของผู้อื่นส่งผลให้มีการใช้ความก้าวร้าวระหว่างบุคคลลดลง (Richardson, Hammock, Smith, Gardner, & Signo, 1994) ส่งผลให้บุคคลมีความรู้สึกไวต่อสถานการณ์ที่ยากลำบากของผู้อื่นมากขึ้น (Clore & Jeffery, 1972) มีความพึงพอใจในความสัมพันธ์กับผู้อื่นในระดับสูง (Franzoi, Davis, & Young, 1985) มีความเต็มใจที่จะให้อภัยผู้อื่นมากขึ้น (McCullough, Worthington, & Rachal, 1997)

ในบริบทการทำงานที่มีการแข่งขันแย่งชิงทรัพยากรพบว่าการมองจากมุมมองของผู้อื่นมีความเกี่ยวข้องกับการให้ความร่วมมือในการทำงานมากขึ้น (Parker & Axtell, 2001) การจัดการความ

ขัดแย้ง (Galinsky, Maddux, Gilin, & White, 2008) ลดความลำเอียงในการยึดตนเป็นศูนย์กลาง (egocentric biases) และเพิ่มการตัดใจที่ยุติธรรม (Caruso, Epley, & Bazerman, 2006) นอกจากนี้ยังถูกนำมาศึกษาในบริบทการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พบว่าการมองจากมุมมองของผู้อื่นสามารถช่วยเพิ่มการตระหนักในเรื่องสิ่งแวดล้อมซึ่งนำไปสู่การมีเหตุผล เจตคติ และพฤติกรรมที่ส่งเสริมสิ่งแวดล้อม (Berenguer, 2007, 2010; Sevillano, Aragonés, & Schultz, 2007)

ในบริบทความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มการมองจากมุมมองของผู้อื่นส่งผลให้บุคคลมีความรู้สึก หรือความคิดที่นำไปสู่การมีปฏิสัมพันธ์กับคนนอกกลุ่มในทางบวกเพิ่มขึ้น เช่น ทำให้บุคคลมีเจตคติเชิงบวกต่อกลุ่มแบบเด่นชัดลดลง (Dovidio et al., 2004; Galinsky & Ku, 2004; Galinsky & Moskowitz, 2000; Vescio, Sechrist, & Paolucci, 2003) รวมทั้งเจตคติเชิงบวกต่อกลุ่มแบบแอบแฝง (Todd, Bodenhausen, & Galinsky, 2012; Todd & Burgmer, 2013) และทำให้บุคคลมีพฤติกรรมช่วยสมาชิกของกลุ่มอื่นเพิ่มขึ้น (Batson, Chang, Orr, & Rowland, 2002; Batson, Early, et al., 1997; Sturmer et al., 2009) หรือมีพฤติกรรมกีดกันทางสังคมลดลง (Todd, Bodenhausen, et al., 2012)

3.4 กลไกการทำงานของมุมมองจากมุมมองของผู้อื่นไปยังเจตคติเชิงบวกต่อกลุ่มและพฤติกรรมช่วยเหลือ

กระบวนการรวมตนเองกับเป้าหมาย (self-other merging) ถือเป็นกระบวนการด้านการรู้คิดที่บุคคลที่มองจากมุมมองของผู้อื่นมีการเชื่อมโยงลักษณะร่วมบางอย่างกับเป้าหมาย ซึ่ง Galinsky, Ku, และ Wang (2005) ได้เสนอกรอบแนวคิดที่อธิบายกลไกการส่งผลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นไปยังความสัมพันธ์ในสังคม โดยส่งผ่านการรวมตนเองกับเป้าหมาย ที่สามารถแบ่งการรวมตนเองกับเป้าหมายออกเป็น 2 ส่วน คือการรวมตัวตนเข้ากับเป้าหมาย (inclusion of self to other) และการรวมเป้าหมายเข้ากับตัวตน (inclusion of other to self) โดยการรวมตัวตนเข้ากับเป้าหมายจะส่งผลให้บุคคลลดการใช้ความคิดแบบเหมารวมในการตัดสินผู้อื่นหรือลดเจตคติเชิงบวกต่อกลุ่ม ในขณะที่การรวมเป้าหมายเข้ากับตัวตนจะทำให้บุคคลเกิดพฤติกรรมที่สอดคล้อง ใกล้เคียงกับเป้าหมาย ซึ่งกลไกทั้งสองส่วนต่างส่งผลต่อความการมีปฏิสัมพันธ์ในสังคม

กลไกส่วนแรก การรวมตัวตนเข้ากับเป้าหมาย หมายถึง การที่บุคคลรับรู้เป้าหมายมีลักษณะของตนเองเชื่อมโยงอยู่ (self-like)

ส่วนกลไกส่วนที่สอง การรวมเป้าหมายเข้ากับตัวตน หมายถึง ระดับที่บุคคลมีการรวมเอาคุณลักษณะของเป้าหมายเข้ามาสู่ตนเอง (other-like)

ในการศึกษาเกี่ยวกับกลไกการรวมตนเองกับเป้าหมายบางการศึกษาไม่สามารถระบุได้ว่าเป็นการเชื่อมโยงแบบกลไกใด เนื่องจากปัญหาจากวิธีการวัดการรวมตนเองกับเป้าหมาย เช่น ใน

การศึกษาที่ใช้มาตรวัดการรวมเป้าหมายเข้ากับตัวตน (Inclusion of Other to Self Scale: IOS) ของ Aron, Aron, และ Smollan (1992) ซึ่งเป็นมาตรที่ใช้รูปวงกลม 2 วง ทับซ้อนกัน 7 ระดับ ซึ่งการทับซ้อนแสดงถึงระดับการรวมตนเองกับเป้าหมาย แต่มาตรวัดนี้ไม่สามารถบอกได้ว่าการรวมตนเองกับเป้าหมายนั้นเป็นรูปแบบใด

การรวมตัวตนเข้ากับเป้าหมาย

การศึกษาผลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นกับการรวมตนเองกับเป้าหมายส่วนใหญ่เป็นการศึกษาการรวมตัวตนเข้ากับเป้าหมาย เช่น การศึกษาของ Davis และคณะ (1996) ได้ทำการทดลอง 2 การศึกษา โดยการจัดการกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่นโดยให้ผู้ร่วมการทดลองดูคลิปวิดีโอการสัมภาษณ์ชีวิตของนักศึกษาที่มีปัญหาการเรียน ผลการทดลองพบว่าผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขการมองจากมุมมองของผู้อื่นมีร้อยละของการนำคุณลักษณะของตนเองไปอธิบายคุณลักษณะของเป้าหมายมากกว่าผู้ร่วมการทดลองในกลุ่มควบคุม ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการมองจากมุมมองของผู้อื่นทำให้เกิดการรวมตัวตนเข้ากับเป้าหมาย นอกจากนี้ Galinsky และ Moskowitz (2000, การศึกษาที่ 2) ได้ทำการทดลองแสดงให้เห็นว่าการมองจากมุมมองของผู้อื่นทำให้เกิดการรวมตัวตนเข้ากับเป้าหมายในระดับกลุ่ม (self-outgroup merging) นอกเหนือจากเป้าหมายในระดับบุคคล โดยทำการทดลองจัดการกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่น ให้ผู้ร่วมการทดลองดูรูปภาพชายสูงอายุ หลังจากนั้นให้เขียนเรียงความบรรยายชีวิตของชายสูงอายุ ผลการทดลองพบว่าผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขการมองจากมุมมองของผู้อื่นมีการประเมินแบบเหมารวมกับชายสูงอายุน้อยกว่าผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขอื่น และมีการเชื่อมโยงตนเองไปสู่กลุ่มคนสูงอายุมากกว่าผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขอื่น นอกจากนี้ยังพบว่าการมองจากมุมมองของผู้อื่นส่งผลให้มีการประเมินแบบเหมารวมกับชายสูงอายุน้อยลง โดยมีการเชื่อมโยงตนเองไปสู่กลุ่มคนสูงอายุเป็นตัวแปรส่งผ่าน จากการศึกษาที่กล่าวมา แสดงให้เห็นว่าการมองจากมุมมองของผู้อื่นส่งผลให้บุคคลเกิดการรวมตัวตนเข้ากับเป้าหมายทั้งในระดับบุคคล และระดับกลุ่ม

การรวมเป้าหมายเข้ากับตัวตน

Galinsky, Wang, และ Ku (2008) ได้ทดลองเพื่อแสดงให้เห็นกลไกของการมองจากมุมมองผู้อื่นที่ส่งผลต่อการรวมเป้าหมายเข้ากับตัวตน การศึกษาที่ 1A – 1D ทำการทดลองโดยจัดการกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่นโดยใช้วิธีการดูรูปภาพเป้าหมายแล้วเขียนเรียงความ หลังจากนั้นให้ผู้ร่วมการทดลองประเมินคุณลักษณะของตนเอง ซึ่งจากการศึกษาทั้ง 4 การทดลองได้มีการใช้บุคคลเป้าหมายที่หลากหลาย เช่น เซียร์ลิตเตอร์ อาจารย์มหาวิทยาลัย ชายสูงอายุ ชาวแอฟริกันอเมริกัน ผลการทดลองพบว่า การประเมินคุณลักษณะของตนเองของผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขการมองจากมุมมองผู้อื่น มีความใกล้เคียงกับคุณลักษณะของเป้าหมายมากกว่าเงื่อนไขอื่น นอกจากนี้การศึกษาที่ 1E ได้

ทำการศึกษาโดยใช้มาตรวัดวัดระดับการมองจากมุมมองของผู้อื่นแทนการจัดกระทำ ผลการทดลองที่ได้ยังคงสอดคล้องกับการศึกษาที่ 1A – 1D นั้นแสดงให้เห็นว่าผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขการมองจากมุมมองของผู้อื่นมีการเชื่อมโยงเอาลักษณะของเป้าหมายเข้ามาใช้ในการบรรยายตนเอง ไม่ว่าคุณลักษณะของบุคคลเป้าหมายในการมองจากมุมมองของผู้อื่นจะเป็นทางบวก (เชียร์ลิตเตอร์ อาจารย์มหาวิทยาลัย) หรือทางลบ (ชายสูงอายุ ชาวแอฟริกันอเมริกัน)

การศึกษาที่ 2A และ 2B เป็นการทดสอบการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่ส่งผลให้บุคคลมีการแสดงพฤติกรรมที่เหมือนกับเป้าหมาย โดยการศึกษาที่ 2A ใช้การจัดกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่นด้วยวิธีการฟังคลิปเสียงสัมภาษณ์ของอาจารย์มหาวิทยาลัย การศึกษาที่ 2B ใช้การจัดกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่นโดยวิธีการดูรูปภาพเชียร์ลิตเตอร์แล้วเขียนบทความ จากนั้นให้ผู้ร่วมการทดลองทำแบบทดสอบการคิดวิเคราะห์ ผลการทดลองพบว่า ผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขการมองจากมุมมองของผู้อื่นมีลักษณะคะแนนผลการทดสอบการคิดวิเคราะห์เป็นไปในทางเดียวกับลักษณะเหมารวมของเป้าหมาย โดยผู้ร่วมการทดลองที่มองจากมุมมองของอาจารย์มหาวิทยาลัย (ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีลักษณะเหมารวมว่าเป็นกลุ่มคนที่มีการคิดวิเคราะห์ในระดับสูง) มีระดับคะแนนผลการทดสอบการคิดวิเคราะห์สูงกว่ากลุ่มควบคุม ในขณะที่ผู้ร่วมการทดลองที่มองจากมุมมองของเชียร์ลิตเตอร์ (ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีลักษณะเหมารวมว่าเป็นกลุ่มคนที่มีการคิดวิเคราะห์ในระดับต่ำ) มีระดับคะแนนผลการทดสอบการคิดวิเคราะห์ต่ำกว่ากลุ่มควบคุม

Galinsky และคณะ (2008) อธิบายว่าการที่บุคคลที่มองจากมุมมองของผู้อื่นมีพฤติกรรมที่เหมือนหรือสอดคล้องกับเป้าหมายนั้นเป็นกลไกหนึ่งในการช่วยให้บุคคลสามารถเข้าหา หรือมีความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลเป้าหมายได้ อย่างไรก็ตามหากเป้าหมายมีลักษณะเหมารวมทางลบก็อาจจะไม่เป็นผลดีต่อการสร้างความสัมพันธ์ทางสังคม เช่นในสถานการณ์ของการทำกิจกรรมร่วมกัน หากบุคคลมองจากมุมมองของผู้สูงอายุซึ่งมีลักษณะเหมารวมว่าเป็นคนที่ให้ความร่วมมือ บุคคลก็จะมีพฤติกรรมในลักษณะร่วมมือ แต่ในทางกลับกันหากบุคคลมองจากมุมมองของบุคคลที่มีลักษณะเหมารวมว่าเป็นคนก้าวร้าว (ชาวแอฟริกันอเมริกัน) บุคคลก็จะแสดงพฤติกรรมการแข่งขันในการทำกิจกรรม ทำการศึกษาที่ 3 เพื่อทดสอบข้อเสนอข้างต้น ใช้การจัดกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่น โดยมีเป้าหมาย 2 กลุ่มคือ ผู้สูงอายุ และชาวแอฟริกันอเมริกัน และให้ผู้ร่วมการทดลองเล่นเกมเพื่อดูพฤติกรรมการให้ความร่วมมือ และการแข่งขัน ผลการทดลองพบว่า ผู้ร่วมการทดลองที่มองจากเป้าหมายของผู้สูงอายุมีการให้ความร่วมมือมากกว่าผู้ร่วมการทดลองที่มองจากเป้าหมายของชาวแอฟริกันอเมริกัน ส่วนผู้ร่วมการทดลองที่มองจากเป้าหมายของชาวแอฟริกันอเมริกันมีพฤติกรรมก้าวร้าว และแข่งขันมากกว่าผู้ร่วมการทดลองที่มองจากเป้าหมายของผู้สูงอายุ จากผลการทดลองนี้แสดงให้เห็นว่าบุคคลเป้าหมายในการมองจากมุมมองของผู้อื่นมีบทบาทสำคัญในการกำกับผลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นว่าจะทำให้บุคคลเกิดพฤติกรรมในลักษณะใด

การทดลองที่ 4 เป็นการทดสอบบทบาทการเป็นตัวแปรส่งผ่านของการรวมเป้าหมายเข้ากับตัวตน ในการส่งผลของการมองจากมุมมองผู้อื่นไปยังการมีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับลักษณะเหมารวมของเป้าหมาย ทำการทดลองโดยการจัดการกระทำการมองจากมุมมองผู้อื่นจากการดูรูปภาพของเชียร์ลีดเดอร์แล้วเขียนเรียงความชีวิตของเชียร์ลีดเดอร์ จากนั้นให้ผู้ร่วมการทดลองประเมินความสามารถทางสติปัญญาของตนเอง และทำแบบทดสอบวัดการคิดวิเคราะห์ ผลการทดลองพบว่า การมองจากมุมมองของเชียร์ลีดเดอร์ ส่งผลให้บุคคลมีคะแนนการคิดวิเคราะห์ในระดับต่ำ โดยส่งผลผ่านการประเมินความสามารถทางสติปัญญาของตนเอง

ต่อมา Laurent และ Myers (2011) ได้ศึกษาเพื่อทดสอบอิทธิพลของการมองจากมุมมองผู้อื่นที่มีต่อการรู้คิด และพฤติกรรมของบุคคล โดยการศึกษาที่ 1 จัดกระทำการมองจากมุมมองผู้อื่น โดยการให้ผู้ร่วมการทดลองดูคลิปวิดีโอการสัมภาษณ์นักวิจัย ผลการทดลองพบว่า ผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขการมองจากมุมมองผู้อื่นมีการรับรู้การรวมตนเองกับเป้าหมายมากกว่าผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขควบคุม โดยการมองจากมุมมองของนักวิจัยส่งผลบุคคลมีการประเมินคุณลักษณะตนเองว่ามีลักษณะคล้ายนักวิจัยมากขึ้น มีความเห็นด้วยกับข้อความของนักวิจัยมากขึ้น รวมทั้งมีเจตคติทางบวกต่อนักวิจัยมากขึ้นโดยส่งผลผ่านการรวมตนเองกับเป้าหมาย

การศึกษาที่ 2 จัดกระทำการมองจากมุมมองผู้อื่นโดยการให้ผู้ร่วมการทดลองดูรูปภาพชายผิวขาว ซึ่งถูกระบุว่าเป็นพวกเหยียดผิว จากนั้นให้ผู้ร่วมการทดลองเขียนเรียงความถึงชีวิตของชายผิวขาวคนนั้น ผลการทดลองพบว่า ผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขการมองจากมุมมองผู้อื่นมีการรับรู้การรวมตนเองกับเป้าหมายมากกว่าผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขควบคุม โดยการมองจากมุมมองของชายผิวขาวที่เป็นพวกเหยียดผิวส่งผลบุคคลมีการประเมินระดับความเฉยชาต่อชาวแอฟริกันอเมริกันมากขึ้น รวมทั้งมีการให้ความสนใจกับบุคคลเป้าหมาย (พวกเหยียดผิว) มากขึ้น โดยส่งผลผ่านการรวมตนเองกับเป้าหมาย แต่ไม่พบว่า การมองจากมุมมองผู้อื่นมีผลขยายไปยังการประเมินระดับความเฉยชาต่อกลุ่มคนเร่ร่อน และชาวลาติน

Ku, Wang, และ Galinsky (2010) ได้ศึกษาเพื่อทดสอบกลไกการส่งผลของการมองจากมุมมองผู้อื่นตามแบบจำลองของ Galinsky และคณะ (2005) ที่ได้เสนอไว้ โดยการทำการจัดการกระทำการมองจากมุมมองผู้อื่นโดยการดูรูปภาพแล้วเขียนเรียงความ โดยการศึกษาที่เป้าหมายคือชายชาวแอฟริกันอเมริกัน (การศึกษาที่ 1) ชายสูงอายุ (การศึกษาที่ 2 และ 3) ผลการทดลองพบว่า ผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขการมองจากมุมมองผู้อื่นมีพฤติกรรมที่เหมือนหรือสอดคล้องกับเป้าหมายมากกว่าผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขควบคุม (การรวมเป้าหมายเข้ากับตัวตน) แต่มีการตัดสินผู้อื่นโดยใช้ความคิดแบบเหมารวมน้อยกว่าผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขควบคุม (การเชื่อมโยงตนเองไปสู่เป้าหมาย) นอกจากนี้การศึกษาที่ 2 ได้ใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นชาวสิงคโปร์ ซึ่งได้ผลการศึกษาสอดคล้องกับการศึกษาที่ 1 และ 3 ที่ทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างชาวอเมริกัน แสดงให้เห็นว่าแนวคิดของ

Galinsky และคณะ (2005) อาจสามารถอธิบายได้ทั้งบุคคลในวัฒนธรรมตะวันตก และบุคคลในวัฒนธรรมตะวันออก

จากการศึกษาที่ผ่านมา พบว่างานวิจัยส่วนใหญ่ศึกษาผลกระทบของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อเจตคติรังเกียจกลุ่มและพฤติกรรมช่วยเหลือ โดยศึกษาการรวมตนเองกับเป้าหมายในภาพรวม ไม่มีการแยกการรวมตนเองกับเป้าหมายเป็น 2 รูปแบบตามที่ Galinsky และคณะ (2005) เสนอไว้ ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากข้อจำกัดในเรื่องของการวัด

1) ผลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นต่อเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบเด่นชัดและพฤติกรรมช่วยเหลือ โดยมีการรวมตนเองกับเป้าหมายเป็นตัวแปรส่งผ่าน

จากผลการศึกษาที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นของ Davis และคณะ (1996) และงานของ Ku และคณะ (2010) แสดงให้เห็นว่าการมองจากมุมมองของผู้อื่นทำให้เกิดการเชื่อมโยงตนเองไปสู่บุคคลเป้าหมาย และจากงานของ Galinsky และ Moskowitz (2000, การศึกษาที่ 2) แสดงให้เห็นว่าการมองจากมุมมองของผู้อื่นส่งผลให้มีการประเมินแบบเหมารวมกับชายสูงอายุที่น้อยลง โดยมีการเชื่อมโยงตนเองไปสู่กลุ่มคนสูงอายุเป็นตัวแปรส่งผ่าน และงานของ Laurent และ Myers (2011, การศึกษาที่ 1) แสดงให้เห็นว่าการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่ส่งผลให้บุคคลมีเจตคติทางบวกแบบเด่นชัดต่อเป้าหมาย โดยมีการรวมตนเองกับเป้าหมายเป็นตัวแปรส่งผ่าน

2) ผลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นต่อพฤติกรรมช่วยเหลือ โดยมีการรวมตนเองกับเป้าหมายเป็นตัวแปรส่งผ่าน

จากผลการศึกษาของ Cialdini และคณะ (1997) และงานของ Maner และคณะ (2002) แสดงให้เห็นว่าการมองจากมุมมองของผู้อื่นส่งผลต่อพฤติกรรมช่วยเหลือโดยส่งผลผ่านการเชื่อมโยงตนเองกับเป้าหมาย แต่ในการศึกษาทั้ง 2 ชิ้น เป้าหมายของการช่วยเหลือเป็นบุคคลที่ตกอยู่ในสถานการณ์ยากลำบาก แต่ไม่ใช่บุคคลในกลุ่มเป้าหมายของเจตคติรังเกียจกลุ่ม

นอกจากนี้ Todd, Bodenhausen, และคณะ (2012, การศึกษาที่ 3) ได้ศึกษาผลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่ส่งผลต่อการรับรู้การกีดกันทางสังคม โดยส่งผ่านการรวมตนเองกับเป้าหมายแบบอัตโนมัติซึ่งวัดโดยการทดสอบการเชื่อมโยงแบบแอบแฝง ทำการจัดกระทำโดยให้ผู้ร่วมการทดลองดูรูปภาพชายผิวดำแล้วเขียนเรียงความเกี่ยวกับชีวิตชายผิวดำ ผลการทดลองพบว่าการมองจากมุมมองของผู้อื่นทำให้ผู้ร่วมการทดลองมีการรวมตนเองกับเป้าหมายแบบอัตโนมัติเพิ่มขึ้น และส่งผลให้มีการรับรู้การกีดกันทางสังคมมากขึ้น (จากการศึกษาที่ 2A และ 2B ที่ได้กล่าวไว้ก่อนหน้านี้ พบว่าการรับรู้การกีดกันทางสังคมส่งผลให้บุคคลมีเจตคติทางบวกต่อการช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายเพิ่มขึ้น)

3) ผลของการมองจากมุมมองผู้อื่นต่อเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบแอบแฝง โดยมีการรวมตนเองกับเป้าหมายแบบอัตโนมิติ เป็นตัวแปรส่งผ่าน

จากผลการศึกษาของ Todd และ Burgmer (2013, การศึกษาที่ 1) ได้ทำการทดลองผลของการมองจากมุมมองผู้อื่นที่มีต่อเจตคติรังเกียจกลุ่ม (ชาวตุรกี) ในกลุ่มตัวอย่างชาวเยอรมัน จัดกระทำการมองจากมุมมองผู้อื่นโดยการให้ผู้ร่วมการทดลองดูรูปภาพชายวัยรุ่นชาวตุรกีแล้วเขียนเรียงความชีวิตของเป้าหมาย จากนั้นทำการวัดการเชื่อมโยงตนเองกับเป้าหมายแบบอัตโนมิติ และเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบแอบแฝงด้วยการทดสอบการเชื่อมโยงแอบแฝง ผลการทดลองพบว่าการมองจากมุมมองผู้อื่นส่งผลต่อเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบแอบแฝง โดยส่งผ่านการเชื่อมโยงตนเองกับเป้าหมายแบบอัตโนมิติ

จากผลการศึกษาที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่าการรวมตนเองกับเป้าหมายเป็นตัวแปรส่งผ่านอิทธิพลของการมองจากมุมมองผู้อื่นไปยังเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบเด่นชัด เจตคติรังเกียจกลุ่มแบบแอบแฝง และพฤติกรรมช่วยเหลือ

3.5 การประเมินตนเองในฐานะตัวแปรกำกับผลของการมองจากมุมมองผู้อื่นที่มีต่อเจตคติรังเกียจกลุ่ม และพฤติกรรมช่วยเหลือ

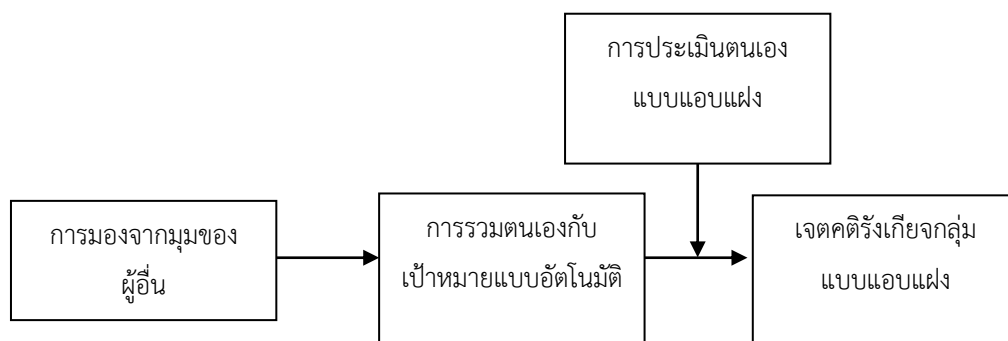
Galinsky และ Ku (2004) ได้ศึกษาบทบาทการเป็นตัวแปรกำกับของการประเมินตนเอง (self-evaluation) ที่มีต่อการส่งผลของการมองจากมุมมองผู้อื่นไปยังเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบเด่นชัด โดยให้เหตุผลว่าการมองจากมุมมองผู้อื่นทำให้บุคคลเกิดการรวมตนเองกับเป้าหมาย กระบวนการดังกล่าวเป็นการนำเอาความคิดที่มีต่อตนเองไปใช้ในการอธิบายเป้าหมาย หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นกระบวนการที่ทำให้เป้าหมายมีลักษณะคล้ายตน ดังนั้นการประเมินตนเองหรือความคิดที่มีต่อตนเองน่าจะมียุทธศาสตร์กำกับผลของการมองจากมุมมองผู้อื่นที่ช่วยลดเจตคติรังเกียจกลุ่ม ทำการทดลองโดยการจัดกระทำการมองจากมุมมองผู้อื่นโดยใช้วิธีการดูรูปภาพชายสูงอายุแล้วเขียนเรียงความ จากนั้นทำการวัดเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบเด่นชัดที่มีต่อผู้สูงอายุ โดยการทดลองที่ 1 วัดการประเมินตนเองโดยใช้มาตรวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง และการทดลองที่ 2 ใช้การจัดกระทำให้ผู้ร่วมการทดลองเกิดการประเมินตนเองในระดับสูงและระดับต่ำ ผลการทดลองพบว่าผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขการมองจากมุมมองผู้อื่นที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองระดับสูง มีเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบเด่นชัดที่มีต่อผู้สูงอายุในระดับต่ำกว่าผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขการมองจากมุมมองผู้อื่นที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองระดับต่ำ นั่นหมายความว่า การมองจากมุมมองผู้อื่นจะช่วยลดเจตคติรังเกียจกลุ่มได้ดีเมื่อบุคคลมองตนเองในทางบวก

Wang และคณะ (2013, การทดลองที่ 3) ได้ศึกษาอิทธิพลของการมองจากมุมมองผู้อื่นที่ส่งผลต่อการลดการใช้ความคิดแบบเหมารวม โดยศึกษาการประเมินตนเองในฐานะตัวแปรกำกับ เมื่อ

บุคคลเป้าหมายของการมองจากมุมมองของผู้อื่นมีลักษณะเหมารวมทางบวก (แพทย์) หรือลักษณะเหมารวมทางลบ (คนงานก่อสร้าง) จัดกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่นโดยให้ผู้ร่วมการทดลองเขียนเรียงความชีวิตของเป้าหมาย ผลการทดลองพบว่าผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขการมองจากมุมมองของคนงานก่อสร้างมีการประเมินคุณลักษณะของเป้าหมายทางบวกมากกว่าผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขควบคุมเมื่อผู้ร่วมการทดลองมีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองระดับสูง ส่วนผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขการมองจากมุมมองของแพทย์มีการประเมินคุณลักษณะของเป้าหมายทางบวกน้อยกว่าผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขควบคุมเมื่อผู้ร่วมการทดลองมีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองระดับต่ำ นั่นหมายความว่าผู้ร่วมการทดลองที่มีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองระดับสูงมีการเชื่อมโยงเอาความรู้สึกทางบวกที่ต่อตนเองไปสู่เป้าหมายหลังจากได้มองจากมุมมองของผู้อื่น

นอกจากนี้ Todd และ Burgmer (2013) ได้ศึกษากลไกการส่งอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่ส่งผลต่อเจตคติจริงเกี่ยวกับรูปแบบแอบแฝง โดยศึกษาการรวมตนเองกับเป้าหมายแบบอัตโนมิติในฐานะตัวแปรส่งผ่าน และศึกษาการประเมินตนเองแบบแอบแฝง (หรือการเห็นคุณค่าในตนเองแบบแอบแฝง) ในฐานะตัวแปรกำกับ จากการศึกษา 6 การศึกษา พบว่าการมองจากมุมมองผู้อื่นส่งผลไปยังเจตคติจริงเกี่ยวกับรูปแบบแอบแฝง โดยมีกลไกดังภาพที่ 2 ซึ่งการมองจากมุมมองผู้อื่นจะทำให้เจตคติจริงเกี่ยวกับรูปแบบแอบแฝงลดลงเมื่อบุคคลมีการประเมินตนเองแบบแอบแฝงในทางบวก

จากผลการศึกษาของ Galinsky และ Ku (2004), Wang และคณะ (2013), และ Todd และ Burgmer (2013) แสดงให้เห็นว่าการประเมินตนเองเป็นตัวแปรกำกับผลของการมองจากมุมมองผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่ม ซึ่งเมื่อพิจารณาร่วมกับที่ Galinsky และคณะ (2005) ได้เสนอไว้ว่า การรวมตนเองกับเป้าหมาย มี 2 รูปแบบ คือการรวมตัวตนเข้ากับเป้าหมาย และการรวมเป้าหมายเข้ากับตัวตน จะพบว่าการประเมินตนเองมีผลกำกับกลไกการรวมตัวตนเข้ากับเป้าหมาย เนื่องจากจากผลการศึกษาพบว่าบุคคลที่มองตนเองในด้านบวกจะมีการถ่ายโอนความรู้สึกบวกที่มีต่อตนเองไปยังเป้าหมายของการมองจากมุมมองของผู้อื่น ซึ่งหมายความว่าวิธีการมองจากมุมมองผู้อื่นจะทำงานช่วยลดเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่ม หรือความรู้สึกทางลบที่มีต่อเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อบุคคลมีการประเมินตนเอง หรือมีความคิดต่อตนเองในทางบวก

ภาพที่ 2 กลไกการส่งอิทธิพลของการมองจากมุมมองผู้อื่นต่อเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มแบบแอบแฝง (Todd & Burgmer, 2013)

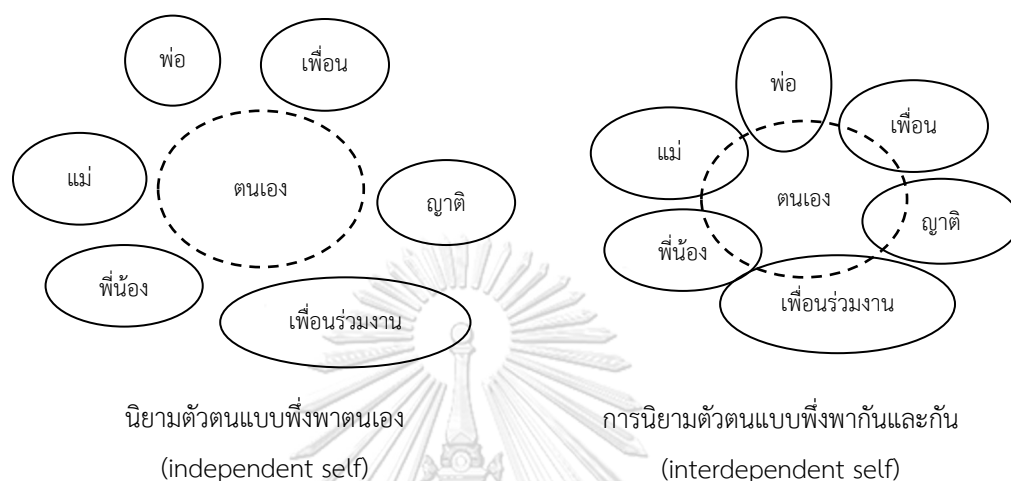
4. การนิยามตัวตน

วัฒนธรรมถือเป็นรูปแบบของปรากฏการณ์ในระดับสังคมที่บุคคลมีความเชื่อ ความคิด เจตคติ และรูปแบบของพฤติกรรมร่วมกันกับบุคคลส่วนใหญ่ในสังคม โดยมีการส่งต่อลักษณะร่วมกันนี้ไปยังรุ่นต่อรุ่น (Myers, 2010) วัฒนธรรมจึงเป็นส่วนหนึ่งในการหล่อหลอมให้บุคคลในแต่ละสังคมมีความแตกต่างกัน Markus และ Kitayama (1991) ได้เสนอว่าภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่ต่างกันมีส่วนส่งผลให้บุคคลมีมุมมองต่อตนเองที่แตกต่างกันซึ่งส่งผลต่อการรู้จัก อารมณ์ และแรงจูงใจ โดยสามารถอธิบายความแตกต่างดังกล่าวได้จากการนิยามตัวตน ซึ่งหมายถึง การรวมกลุ่มของความคิด ความรู้สึก และการกระทำที่เอาใจใส่ต่อความสัมพันธ์ของตนเองที่มีต่อบุคคลอื่นและการมองว่าตนเองแตกต่างจากผู้อื่น ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 2 แบบ คือ การนิยามตัวตนแบบพึ่งพาตนเอง และการนิยามตัวตนแบบพึ่งพากันและกัน

แนวคิดเรื่องการนิยามตัวตนมีความใกล้เคียงกับมิติค่านิยมทางสังคมที่แบ่งเป็นวัฒนธรรมปัจเจกบุคคล (individualism) และวัฒนธรรมคณาธิปไตย (collectivism) (Hofstede, 1980; Triandis, 1989) ที่มองว่าบุคคลในวัฒนธรรมตะวันตกมีค่านิยมแบบปัจเจกบุคคลในระดับสูง คือเน้นที่ความสำเร็จและเป้าหมายของตนเป็นหลัก ในขณะที่บุคคลในวัฒนธรรมตะวันออกหรือเอเชียจะมีค่านิยมแบบคณาธิปไตย คือให้ความสำคัญกับเป้าหมายจะความสำเร็จของกลุ่มตน (Triandis, McCusker, & Hui, 1990)

Markus และ Kitayama (1991) เสนอว่าบุคคลในวัฒนธรรมปัจเจกบุคคลมีการนิยามตัวตนแบบพึ่งพาตนเอง เนื่องจากบุคคลในวัฒนธรรมนี้จะให้ความสำคัญกับอัตลักษณ์ของตน โดยมองว่าแต่ละคนมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวไม่ว่าจะเป็นเรื่องบุคลิกลักษณะ ความสามารถ ค่านิยม และเป้าหมายในชีวิต ในขณะที่บุคคลในวัฒนธรรมคณาธิปไตยมีการนิยามตัวตนแบบพึ่งพากันและกัน เนื่องจากบุคคล

ในวัฒนธรรมนี้จะระบุอัตลักษณ์ของตนโดยอ้างอิงกลุ่ม หรือคนอื่นรอบตัว รวมไปถึงให้ความสำคัญกับเป้าหมายของครอบครัวหรือกลุ่มมากกว่าเป้าหมายของตนเอง ดังนั้นความรู้สึกด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นจึงมีความสำคัญมากกับบุคคลในวัฒนธรรมคิตรวมหมู่ เนื่องจากบุคคลจะใช้บุคคลระบุตนเองจากกลุ่มที่ตนเองเข้าไปเกี่ยวข้อง ดังภาพที่ 3 สรุปรายละเอียดของการนิยามตัวตน ได้ดังตารางที่ 1

ภาพที่ 3 การนิยามตัวตน

ตารางที่ 1

การนิยามตัวตน

ประเด็น	แบบพึ่งพาตนเอง	แบบพึ่งพาซึ่งกันและกัน
ความหมาย	การรับรู้ตนเองว่าแยกออกจากบริบททางสังคม	การรับรู้ที่ตนเองเกี่ยวข้องกับเครือข่ายกับบริบททางสังคม
โครงสร้าง	มีขอบเขตของความสัมพันธ์ มีความเป็นเอกเทศ มีความสัมพันธ์ที่มั่นคง	มีความยืดหยุ่น สามารถเปลี่ยนแปลงได้
ส่วนสำคัญ	ภายใน, ตนเอง (ความสามารถ ความคิด ความรู้สึก)	ภายนอก, สังคม (สถานภาพ บทบาท ความสัมพันธ์)
เป้าหมาย	มีเอกลักษณ์ แสดงออกถึงตนเอง ทำตามความปรารถนาภายใน สนับสนุนเป้าหมายของตนเอง สื่อสารอย่างตรงไปตรงมา	ความสัมพันธ์, การเข้ากันได้ การวางตัวถูกกาลเทศะ มีการกระทำที่เหมาะสม สนับสนุนเป้าหมายของผู้อื่น

ประเด็น	แบบพึ่งพาตนเอง	แบบพึ่งพาซึ่งกันและกัน
บทบาทของผู้อื่น	การประเมินตนเอง ผู้อื่นมีส่วนสำคัญ ในการถูกใช้เพื่อเปรียบเทียบทางสังคม และการตอบสนองต่อการประเมิน	การนิยามตนเอง (self-definition) ความสัมพันธ์กับผู้อื่นในแต่ละบริบทใช้สำหรับนิยามตนเอง
พื้นฐานของการเห็นคุณค่าในตนเอง	ความสามารถในการแสดงตนเอง การทำตนเองให้สมบูรณ์	ความสามารถในการปรับตัว ควบคุมตนเอง รักษาความกลมเกลียวกับสังคม
อัตลักษณ์	เป็นเรื่องเฉพาะบุคคล มาจากคุณลักษณะและเป้าหมายของแต่ละบุคคล	ขึ้นอยู่กับสังคม มาจากความสัมพันธ์ที่มีกับผู้อื่น
วัฒนธรรม	พบในวัฒนธรรมปัจเจกบุคคล หรือประเทศในแถบตะวันตก	พบในวัฒนธรรมคิรวมหมู่ หรือประเทศในเอเชีย

4.1 วัฒนธรรม และการมองจากมุมมองของผู้อื่น

เมื่อพิจารณาเรื่องการนิยามตัวตนร่วมกับการมองจากมุมมองของผู้อื่น (ซึ่งเป็นการพิจารณาจินตนาการถึงสถานการณ์ในมุมมองของบุคคลอื่น) จะพบว่าการมองจากมุมมองของผู้อื่น เป็นรูปแบบการรู้คิดที่ไม่มีความสอดคล้องกับคนในวัฒนธรรมปัจเจกบุคคลที่มีการนิยามตัวตนแบบพึ่งพาตนเอง แต่ในทางกลับกันการมองจากมุมมองของผู้อื่นถือเป็นเรื่องที่คนในวัฒนธรรมคิรวมหมู่มักจะทำเป็นเรื่องปกติอยู่แล้ว

จากผลการศึกษาของ Wu และ Keysar (2007) ที่ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการมองจากมุมมองของผู้อื่น ระหว่างบุคคลจากวัฒนธรรมคิรวมหมู่ (จีน) และบุคคลจากวัฒนธรรมปัจเจกบุคคล (อเมริกา) ผลการทดลองพบว่าบุคคลจากวัฒนธรรมคิรวมหมู่มีความสามารถในการมองจากมุมมองของผู้อื่นสูงกว่าบุคคลจากวัฒนธรรมปัจเจกบุคคล ซึ่งอาจอธิบายได้ว่าเป็นผลมาจากรูปแบบการนิยามตัวตน โดยบุคคลที่มีรูปแบบการนิยามตัวตนเป็นแบบพึ่งพาซึ่งกันและกัน จะให้ความสำคัญกับการใส่ใจผู้อื่น มากกว่าบุคคลที่มีการนิยามตัวตนเป็นแบบพึ่งพาตนเอง นอกจากนี้ Luk, Xiao, และ Cheung (2012) ได้ทำการทดลองในชาวฮ่องกงซึ่งถือเป็นบุคคลที่มีภูมิหลังทางวัฒนธรรมทั้งแบบปัจเจกบุคคลและวัฒนธรรมคิรวมหมู่ ผลการทดลองพบว่าผู้ร่วมการทดลองที่ถูกกระตุ้นให้ใช้วัฒนธรรมคิรวมหมู่สามารถทำคะแนนการมองมุมมองของผู้อื่นซึ่งวัดจากการทำกิจกรรมได้ดีกว่าผู้ร่วมการทดลองที่ถูกกระตุ้นให้ใช้วัฒนธรรมปัจเจกบุคคล

นอกจากนี้จากงานของ Cohen และ Gunz (2002) ที่ทำการทดลองกระตุ้นอารมณ์ (โกรธ กลัว) ของผู้ร่วมการทดลองที่มีวัฒนธรรมปัจเจกบุคคล และวัฒนธรรมคิตรวมหมู่ โดยการให้ผู้ร่วมการทดลองระลึกถึงเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับแต่ละเหตุการณ์ หลังจากนั้นให้ผู้ร่วมการทดลองดูรูปใบหน้าของบุคคล แล้วระบุอารมณ์ที่ใบหน้าแต่ละรูปแสดงออก พบว่า ผู้ร่วมการทดลองที่มีวัฒนธรรมปัจเจกบุคคลระบุอารมณ์โดยใช้การสะท้อนโดยตนเองเป็นศูนย์กลาง (egocentric projection) คือการใช้มุมมองของตนเอง หรือสิ่งที่ตนรู้สึกมาอธิบาย เช่น ระบุอารมณ์ของรูปใบหน้าว่าเป็นอารมณ์กลัว เมื่อให้ระลึกถึงเหตุการณ์ที่น่ากลัว ในขณะที่ผู้ร่วมการทดลองที่มีวัฒนธรรมคิตรวมหมู่ระบุอารมณ์โดยใช้การสะท้อนโดยใช้บุคคลอื่น (relational projection) คือการใช้มุมมองของบุคคลอื่นหรือสิ่งที่บุคคลอื่นน่าจะรู้สึกในการอธิบาย เช่น เมื่อให้บุคคลระลึกถึงเหตุการณ์ที่รู้สึกกลัว แล้วให้ระบุอารมณ์ของรูปใบหน้าบุคคล พบว่าบุคคลจะระบุว่ารูปแสดงถึงอารมณ์โกรธ

จากผลการศึกษาข้างต้นแสดงให้เห็นว่าบุคคลที่มีวัฒนธรรมคิตรวมหมู่มีแนวโน้มที่จะใช้การมองจากมุมมองของผู้อื่นได้ดีกว่าบุคคลที่มีวัฒนธรรมปัจเจกบุคคล ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากวัฒนธรรมคิตรวมหมู่บุคคลจะให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์กับผู้อื่น หรือสมาชิกในกลุ่ม บุคคลจึงคำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่น และใช้การมองจากมุมมองของผู้อื่นเพื่อช่วยให้ตนเข้าใจผู้อื่นมากขึ้น และช่วยรักษาความสัมพันธ์ระหว่างตนกับผู้อื่น

4.2 วัฒนธรรมและการประเมินตนเอง

การศึกษาเกี่ยวกับตัวตน (self) นักวิจัยได้แบ่งตัวตน ออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับบุคคล (self) ระดับความสัมพันธ์ (relational) ระดับกลุ่ม (collective) (Brewer & Chen, 2007; Brewer & Gardner, 1996) โดยแต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้ 1) ระดับบุคคล หมายถึง อัตมโนทัศน์ที่ระบุเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคล ความแตกต่างที่เฉพาะตัว 2) ระดับความสัมพันธ์ หมายถึง อัตมโนทัศน์ที่พัฒนามาจากความสัมพันธ์กับบุคคลใกล้ชิด เช่น ครอบครัว เพื่อนสนิท 3) ระดับกลุ่ม หมายถึง อัตมโนทัศน์ที่พัฒนามาจากความสัมพันธ์กับกลุ่มทางสังคม เช่น เชื้อชาติ สัญชาติ

เมื่อพิจารณาในมุมมองของวัฒนธรรมตามที่ Markus และ Kitayama (1991) ได้เสนอไว้ว่า บุคคลในวัฒนธรรมปัจเจกบุคคลจะมีการระบุตนเองจากคุณลักษณะส่วนตัว เช่น ความสามารถ ค่านิยม จะมีการนิยามตัวตนเป็นแบบพึ่งพาตนเอง ในทางตรงกันข้ามบุคคลในวัฒนธรรมคิตรวมหมู่จะมีการระบุตัวตนจากความสัมพันธ์ที่ตนมีกับผู้อื่น โดยเฉพาะกับบุคคลใกล้ชิด จะมีการนิยามตัวตนเป็นแบบพึ่งพาซึ่งกันและกัน จากผลการทดลองของ Brewer และ Gardner (1996) ได้แสดงให้เห็นว่าการนิยามตัวตนเป็นแบบพึ่งพาตนเองมีความเกี่ยวข้องกับตัวตนระดับบุคคล และการนิยามตัวตนเป็นแบบพึ่งพาซึ่งกันและกันมีความเกี่ยวข้องกับตัวตนระดับความสัมพันธ์

จากงานของ Brewer และ Gardner (1996) แสดงให้เห็นว่าในการประเมินคุณค่าในตนเอง (self-worth) บุคคลสามารถประเมินตนเองได้ใน 3 มิติ คือระดับตัวตน ระดับความสัมพันธ์และระดับกลุ่ม โดยในแต่ละระดับสามารถประเมินได้จากการเห็นคุณค่าในตนเอง การเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ (relational self-esteem) และการเห็นคุณค่าในตนเองจากกลุ่ม (collective self-esteem) Heine, Lehman, Markus, และ Kitayama (1999) ได้ทำการศึกษาข้ามวัฒนธรรมพบว่าบุคคลในวัฒนธรรมของญี่ปุ่นและบุคคลในวัฒนธรรมของอเมริกามีความแตกต่างกันในเรื่องของการเห็นคุณค่าในตนเอง โดยญี่ปุ่นจะมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับกลุ่ม สังคมส่วนรวม ในขณะที่อเมริกาจะให้ความสำคัญกับตนเอง และจากงานของ Kitayama และ Uchida (2003) แสดงให้เห็นว่าคนที่มีวัฒนธรรมต่างกันจะมีแรงจูงใจในการส่งเสริมตนเอง (self-enhance) ต่างกัน โดยบุคคลจากวัฒนธรรมคิตารวมหมู่มีแนวโน้มที่จะส่งเสริมตนเองในระดับต่ำ แต่จะมีการลดคุณค่าของตนเอง (self-criticism) ในระดับสูง ต่างจากบุคคลจากวัฒนธรรมปัจเจกบุคคลที่มีการส่งเสริมตนเองในระดับสูง

ในการวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง นอกจากมาตรวัดการเห็นคุณค่าในตนเองของ Rosenberg (SES) ที่วัดในภาพรวม Tafarodi และ Milne (2002) ได้เสนอว่าการเห็นคุณค่าในตนเองสามารถแบ่งได้เป็น 2 ด้าน คือ ด้านความสามารถของตนเอง (self-competence) เช่น การรู้สึกว่ามี ความมั่นใจ มีความสามารถ และด้านชื่นชมตนเอง (self-liking) เช่น การรู้สึกได้มีส่วนร่วมในสังคม การมีส่วนร่วมทำให้เกิดความกลมเกลียว ซึ่งจากการศึกษาของ Schmitt และ Allik (2005) พบว่าบุคคลจากวัฒนธรรมคิตารวมหมู่มีการเห็นคุณค่าในตนเองด้านชื่นชมตนเองในระดับสูงกว่าบุคคลจากวัฒนธรรมปัจเจกบุคคล และบุคคลจากวัฒนธรรมปัจเจกบุคคลมีการเห็นคุณค่าในตนเองด้านความสามารถในระดับสูงกว่าบุคคลจากวัฒนธรรมคิตารวมหมู่ จากผลการทดลองเป็นสิ่งที่ช่วยยืนยันให้เห็นว่าประเด็นที่บุคคลให้ความสำคัญ หรือให้คุณค่าจะแตกต่างกันไปตามภูมิหลังทางวัฒนธรรม โดยบุคคลจากวัฒนธรรมปัจเจกบุคคลจะให้ความสำคัญกับความสามารถ หรือลักษณะเฉพาะของตน ในขณะที่บุคคลจากวัฒนธรรมคิตารวมหมู่จะให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างตนกับบุคคลรอบข้าง

Du, King, และ Chi (2012) ได้ศึกษาเพื่อพัฒนามาตรวัดการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ ซึ่ง Du และคณะ (2012) ได้ให้ความหมายการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ว่าเป็นระดับการรับรู้ของบุคคลว่าตนเองมีคุณค่าต่อบุคคลใกล้ชิดในชีวิตของตน โดยแบ่งบุคคลใกล้ชิดออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มครอบครัว และกลุ่มเพื่อน ทำการรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาชาวจีน ผลวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของมาตรวัดการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ พบว่าโมเดลในการวิเคราะห์มีความสอดคล้องกับข้อมูล ทั้งโมเดลที่มี 2 องค์ประกอบและ โมเดลที่มีองค์ประกอบเดียว อย่างไรก็ตามผู้วิจัยให้ความเห็นสนับสนุนให้ใช้โมเดลองค์ประกอบเดียว นอกจากนี้พบว่าผู้หญิง ($M = 2.68, SD = 0.47$) มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ในระดับสูงกว่าผู้ชาย ($M = 2.47, SD = 0.51$) การเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคะแนนจาก

มาตรวัดวัฒนธรรมคิตรวมหมู่ ($r = .52$) แต่ไม่พบว่าการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคะแนนจากมาตรวัดวัฒนธรรมปัจเจกบุคคล ซึ่งแสดงให้เห็นว่าบุคคลในวัฒนธรรมคิตรวมหมู่ให้ความสำคัญหรือให้คุณค่ากับความสัมพันธ์กับบุคคลใกล้ชิด

นอกจากนี้ Kim, Chiu, Cho, Au, และ Kwak (2014) ได้ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างบุคคลในวัฒนธรรมคิตรวมหมู่ (ชาวเอเชีย) และบุคคลในวัฒนธรรมปัจเจกบุคคล (ชาวอเมริกัน และชาวยุโรป) เพื่อดูความแตกต่างในการรับรู้ตนเอง ผลการทดลองเมื่อไม่มีการเชื่อมโยงให้นึกถึงพ่อแม่ บุคคลในวัฒนธรรมคิตรวมหมู่และบุคคลในวัฒนธรรมปัจเจกบุคคล มีการประเมินตนเองจากมุมมองของตนเองทางบวกมากกว่าการประเมินตนเองจากมุมมองของพ่อแม่ แต่เมื่อมีการเชื่อมโยงให้นึกถึงพ่อแม่ (ดูภาพบุคคลแสดงสีหน้าเศร้า แล้วให้นึกและเขียนบรรยายถึงเหตุการณ์ที่พ่อแม่มีอารมณ์แบบภาพนั้น) พบว่าบุคคลในวัฒนธรรมคิตรวมหมู่มีการลดการประเมินตนเองจากมุมมองของตนเองให้สอดคล้องกับการประเมินตนเองจากมุมมองของพ่อแม่ ในขณะที่บุคคลในวัฒนธรรมปัจเจกบุคคลไม่มีการลดการประเมินตนเอง ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่าบุคคลในวัฒนธรรมคิตรวมหมู่เมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่มีสิ่งกระตุ้น หรือสัญญาณให้นึกถึงบุคคลใกล้ชิด เช่น พ่อแม่ บุคคลจะมีการนำเอามุมมองของคนเหล่านั้นมาเป็นพื้นฐานในการรับรู้ตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ Lalwani, Shrum, และ Chiu (2009) ที่กล่าวว่าในบริบทวัฒนธรรมเอเชียการประเมินตนเองข้อมูลที่ใช้ในการประเมินจะมาจากมุมมองของผู้อื่นที่บุคคลให้คุณค่าหรือให้ความสำคัญ

4.3 วัฒนธรรมและการตอบสนองทางอารมณ์

Markus และ Kitayama (1991) ได้สรุปว่าบุคคลที่มีการนิยามตัวตนแบบพึ่งพาตนเอง มักจะมีการตอบสนองทางอารมณ์แบบเน้นตนเอง (ego focused) ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับความต้องการเป้าหมาย ความรู้สึกส่วนตัวของบุคคล ซึ่งเป็นอารมณ์ที่แสดงให้เห็นถึงความต้องการ ความคิด ว่าตนมีลักษณะที่แตกต่างไม่เหมือนกับผู้อื่น เช่น ความรู้สึกหยิ่งโส ความรู้สึกว่าตนเองสำคัญ ความรู้สึกโกรธเคือง ความรู้สึกคับข้องใจ ในขณะที่บุคคลที่มีการนิยามตัวตนแบบพึ่งพาซึ่งกันและกัน มักจะมีการตอบสนองทางอารมณ์แบบเน้นผู้อื่น (other focused) ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับผู้อื่นในสังคม หรือบุคคลใกล้ชิด ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเป็นหนึ่งเดียวกัน ความกลมเกลียวกับผู้อื่น เช่น ความรู้สึกผูกพันกับผู้อื่น ความรู้สึกสนิทสนมกับผู้อื่น ความรู้สึกนับถือผู้อื่น ความรู้สึกสงสาร ความรู้สึกเป็นหนี้บุญคุณ

Ellsworth (1994 อ้างถึงใน Aaker & Williams, 1998) ได้ศึกษาโดยใช้สถานการณ์จำลองว่านักศึกษาชนะรางวัลจากการแข่งขันเพื่อดูการตอบสนองทางอารมณ์ พบว่า บุคคลในวัฒนธรรมแบบปัจเจกบุคคลมีความรู้สึกภูมิใจ มากกว่าบุคคลในวัฒนธรรมแบบคิตรวมหมู่ ในขณะที่บุคคลใน

วัฒนธรรมแบบคิตารวมหมู่จะมีความรู้สึกผิดต่อผู้ที่ให้ความช่วยเหลือตนมากกว่าบุคคลในวัฒนธรรมแบบปัจเจกบุคคล

Mesquita (2001) ได้ศึกษาเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างทางอารมณ์ระหว่างบุคคลในวัฒนธรรมแบบปัจเจกบุคคล และวัฒนธรรมแบบคิตารวมหมู่ ซึ่งผลการศึกษามีความสอดคล้องกับ Markus และ Kitayama (1991) และสรุปความแตกต่างในการตอบสนองทางอารมณ์ระหว่างบุคคลในวัฒนธรรมแบบปัจเจกบุคคล และบุคคลในวัฒนธรรมแบบคิตารวมหมู่ ตามองค์ประกอบต่างๆ ของอารมณ์ไว้ดังนี้

- บุคคลในวัฒนธรรมแบบคิตารวมหมู่จะให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์กับบุคคล โดยใส่ใจกับการได้รับการยอมรับจากบุคคลใกล้ชิด เช่น คนในครอบครัว มากกว่าบุคคลในวัฒนธรรมแบบปัจเจกบุคคลซึ่งจะยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง

- บุคคลในวัฒนธรรมแบบคิตารวมหมู่จะให้ความสนใจกับพฤติกรรมของผู้อื่นที่อาจจะมีผลกระทบต่อตนเองมากกว่าบุคคลในวัฒนธรรมแบบปัจเจกบุคคล

- บุคคลในวัฒนธรรมแบบคิตารวมหมู่จะนำอารมณ์ที่เกิดขึ้นในสถานการณ์มาใช้ในการตัดสินมากกว่าบุคคลในวัฒนธรรมแบบปัจเจกบุคคลที่จะมองอารมณ์เป็นเรื่องนามธรรม

- บุคคลในวัฒนธรรมแบบคิตารวมหมู่จะมีความพร้อมในการแสดงออกเพื่อตอบสนองทางอารมณ์มากกว่าบุคคลในวัฒนธรรมแบบปัจเจกบุคคล

- บุคคลในวัฒนธรรมแบบคิตารวมหมู่จะมีอารมณ์ร่วมทางสังคมโดยการร่วมรู้สึกและแสดงออกในทิศทางที่สอดคล้องกับผู้อื่นมากกว่าบุคคลในวัฒนธรรมแบบปัจเจกบุคคลซึ่งจะเป็นเพียงการให้ข้อมูลทางความรู้สึกคืออะไรแต่ไม่มีการรู้สึกร่วม

- บุคคลในวัฒนธรรมแบบคิตารวมหมู่อารมณ์จะมีส่วนสำคัญในการเปลี่ยนแปลงความเชื่อเกี่ยวกับตนเอง ผู้อื่น และความสัมพันธ์ระหว่างตนเองและผู้อื่นมากกว่าบุคคลในวัฒนธรรมแบบปัจเจกบุคคล

โดยสรุปบุคคลในวัฒนธรรมแบบคิตารวมหมู่ หรือบุคคลที่มีการนิยามตัวตนแบบพึ่งพากันและกันจะมีอารมณ์ที่เป็นลักษณะที่ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์กับผู้อื่น คำนี้ถึงบุคคลอื่น ในขณะที่บุคคลในวัฒนธรรมแบบปัจเจกบุคคล หรือบุคคลที่มีการนิยามตัวตนแบบพึ่งพาตนเอง จะมีอารมณ์ในลักษณะที่เน้นที่ความต้องการ เป้าหมายของตนเองเป็นสำคัญ

4.4 วัฒนธรรมและการตอบสนองด้านการรู้คิด

Markus และ Kitayama (1991) ได้เสนอว่าบุคคลในวัฒนธรรมปัจเจกบุคคล หรือบุคคลที่มีการนิยามตัวตนแบบพึ่งพาตนเองมักมีความคลาดเคลื่อนในการอนุมานสาเหตุ (fundamental attribution error: FAE) หรือแนวโน้มที่บุคคลจะรับรู้ว่าคุณสมบัติของผู้อื่นมีอิทธิพลจากลักษณะ

นิสัยมากกว่าจากสภาพแวดล้อมในระดับสูง ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากการที่วัฒนธรรมปัจเจกบุคคลมีบรรทัดฐาน ค่านิยมที่เน้นให้ความสำคัญกับการแข่งขัน การสนับสนุนผลประโยชน์ของตนเอง ในขณะที่บุคคลในวัฒนธรรมคิรวมหมู่ หรือบุคคลที่มีการนิยามตัวตนแบบพึ่งพากันและกันมักมีความคลาดเคลื่อนในการอนุมานสาเหตุในระดับต่ำ เนื่องจากบุคคลในวัฒนธรรมนี้มีบรรทัดฐาน ค่านิยม ที่เน้นความสัมพันธ์ เป้าหมายของส่วนรวม ซึ่งจากผลการศึกษาที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่าชาวตะวันตกจะมีแนวโน้มอนุมานสาเหตุของบุคคลเป้าหมายในลักษณะเป็นการให้สาเหตุว่ามาจากลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล (อนุมานสาเหตุจากภายใน) ในขณะที่ชาวเอเชียตะวันออกจะมีแนวโน้มอนุมานสาเหตุของบุคคลเป้าหมายในลักษณะเป็นการให้สาเหตุว่ามาจากสถานการณ์ หรือบริบทรอบๆตัวบุคคลเป้าหมาย (Miller, 1984; Morris & Peng, 1994)

Menon, Morris, Chiu, และ Hong (1999) ได้ทดลองเพื่อศึกษาความแตกต่างในการอนุมานสาเหตุของบุคคลในวัฒนธรรมปัจเจกบุคคล และบุคคลในวัฒนธรรมคิรวมหมู่ ผลการทดลองพบว่าบุคคลในวัฒนธรรมคิรวมหมู่ใช้การอนุมานสาเหตุจากภายนอก (การให้เหตุผลว่าเหตุมาจากสถานการณ์ภายนอก) อธิบายการกระทำของบุคคลอื่นมากกว่าที่จะใช้การอนุมานสาเหตุจากภายใน (การให้เหตุผลว่าสาเหตุมาจากลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล) ในขณะที่บุคคลในวัฒนธรรมปัจเจกบุคคลมีการใช้การอนุมานสาเหตุจากภายในอธิบายการกระทำของบุคคลอื่นมากกว่าที่จะใช้การอนุมานสาเหตุจากภายนอก

นอกจากนี้ Kitayama, Markus, Tummala, Kurokawa, และ Kato (1990 อ้างถึงใน Markus & Kitayama, 1991) ได้ศึกษาการรับรู้ความคล้ายคลึงของตนเองกับผู้อื่นโดยเปรียบเทียบระหว่างนักศึกษาที่มีภูมิหลังวัฒนธรรมคิรวมหมู่ (นักศึกษาอินเดีย) กับนักศึกษาที่มีภูมิหลังวัฒนธรรมปัจเจกบุคคล (นักศึกษาอเมริกัน) ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาที่มีภูมิหลังวัฒนธรรมคิรวมหมู่มีการรับรู้ตัวตนเองเหมือนกับผู้อื่น (self to other) ในระดับสูงกว่าการรับรู้ที่ผู้อื่นเหมือนตนเอง (other to self) ในขณะที่นักศึกษาที่มีภูมิหลังวัฒนธรรมปัจเจกบุคคลมีการรับรู้ที่ผู้อื่นเหมือนตนเองในระดับสูงกว่าการรับรู้ที่ตนเองเหมือนกับผู้อื่น ซึ่งจากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าบุคคลที่มีภูมิหลังวัฒนธรรมคิรวมหมู่มีการมองหรือให้ความสำคัญกับลักษณะหรือข้อมูลของผู้อื่นมากกว่าของตนเอง หรือมีการเชื่อมตนเองกับผู้อื่นมากกว่าบุคคลที่มีภูมิหลังวัฒนธรรมปัจเจกบุคคล รวมทั้งจากการศึกษาของ Colzato, Bruijn, และ Hommel (2012) ที่พบว่าผู้ร่วมการทดลองที่ถูกกระตุ้นให้เกิดการการนิยามตัวตนแบบพึ่งพาซึ่งกันและกัน จะมีการรวมตนเองกับผู้อื่นเข้าด้วยกัน (self-other integration) มากกว่าผู้ร่วมการทดลองที่ถูกกระตุ้นให้เกิดการการนิยามตัวตนแบบพึ่งพาตนเอง

งานวิจัยที่ผ่านมาได้เสนอว่าประเทศไทยมีลักษณะสังคมแบบวัฒนธรรมคิรวมหมู่ในระดับสูง (Hofstede, 2001; Oyserman et al., 2002) นอกจากนี้มีงานวิจัยที่ศึกษาเปรียบเทียบการนิยามตัวตนระหว่างกลุ่มตัวอย่างชาวไทย และชาวอเมริกัน พบว่าชาวไทยมีการนิยามตัวตนแบบการพึ่งพา

ซึ่งกันและกันสูงกว่าชาวอเมริกัน และพบว่าชาวอเมริกันมีการนิยามตัวตนแบบการพึ่งพาตนเองสูงกว่าชาวไทย (Christopher, D'Souza, Peraza, & Dhaliwal, 2010) รวมทั้งการศึกษาของ Neff, Pisitsungkagarn, และ Hsieh (2008) พบว่าชาวไทยมีการนิยามตัวตนแบบการพึ่งพาซึ่งกันและกันสูงกว่าชาวอเมริกัน แต่ไม่พบว่าชาวไทย และชาวอเมริกันมีการนิยามตัวตนแบบการพึ่งพาตนเองแตกต่างกัน

5. การพัฒนาสมมติฐาน

จากผลการศึกษาของ Galinsky และ Ku (2004) และ Todd และ Burgmer (2013) ที่พบว่าเมื่อให้บุคคลที่มีการประเมินตนเองหรือการเห็นคุณค่าในตนเองในระดับสูงมองจากมุมมองของผู้อื่น จะส่งผลให้มีเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มลดลงมากกว่าบุคคลที่มีการประเมินตนเองหรือการเห็นคุณค่าในตนเองในระดับต่ำ ซึ่งงานวิจัยทั้ง 2 ชิ้นทำการศึกษาในวัฒนธรรมปัจเจกบุคคลซึ่งบุคคลจะให้ความสำคัญกับความสามารถในการแสดงตนเอง ความมีเอกลักษณ์ของตนเอง ซึ่งมีความแตกต่างจากบุคคลในสังคมไทยที่มีวัฒนธรรมแบบคตินิยมหมู่ที่ให้ความสำคัญหรือให้คุณค่ากับความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น (Markus & Kitayama, 1991) ในการนำผลการศึกษาข้างต้นมาปรับใช้กับคนไทยจึงควรมีการปรับประเด็นหรือด้านของการประเมินตนเองหรือการเห็นคุณค่าในตนเองให้เหมาะสมกับคนไทย โดยจากการศึกษาที่ผ่านมาได้ค้นพบว่าบุคคลในวัฒนธรรมคตินิยมหมู่จะมีการประเมินตนเองโดยให้คุณค่ากับเรื่องทางสังคมและความสัมพันธ์กับบุคคลใกล้ชิด (Brewer & Gardner, 1996; Du et al., 2012; Heine et al., 1999; Schmitt & Allik, 2005; Tafarodi & Milne, 2002) และจากงานของ Kim และคณะ (2014) ที่พบว่าบุคคลในวัฒนธรรมคตินิยมหมู่จะมีการนำเอามุมมองของบุคคลใกล้ชิดมาอ้างอิงในการประเมินตนเองเมื่อมีการกระตุ้นหรือมีสัญญาณให้นึกถึง ดังนั้นผู้วิจัยจึงคาดว่าในคนไทยการมองจากมุมมองของผู้อื่นจะส่งผลลดเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มและเพิ่มพฤติกรรมช่วยเหลือได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อบุคคลถูกกระตุ้นให้เกิดการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ในระดับสูง ในการศึกษาที่ 1.1 และการศึกษาที่ 1.2 ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาบทบาทการเป็นตัวแปรกำกับของการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ที่มีต่อการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มและเพิ่มพฤติกรรมช่วยเหลือ โดยตั้งสมมติฐาน ดังนี้

การศึกษาที่ 1.1

สมมติฐานที่ 1 การมองจากมุมมองของผู้อื่นสามารถลดเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มในบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกได้มากกว่าบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ

การศึกษาที่ 1.2

สมมติฐานที่ 2 การมองจากมุมมองของผู้อื่นสามารถเพิ่มพฤติกรรมช่วยเหลือในบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกได้มากกว่าบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และบุคคลที่อยู่ในกลุ่มควบคุม

สมมติฐานที่ 3 การมองจากมุมมองของผู้อื่นสามารถลดเจตคติเชิงลบเกี่ยวกับแบบเด่นชัดในบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกได้มากกว่าบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และบุคคลที่อยู่ในกลุ่มควบคุม

สมมติฐานที่ 4 การมองจากมุมมองของผู้อื่นสามารถลดเจตคติเชิงลบเกี่ยวกับแบบแอบแฝงในบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกได้มากกว่าบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และบุคคลที่อยู่ในกลุ่มควบคุม

ในมุมมองของวัฒนธรรมจะพบว่าบุคคลในวัฒนธรรมคิตัวรวมหมู่ที่มีการนิยามตัวตนแบบพึ่งพากันและกันจะให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์กับบุคคลรอบตัว การวางตัวให้เหมาะสมกับกาลเทศะ หรือการปรับตัวเพื่อให้เกิดความกลมกลืนในสังคม (Markus & Kitayama, 1991) การคำนึงถึงความคาดหวัง หรือบรรทัดฐานของครอบครัวและกลุ่มจึงเป็นสิ่งที่บุคคลในวัฒนธรรมคิตัวรวมหมู่ให้ความสำคัญ ซึ่งจากงานของ Kim, Atkinson และ Yang (1999) พบว่าการคล้อยตามบรรทัดฐาน (conformity to norms) เป็นค่านิยมหลักของคนในเอเชีย นอกจากนี้จากงานวิจัยของ Detenber, Ho, Neo, Malik และ Centile (2013) ที่ทำการศึกษาดัชนีชี้วัดการเห็นคุณค่าในตนเองที่สัมพันธ์กับความรักเพศเดียวกันในชาวสิงคโปร์ พบว่าการคล้อยตามบรรทัดฐานเป็นตัวแปรอันดับต้นๆ ที่สามารถทำนายเจตคติที่มีต่อบุคคลรักเพศเดียวกัน และการยอมรับบุคคลรักเพศเดียวกัน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการคล้อยตามบรรทัดฐานที่มีต่อการตัดสินใจหรือการประเมินของบุคคลในวัฒนธรรมคิตัวรวมหมู่ ผู้วิจัยเห็นว่าการกระตุ้นให้นึกถึงบุคคลใกล้ชิดหรือบุคคลที่มีความสำคัญต่อความสัมพันธ์น่าจะเป็นการกระตุ้นให้บุคคลนึกถึงบรรทัดฐาน (norm) มากขึ้น และส่งผลให้เกิดการคล้อยตามบรรทัดฐาน รวมทั้งเป็นการกระตุ้นให้บุคคลเกิดการระบุตัวตนกับกลุ่มของตน (social identification) ในระดับที่สูงขึ้น เนื่องจากเมื่อพิจารณาในบริบททางวัฒนธรรมจะพบว่าคนไทยซึ่งเป็นบุคคลในวัฒนธรรมแบบคิตัวรวมหมู่และมีการนิยามตัวตนแบบพึ่งพากันและกันจะระบุอัตลักษณ์ของตนโดยอ้างอิงจากกลุ่ม หรือคนอื่นรอบตัว รวมไปถึงให้ความสำคัญกับเป้าหมายของครอบครัวหรือกลุ่มมากกว่าเป้าหมายของตนเอง ซึ่งแสดงถึงการระบุตัวตนกับกลุ่มในระดับสูง (Feitosa, Salas, & Salazar, 2012; Markus & Kitayama, 1991) ดังนั้นในการศึกษาที่ 2 จึงสนใจศึกษากลไกที่เกิดขึ้นหลังจากการจัดกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก และการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีผลต่อเจตคติเชิงลบเกี่ยวกับแบบเด่นชัดซึ่งผลการศึกษาคาดว่าจะช่วยให้เข้าใจกลไกการส่งผลต่อ

เจตคติรั้งเกี่ยวกับกลุ่มแบบเด่นชัด และเป็นประโยชน์ในการปรับใช้เทคนิคการมองจากมุมของผู้อื่นได้
อย่างเหมาะสมในคนไทย

การศึกษาที่ 2

สมมติฐานที่ 5 การมองจากมุมของผู้อื่นสามารถลดเจตคติรั้งเกี่ยวกับกลุ่มแบบเด่นชัด ในบุคคล
ที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกได้มากกว่าบุคคลที่อยู่ในกลุ่มควบคุม

สมมติฐานที่ 6 การระบุตัวตนกับกลุ่มของตน และการรวมตนเองกับเป้าหมายเป็นตัวแปร
ส่งผ่านในผลของการมองจากมุมของผู้อื่นที่มีต่อเจตคติรั้งเกี่ยวกับกลุ่มแบบเด่นชัด โดยบุคคลที่มีการเห็น
คุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกเมื่อมองจากมุมของผู้อื่นจะมีการระบุตัวตนกับกลุ่มของตน
มากกว่า และมีการรวมตนเองกับเป้าหมายน้อยกว่าบุคคลที่อยู่ในกลุ่มควบคุม

สมมติฐานที่ 7 การคล้อยตามบรรทัดฐาน และการรวมตนเองกับเป้าหมายเป็นตัวแปรส่งผ่าน
ในผลของการมองจากมุมของผู้อื่นที่มีต่อเจตคติรั้งเกี่ยวกับกลุ่มแบบเด่นชัด โดยบุคคลที่มีการเห็นคุณค่า
ในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกเมื่อมองจากมุมของผู้อื่นจะมีการคล้อยตามบรรทัดฐานมากกว่า
และมีการรวมตนเองกับเป้าหมายน้อยกว่าบุคคลที่อยู่ในกลุ่มควบคุม

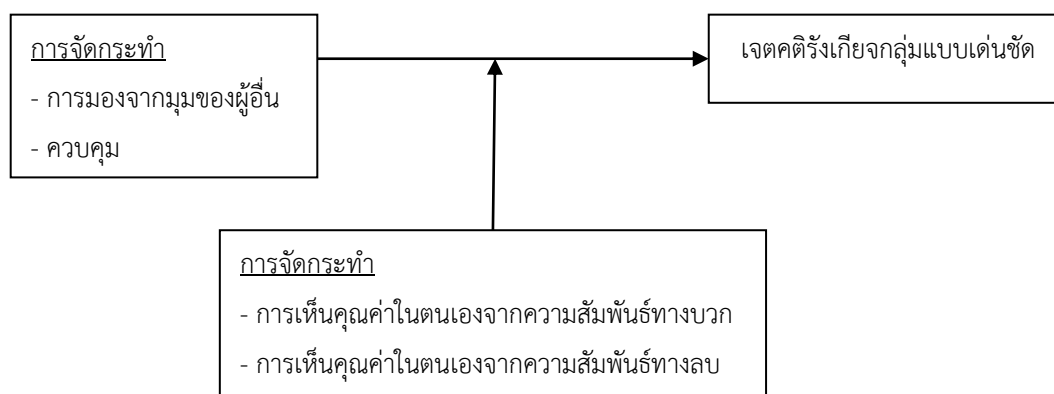
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีเป้าหมายหลักเพื่อปรับใช้วิธีการมองจากมุมของผู้อื่นให้เหมาะสมกับคนไทย
โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน

การศึกษาที่ 1 มีเป้าหมายเพื่อศึกษาบทบาทของการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์
และการมองจากมุมของผู้อื่น ในการลดเจตคติรั้งเกี่ยวกับกลุ่ม และเพิ่มพฤติกรรมช่วยเหลือ

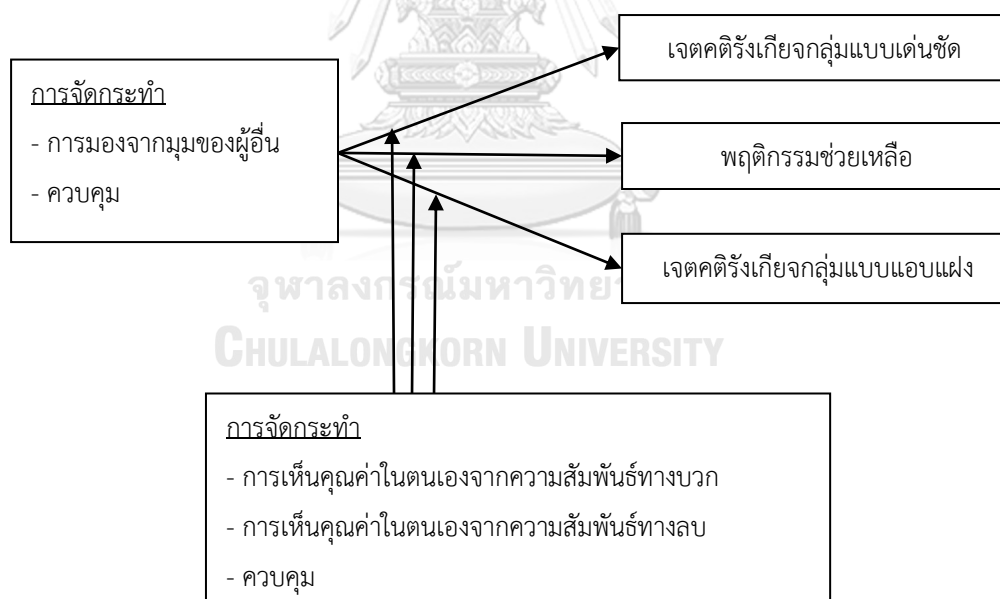
การศึกษาที่ 1.1 เพื่อทดสอบบทบาทการเป็นตัวแปรกำกับของการเห็นคุณค่าในตนเองจาก
ความสัมพันธ์ที่มีต่ออิทธิพลของการมองจากมุมของผู้อื่นที่ส่งไปยังเจตคติรั้งเกี่ยวกับกลุ่มแบบเด่นชัด

แนวทางศึกษาเป็นการทดลองโดยการจัดการกระทำการมองจากมุมของผู้อื่น และการเห็นคุณค่า
ในตนเองจากความสัมพันธ์ โดยเป้าหมายของเจตคติรั้งเกี่ยวกับกลุ่มคือบุคคลรักเพศเดียวกัน แสดงได้ดัง
ภาพที่ 4

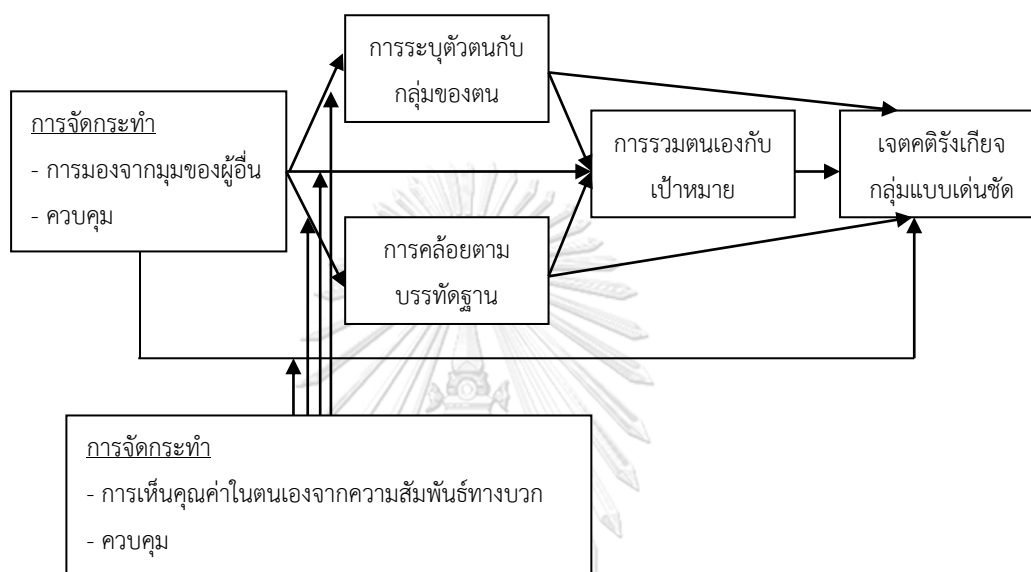
ภาพที่ 4 กรอบแนวคิดในการวิจัย การศึกษาที่ 1.1 (สมมติฐานที่ 1)

การศึกษาที่ 1.2 เพื่อทดสอบบทบาทการเป็นตัวแปรกำกับของการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ที่มีต่ออิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่ส่งไปยังการลดเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มแบบเด่นชัด เจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มแบบแอบแฝง และการเพิ่มพฤติกรรมช่วยเหลือโดยเป้าหมายของเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มคือชาวพม่า โดยใช้วิธีการทดลอง กรอบแนวคิดแสดงไว้ในภาพที่ 5

ภาพที่ 5 กรอบแนวคิดในการวิจัย การศึกษาที่ 1.2 (สมมติฐานที่ 2-4)

การศึกษาที่ 2 เพื่อศึกษาบทบาทการเป็นตัวแปรกำกับของการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ ในการกำกับอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อเจตคติจริงใจจกกลุ่มแบบเด่นชัด โดยส่งผ่านการระบุตัวตนกับกลุ่มของตน การคล้อยตามบรรทัดฐาน และการรวมตนเองกับเป้าหมาย เป้าหมายของเจตคติจริงใจจกกลุ่มคือบุคคลรักเพศเดียวกันเช่นเดียวกับการศึกษาที่ 1.1 โดยเป้าหมายของเจตคติจริงใจจกกลุ่มคือบุคคลรักเพศเดียวกัน รายละเอียดดังภาพที่ 6

ภาพที่ 6 กรอบแนวคิดในการวิจัย การศึกษาที่ 2 (สมมติฐานที่ 5-7)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทการเป็นตัวแปรกำกับของการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ ในการส่งอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติจริงใจจกกลุ่มแบบเด่นชัด เจตคติจริงใจจกกลุ่มแบบแอบแฝง และการเพิ่มพฤติกรรมช่วยเหลือ

2. เพื่อศึกษาบทบาทการเป็นตัวแปรกำกับของการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ ในการส่งอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อเจตคติจริงใจจกกลุ่มแบบเด่นชัด โดยส่งผ่านการระบุตัวตนกับกลุ่มของตน การคล้อยตามบรรทัดฐาน และการรวมตนเองกับเป้าหมาย

ตัวแปรในการวิจัย

การศึกษาที่ 1

การศึกษาที่ 1.1

ตัวแปรอิสระ

1. การจัดการกระทำการมองจากมุมของผู้อื่น (เงื่อนไขการจัดการกระทำการมองจากมุมของผู้อื่น และเงื่อนไขควบคุม)

ตัวแปรตาม

1. เจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด

ตัวแปรกำกับ

1. การจัดการกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ (เงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก และเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ)

การศึกษาที่ 1.2

ตัวแปรอิสระ

1. การจัดการกระทำการมองจากมุมของผู้อื่น (เงื่อนไขการจัดการกระทำการมองจากมุมของผู้อื่น และเงื่อนไขควบคุม)

ตัวแปรตาม

1. เจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัด

2. เจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบแอบแฝง

3. พฤติกรรมช่วยเหลือ

ตัวแปรกำกับ

1. การจัดการกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ (เงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก เงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และเงื่อนไขควบคุม)

การศึกษาที่ 2

ตัวแปรอิสระ

1. การจัดการกระทำการมองจากมุมของผู้อื่น (เงื่อนไขการจัดการกระทำการมองจากมุมของผู้อื่น และเงื่อนไขควบคุม)

ตัวแปรส่งผ่าน

1. การระบุตัวตนกับกลุ่มของตน
2. การคล้อยตามบรรทัดฐาน
3. การรวมตนเองกับเป้าหมาย

ตัวแปรตาม

1. เจตคติจริงเกี่ยวกับคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด

ตัวแปรกำกับ

1. การจัดการกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ (เงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก และเงื่อนไขควบคุม)

สมมติฐานการวิจัย**การศึกษาที่ 1****การศึกษาที่ 1.1**

สมมติฐานที่ 1 การมองจากมุมมองของผู้อื่นสามารถลดเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มในบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกได้มากกว่าบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ

การศึกษาที่ 1.2

สมมติฐานที่ 2 การมองจากมุมมองของผู้อื่นสามารถเพิ่มพฤติกรรมช่วยเหลือในบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกได้มากกว่าบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และบุคคลที่อยู่ในกลุ่มควบคุม

สมมติฐานที่ 3 การมองจากมุมมองของผู้อื่นสามารถลดเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มแบบเด่นชัดในบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกได้มากกว่าบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และบุคคลที่อยู่ในกลุ่มควบคุม

สมมติฐานที่ 4 การมองจากมุมมองของผู้อื่นสามารถลดเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มแบบแอบแฝงในบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกได้มากกว่าบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และบุคคลที่อยู่ในกลุ่มควบคุม

การศึกษาที่ 2

สมมติฐานที่ 5 การมองจากมุมมองของผู้อื่นสามารถลดเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มแบบเด่นชัด ในบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกได้มากกว่าบุคคลที่อยู่ในกลุ่มควบคุม

สมมติฐานที่ 6 การระบุตัวตนกับกลุ่มของตน และการรวมตนเองกับเป้าหมายเป็นตัวแปรส่งผ่านในผลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มแบบเด่นชัด โดยบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกเมื่อมองจากมุมมองของผู้อื่นจะมีการระบุตัวตนกับกลุ่มของตนมากกว่า และมีการรวมตนเองกับเป้าหมายน้อยกว่าบุคคลที่อยู่ในกลุ่มควบคุม

สมมติฐานที่ 7 การคล้อยตามบรรทัดฐาน และการรวมตนเองกับเป้าหมายเป็นตัวแปรส่งผ่านในผลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มแบบเด่นชัด โดยบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกเมื่อมองจากมุมมองของผู้อื่นจะมีการคล้อยตามบรรทัดฐานมากกว่า และมีการรวมตนเองกับเป้าหมายน้อยกว่าบุคคลที่อยู่ในกลุ่มควบคุม

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. การมองจากมุมมองของผู้อื่น หมายถึง กระบวนการทางการรู้คิดของบุคคลที่พิจารณาชีวิตหรือสถานการณ์จากมุมมองของผู้อื่น โดยนำตนเองเข้าไปอยู่ในสถานการณ์นั้นๆ ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง ผลจากการที่ผู้ร่วมการทดลองได้รับการจัดกระทำด้วยการอ่านบทความที่เป็นการรวบรวมงานเขียนของบุคคลในกลุ่มเป้าหมายของเจตคติที่เล่าถึงสถานการณ์ในชีวิต รวมถึงความรู้สึกที่มีต่อสถานการณ์นั้น โดยในเงื่อนไขที่มีการจัดกระทำผู้ร่วมการทดลองจะได้รับคำชี้แจงให้จินตนาการว่าอยู่ในสถานการณ์หรือเจตคติเดียวกับเป้าหมายของเจตคติ และให้คิดว่าตนจะรู้สึกและตอบสนองอย่างไร

2. การเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ หมายถึง การรับรู้ของบุคคลว่าตนเองมีคุณค่าต่อบุคคลใกล้ชิดในชีวิตของตน ในการศึกษาครั้งนี้แบ่งเป็น 2 แบบ คือ การเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก หมายถึง การได้รับการจัดกระทำให้นึกถึงเหตุการณ์ที่ตนได้ช่วยเหลือหรือทำประโยชน์กับบุคคลใกล้ชิด และเขียนบรรยายเหตุการณ์นั้น และการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ หมายถึง การได้รับการจัดกระทำให้นึกถึงเหตุการณ์ที่ตนได้รับการตำหนิหรือไม่ได้รับการยอมรับจากบุคคลใกล้ชิด

3. การมองจากมุมมองของผู้อื่นร่วมกับการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ หมายถึง ผลจากการจัดกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกในข้อ 2 และตามด้วยการจัดกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่นในข้อ 1

4. เจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่ม หมายถึง ความรู้สึก หรืออารมณ์ทางลบที่มีต่อกลุ่มทางสังคม หรือสมาชิกของกลุ่มทางสังคมอื่น โดยในการศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษาโดยแบ่งเป็น 2 รูปแบบ คือ

4.1 เจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มแบบเด่นชัด หมายถึง ความเชื่อ ความรู้สึกหรืออารมณ์ และแนวโน้มของพฤติกรรมทางลบของบุคคลที่มีต่อกลุ่มทางสังคมอื่นหรือสมาชิกของกลุ่มนั้น ที่แสดง

ออกมาโดยบุคคลผู้ตัว ผ่านการคิดไตร่ตรองพิจารณาอย่างตั้งใจ โดยในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง คะแนนจากมาตรวัดเจตคติจริงเกี่ยวกับบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด (การศึกษาที่ 1.1 และ 2) และ มาตรวัดเจตคติจริงเกี่ยวกับชาวพม่าแบบเด่นชัด (การศึกษาที่ 1.2) ซึ่งให้ผู้ตอบประเมินบนมาตราประมาณค่าแบบลิเคิร์ต 7 ช่วง ตั้งแต่ 1 คือไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จนถึง 7 คือเห็นด้วยอย่างยิ่ง ผู้ที่ได้คะแนนจาก มาตรวัดเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มแบบเด่นชัดสูงแสดงว่ามีความรู้สึก หรืออารมณ์ทางลบต่อเป้าหมายเจตคติ ในระดับสูง

4.2 เจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มแบบแอบแฝง หมายถึง ความรู้สึก หรืออารมณ์ทางลบที่มีต่อ กลุ่มอื่น หรือรวมไปถึงสมาชิกของกลุ่มนั้น ที่แสดงออกมาโดยบุคคลไม่รู้ตัว ไม่ผ่านการคิดพิจารณา และเป็นไปอย่างอัตโนมัติหรืออยู่นอกเหนือการควบคุม

ในการศึกษาที่ 1.2 หมายถึง คะแนนจากการทดสอบการเชื่อมโยงวัดเจตคติจริงเกี่ยวกับ ชาวพม่าแบบแอบแฝง ที่ปฏิบัติการบนโปรแกรมอินควิสิท (Inquisit) คะแนนที่ได้มาจากระยะเวลาที่ใช้ให้ผู้ร่วมการทดลองใช้ในการจัดหมวดหมู่สิ่งเร้าที่เป็นตัวแทนเป้าหมายเจตคติ และคำคุณศัพท์ โดย คะแนนที่ได้จะมีค่าอยู่ระหว่าง -2 ถึง +2 ผู้ที่ได้คะแนนการเชื่อมโยงวัดเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มแบบแอบแฝงสูงแสดงว่ามีระดับความรู้สึก หรืออารมณ์ทางลบต่อเป้าหมายเจตคติในระดับสูง

5. พฤติกรรมช่วยเหลือ หมายถึง การกระทำด้วยความสมัครใจปราศจากการบังคับ เพื่อ สนับสนุนส่งเสริม หรือเป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น โดยการศึกษาครั้งนี้พิจารณาจากจำนวนเวลาในการ ช่วยเหลือ หมายถึง จำนวนเวลาที่ผู้ร่วมการทดลองอาสาเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นการสนับสนุนหรือทำ ให้เกิดประโยชน์กับเป้าหมายของเจตคติ

6. การระบุตัวตนกับกลุ่มของตน หมายถึง การที่บุคคลตระหนักว่าตนเป็นสมาชิกของกลุ่ม ทางสังคม โดยการศึกษาครั้งนี้ หมายถึงคะแนนจากมาตรวัดการระบุตัวตนกับกลุ่มของตน ซึ่งให้ผู้ตอบ ประเมินบนมาตราประมาณค่าแบบลิเคิร์ต 7 ช่วง ตั้งแต่ 1 คือตรงกับทำนน้อยที่สุด จนถึง 7 คือตรงกับ ทำนมากที่สุด ผู้ที่ได้คะแนนจากมาตรวัดการระบุตัวตนกับกลุ่มของตนสูงแสดงว่าบุคคลมีการตระหนัก ว่าตนเป็นสมาชิกของกลุ่มทางสังคมในระดับสูง

7. การคล้อยตามบรรทัดฐาน หมายถึง การที่บุคคลให้ความสำคัญกับการยอมทำตามความ คาดหวัง หรือกฎเกณฑ์ของครอบครัวและสังคม โดยการศึกษาครั้งนี้ หมายถึงคะแนนจากมาตรวัดการ คล้อยตามบรรทัดฐาน ซึ่งให้ผู้ตอบประเมินบนมาตราประมาณค่าแบบลิเคิร์ต 7 ช่วง ตั้งแต่ 1 คือตรงกับทำนน้อยที่สุด จนถึง 7 คือตรงกับทำนมากที่สุด ผู้ที่ได้คะแนนจากมาตรวัดการคล้อยตามบรรทัด ฐานสูงแสดงว่าบุคคลให้ความสำคัญกับการยอมทำตามความคาดหวัง หรือกฎเกณฑ์ของครอบครัว และสังคมในระดับสูง

8. การรวมตนเองกับเป้าหมาย หมายถึง กระบวนการด้านการรู้คิดที่บุคคลมีการเชื่อมโยง ลักษณะร่วมบางอย่างของตนกับเป้าหมาย ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง คะแนนจากมาตรวัดการรวม

ตนเองกับเป้าหมาย ซึ่งประกอบด้วยรูปภาพคู่วงกลมจำนวน 7 คู่ (วงหนึ่งแทนตนเอง และอีกวงหนึ่งแทนเป้าหมาย) เพื่อให้ผู้ร่วมการทดลองตอบเลือกเพื่ออธิบายระดับการเชื่อมโยงระหว่างตนเองกับเป้าหมาย ผู้ที่ได้คะแนนจากมาตรวัดการรวมตนเองกับเป้าหมายสูง แสดงว่าบุคคลเกิดกระบวนการรู้คิดที่มีการเชื่อมโยงลักษณะร่วมบางอย่างของตนกับเป้าหมายในระดับสูง

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. เพื่อทราบถึงบทบาทการเป็นตัวแปรกำกับของการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ในการส่งอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบเด่นชัด เจตคติรังเกียจกลุ่มแบบแอบแฝง และการเพิ่มพฤติกรรมช่วยเหลือ
2. เพื่อทราบกลไกการทำงานของอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่ร่วมกับการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ที่ส่งผลไปยังเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบเด่นชัด โดยส่งผ่านการระบุตัวตนกับกลุ่มของตน การคล้อยตามบรรทัดฐาน และการรวมตนเองกับเป้าหมาย
3. เพื่อให้ได้แนวทางในการพัฒนาวิธีการที่เหมาะสมกับคนไทยสำหรับใช้ลดเจตคติรังเกียจกลุ่ม และเพิ่มพฤติกรรมช่วยเหลือสมาชิกของกลุ่มอื่น

บทที่ 2

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการวิจัยโดยแบ่งเป็น 2 การศึกษา โดยการศึกษที่ 1 เป็นการทดลองเพื่อศึกษาบทบาทของการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ที่มีร่วมกับวิธีการมองจากมุมมองผู้อื่น เพื่อลดเจตคติรังเกียจกลุ่ม และเพิ่มพฤติกรรมช่วยเหลือ และการศึกษที่ 2 เป็นการทดลองศึกษาบทบาทการเป็นตัวแปรกำกับของการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ ในการส่งอิทธิพลของการมองจากมุมมองผู้อื่นที่มีต่อเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบเด่นชัด โดยส่งผ่านการระบุตัวตนกับกลุ่มของตนเอง การคล้อยตามบรรทัดฐาน และการรวมตนเองกับเป้าหมาย

ขั้นพัฒนาเครื่องมือ

กลุ่มตัวอย่างในขั้นพัฒนาเครื่องมือ

กลุ่มตัวอย่างในขั้นพัฒนาเครื่องมือ คือ นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ระดับปริญญาตรี จำนวน 489 คน โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 1) การพัฒนามาตรวัดเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบเด่นชัด จำนวน 250 คน
 - มาตรวัดเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด
 - มาตรวัดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัด
- 2) การพัฒนามาตรวัดการระบุตัวตนกับกลุ่มของตนเอง มาตรวัดการคล้อยตามบรรทัดฐาน และมาตรวัดการรวมตนเองกับเป้าหมาย จำนวน 60 คน
- 3) การคัดเลือกชื่อชาวพม่า สำหรับสร้างการทดสอบการเชื่อมโยงเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบแอบแฝง จำนวน 39 คน
- 4) การพัฒนาการทดสอบความตรงของการทดสอบการเชื่อมโยงเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบแอบแฝง จำนวน 50 คน
- 5) การทดสอบวิธีการจัดกระทำการมองจากมุมมองผู้อื่น (เนื้อหาเกี่ยวกับชาวพม่า) จำนวน 30 คน
- 6) การทดสอบวิธีการจัดกระทำการมองจากมุมมองผู้อื่น (เนื้อหาเกี่ยวกับบุคคลรักเพศเดียวกัน) จำนวน 30 คน
- 7) การทดสอบวิธีการจัดกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ จำนวน 30 คน

การพัฒนาเครื่องมือ

1. การพัฒนาการจัดกระทำมมองจากมุมมองของผู้อื่น

ผู้วิจัยพัฒนาการจัดกระทำมมองจากมุมมองของผู้อื่นร่วมกับนางสาวมนัสนันท์ จิตติจรุงลาภ นิสิตรระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้วิจัยพัฒนาเนื้อหาที่ใช้ในการจัดกระทำมมองจากมุมมองของผู้อื่นโดยปรับจากงานวิจัยที่ผ่านมาโดยมีรายละเอียดดังนี้

1. สถานการณ์เป็นการบรรยายเรื่องโดยบุคคลที่หนึ่ง หรือตัวเจ้าของเรื่อง (Batson et al., 1997; Finlay & Stephan, 2000; Vescio et al., 2003)
2. เนื้อหาไม่ควรมีคำที่จะไปกระตุ้นความเชื่อแบบเหมารวม (Skorinko & Sinclair, 2013)
3. เนื้อหาควรกล่าวถึงบุคคลเพียงคนเดียวและมีการบรรยายละเอียดของบุคคลอย่างชัดเจน เช่น อายุ เพศ (Kogut & Ritov, 2005)
4. เนื้อหาต้องเป็นสถานการณ์ที่บุคคลเป้าหมายไม่สามารถควบคุมได้ และเป็นการอนุมานสาเหตุจากภายนอก (Batson et al., 1997) หรือถูกกีดกันทางสังคมโดยมีสาเหตุจากการที่บุคคลเป็นสมาชิกของกลุ่มที่เป็นเป้าหมายของเจตคติรังเกียจกลุ่ม (Dovidio et al., 2004; Pagotto, 2010; Todd et al., 2011)
5. เนื้อหาบรรยายการถูกกีดกันทางสังคมโดยมีสาเหตุมาจากการที่บุคคลนั้นเป็นสมาชิกของกลุ่มที่เป็นเป้าหมายของเจตคติรังเกียจกลุ่ม (Dovidio et al., 2004; Finlay & Stephan, 2000; Pagotto, 2010) เช่น การถูกปฏิเสธให้ร่วมกลุ่ม การไม่ได้รับการยอมรับจากเพื่อน การแอบได้ยินเพื่อนพูดนินทาตนในลักษณะเหยียดกลุ่มของตน การถูกมองว่าเป็นบุคคลอันตรายไม่น่าคบเนื่องจากเป็นบุคคลนอกกลุ่ม ถูกกล่าวหาว่าทำตัวไม่เหมาะสม
6. เนื้อหาบรรยายถึงความรู้สึกที่เกิดจากการถูกกีดกันทางสังคม (Finlay & Stephan, 2000; Pagotto, 2010) เช่น บรรยายความรู้สึกโกรธ หงุดหงิด เกลียดชัง ไม่สบายใจ ไม่สบายอารมณ์

เนื้อหาเกี่ยวกับบุคคลรักเพศเดียวกัน

ผู้วิจัยสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับนิสิตชายรักเพศเดียวกัน ที่มีเนื้อหาตรงรายละเอียดข้างต้น โดยมีเนื้อหาดังนี้

“ผมชื่อภัทร เป็นนักศึกษา อายุ 18 ปี ตัวไม่โตและค่อนข้างผอม ผิวขาว ผมเป็นเกย์ ปัจจุบันผมเรียนอยู่ที่คณะนิติศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 ที่มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ เป็นเทอมที่สอง ครั้งแรกที่พ่อและแม่รู้ว่าผมเป็นเกย์ พวกเขาตกใจมาก และพาผมไปพบจิตแพทย์เพื่อรักษา พ่อโกรธและไม่ยอมพูดกับผมเป็นอาทิตย์ จนแม่ต้องช่วยพูดให้พ่อเข้าใจ แม้ตอนนี้สถานการณ์จะดีขึ้น แต่พ่อก็พูดคุยกับผมน้อยลงกว่าเดิม ไม่ค่อยชวนผมไปไหนด้วย ผมเสียใจมากที่พ่อไม่ยอมรับในตัวผม และรู้สึกผิดที่ทำให้พ่อและแม่ผิดหวังในตัวผม

เมื่อช่วงปิดเทอมที่ผ่านมาผมต้องการหาประสบการณ์เพิ่มเติม จึงตัดสินใจไปสมัครเข้าร่วมโครงการจิตอาสาเพื่อไปทำกิจกรรมช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาส แต่กลับโดนปฏิเสธไม่ให้เข้าร่วมโครงการ ซึ่งเจ้าหน้าที่ให้เหตุผลในระหว่างสัมภาษณ์ว่าเพราะทางโครงการหวังว่าการที่ผมเป็นเกย์จะเป็นตัวอย่างที่ไม่ดีกับเด็ก และอาจจะส่งผลต่อภาพลักษณ์ของโครงการ ซึ่งทำให้ผมรู้สึกที่ไม่ได้รับสิทธิเท่ากับคนอื่น รู้สึกโดนรังเกียจและเสียความรู้สึกกับเหตุการณ์นี้มาก

ที่คณะเพื่อนๆ มักทำท่าทางขบขัน ล้อเลียนในบุคลิกภาพท่าทางของผมที่ดูเรียบร้อยกว่าผู้ชายแท้ๆ เพื่อนผู้ชายบางคนมักเข้ามาแกล้งลวนลามจับต้องเนื้อตัวของผม ซึ่งทำให้ผมรู้สึกอึดอัดใจและอายมาก แต่หลายครั้ง ผมก็จำเป็นต้องแกล้งทำเหมือนสนุกสนานไปด้วยเพื่อไม่ให้เสียเพื่อน ยังดีที่ยังมีเพื่อนบางคนเข้าใจ ไม่แกล้ง หรือล้อเลียนผม ในภาพรวมแล้ว คนรอบข้างบางคนทำเหมือนผมเป็นตัวประหลาด ทำให้ผมรู้สึกอึดอัดใจที่ไม่สามารถใช้ชีวิตได้อย่างสบายใจและเป็นตัวของตัวเองได้อย่างเต็มที่เหมือนคนทั่วไป”

เนื้อหาเกี่ยวกับชาวพม่า

ผู้วิจัยสร้างเนื้อหาเกี่ยวกับนักศึกษาชาวพม่าที่มาเรียนในประเทศไทย ที่มีเนื้อหาดังรายละเอียดข้างต้น โดยมีเนื้อหาดังนี้

“ผมชื่ออองวิน เป็นนักศึกษาชาวพม่า อายุ 18 ปี เป็นผู้ชายตัวไม่โตและค่อนข้างผอม ปัจจุบันผมเรียนอยู่ที่คณะวิศวกรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 ที่มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ เป็นเทอมที่สอง

เมื่อตอนที่ผมมาถึงกรุงเทพฯ ครั้งแรก ผมหลงทางจึงถามทางจากคนที่เดินผ่านไปมา คนส่วนใหญ่เดินหนีและทำท่าระแวงคงเพราะรู้จากสำเนียงว่าผมเป็นพม่า จนมีผู้หญิงคนหนึ่งยอมคุยกับผมพร้อมกับบอกทางอย่างรวดเร็วและไม่เต็มใจนัก ผมรู้สึกน้อยใจและเหมือนโดนเหยียดหยามแค่เพราะผมเป็นคนพม่า

เนื่องจากผมมาถึงกรุงเทพฯ หลังกำหนดการจองหอพักในมหาวิทยาลัย ผมจึงต้องหาเช่าหอพักด้วยตัวเอง ผมต้องเดินหาหอพักแถวมหาวิทยาลัย ถึง 5 แห่ง เพราะเจ้าของหอพักบางแห่งปฏิเสธที่จะให้ผมเช่าทั้งที่มีห้องว่าง และแสดงสีหน้าไม่ไว้ใจเมื่อรู้ว่าผมเป็นชาวพม่า บางแห่งให้เหตุผลว่าเขาไม่มั่นใจว่าผมจะมีเงินจ่ายค่าเช่าหอพักจนสุดท้ายผมต้องโทรขอให้อาจารย์ที่ปรึกษาของผมมาช่วยค้ำประกันเจ้าของหอพักจึงยอมให้ผมเช่า

ผมเป็นนักศึกษาพม่าเพียงคนเดียวในคณะวิศวกรรมศาสตร์ ผมอยากจะมีมิตรกับเพื่อนในคณะ แต่ผมไม่ค่อยเข้าใจ หรือฟังสิ่งที่เพื่อนๆ พูดคุยกันไม่ค่อยทัน เพื่อนมักแสดงท่าทางขบขันสำเนียงการพูดของผมที่เป็นสำเนียงพม่าบางคนก็แกล้งทำเสียงล้อเลียนซึ่งทำให้ผมรู้สึกอับอาย แต่ก็มีเพื่อนบางคนที่เป็นมิตรและช่วยฝึกภาษาไทยให้ผม ตอนนี้ผมรู้สึกโดดเดี่ยว อึดอัดใจ และท้อใจจนบางครั้งรู้สึกว่าคุณคิดที่มาเรียนที่นี่”

ในการทดลองครั้งนี้ผู้ร่วมการทดลองเข้าสู่เงื่อนไขการทดลอง 2 เงื่อนไข คือเงื่อนไขทดลอง และเงื่อนไขควบคุม โดยแต่ละเงื่อนไขจะได้รับคำชี้แจงดังนี้

คำชี้แจงเงื่อนไขทดลอง

ขณะอ่านบทความ ขอให้ท่านจินตนาการว่าหากตัวท่านเป็นบุคคลในบทความนี้ ท่านจะรู้สึกหรือนึกคิดอย่างไร ขอให้ท่านพยายามสร้างภาพในใจว่าท่านอยู่ในสถานการณ์หรือเจอสถานการณ์เดียวกันกับบุคคลในบทความรวมทั้งขอให้ท่านคิดว่าท่านจะรู้สึกและตอบสนองอย่างไร

คำชี้แจงเงื่อนไขควบคุม

ขณะอ่านบทความ ขอให้ท่านมองข้อมูลในบทความตามข้อเท็จจริงด้วยมุมมองที่เป็นกลาง โดยไม่นำอารมณ์ส่วนตัวเข้าไปเกี่ยวข้อง และหลีกเลี่ยงการนึกคิดว่าท่านจะรู้สึกอย่างไรหากท่านเป็นบุคคลในบทความ

การตรวจสอบการจำกัดการมองจากมุมมองของผู้อื่น

การมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับบุคคลรักเพศเดียวกัน

ผู้วิจัยนำการจำกัดการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับบุคคลรักเพศเดียวกันไปทดลองใช้เพื่อตรวจสอบคุณภาพกับนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระดับปริญญาตรี จำนวน 30 คน มีอายุเฉลี่ย 20.14 ปี ($SD = 1.43$) ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง กำลังศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยตัดกลุ่มตัวอย่างที่มีรสนิยมทางเพศแบบรักเพศเดียวกัน และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ระบุรสนิยมทางเพศออกไปรวม 4 คน ทำให้เหลือข้อมูลในการวิเคราะห์ 26 คน

ผู้วิจัยตรวจสอบการจำกัดการมองโดยให้ผู้ร่วมการทดลองตอบแบบสอบถาม 2 ส่วน หลังจากอ่านความเรียงเนื้อหาเกี่ยวกับบุคคลรักเพศเดียวกัน

ส่วนที่ 1 ผู้วิจัยให้ผู้ร่วมการทดลองตอบแบบสอบถามการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นของสุภาพร สารเรื่อน (2557) ซึ่งพัฒนามาจากงานของ Kuchenbrandt, Eysel, และ Seidel (2013) มีข้อกระทงเป็นคำคุณศัพท์ 15 ข้อ โดยแบ่งเป็นคำคุณศัพท์เกี่ยวกับการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่นจำนวน 6 ข้อ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ .83 และคำคุณศัพท์อื่นอีก 9 ข้อโดยเพิ่มขึ้นมาเพื่อไม่ให้ผู้ร่วมการทดลองมีแนวโน้มการตอบไปในทิศทางเดียว ตัวอย่างคำคุณศัพท์เกี่ยวกับการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกผู้อื่น เช่น เห็นใจ เมตตา ตัวอย่างข้อกระทงดังภาคผนวก จ ซึ่งผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขทดลองควรจะมีความรู้สึกซึ่งถึงความรู้สึกของบุคคลในบทความมากกว่าผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขควบคุม ผู้วิจัยนำคะแนนจากแบบสอบถามการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นมาวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างเงื่อนไขทดลอง และเงื่อนไขควบคุม โดยใช้สถิติทดสอบที (t -test) พบว่าผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขทดลอง ($M = 5.55, SD = 0.74, n = 11$) มีความรู้สึกซึ่งถึงความรู้สึกของบุคคลในบทความมากกว่าผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขควบคุม ($M = 4.86, SD = 0.81, n = 15$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t(24) = 2.22, p = .018$)

ส่วนที่ 2 ผู้วิจัยให้ผู้ร่วมการทดลองตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมตนเองเข้าไปแทนที่ผู้อื่นในขณะที่อ่านความเรียง จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ “ในขณะที่อ่านบทความ ท่านพยายามเอาตัวท่านไปแทนที่ผู้เขียนและรู้สึกนึกคิดดังที่ท่านน่าจะรู้สึก มากน้อยเพียงใด” “ในขณะที่อ่านบทความ ท่านจินตนาการว่าตัวท่านตกอยู่ในสถานการณ์ที่ผู้เขียนเผชิญอยู่ มากน้อยเพียงใด” และ “ในขณะที่อ่านบทความ ท่านรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เขียนด้วยใจที่เป็นกลางปราศจากอารมณ์ร่วม มากน้อยเพียงใด” ดังภาคผนวก จ ซึ่งผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขทดลองจะมีการมองจากมุมมองของผู้อื่นมากกว่าผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขควบคุม ผู้วิจัยนำคะแนนจากแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมตนเองเข้าไปแทนที่ผู้อื่นในขณะที่อ่านความเรียงมาวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างเงื่อนไขทดลอง และเงื่อนไขควบคุม โดยใช้สถิติทดสอบที พบว่าผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขทดลอง ($M = 4.27, SD = 0.70, n = 11$) มีพฤติกรรมตนเองเข้าไปแทนที่ผู้อื่นในขณะที่อ่านความเรียงมากกว่าผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขควบคุม ($M = 3.69, SD = 0.67, n = 15$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t(24) = 2.16, p = .021$)

จากผลการวิเคราะห์การตรวจสอบการจัดกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับบุคคลรักเพศเดียวกันข้างต้นทำให้สรุปได้ว่าการจัดกระทำนี้ทำให้เกิดการมองจากมุมมองของผู้อื่นได้เป็นผลสำเร็จ

การมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชาวพม่า

ผู้วิจัยนำการจัดกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชาวพม่าไปทดลองใช้เพื่อตรวจสอบคุณภาพกับนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยระดับปริญญาบัณฑิตจำนวน 30 คน มีอายุเฉลี่ย 19.62 ปี ($SD = 1.02$) ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย กำลังศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1

ผู้วิจัยตรวจสอบการจัดกระทำโดยให้ผู้ร่วมการทดลองตอบคำถาม 2 ส่วน หลังจากอ่านความเรียงเนื้อหาเกี่ยวกับชาวพม่า เช่นเดียวกับการตรวจสอบการจัดกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับบุคคลรักเพศเดียวกัน

ส่วนที่ 1 ผู้วิจัยนำคะแนนจากแบบสอบถามการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นมาวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างเงื่อนไขทดลอง และเงื่อนไขควบคุม โดยใช้สถิติทดสอบที พบว่าผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขทดลอง ($M = 5.82, SD = 0.63, n = 13$) มีความรู้ซึ่งถึงถึงความรู้สึกของบุคคลในบทความมากกว่าผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขควบคุม ($M = 4.87, SD = 0.72, n = 17$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t(28) = 3.77, p < .001$)

ส่วนที่ 2 ผู้วิจัยนำคะแนนจากแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมตนเองเข้าไปแทนที่ผู้อื่นในขณะที่อ่านความเรียงมาวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างเงื่อนไขทดลอง และเงื่อนไขควบคุม โดยใช้สถิติทดสอบที พบว่าผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขทดลอง ($M = 4.90, SD = 0.76, n = 13$) มี

พฤติกรรมเอาตนเองเข้าไปแทนที่ผู้อื่นในขณะที่อ่านความเรียงมากกว่าผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขควบคุม ($M = 4.18, SD = 1.00, n = 17$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t(28) = 2.16, p = .020$)

จากผลการวิเคราะห์การตรวจสอบการจัดกระทำมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับชาวพม่าข้างต้นทำให้สรุปได้ว่าการจัดกระทำนี้ทำให้เกิดการมองจากมุมมองของผู้อื่นได้เป็นผลสำเร็จ

2. การพัฒนาการจัดกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์

การจัดกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ ผู้วิจัยดัดแปลงจากวิธีกระตุ้นการเห็นคุณค่าในตนเองของ Fein และ Spencer (1997) ซึ่งใช้วิธีการให้ผลป้อนกลับลง โดยใช้วิธีการให้ผู้ร่วมการทดลองนึกถึงประสบการณ์ในอดีตที่เคยได้รับจากการที่ผู้ร่วมการทดลองได้กระทำหรือปฏิบัติกับบุคคลใกล้ชิด ได้แก่ บุคคลในครอบครัว หรือเพื่อน หลังจากนั้นให้ผู้ร่วมการทดลองเขียนบรรยายเหตุการณ์ดังกล่าว ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้ผู้ร่วมการทดลองเกิดความรู้สึกที่มีต่อตนเอง เช่นเดียวกับวิธีการให้ผลป้อนกลับลง โดยแต่ละเงื่อนไขจะได้รับคำชี้แจงดังนี้

คำชี้แจงเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก

ขอให้ท่านนึกถึงประสบการณ์ในอดีตที่ท่านเคยได้รับการชื่นชมยอมรับจากการที่ท่านได้ให้ความช่วยเหลือหรือทำประโยชน์ใดๆ ก็ตามแก่บุคคลใกล้ชิด เช่น บุคคลในครอบครัว หรือเพื่อน จากนั้นขอให้ท่านเขียนบรรยายเหตุการณ์ดังกล่าวลงในช่องว่างที่กำหนดให้

- เหตุการณ์นั้นท่านทำอะไร
- การกระทำนั้นส่งผลต่อบุคคลใกล้ชิดของท่านอย่างไร
- บุคคลใกล้ชิดผู้นั้นชื่นชมหรือแสดงการยอมรับท่านอย่างไรบ้าง

คำชี้แจงเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ

ขอให้ท่านนึกถึงประสบการณ์ในอดีตที่ท่านเคยได้รับการตำหนิหรือไม่ได้รับการยอมรับจากบุคคลใกล้ชิด เช่น บุคคลในครอบครัว หรือเพื่อน จากนั้นขอให้ท่านเขียนบรรยายเหตุการณ์ดังกล่าวลงในช่องว่างที่กำหนดให้

- เหตุการณ์นั้นท่านทำอะไร
- การกระทำนั้นส่งผลต่อบุคคลใกล้ชิดของท่านอย่างไร
- บุคคลใกล้ชิดผู้นั้นตำหนิหรือแสดงการไม่ยอมรับท่านอย่างไรบ้าง

คำชี้แจงเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์

ขอให้ท่านนึกถึงประสบการณ์ที่ท่านได้พบเจอธรรมชาติที่สวยงาม จากนั้นขอให้ท่านเขียนบรรยายความสวยงามของธรรมชาติดังกล่าวลงในช่องว่างที่กำหนดให้

การตรวจสอบการจัดกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์

ผู้วิจัยนำการจัดกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ไปทดลองใช้เพื่อตรวจสอบคุณภาพกับนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระดับปริญญาตรี จำนวน 30 คน มีอายุเฉลี่ย 19.62 ปี ($SD = 0.95$) ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง กำลังศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1

ผู้วิจัยตรวจสอบการจัดกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ 2 เงื่อนไข คือ เงื่อนไขทางบวก และเงื่อนไขทางลบ ซึ่งจะได้รับคำชี้แจงที่ต่างกัน โดยมีการตรวจสอบการจัดกระทำ 2 ส่วน คือ หลังจากการเขียนบรรยาย

ส่วนที่ 1 ผู้วิจัยตรวจสอบการจัดกระทำโดยการพิจารณาเนื้อหาที่ผู้ร่วมการทดลองเขียนบรรยาย โดยจัดหาผู้ตัดสินการเขียนบรรยาย จำนวน 2 คน ที่ไม่ใช่ตัวผู้วิจัยเองเพื่อลดการเกิดอคติและความลำเอียงในการพิจารณา ให้ผู้ตัดสินทั้ง 2 คน พิจารณาเนื้อหาการเขียนบรรยายใน 2 ประเด็น คือ 1) เนื้อหามีความสอดคล้องกับคำชี้แจงหรือไม่ 2) ข้อความนั้นมีทิศทางทางแสดงความรู้สึกในทิศทางใด โดยมีวิธีการ ดังนี้

1) การพิจารณาความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา กับคำชี้แจง

ผู้ตัดสินทั้ง 2 คน อ่านคำชี้แจงที่ผู้ร่วมการทดลองได้รับ แล้วให้ตัดสินว่าผู้ร่วมการทดลองได้ทำตามคำชี้แจงในการการจัดกระทำหรือไม่ โดยผู้ตัดสินมีเกณฑ์ในการพิจารณาความสอดคล้องระหว่างคำชี้แจงและการเขียนบรรยายของผู้ร่วมการทดลอง ดังนี้

- แบ่งคะแนนความสอดคล้องระหว่างคำชี้แจงกับการเขียนบรรยาย เป็นระดับคะแนน 1-10 โดย 1 คือ มีความสอดคล้องน้อยที่สุด 10 คือ มีความสอดคล้องมากที่สุด
- คะแนนตั้งแต่ 1-5 คือ การเขียนบรรยายของผู้ร่วมการทดลองมีความสอดคล้องกับคำชี้แจงในการจัดกระทำไม่เพียงพอที่จะนำมาข้อมูลมาวิเคราะห์
- คะแนนตั้งแต่ 6-10 คือ การเขียนบรรยายของผู้ร่วมการทดลองมีความสอดคล้องกับคำชี้แจงในการจัดกระทำเพียงพอที่จะนำมาข้อมูลมาวิเคราะห์
- หากผู้ร่วมการทดลองเขียนบรรยายโดยมีรายละเอียดที่มากกว่าคำชี้แจง ให้พิจารณาเฉพาะเนื้อหาส่วนที่อยู่ในขอบเขต หรือตรงกับคำชี้แจงเท่านั้น

หากพบว่าผู้ตัดสินทั้งสองคนมีผลการพิจารณาที่แตกต่างกัน คือ ถ้าคนหนึ่งให้ผ่านและอีกคนหนึ่งไม่ให้ผ่าน ผู้วิจัยจะนำการเขียนบรรยายของผู้ร่วมการทดลองดังกล่าวมาพิจารณาร่วมกับผู้ตัดสินทั้งสองอีกครั้ง

จากผลการพิจารณาพบว่าคะแนนการประเมินจากผู้ตัดสินทั้งสองคนมีความสัมพันธ์กันเท่ากับ .87 ซึ่งแสดงถึงความเที่ยงระหว่างผู้ตัดสินในระดับสูง โดยมีผู้ร่วมการทดลอง 1 คนในเงื่อนไขการจัดกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบมีการเขียนบรรยายไม่สอดคล้องกับคำ

ชี้แจงที่ได้รับ ดังนั้น ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยจึงตัดข้อมูลของตัวอย่างคนนี้ออก ทำให้เหลือข้อมูลในการวิเคราะห์ 29 คน

2) การพิจารณาระดับความรู้สึกของเนื้อหา

ผู้วิจัยดัดแปลงจากวิธีการตรวจสอบการจัดกระทำกรมองจากมุมมองของผู้อื่นด้วยวิธีการเขียนบรรยายจากงานวิจัยของ Galinsky และ Ku (2004) โดยผู้ตัดสินทั้ง 2 คน พิจารณาเนื้อหาที่ผู้ร่วมการทดลองเขียนบรรยายและประเมินว่าข้อความนั้นมีการแสดงให้เห็นความรู้สึกทางบวกหรือทางลบในระดับใด โดยแบ่งเป็นระดับคะแนน 1-9 โดย คะแนน 1 คือ มีความรู้สึกทางลบมากที่สุด คะแนน 5 คือมีความรู้สึกทางลบและบวกพอๆ กัน คะแนน 9 คือ มีความความรู้สึกทางบวกมากที่สุด จากผลการพิจารณาพบว่าคะแนนการประเมินจากผู้ตัดสินทั้งสองคนมีความสัมพันธ์กัน เท่ากับ .95 ซึ่งแสดงถึงความเที่ยงระหว่างผู้ตัดสินในระดับสูง

ผู้วิจัยนำคะแนนจากผู้ตัดสินทั้งสองมาหาคะแนนเฉลี่ย และวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างเงื่อนไขทางบวก และเงื่อนไขลบ โดยใช้สถิติทดสอบที พบว่าผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขการจัดกระทำ การเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก ($M = 8.44, SD = 0.54, n = 16$) มีการแสดงให้ เห็นความรู้สึกทางบวกสูงกว่าผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขการจัดกระทำ การเห็นคุณค่าในตนเองจาก ความสัมพันธ์ทางลบ ($M = 1.77, SD = 1.05, n = 13$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t(27) = 20.70, p < .001$)

ส่วนที่ 2 ผู้วิจัยให้ผู้ร่วมการทดลองตอบแบบสอบถามการเห็นคุณค่าในตนเองจาก ความสัมพันธ์ของ Du, King, และ Chi (2012) มีข้อกระทงจำนวน 7 ข้อ ตัวอย่างเช่น “ฉันเป็น สมาชิกที่มีคุณค่าในกลุ่มเพื่อนของฉัน” ดังภาคผนวก ฉ หลังจากการเขียนบรรยาย ซึ่งผู้ร่วมการ ทดลองในเงื่อนไขทางบวกควรจะมีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์สูงกว่าผู้ร่วมการทดลอง ในเงื่อนไขทางลบ ผู้วิจัยนำคะแนนจากแบบสอบถามการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์มา วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างเงื่อนไขทางบวก และเงื่อนไขลบ โดยใช้สถิติทดสอบที พบว่าผู้ร่วมการ ทดลองในเงื่อนไขทางบวก ($M = 5.68, SD = 0.58, n = 16$) มีการเห็นคุณค่าในตนเองจาก ความสัมพันธ์สูงกว่าผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขทางลบ ($M = 5.32, SD = 0.40, n = 13$) อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ($t(27) = 1.89, p = .035$)

จากผลการวิเคราะห์การตรวจสอบการจัดกระทำ การเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ ข้างต้น ผู้วิจัยจึงสรุปว่าการพัฒนาการจัดกระทำนี้สามารถทำให้เกิดการเห็นคุณค่าในตนเองจาก ความสัมพันธ์ทั้งทางบวก และทางลบได้สำเร็จ

3. การพัฒนามาตรวัดการระบุตัวตนกับกลุ่มของตน

3.1 ผู้วิจัยพัฒนามาตรวัดการระบุตัวตนกับกลุ่มของตน จากมาตรวัดอัตลักษณ์ทางสังคมของ Ellemers, Kortekaas, และ Ouwwerkerk (1999) จำนวน 4 ข้อ ซึ่งเป็นมาตรประมาณค่าแบบลิเคิร์ต 7 ช่วง ตั้งแต่ 1 คือไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จนถึง 7 คือเห็นด้วยอย่างยิ่ง ดังภาคผนวก ข นำข้อกระทงที่สร้างขึ้นไปขอความเห็นจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชราภรณ์ บุญญศิริวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย เพื่อพิจารณา และปรับปรุงแก้ไข

3.2 นำมาตรที่ได้ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนิสิตมหาวิทยาลัย ระดับปริญญาตรี จำนวน 60 คน หลังจากนั้นจะนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์

3.3 หาอำนาจจำแนกรายข้อของข้อกระทง (item discrimination) โดยใช้วิธีแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ซึ่งกำหนดให้กลุ่มสูงเป็นผู้ที่มีคะแนนรวมสูงกว่าหรือเท่ากับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 ของคะแนนรวมทุกข้อกระทงในมาตรวัดย่อยกลุ่มต่ำเป็นผู้ที่มีคะแนนรวมต่ำกว่าหรือเท่ากับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ของคะแนนรวมทุกข้อกระทงในมาตรวัด หลังจากนั้นจึงเปรียบเทียบค่าความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของแต่ละข้อกระทงระหว่าง 2 กลุ่มด้วยการทดสอบค่าที และคัดเลือกข้อกระทงที่มีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 (หนึ่งหาง) ผลการวิเคราะห์พบว่าข้อกระทงของมาตรวัดการระบุตัวตนกับกลุ่มของตนผ่านเกณฑ์ทั้งหมด

3.4 วิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทง กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 (หนึ่งหาง) แล้วนำมาเปรียบเทียบกับค่า r วิกฤตของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (58, .05, หนึ่งหาง) ที่ .21 ซึ่งข้อกระทงที่มีค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงต่ำกว่าหรือเท่ากับค่าวิกฤต จะถูกคัดออก ผลการวิเคราะห์พบว่าข้อกระทงของมาตรวัดการระบุตัวตนกับกลุ่มของตนผ่านเกณฑ์ทั้งหมด

3.5 วิเคราะห์ความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ .82

4. การพัฒนามาตรวัดการคล้อยตามบรรทัดฐาน

4.1 ผู้วิจัยพัฒนามาตรวัดการคล้อยตามบรรทัดฐาน จากมาตรวัดการคล้อยตามบรรทัดฐานของ Detenber, Ho, Leo, Malik, และ Cenite (2013) จำนวน 3 ข้อ ซึ่งเป็นมาตรประมาณค่าแบบลิเคิร์ต 7 ช่วง ตั้งแต่ 1 คือไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จนถึง 7 คือเห็นด้วยอย่างยิ่ง ดังภาคผนวก ข นำข้อกระทงที่สร้างขึ้นไปขอความเห็นจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชราภรณ์ บุญญศิริวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย เพื่อพิจารณา และปรับปรุงแก้ไข

4.2 นำมาตรที่ได้ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนิสิตมหาวิทยาลัย ระดับปริญญาตรี จำนวน 60 คน หลังจากนั้นจะนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์

4.3 ทำอำนาจจำแนกรายข้อของข้อกระทง โดยใช้วิธีการเดียวกับการพัฒนามาตรวัดการระบุตัวตนกับกลุ่มของตน ผลการวิเคราะห์พบว่าข้อกระทงของมาตรวัดการคล้อยตามบรรทัดฐาน ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด

4.4 วิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทง โดยใช้วิธีการเดียวกับการพัฒนามาตรวัดการระบุตัวตนกับกลุ่มของตน ผลการวิเคราะห์พบว่าข้อกระทงของมาตรวัดการคล้อยตามบรรทัดฐาน ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด

4.5 วิเคราะห์ความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ .90

5. การพัฒนามาตรวัดเจตคติรั้งเกียจกลุ่มแบบเด่นชัด

5.1 มาตรวัดเจตคติรั้งเกียจบุคคลรั้งเพศเดียวกันแบบเด่นชัด

5.1.1 ผู้วิจัยพัฒนามาตรวัดเจตคติรั้งเกียจบุคคลรั้งเพศเดียวกันแบบเด่นชัด โดยพัฒนาจากพัฒนาจากมาตร Homosexuality Attitude Scale ของ Kite และ Deaux (1986) และมาตร Attitudes Toward Lesbians and Gay Men: ATLG ของ Herek (1988) โดยเนื้อหาให้เหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย และใช้คำว่าบุคคลรั้งเพศเดียวกัน (homosexual) แทนชายรั้งเพศเดียวกัน (male homosexual) และหญิงรั้งเพศเดียวกัน (female homosexual) และแบ่งองค์ประกอบออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านอารมณ์ความรู้สึก และด้านการรู้คิด จำนวนด้านละ 5 ข้อ รวมทั้งหมด 10 ข้อ ตัวอย่างข้อกระทงดังภาคผนวก ๓ นำข้อกระทงที่สร้างขึ้นไปขอความเห็นจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัชรภรณ์ บุญญศิริวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย เพื่อพิจารณา และปรับปรุงแก้ไข

5.1.2 นำมาตรที่ได้ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนิสิตมหาวิทยาลัย ระดับปริญญาตรีจำนวน 200 คน หลังจากนั้นจะนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์

5.1.3 ทำอำนาจจำแนกรายข้อของข้อกระทง โดยใช้วิธีการเดียวกับการพัฒนามาตรวัดการระบุตัวตนกับกลุ่มของตน ผลการวิเคราะห์พบว่าข้อกระทงของมาตรวัดเจตคติรั้งเกียจบุคคลรั้งเพศเดียวกันแบบเด่นชัดผ่านเกณฑ์ทั้งหมด

5.1.4 วิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทง โดยใช้วิธีการเดียวกับการพัฒนามาตรวัดการระบุตัวตนกับกลุ่มของตน ผลการวิเคราะห์พบว่าข้อกระทงของมาตรวัดเจตคติรั้งเกียจบุคคลรั้งเพศเดียวกันแบบเด่นชัดผ่านเกณฑ์ทั้งหมด

5.1.5 วิเคราะห์ความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในพบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ .89

5.1.6 ตรวจสอบความตรงตามภาวะสันนิษฐาน (construct validity) โดยการวิเคราะห์ยืนยันองค์ประกอบ (confirmatory factor analysis) โดยใช้โปรแกรม LISREL

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง (2nd Order CFA) ของมาตรวัดเจตคติ
 รั้งเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด ประกอบด้วยองค์ประกอบ 2 องค์ประกอบ คือ ด้านอารมณ์
 ความรู้สึก และด้านการรู้คิดตัวบ่งชี้ทั้งหมด 10 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบละ 5 ตัวบ่งชี้ ผลการวิเคราะห์
 พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (χ^2) เท่ากับ
 46.49 ที่ระดับองศาอิสระ (df) เท่ากับ 31 ($p = .037$) และ ค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษ
 เหลือมาตรฐาน (RMSEA) เท่ากับ 0.050 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.955 ค่าดัชนีวัด
 ระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.920 ค่าดัชนีของรากกำลังสองเฉลี่ยของเศษเหลือ
 (RMR) เท่ากับ 0.039 เมื่อพิจารณาน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐาน พบว่ามีค่าเป็นบวก
 ทั้งหมดมีขนาดตั้งแต่ 0.59 – 0.85 และแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกตัว และเมื่อ
 พิจารณาน้ำหนักองค์ประกอบหลักของ 2 องค์ประกอบที่ร่วมกันยืนยันเจตคติรั้งเกียจบุคคลรักเพศ
 เดียวกันแบบเด่นชัด พบว่าทั้ง 2 องค์ประกอบมีน้ำหนักความสำคัญเท่ากันที่ 0.94 รายละเอียดดัง
 ภาคผนวก ญ

5.2 การพัฒนามาตรวัดเจตคติรั้งเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัด

5.2.1 ผู้วิจัยพัฒนามาตรวัดเจตคติรั้งเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัด โดยนำมาตรวัดเจตคติรั้งเกียจ
 ชาวกัมพูชาแบบเด่นชัด ของจริยา ดำรงไชษิต และคณะ (2555) ที่พัฒนาจากมาตรวัดการเหยียดเชื้อ
 ชาติยุคใหม่ (Modern Racism Scale) ตามแนวคิดของ McConahay, Hardee, และ Batts (1981)
 มาตรวัด Prejudice Scale ตามแนวคิดของ Lepore และ Brown (1997) และ Desegregation
 scale ตามแนวคิดของ Kelly และ Ferson (1955 อ้างถึงใน Holtzman & Young, 1966) ภายใต้
 ความดูแลของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วัชรภรณ์ บุญญศิริวัฒน์ จำนวน 18 ข้อ ซึ่งแบ่งเป็น 3
 องค์ประกอบ ประกอบด้วยองค์ประกอบด้านอารมณ์ความรู้สึก องค์ประกอบด้านพฤติกรรม และ
 องค์ประกอบด้านการรู้คิดซึ่งเป็น โดยแต่ละองค์ประกอบมีข้อกระทง 6 ข้อ มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
 ของครอนบาค เท่ากับ .88 มาตรประมาณค่าแบบลิเคิร์ต 7 ช่วง ตั้งแต่ 1 คือไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
 จนถึง 7 คือเห็นด้วยอย่างยิ่ง

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกวัดเจตคติเพียง 2 องค์ประกอบ คือองค์ประกอบด้านอารมณ์
 ความรู้สึก และองค์ประกอบด้านการรู้คิด จำนวนด้านละ 4 ข้อ รวมทั้งหมด 8 ข้อ โดยผู้วิจัยนำมาตร
 วัดดังกล่าวมาปรับเนื้อหาให้เหมาะสมกับเป้าหมายของเจตคติรั้งเกียจกลุ่มคือชาวพม่า ตัวอย่างข้อ
 กระทงดังภาคผนวก ญ จากนั้นนำข้อกระทงที่ปรับเนื้อหาแล้วไปขอความเห็นจากผู้ช่วยศาสตราจารย์
 ดร. วัชรภรณ์ บุญญศิริวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย เพื่อพิจารณา และปรับปรุงแก้ไข

5.2.2 นำมาตรที่ได้ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 250 คน
 หลังจากนั้นจะนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์

5.2.3 ทหาอำนาจจำแนกรายข้อของข้อกระทง โดยใช้วิธีการเดียวกับการพัฒนามาตรวัดการระบุตัวตนกับกลุ่มของตน ผลการวิเคราะห์พบว่าข้อกระทงของมาตรวัดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัดผ่านเกณฑ์ทั้งหมด

5.2.4 วิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทง โดยใช้วิธีการเดียวกับการพัฒนามาตรวัดการระบุตัวตนกับกลุ่มของตน ผลการวิเคราะห์พบว่าข้อกระทงของมาตรวัดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัดผ่านเกณฑ์ทั้งหมด

5.2.5 วิเคราะห์ความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายในพบว่ามีความสัมพันธ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ .79

5.2.6 ตรวจสอบความตรงตามภาวะสันนิษฐานโดยการวิเคราะห์ยืนยันองค์ประกอบโดยใช้โปรแกรม LISREL

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของมาตรวัดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัด ประกอบด้วยองค์ประกอบ 2 องค์ประกอบ คือ ด้านอารมณ์ความรู้สึก และด้านการรู้คิด ตัวบ่งชี้ทั้งหมด 8 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบละ 4 ตัวบ่งชี้ ผลการวิเคราะห์พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยพิจารณาจากค่าไคสแควร์ (χ^2) เท่ากับ 18.51 ที่ระดับองศาอิสระ (df) เท่ากับ 14 ($p = .185$) และ ค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของเศษเหลือมาตรฐาน (RMSEA) เท่ากับ 0.036 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.982 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.953 ค่าดัชนีของรากกำลังสองเฉลี่ยของเศษเหลือ (RMR) เท่ากับ 0.035

เมื่อพิจารณาน้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐาน พบว่ามีค่าเป็นบวกทั้งหมดมีขนาดตั้งแต่ 0.57 – 0.90 และแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทุกตัว และเมื่อพิจารณาน้ำหนักองค์ประกอบหลักของ 2 องค์ประกอบที่ร่วมกันยืนยันเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัดพบว่าทั้ง 2 องค์ประกอบมีน้ำหนักความสำคัญใกล้เคียงกัน คือ องค์ประกอบด้านอารมณ์ความรู้สึกมีน้ำหนักเท่ากับ 0.73 และองค์ประกอบด้านการรู้คิดมีน้ำหนักเท่ากับ 0.74 รายละเอียดดังภาคผนวก ๖

6. การทดสอบการเชื่อมโยงเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบแอบแฝง

6.1 ผู้วิจัยทำการพัฒนาร่วมกับนางสาวมนัสนันท์ จิตติจรุงลาภ นิสิตบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม โดยพัฒนาจากการทดสอบการเชื่อมโยงเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบแอบแฝงที่จริยา ดำรงโฆษิต และคณะ (2555) พัฒนาขึ้นตามแนวทางของ Rudman, Greenwald, Mellott, และ McGhee (1999) ซึ่งเป็นการทดสอบเพื่อวัดเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบแอบแฝงในประเด็นเรื่องชนชาติระหว่างชาวอเมริกันและชาวสหภาพโซเวียต โดยใช้การจับคู่ชื่อที่เป็นตัวแทนกลุ่มเป้าหมายของเจตคติรังเกียจกลุ่ม (ชื่อผู้นำประเทศอเมริกาและชื่อผู้นำสหภาพโซเวียต) ต่อคำที่พึงประสงค์และไม่พึง

ประสงค์ ซึ่งการทดสอบเชื่อมโยงเจตคติจริงเกี่ยวกับรูปแบบแอบแฝงนี้ปฏิบัติการบนโปรแกรมอินควิสิทที่สามารถจับเวลาของการตอบสนองได้เป็นหน่วยมิลลิวินาที

ผู้วิจัยและนางสาวมนัสนันท์ จิตติจรุงลาภ ได้ทำการเปลี่ยนชื่อของเป้าหมายชาวพม่าและชาวไทย โดยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกชื่อของบุคคลตามที่ จรียา ดำรงโฆสิต และคณะ (2555) ได้เสนอไว้ ดังนี้ 1) เป็นชื่อบุคคลธรรมดาทั่วไปเพื่อเป็นการป้องกันการเกิดอคติต่อบุคคลที่มีชื่อเสียง 2) เป็นชื่อที่ไม่คุ้นเคย เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดอคติที่บุคคลอาจจะมีต่อบุคคลที่รู้จักซึ่งมีชื่อดังกล่าว 3) เป็นชื่อที่ไม่มี ความหมายหรือไม่ทราบความหมายที่ชัดเจนเพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดอคติทางความรู้สึกทางบวกหรือทางลบต่อชื่อเหล่านั้น 4) เป็นชื่อที่มีจำนวนพยางค์เท่ากัน เพื่อเป็นการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนที่อาจส่งผลต่อการจัดประเภทของชื่อ เช่น บุคคลสามารถจำได้ว่า ชื่อชาวพม่ามีจำนวน 2 พยางค์ แต่ชื่อชาวไทยมีจำนวน 3 พยางค์ เป็นต้น 5) เป็นชื่อที่มีความยาวของตัวอักษรพยางค์เท่ากัน เพื่อเป็นการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อนที่อาจส่งผลต่อการจัดประเภทของชื่อ เช่น ชื่อชาวไทยมีความยาวตัวอักษรมากกว่าตัวอักษรชื่อชาวพม่า

จากนั้น ได้ทำการคัดเลือกชื่อชาวพม่าที่จะนำมาใช้ในการวิจัยจำนวน 20 ชื่อ ซึ่งได้มาจากการสอบถามจากชาวพม่าที่เข้ามาทำงานในไทย โดยนำชื่อที่คัดเลือกมาทำการสำรวจกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 39 คน โดยใช้แบบสอบถามเพื่อหาชื่อชาวพม่าที่มีความเป็นกลางมากที่สุด 5 ชื่อ โดยให้กลุ่มตัวอย่างประเมินความรู้สึกที่มีต่อชื่อแบบลิเคิร์ต 5 ช่วง ตั้งแต่ 1 คือไม่ชอบอย่างยิ่ง จนถึง 5 คือชอบอย่างยิ่ง โดยชื่อที่มีความเป็นกลาง 5 ชื่อ คือ ชเวียวิน, เอเอโซ, อองจอร์โม, ชิวธาชิน, และ เยออง

ส่วนชื่อชาวไทยผู้วิจัยใช้ชื่อจากงานของกฤตนันท์ เตนากุล (2556) จำนวน 5 ชื่อ ได้แก่ วิศรุต อภิภา อรภัทร นิจันท์ ดิษกร ซึ่งผ่านการตรวจสอบว่าเป็นชื่อที่มีความเป็นกลาง

คำคุณศัพท์ที่ใช้ในการแบ่งประเภทสิ่งเร้าของคำที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ที่ใช้ในการทดสอบนี้ ผู้วิจัยใช้คำคุณศัพท์ที่ จรียา ดำรงโฆสิต และคณะ (2555) ได้อ้างอิงจากงานวิจัยของ ทิพนัยนา หวนสุริยา (2547) ที่ได้มีการคัดเลือกคำคุณศัพท์ที่มีทิศทางบวกและทิศทางลบจากพจนานุกรมและงานวิจัยต่างๆ จำนวน 20 คำ แบ่งเป็นคำคุณศัพท์ทางบวกจำนวน 10 คำ และคำคุณศัพท์ทางลบจำนวน 10 คำ จากนั้นจึงนำคำเหล่านี้มาคัดเลือกผ่านการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม จำนวนอย่างละ 5 คำ เพื่อนำมาใช้ในการวัดการทดสอบเชื่อมโยงแบบแอบแฝง โดยคำคุณศัพท์ทางบวก ได้แก่ อบอุ่น มีเหตุผล ฉลาด อ่อนโยน และสดใส สำหรับคำคุณศัพท์ทางลบ ได้แก่ โง่ ใจแคบ หยาบคาย น่าเกลียด และขี้โมโห

วิธีการทดสอบ เมื่อหน้าจอมีสิ่งเร้าที่มีลักษณะเป็นชื่อหรือคำ ปรากฏขึ้นบนกลางหน้าจอคอมพิวเตอร์ ให้ผู้ร่วมการทดลองจัดหมวดหมู่ของชื่อและคำที่ปรากฏเข้าไปในกลุ่มที่แสดงหมวดหมู่ว่าคือ ชื่อของชาวพม่าหรือชาวไทย และคำทางบวกหรือคำทางลบ ตามหมวดหมู่ที่ได้มีการระบุไว้บริเวณ

มุมบนซ้ายและมุมบนขวาของหน้าจอคอมพิวเตอร์ โดยใช้แป้นพิมพ์ D สำหรับการตอบสนองการจัดหมวดหมู่ที่ได้รับปุ้่มซ้ายบน และใช้แป้นพิมพ์ K สำหรับการตอบสนองการจัดหมวดหมู่ที่ได้รับปุ้่มขวาบน

ลักษณะตัวอักษรของชื่อและคำที่ใช้เป็นสิ่งเร้าในการทดสอบ เป็นตัวอักษรตัวหนาแบบ Cordia UPC สีดำขนาด 80 point ส่วนตัวอักษรของหมวดหมู่ที่ใช้ในการจัดประเภทชื่อและคำ เป็นตัวอักษรแบบ Cordia UPC สีน้ำเงิน ขนาด 60 point

การทดสอบการเชื่อมโยงแบบแอบแฝงในงานวิจัยนี้มีทั้งสิ้น 7 รอบ คือ

รอบที่ 1 การเรียนรู้มิติของหมวดหมู่

ให้ผู้ร่วมการทดลองแยกหมวดหมู่ของชื่อที่ปรากฏขึ้นกลางหน้าจอคอมพิวเตอร์ซึ่งประกอบด้วย 2 หมวดหมู่หลัก คือ ชื่อชาวไทย และชื่อชาวพม่า ถ้าชื่อที่ปรากฏกลางจอคอมพิวเตอร์อยู่ในหมวดหมู่ของชาวพม่า ให้กดแป้นอักษร D ด้านซ้าย หรือถ้าชื่อที่ปรากฏกลางจอคอมพิวเตอร์อยู่ในหมวดหมู่ของชาวไทย ให้กดแป้นอักษร K ด้านขวา ผู้ร่วมการทดลองจะต้องจับคู่เพื่อจัดหมวดหมู่ในรอบนี้ 20 ครั้ง

รอบที่ 2 การเรียนรู้มิติของลักษณะ

ให้ผู้ร่วมการทดลองแยกหมวดหมู่ของคำคุณศัพท์ที่ปรากฏขึ้นกลางหน้าจอคอมพิวเตอร์ ซึ่งประกอบด้วย 2 หมวดหมู่หลัก คือ คำทางบวก และคำทางลบ หากคำที่ปรากฏขึ้นกลางจอคอมพิวเตอร์อยู่ในหมวดหมู่ของคำทางบวก เช่น อบอุ่น มีเหตุผล ให้กดแป้น D ด้านซ้าย หากเป็นคำทางลบ เช่น โง่ ใจแคบ ให้กดแป้นอักษร K ด้านขวา ผู้ร่วมการทดลองจะต้องจับคู่เพื่อจัดหมวดหมู่ในรอบนี้ 20 ครั้ง

รอบที่ 3 ฝึกการจับคู่ครั้งที่ 1

รอบนี้เป็นการรวมการจัดหมวดหมู่ของชื่อเป้าหมายจากรอบที่ 1 และคำคุณศัพท์จากรอบที่ 2 เป็น 1 งาน เมื่อผู้ร่วมการทดลองเห็นสิ่งเร้าที่อยู่ในหมวดหมู่ชื่อชาวพม่าหรือหมวดหมู่คำทางบวก ให้กดแป้นอักษร D ด้านซ้าย หากเห็นสิ่งเร้าที่เป็นหมวดหมู่ชื่อชาวไทยหรือหมวดหมู่คำทางลบ ให้กดแป้นอักษร K ด้านขวา ผู้ร่วมการทดลองจะต้องจับคู่เพื่อจัดหมวดหมู่ในรอบนี้ 20 ครั้ง

รอบที่ 4 ทดสอบการจับคู่ครั้งที่ 1

รอบนี้ผู้ร่วมการทดลองจะต้องจัดหมวดหมู่เหมือนรอบที่ 3 โดยจะต้องจับคู่เพื่อจัดหมวดหมู่ในรอบนี้ 40 ครั้ง และคะแนนที่ได้ในขั้นนี้จะถูกนำไปวิเคราะห์เป็นคะแนนเจตคติจริงเกี่ยวกับรูปแบบแอบแฝงร่วมกับรอบที่ 7

รอบที่ 5 การเรียนรู้การเปลี่ยนตำแหน่งของหมวดหมู่

รอบนี้จะมีลักษณะคล้ายกับรอบที่ 1 แต่หมวดหมู่ชื่อชาวไทยและหมวดหมู่ชื่อของชาวพม่าได้สลับตำแหน่งของการวางหมวดหมู่ หากอยู่ในหมวดหมู่ชื่อชาวไทยให้กดแป้นอักษร D ด้านซ้าย หาก

อยู่ในหมวดหมู่ชื่อชาวพม่าให้กดแป้นอักษร K ด้านขวา ผู้ร่วมการทดลองจะต้องจับคู่เพื่อจัดหมวดหมู่ในรอบนี้ 20 ครั้ง

รอบที่ 6 ฝึกการจับคู่ครั้งที่ 2

รอบนี้เป็นการรวมการจัดหมวดหมู่ชื่อเป้าหมาย และคำคุณศัพท์เป็น 1 งาน คล้ายรอบที่ 3 แต่สลับตำแหน่งของการจัดหมวดหมู่ นั่นคือ เมื่อผู้ร่วมการทดลองเห็นสิ่งเร้าอยู่ในหมวดหมู่ชื่อชาวไทย หรือหมวดหมู่คำทางบวกให้กดแป้นอักษร D ด้านซ้าย และหากเห็นสิ่งเร้าอยู่ในหมวดหมู่ชื่อชาวพม่าหรือหมวดหมู่คำทางลบ ให้กดแป้นอักษร K ด้านขวา ผู้ร่วมการทดลองจะต้องจับคู่เพื่อจัดหมวดหมู่ในรอบนี้ 20 ครั้ง

รอบที่ 7 ทดสอบการจับคู่ครั้งที่ 2

รอบนี้ผู้ร่วมการทดลองจะต้องจัดหมวดหมู่เหมือนรอบที่ 6 โดยจะต้องจับคู่เพื่อจัดหมวดหมู่ในรอบนี้ 40 ครั้ง และคะแนนที่ได้ในขั้นนี้จะถูกนำไปวิเคราะห์เป็นคะแนนเจตคติจริงเกี่ยวกับรูปแบบแบบแฝงร่วมกับรอบที่ 4

ตารางที่ 2

รอบของการทดสอบการเชื่อมโยงเจตคติจริงเกี่ยวกับชาวพม่าแบบแบบแฝง

รอบที่	กดแป้นอักษร D	กดแป้นอักษร K	จำนวน
			รอบการทดสอบ
1 (รอบฝึก)	ชื่อชาวพม่า	ชื่อชาวไทย	20
2 (รอบฝึก)	คำทางบวก	คำทางลบ	20
3 (รอบฝึก)	ชื่อชาวพม่า + คำทางบวก	ชื่อชาวไทย + คำทางลบ	20
4 (ทดสอบจริง)	ชื่อชาวพม่า + คำทางบวก	ชื่อชาวไทย + คำทางลบ	40
5 (รอบฝึก)	ชื่อชาวไทย	ชื่อชาวพม่า	20
6 (รอบฝึก)	ชื่อชาวไทย + คำทางบวก	ชื่อชาวพม่า + คำทางลบ	20
7 (ทดสอบจริง)	ชื่อชาวไทย + คำทางบวก	ชื่อชาวพม่า + คำทางลบ	40

โปรแกรมอินควิสิทจะมีการสุ่มผู้ร่วมการทดลองเข้าสู่เงื่อนไขของลำดับการจับคู่เป็น 2 เงื่อนไข คือ

เงื่อนไขที่ 1 ผู้ร่วมการทดลองจะเข้ารับการทดสอบรอบที่ 1 ไปจนถึงรอบที่ 7 ตามลำดับ คือผู้ร่วมการทดลองจะทำการทดสอบจัดหมวดหมู่ชื่อชาวพม่ากับคำทางบวก และชื่อชาวไทยกับคำทางลบก่อน

เงื่อนไขที่ 2 ผู้ร่วมการทดลองจะเข้ารับการทดสอบตามรอบดังนี้ คือ รอบที่ 5, 2, 6, 7, 1, 3, และ 4 คือ ผู้ร่วมการทดลองจะทำการทดสอบจัดหมวดหมู่ชื่อชาวไทยกับคำทางบวก และชื่อชาวพม่ากับคำทางลบก่อน

6.2 การคำนวณคะแนนเจตคติรั้งเกียจชาวพม่าแบบแอบแฝง

Greenwald, Nosek, และ Banaji (2003) ได้เสนอวิธีการคำนวณการเชื่อมโยงโดยการนำคะแนนการทดสอบในรอบที่ 3, 4, 6 และ 7 มาคำนวณ โดยมีกระบวนการคำนวณขนาดอิทธิพลความเข้มข้นของการเชื่อมโยงแอบแฝง (D scoring algorithm) ดังนี้

- 1) ตัดการทดสอบในครั้งที่ใช้เวลาในการตอบสนองในแต่ละรอบมากกว่า 10,000 มิลลิวินาที ออก
- 2) ตัดผู้เข้าร่วมการทดลองที่มีคะแนนความเร็วของการตอบสนองน้อยกว่า 300 มิลลิวินาที มากกว่า 10% ของการตอบสนองทั้งหมดออกจากการวิเคราะห์
- 3) คำนวณค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมทุกรอบในชั้นที่ 3, 6, 4 และ 7
- 4) คำนวณค่าเฉลี่ยของเวลาที่ใช้ตอบสนองของรอบที่ 3, 6, 4 และ 7
- 5) นำเวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการตอบสนองต่อรอบที่ 6 ลบด้วย เวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการตอบสนองต่อรอบที่ 3 และนำเวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการตอบสนองต่อรอบที่ 7 ลบด้วยเวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการตอบสนองต่อรอบที่ 4 ทำให้ได้ผลลัพธ์ คือ ขนาดความเข้มข้นของการเชื่อมโยงของรอบฝึกและรอบทดสอบจริง
- 6) จากนั้นนำค่าผลต่างของรอบฝึกหัด มาหารด้วยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของรอบฝึกหัดเป็นคะแนน D1 และรอบทดสอบจริงหารด้วยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของรอบทดสอบจริง เป็นคะแนน D2
- 7) นำคะแนน D1 และ D2 มาหาค่าเฉลี่ย จะทำให้ขนาดอิทธิพลความเข้มข้นการเชื่อมโยงแอบแฝง ซึ่งเป็นค่าที่อยู่ในช่วง -2 ถึง 2 คะแนนที่เป็นบวกหรือลบบอกถึงทิศทางของการเชื่อมโยงต่อเป้าหมายของการวัด ถ้า $D=0$ คือไม่มีการเชื่อมโยง

การแปรความหมาย คือค่า D ระหว่าง -2 และ +2

$D < |0.15|$ ไม่มีการเชื่อมโยงแอบแฝง

$D = |0.16 - 0.34|$ มีการเชื่อมโยงแอบแฝงน้อย

$D = |0.35 - 0.64|$ มีการเชื่อมโยงแอบแฝงปานกลาง

$D > |0.65|$ มีการเชื่อมโยงแอบแฝงมาก

ทิศทางในการแปรความหมายในงานวิจัยนี้คือ ถ้าค่า D เป็นบวก คือ ผู้ตอบสามารถเชื่อมโยงชื่อชาวพม่ากับคำทางลบได้ดีกว่าชื่อชาวพม่ากับคำทางบวก หมายถึงมีเจตคติรั้งเกียจชาวพม่า แต่ถ้าค่า D เป็นลบ คือ ผู้ตอบสามารถเชื่อมโยงชื่อชาวพม่ากับคำทางบวกได้ดีกว่าชื่อชาวพม่ากับคำทางลบ

หมายถึงไม่มีเจตคติรังเกียจชาวพม่า ดังนั้นคะแนนสูงในทางบวก หมายถึงบุคคลมีเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบแอบแฝงในระดับสูง

6.3 การตรวจสอบความเที่ยง

ผู้วิจัยผู้วิจัยและนางสาวมนัสนันท์ จิตติจรุงลาภ นำการทดสอบการเชื่อมโยงเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบแอบแฝงไปทดลองใช้เพื่อตรวจสอบคุณภาพกับนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระดับปริญญาตรี จำนวน 50 คน มีอายุเฉลี่ย 19.74 ปี ($SD = 1.64$) กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายและหญิงพอๆกัน โดยส่วนใหญ่ไม่มีคนรู้จักเป็นชาวพม่า

ผลการทดสอบความเที่ยงของการทดสอบการเชื่อมโยงแบบแอบแฝง โดยการวิเคราะห์เพื่อหาค่าความสอดคล้องภายในของการทดสอบ ซึ่งได้จากการหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างค่า D_A ที่ได้จากการนำค่าเฉลี่ยของรอบที่ 6 มาลบกับค่าเฉลี่ยของรอบที่ 3 มาหารด้วยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า D_B ที่ได้จากการนำค่าเฉลี่ยของรอบที่ 7 มาลบกับค่าเฉลี่ยของรอบที่ 4 มาหารด้วยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หรือเป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการเชื่อมโยงขั้นฝึกและขั้นทดสอบจริง (Nosek, Greenwald, & Banaji, 2005) พบว่า การทดสอบการเชื่อมโยงแบบแอบแฝงมีความสอดคล้องภายในเท่ากับ $.64$ ($p < .001$) และมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบราคเท่ากับ $.78$ ซึ่งแสดงว่าแบบทดสอบนี้มีค่าความเที่ยงที่ค่อนข้างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Hofmann, Gawronski, Gschwendner, Le, และ Schmitt (2005) ที่ได้รายงานค่าความเที่ยงโดยเฉลี่ยของการทดสอบการเชื่อมโยงแบบแอบแฝงที่คำนวณจากวิธีการหาความสอดคล้องภายใน และวิธีการการทดสอบแบบแบ่งครึ่งจาก 50 งานวิจัย ว่ามีค่าความเที่ยงเท่ากับ $.79$

6.4 การตรวจสอบความตรงตามสภาพ

จากงานของ Bar-Anan และ Nosek (2014) ที่พบว่าคะแนนจากการทดสอบการเชื่อมโยงเจตคติรังเกียจกลุ่มเชื้อชาติแบบแอบแฝงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคะแนนจากกระบวนการระบุความรู้สึกผิดพลาดจากการเสียมต่อกลุ่มเชื้อชาติ ($r = .27$) ในการตรวจสอบความตรงตามสภาพผู้วิจัยคาดหวังว่าคะแนนการทดสอบการเชื่อมโยงเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบแอบแฝงจะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคะแนนจากกระบวนการระบุความรู้สึกผิดพลาดจากการเสียม

ผู้วิจัยและนางสาวมนัสนันท์ จิตติจรุงลาภ พัฒนากระบวนการระบุความรู้สึกผิดพลาดจากการเสียม จากงานของ Todd และ Burgmer (2013) ซึ่งพัฒนาตามแนวคิดของ Payne และคณะ (2005) เพื่อใช้ประเมินเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบแอบแฝงที่มีต่อชาวเดิร์ก และชาวเยอรมัน โดยใช้การเสียมด้วยภาพของเป้าหมาย (ชาวเดิร์ก หรือชาวเยอรมัน) เป็นระยะเวลา 75 มิลลิวินาที จากนั้นจะเป็นหน้าจอคอมพิวเตอร์จะว่างเป็นระยะเวลา 125 มิลลิวินาที ตามด้วยภาพตัวอักษรจีนเป็น

ระยะเวลา 100 มิลลิวินาที และสุดท้ายภาพตัวอักษรจีนจะถูกแทนที่ด้วยภาพลายจุดขาวดำ ซึ่งจะปรากฏบนจอคอมพิวเตอร์จนกว่าผู้ร่วมการทดลองจะประเมินตัวอักษรจีนว่าน่าฟังประสงค์และไม่น่าฟังประสงค์ ซึ่งการวัดนี้ปฏิบัติการบนโปรแกรมอินควิสิตที่สามารถจับเวลาของการตอบสนองได้เป็นหน่วยมิลลิวินาที โดยในการศึกษารั้งนี้ผู้วิจัยต้องการวัดเจตคติจริงเกี่ยวกับชาวพม่าแบบแอบแฝง ดังนั้นผู้วิจัยจึงเปลี่ยนสิ่งเร้าที่ใช้ในการเสียม (prime stimuli) เป็นสิ่งเร้าเชิงสัญลักษณ์ที่แสดงถึงชาวพม่าและสิ่งเร้าเชิงสัญลักษณ์ที่แสดงถึงชาวไทย โดยคัดเลือกภาพคนใส่ชุดประจำชาติไทย และพม่า มาประเทศละ 12 ภาพ และนำไปทำการสำรวจและเลือกสิ่งเร้าที่แสดงถึงลักษณะเป้าหมายได้ชัดเจนที่สุดมาอย่างละ 5 ภาพ ตามที่ Wentura และ Degner (2010) ได้เสนอไว้ว่าจำนวนสิ่งเร้าที่ใช้ในการเสียมควรมีจำนวน 4-10 ชิ้น นอกจากสิ่งเร้าที่ใช้ในการเสียมที่เป็นภาพที่แสดงถึงเป้าหมายของเจตคติที่ต้องการวัดแล้วยังมีสิ่งเร้าที่ใช้ในการเสียมที่เป็นกลางคือภาพสี่เหลี่ยมสีเทา และมีการปรับภาพตัวอักษรจีนเป็นภาพตัวอักษรศรีลังกา เนื่องจากผู้ร่วมการทดลองบางคนอาจจะมีความรู้ภาษาจีนซึ่งจะทำให้ส่งผลต่อการเสียม

วิธีการทดสอบ

1. หน้าจอคอมพิวเตอร์จะปรากฏภาพที่ใช้ในการเสียม (สิ่งเร้าที่แสดงถึงชาวพม่า หรือชาวไทย หรือภาพสี่เหลี่ยมสีเทา) เป็นระยะเวลา 75 มิลลิวินาที
2. จากนั้นจะเป็นหน้าจอคอมพิวเตอร์จะว่างเป็นระยะเวลา 125 มิลลิวินาที ตามด้วยภาพตัวอักษรศรีลังกาเป็นระยะเวลา 100 มิลลิวินาที และสุดท้ายภาพตัวอักษรศรีลังกาจะถูกแทนที่ด้วยภาพลายจุดขาวดำ
3. ต่อมามุมซ้ายบนของจอคอมพิวเตอร์จะมีคำว่าไม่น่าฟังประสงค์ มุมขวาบนของจอคอมพิวเตอร์จะมีคำว่าน่าฟังประสงค์ ซึ่งผู้ร่วมการทดลองตัดสินใจความรู้สึกที่มีต่อตัวอักษรศรีลังกาที่ปรากฏขึ้นว่ามีความน่าฟังประสงค์ หรือไม่น่าฟังประสงค์มากกว่าตัวอักษรศรีลังกาส่วนใหญ่ โดยการกดแป้นพิมพ์ E สำหรับตอบว่าตัวอักษรศรีลังกาไม่น่าฟังประสงค์ หรือกดแป้นพิมพ์ I สำหรับตอบว่าตัวอักษรศรีลังกาไม่น่าฟังประสงค์
4. ผู้ร่วมการทดลองจะได้รับคำชี้แจงให้ตัดสินใจประเมินโดยใช้ความรู้สึกแรกและหลีกเลี่ยงการใส่ใจกับภาพที่ใช้ในการเสียมที่ปรากฏขึ้นลำดับแรก เมื่อผู้ร่วมการทดลองกดตอบโปรแกรมจะสุ่มชุดภาพขึ้นมาใหม่

ในการทดสอบจะมีครั้งฝึก 10 ครั้ง และครั้งทดสอบจริง 72 ครั้งซึ่งจะถูกสุ่มลำดับด้วยโปรแกรม โดยครั้งทดสอบจริงจะประกอบด้วยการเสียมด้วยสิ่งเร้าที่แสดงถึงชาวพม่าจำนวน 24 ครั้ง สิ่งเร้าที่แสดงถึงชาวไทยจำนวน 24 ครั้ง และภาพสี่เหลี่ยมสีเทา 24 ครั้ง ดังนั้นสิ่งเร้าที่แสดงถึงชาวพม่า และสิ่งเร้าที่แสดงถึงชาวไทยจะปรากฏซ้ำ 4 ครั้ง ตัวอักษรศรีลังกาที่ใช้เป็นเป้าหมายการประเมินจะมีทั้ง 72 ภาพ ซึ่งจะปรากฏแค่ครั้งเดียว

ผู้วิจัยคำนวณคะแนนโดยการหาสัดส่วนของตอบว่าน่าพึงประสงค์ในแต่ละกลุ่มของการเลี้ยง (จำนวนครั้งที่ตอบว่าน่าพึงประสงค์หารด้วยจำนวนครั้งทั้งหมด) ดังนั้นคะแนนที่คำนวณได้จะมีคะแนนเจตคติต่อชาวพม่าแบบแอบแฝง และคะแนนเจตคติต่อชาวไทยแบบแอบแฝง ซึ่งการได้คะแนนเจตคติต่อกลุ่มใดสูงกว่าแสดงว่ามีเจตคติแบบแอบแฝงต่อกลุ่มนั้นในทิศทางบวกมากกว่า

จากผลการทดสอบคะแนนการทดสอบการเชื่อมโยงเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบแอบแฝงและคะแนนกระบวนการระบุความรู้สึกผิดพลาดจากการเลี้ยงต่อชาวพม่ามีความสัมพันธ์กันทางบวก ($r = .31, p = .025$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับงานของ Bar-Anan และ Nosek (2014) แสดงให้เห็นว่าการทดสอบการเชื่อมโยงเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบแอบแฝงมีความตรงตามสภาพ

6.5 การตรวจสอบความตรงเชิงทำนาย (predictive validity)

จากงานของ Stepanikova, Triplett, และ Simpson (2011) พบว่าคะแนนการทดสอบการเชื่อมโยงเจตติรังเกียจกลุ่มแบบแอบแฝงมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมเอื้อเฟื้อ ($r = -.29, p = .009, n = 124$) ในการตรวจสอบความตรงเชิงทำนาย ผู้วิจัยคาดหวังว่าคะแนนการทดสอบการเชื่อมโยงเจตติรังเกียจชาวพม่าแบบแอบแฝงจะมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมช่วยเหลือ

ผู้วิจัยและนางสาวมนัสนันท์ จิตติจรุงลาภ ตรวจสอบความตรงเชิงทำนายจากความสัมพันธ์ โดยสร้างสถานการณ์ประกาศรับอาสาสมัครช่วยเหลือนักศึกษาชาวพม่าด้านการเรียน แล้วให้ผู้เข้าร่วมการทดลองตอบว่าสนใจเข้าร่วมเป็นอาสาสมัครหรือไม่ พร้อมทั้งระบุจำนวนชั่วโมงที่สมัครใจช่วยเหลือนักศึกษาชาวพม่า ผลการทดสอบพบว่าคะแนนการทดสอบการเชื่อมโยงเจตติรังเกียจชาวพม่าแบบแอบแฝงมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมช่วยเหลืออย่างเกือบมีนัยสำคัญ ($r = -.22, p = .086, n = 50$) ซึ่งค่อนข้างสอดคล้องกับงานของ Stepanikova, และคณะ (2011) จากผลการตรวจสอบความตรงเชิงทำนายของการทดสอบการเชื่อมโยงเจตติรังเกียจชาวพม่าแบบแอบแฝงข้างต้นจึงอาจสรุปได้ว่าเครื่องมือนี้ยังไม่ชัดเจนว่ามีความตรงเชิงทำนายแม้ว่าจะมีผลการทดสอบที่ค่อนข้างเป็นไปได้ตามที่คาดหวัง

ขั้นการวิจัย

การศึกษาที่ 1.1

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาที่ 1.1

ผู้ร่วมการทดลอง ได้แก่ นิสิต และนักศึกษาระดับปริญญาตรีในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย จำนวน 157 คน ผู้ร่วมการทดลอง 35 คนถูกคัดออกเนื่องจากไม่ได้มีรสนิยมทางเพศแบบรักเพศตรงกันข้าม (heterosexual) มีผู้ร่วมการ

ทดลอง 1 คนถูกคัดออกเนื่องจากตอบข้อมูลไม่สมบูรณ์ และมีผู้ร่วมการทดลอง 9 คนถูกคัดออก เนื่องจากไม่ผ่านการตรวจสอบการวัดการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ ทำให้เหลือข้อมูลของผู้ร่วมการทดลองที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานทั้งสิ้น 112 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาที่ 1.1

1. การวัดการมองจากมุมมองของผู้อื่น

ผู้วิจัยใช้การวัดการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับนิสิตชายรักเพศเดียวกันที่พัฒนาขึ้น และตรวจสอบการวัดการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ ทำให้ผู้ร่วมการทดลองตอบแบบสอบถามเช่นเดียวกับขั้นพัฒนาเครื่องมือ

2. การวัดการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์

ผู้วิจัยใช้การวัดการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ที่พัฒนาขึ้น โดยในการศึกษาที่ 1.1 จะมีการวัดการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก และเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และตรวจสอบการวัดการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และตรวจสอบการวัดการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ โดยใช้ผู้ตัดสินการเขียนบรรยาย จำนวน 2 คน และให้ผู้ร่วมการทดลองตอบแบบสอบถามเช่นเดียวกับขั้นพัฒนาเครื่องมือ

3. มาตรฐานวัดเจตคติรั้งเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด

ผู้วิจัยใช้มาตรฐานวัดเจตคติรั้งเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัดที่พัฒนาขึ้น ซึ่งแบ่งองค์ประกอบออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านอารมณ์ความรู้สึก และด้านกรู๊ดคิด จำนวนด้านละ 5 ข้อ รวมทั้งหมด 10 ข้อ ตัวอย่างข้อกระทงดังภาคผนวก ฎ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคก่อนทดลองเท่ากับ .90 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคหลังทดลอง เท่ากับ .90 การลดเจตคติรั้งเกียจบุคคลรักเพศเดียวกัน คำนวณจากคะแนนครั้งที่ 1 ลบด้วยคะแนนครั้งที่ 2 ดังนั้น ค่าคะแนนผลต่างที่สูงหมายถึงมีการลดของเจตคติรั้งเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันมาก

วิธีการทดลองและรวบรวมข้อมูลการศึกษาที่ 1.1

หลังจากได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคนประจำสถาบัน (Institution Review Board) โครงการเลขที่ 102.1/57 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองดังนี้

1. ผู้วิจัยขออนุญาตอาจารย์ผู้สอน เพื่อประชาสัมพันธ์ขอความร่วมมือ และทำการทดลองในห้องเรียน
2. ผู้วิจัยประชาสัมพันธ์ และยื่นใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัยให้ผู้ร่วมการทดลองที่สมัครใจเข้าร่วมการทดลองได้อ่านรายละเอียดพิจารณาและลงชื่อยินยอมเข้าร่วมการวิจัย จากนั้นให้ผู้ร่วมการทดลองนั่งอยู่กับที่โดยลักษณะการจัดที่นั่งเหมือนห้องสอบ
3. ให้ผู้ร่วมการทดลองตอบมาตรฐานวัดเจตคติรั้งเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด (ครั้งที่

1)

4. หลังจากนั้น 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยกลับมาที่ห้องเรียนอีกครั้งและสุ่มผู้ร่วมการทดลองเข้าสู่เงื่อนไขการทดลอง 4 เงื่อนไข โดยการสลับชุดเครื่องมือที่เกิดจากการรูปแบบจัดกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ และรูปแบบการจัดกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่น (2 x 2) คือ

- 1) เงื่อนไขจัดกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก และจัดกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่น
- 2) เงื่อนไขจัดกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และจัดกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่น
- 3) เงื่อนไขจัดกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก และควบคุมการมองจากมุมมองของผู้อื่น
- 4) เงื่อนไขจัดกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบและควบคุมการมองจากมุมมองของผู้อื่น

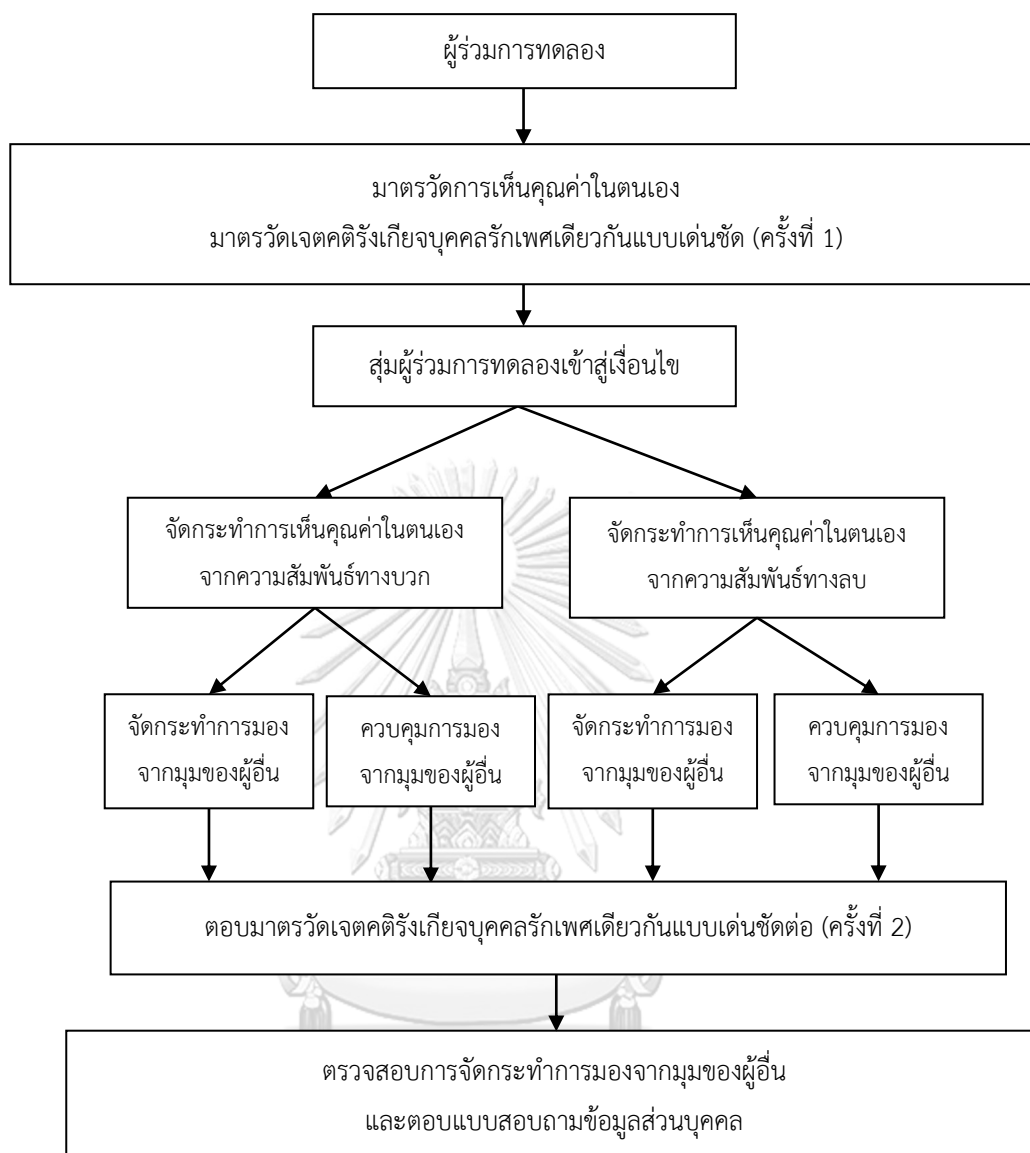
5. ผู้วิจัยให้ผู้ร่วมการทดลองนั่งอยู่กับที่โดยลักษณะการจัดที่นั่งเหมือนห้องสอบ โดยผู้วิจัยชี้แจงผู้ร่วมการทดลอง ดังนี้

“ขอให้อ่านคำชี้แจงในเอกสารให้เข้าใจ และตอบเอกสารที่ละหน้าตามลำดับของเอกสาร หากมีข้อสงสัยใดๆสามารถถามผู้วิจัยได้ครับ (ค่ะ)”

หลังจากนั้นยื่นชุดเอกสารให้กับผู้ร่วมการทดลองโดยมีลำดับเอกสารดังนี้

- การจัดกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์
- การจัดกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่น
- มาตรวัดเจตคติจริงเกี่ยวกับคุณลักษณะเดียวกันแบบเด่นชัด
- แบบสอบถามตรวจสอบการจัดกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่น
- แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

6. เมื่อผู้ร่วมการทดลองมาส่งเอกสาร ผู้วิจัยเปิดเผยวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการวิจัย พร้อมทั้งขอให้ผู้ร่วมการทดลองช่วยเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัยนี้เป็นความลับ จากนั้นกล่าวขอบคุณผู้ร่วมการทดลองสำหรับความร่วมมือ

ภาพที่ 7 ขั้นตอนการศึกษาที่ 1.1

การศึกษาที่ 1.2

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาที่ 1.2

ผู้ร่วมการทดลอง ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรีในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 160 คน ผู้ร่วมการทดลอง 8 คนถูกคัดออกเนื่องจากตอบข้อมูลไม่สมบูรณ์ ทำให้เหลือข้อมูลของผู้ร่วมการทดลองที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานทั้งสิ้น 152 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาที่ 1.2

1. การจัดการกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่น

ผู้วิจัยใช้การจัดการกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับนักศึกษาชาวพม่าที่พัฒนาขึ้น และตรวจสอบการจัดการกระทำโดยให้ผู้ร่วมการทดลองตอบแบบสอบถามเช่นเดียวกับขั้นพัฒนาเครื่องมือ

2. การจัดการกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์

ผู้วิจัยใช้การจัดการกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ที่พัฒนาขึ้น โดยในการศึกษาที่ 1.2 จะมีการจัดการกระทำ 3 เงื่อนไข คือ เงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก เงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ และตรวจสอบการจัดการกระทำโดยใช้ผู้ตัดสินการเขียนบรรยาย จำนวน 2 คน และให้ผู้ร่วมการทดลองตอบแบบสอบถามเช่นเดียวกับขั้นพัฒนาเครื่องมือ

3. มาตรวัดเจตคติจริงเกี่ยจชาวพม่าเด่นชัด

ผู้วิจัยใช้มาตรวัดเจตคติจริงเกี่ยจชาวพม่าแบบเด่นชัดที่พัฒนาขึ้น ซึ่งแบ่งองค์ประกอบออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านอารมณ์ความรู้สึก และด้านกรรูกิจิต จำนวนด้านละ 4 ข้อ รวมทั้งหมด 8 ข้อ ตัวอย่างข้อกระทงตั้งภาคผนวก ฎ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคก่อนทดลอง เท่ากับ .72 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคหลังทดลอง เท่ากับ .82

4. การทดสอบการเชื่อมโยงเจตคติจริงเกี่ยจชาวพม่าแบบแอบแฝง

ผู้วิจัยใช้การทดสอบการเชื่อมโยงเจตคติจริงเกี่ยจชาวพม่าแบบแอบแฝงที่พัฒนาขึ้น โดยคำสั่งในการสร้างการทดสอบการเชื่อมโยงเจตคติจริงเกี่ยจชาวพม่าแบบแอบแฝง ตั้งภาคผนวก ค และคำสั่งวิเคราะห์คะแนนจากการทดสอบการเชื่อมโยงเจตคติจริงเกี่ยจชาวพม่าแบบแอบแฝง ตั้งภาคผนวก ง ค่าความสอดคล้องภายในก่อนทดลอง เท่ากับ .43 ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาคก่อนทดลอง เท่ากับ .60 และค่าความสอดคล้องภายในหลังทดลอง เท่ากับ .53 ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาคหลังทดลอง เท่ากับ .68

การลดเจตคติจริงเกี่ยจชาวพม่าคำนวณจาก คะแนนครั้งที่ 1 ลบด้วยคะแนนครั้งที่ 2 ดังนั้นค่าคะแนนผลต่างที่สูงหมายถึงมีการลดของเจตคติจริงเกี่ยจชาวพม่ามาก

5. การวัดพฤติกรรมการช่วยเหลือ

ผู้วิจัยพัฒนาการวัดพฤติกรรมการช่วยเหลือตามแนวทางของ Batson, Sager, Garst, Kang, Rubchinsky, และ Dawson (1997) ที่พิจารณาจากจำนวนชั่วโมงที่ผู้ร่วมการทดลองสละเวลามาช่วยจัดเตรียมเอกสารสำหรับส่งจดหมายขอความช่วยเหลือให้กับเป้าหมาย

โดยในช่วงท้ายของการศึกษาที่ 1.2 ผู้วิจัยได้สร้างสถานการณ์ให้ผู้ร่วมการทดลองได้รับเอกสารประชาสัมพันธ์รับสมัครนิสิตเข้าร่วมโครงการจิตอาสาที่มาจากสำนักบริหารงานกิจการนิสิต

ฝ่ายกิจการนิสิตต่างชาติ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับโครงการจิตอาสาเพื่อหาอาสาสมัครในการเป็นคู่สนทนากับนิสิตชาวพม่า เพื่อให้ นิสิตชาวพม่า ได้มีโอกาสฝึกการสนทนาภาษาไทย และมีความมั่นใจในการออกเสียงภาษาไทยมากขึ้น โดยหากผู้ร่วมการทดลองสนใจเข้าร่วมโครงการสามารถกรอกแบบฟอร์มและระบุจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่สะดวกเข้าร่วมโครงการ จำนวนชั่วโมงที่ระบุในใบสมัครแสดงถึงพฤติกรรมช่วยเหลือที่ผู้ร่วมการทดลองมีต่อชาวพม่า รายละเอียดดังกล่าว

วิธีการทดลองและรวบรวมข้อมูลการศึกษาที่ 1.2

หลังจากได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคนประจำสถาบัน (Institution Review Board) โครงการเลขที่ 102.1/57 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองดังนี้

1. ผู้วิจัยขออนุญาตอาจารย์ผู้สอน เพื่อประชาสัมพันธ์ขอความร่วมมือในการเข้าร่วมการทดลอง จากนั้นเปิดโอกาสให้นิสิตมาลงชื่อตามป้ายประกาศเพื่อระบุวันและเวลาที่นิสิตสะดวกเข้าร่วมการทดลอง พร้อมทั้งขอให้นิสิตให้ข้อมูลชื่อ และหมายเลขโทรศัพท์ เพื่อใช้ในการนัดหมายเข้าร่วมการทดลอง

2. เมื่อผู้ร่วมการทดลองมาถึงห้องทดลอง ผู้วิจัยพาผู้ร่วมการทดลองไปยังในห้องย่อยที่ได้จัดเตรียมไว้ ผู้วิจัยยินยอมเข้าร่วมการวิจัยให้ผู้ร่วมการทดลองได้อ่านรายละเอียดพิจารณาและลงชื่อยินยอมเข้าร่วมการวิจัย

3. ผู้วิจัยให้ผู้ร่วมการทดลองทดสอบการเชื่อมโยงเจตคติจริงเกี่ยวกับชาวพม่าแบบแอบแฝง และตอบมาตรวัดเจตคติจริงเกี่ยวกับชาวพม่าแบบเด่นชัด (ครั้งที่ 1) โดยผู้ร่วมการทดลองแต่ละคนจะได้ตอบมาตรวัดและทดสอบการเชื่อมโยงที่มีการจัดเรียงลำดับที่แตกต่างกันไปแบบสุ่มเพื่อลดอิทธิพลของการจัดลำดับการทดสอบ และนัดหมายวัน เวลา กับผู้ร่วมการทดลองในการเข้าร่วมการทดลองครั้งที่ 2

5. สุ่มผู้ร่วมการทดลองเข้าสู่เงื่อนไขการทดลอง 6 เงื่อนไข โดยใช้วิธีการจับฉลาก เงื่อนไขการทดลองเกิดจากการรูปแบบการจัดกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ และรูปแบบการจัดกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่น (3 x 2) ดังนี้

1) เงื่อนไขจัดกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกและเงื่อนไขจัดกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่น

2) เงื่อนไขจัดกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบและเงื่อนไขจัดกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่น

3) เงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์และเงื่อนไขจัดกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่น

4) เงื่อนไขจัดกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกและเงื่อนไขควบคุมการมองจากมุมมองของผู้อื่น

5) เงื่อนไขจัดกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบและเงื่อนไขควบคุมการมองจากมุมมองของผู้อื่น

6) เงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์และเงื่อนไขควบคุมการมองจากมุมมองของผู้อื่น

6. หลังจากนั้น 2 สัปดาห์ เมื่อผู้ร่วมการทดลองมาถึงห้องทดลองผู้วิจัยพาผู้ร่วมการทดลองไปห้องย่อยที่ได้จัดเตรียมไว้ ผู้วิจัยยื่นใบงานสำหรับจัดกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ให้กับผู้ร่วมการทดลอง เมื่อทำเสร็จผู้วิจัยจึงยื่นความเรียงสำหรับจัดกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่นให้กับผู้ร่วมการทดลอง โดยมีรูปแบบการจัดกระทำเป็นไปตามที่ได้สุ่มผู้ร่วมการทดลองเข้าสู่เงื่อนไขไว้

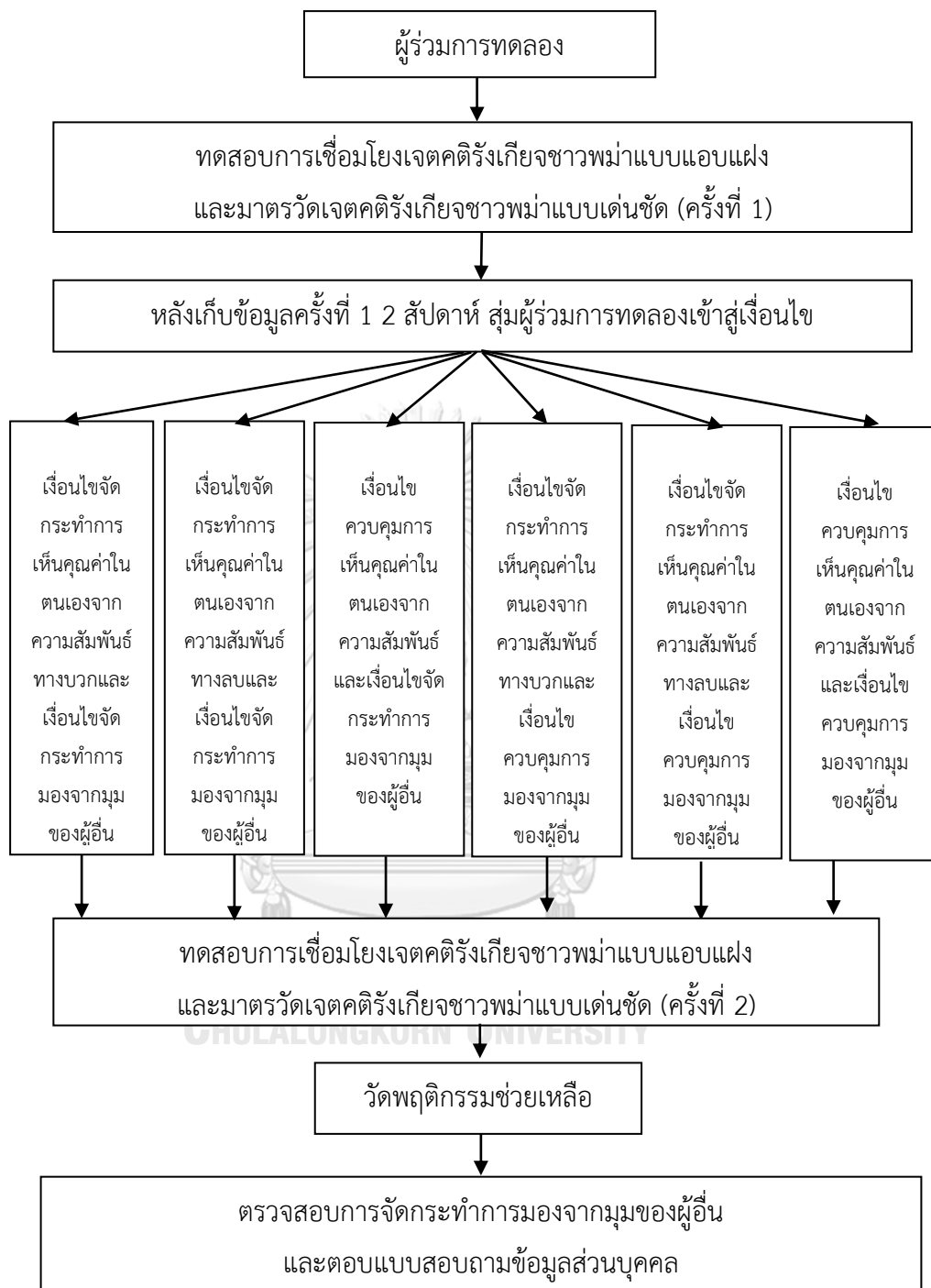
7. ผู้วิจัยให้ผู้ร่วมการทดลองทดสอบการเชื่อมโยงเจตคติจริงเกี่ยวกับชาวพม่าแบบแอบแฝง และตอบมาตรวัดเจตคติจริงเกี่ยวกับชาวพม่าแบบเด่นชัด โดยผู้ร่วมการทดลองแต่ละคนจะได้ตอบมาตรวัดและทดสอบการเชื่อมโยงที่มีการจัดเรียงลำดับที่แตกต่างกันไปแบบสุ่มเพื่อลดอิทธิพลของการจัดลำดับการทดสอบ

8. ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณและแจ้งผู้ร่วมการทดลองว่าการทดลองจบแล้ว พร้อมกับยื่นซองเอกสารประชาสัมพันธ์รับสมัครนิสิตเข้าร่วมโครงการจิตอาสา โดยผู้วิจัยชี้แจงกับผู้ร่วมการทดลองดังนี้

“นี่เป็นเอกสารที่ทางสำนักบริหารงานกิจการนิสิต ฝากมาประชาสัมพันธ์ เมื่อพิจารณาเสร็จให้ใส่ซองแล้วมายื่นให้กับผู้วิจัยครับ (ค่ะ)”

9. เมื่อผู้ร่วมการทดลองมาส่งเอกสาร นำแบบตรวจสอบการจัดกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่น และแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลให้ผู้ร่วมการทดลองตอบ

10. หลังจากนั้นผู้วิจัยเปิดเผยวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการวิจัย พร้อมทั้งขอให้ผู้ร่วมการทดลองช่วยเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัยนี้เป็นความลับ จากนั้นกล่าวขอบคุณผู้ร่วมการทดลองสำหรับความร่วมมือ

ภาพที่ 8 ขั้นตอนการศึกษาที่ 1.2

การศึกษาที่ 2

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาที่ 2

ผู้ร่วมการทดลอง ได้แก่ นิสิต และนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ รวม 325 คน ผู้ร่วมการทดลอง 54 คนถูกคัดออกเนื่องจากไม่ได้มีรสนิยมทางเพศแบบรักเพศตรงข้าม (heterosexual) ทำให้เหลือข้อมูลของผู้ร่วมการทดลองทั้งสิ้น 271 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาที่ 2

1. การจัดการกระทำการมองจากมุมของผู้อื่น

ผู้วิจัยใช้การจัดการกระทำการมองจากมุมของผู้อื่นที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับนิสิตชายรักเพศเดียวกัน และตรวจสอบการจัดการกระทำเช่นเดียวกับการศึกษาที่ 1.1

2. การจัดการกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์

ผู้วิจัยใช้การจัดการกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ที่พัฒนาขึ้น โดยในการศึกษาที่ 2 จะมีการจัดการกระทำ 2 เงื่อนไข คือ เงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก และเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ และตรวจสอบการจัดการกระทำโดยใช้ผู้ตัดสิน การเขียนบรรยาย จำนวน 2 คน และให้ผู้ร่วมการทดลองตอบแบบสอบถามเช่นเดียวกับขั้นพัฒนา เครื่องมือ

3. มาตรการวัดการระบุตัวตนกับกลุ่มของตน

ผู้วิจัยใช้มาตรการวัดการระบุตัวตนกับกลุ่มของตนที่พัฒนาขึ้น จำนวน 4 ข้อ ข้อกระทงดัง ภาคผนวก ข ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ .73

4. มาตรการวัดการคล้อยตามบรรทัดฐาน

ผู้วิจัยใช้มาตรการวัดการคล้อยตามบรรทัดฐานที่พัฒนาขึ้น จำนวน 3 ข้อ ข้อกระทงดัง ภาคผนวก ซ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ .70

5. มาตรการวัดการรวมตนเองกับเป้าหมาย

ผู้วิจัยใช้คำถามวัดการรวมตนเองกับเป้าหมาย จากมาตรการเชื่อมโยงตนเองกับผู้อื่น (The Inclusion of Other in the Self scale: IOS) ของ Aron และคณะ (1992) โดยเป็นการประเมิน ระดับการเชื่อมโยงระหว่างตนเองกับเป้าหมาย จากการให้ผู้ตอบเลือกรูปภาพคู่วงกลม (วงหนึ่งแทนตนเอง และอีกวงหนึ่งแทนเป้าหมาย) ที่อธิบายการเชื่อมโยงระหว่างตนเองกับเป้าหมายได้ตรงตามความจริงมากที่สุด จากรูปภาพคู่วงกลมจำนวน 7 คู่ ดังภาคผนวก ฉ

6. มาตรการวัดเจตคติรั้งเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด

ผู้วิจัยใช้มาตรการวัดเจตคติรั้งเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัดเช่นเดียวกับการศึกษาที่ 1.1 ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ .90

วิธีการทดลองและรวบรวมข้อมูลการศึกษาที่ 2

หลังจากได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคนประจำสถาบัน (Institution Review Board) โครงการเลขที่ 102.1/57 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองดังนี้

1. ผู้วิจัยขออนุญาตอาจารย์ผู้สอน เพื่อประชาสัมพันธ์ขอความร่วมมือ และทำการทดลองในห้องเรียน

2. ผู้วิจัยประชาสัมพันธ์ และยื่นใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัยให้ผู้ร่วมการทดลองที่สมัครใจเข้าร่วมการทดลองได้อ่านรายละเอียดพิจารณาและลงชื่อยินยอมเข้าร่วมการวิจัย จากนั้นให้ผู้ร่วมการทดลองนั่งอยู่กับที่โดยลักษณะการจัดที่นั่งเหมือนห้องสอบ

3. ผู้วิจัยสุ่มผู้ร่วมการทดลองเข้าสู่เงื่อนไขการทดลอง 4 เงื่อนไข โดยการสลับชุดเครื่องมือที่เกิดจากการทดลอง 4 เงื่อนไข โดยการสลับชุดเครื่องมือที่เกิดจากรูปแบบจัดกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ และรูปแบบการจัดกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่น (2 x 2) คือ

- 1) เงื่อนไขจัดกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก และจัดกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่น
- 2) เงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ และจัดกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่น
- 3) เงื่อนไขจัดกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก และควบคุมการมองจากมุมมองของผู้อื่น
- 4) เงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ และควบคุมการมองจากมุมมองของผู้อื่น

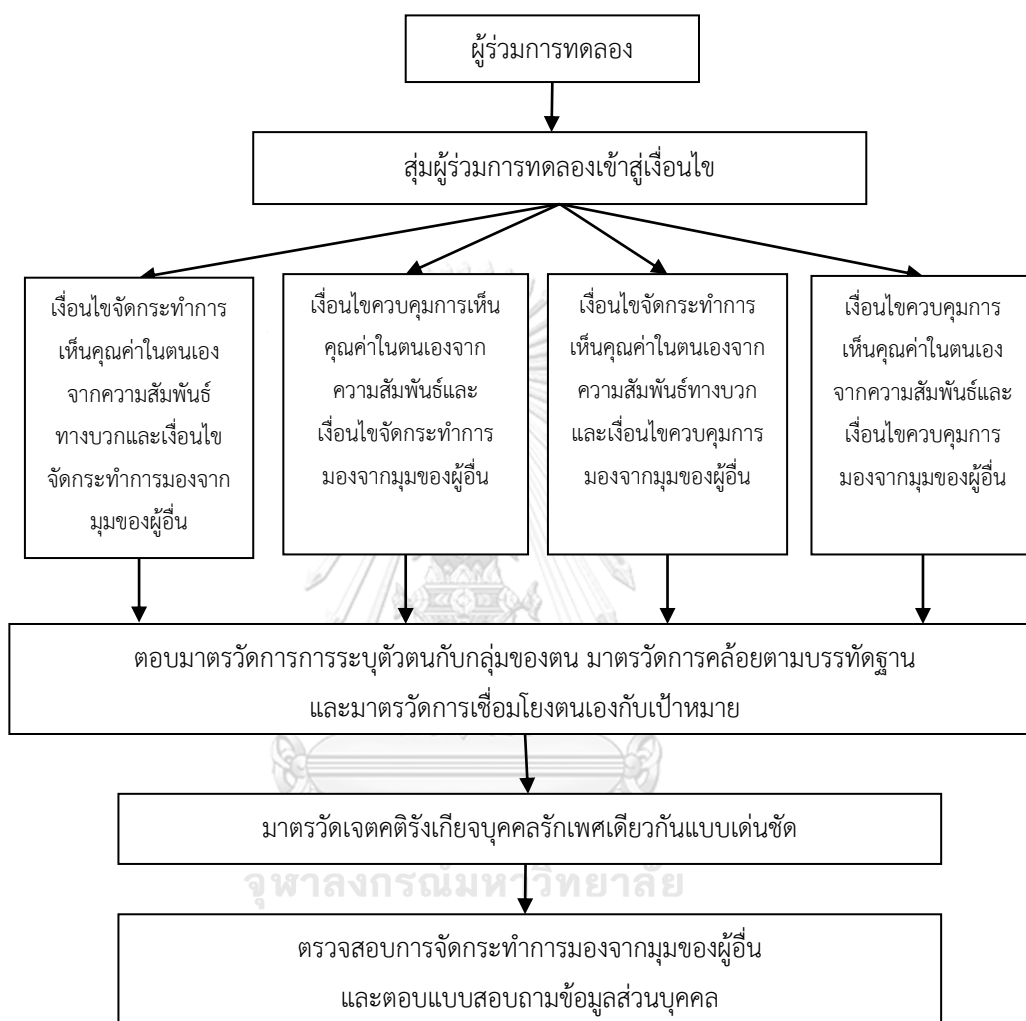
5. ผู้วิจัยชี้แจงผู้ร่วมการทดลอง ดังนี้

“ขอให้อ่านคำชี้แจงในเอกสารให้เข้าใจ และตอบเอกสารทีละหน้าตามลำดับของเอกสาร หากมีข้อสงสัยใดๆสามารถถามผู้วิจัยได้ครับ (ค่ะ)”

หลังจากนั้นยื่นชุดเอกสารให้กับผู้ร่วมการทดลอง โดยมีลำดับเอกสารดังนี้

- การจัดกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์
- การจัดกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่น
- มาตรการจัดการระบุดตัวตนกับกลุ่มของตน
- มาตรการคล้อยตามบรรทัดฐาน
- มาตรการรวมตนเองกับเป้าหมาย
- มาตรการเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด
- แบบสอบถามตรวจสอบการจัดกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่น
- แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

6. เมื่อผู้ร่วมการทดลองมาส่งเอกสาร ผู้วิจัยเปิดเผยวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการวิจัย พร้อมทั้งขอให้ผู้ร่วมการทดลองช่วยเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัยนี้เป็นความลับ จากนั้นกล่าวขอบคุณผู้ร่วมการทดลองสำหรับความร่วมมือ

ภาพที่ 9 ขั้นตอนการศึกษาที่ 2

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS for Windows ในการคำนวณและวิเคราะห์ค่าสถิติ ได้แก่ การหาข้อมูลสถิติพื้นฐาน และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เบื้องต้นของตัวแปรต่างๆ ด้วยการหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient) และทำการวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้าง (structural equation model: SEM) เพื่อทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลระหว่างกลุ่มโดยใช้โปรแกรม LISREL

บทที่ 3

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 การศึกษา โดยการศึกษาที่ 1 เป็นการทดลองเพื่อศึกษาบทบาทของการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ที่มีร่วมกับวิธีการมองจากมุมมองของผู้อื่น เพื่อลดเจตคติรังเกียจกลุ่ม และเพิ่มพฤติกรรมช่วยเหลือ และการศึกษาที่ 2 เป็นการทดลองเพื่อการศึกษาบทบาทการเป็นตัวแปรกำกับของการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ในการกำกับกลไกการทำงานของอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบเด่นชัด โดยส่งผ่านการระบุตัวตนกับกลุ่มของตน การคล้อยตามบรรทัดฐาน และการรวมตนเองกับเป้าหมาย โดยแบ่งการนำเสนอเป็น 3 ส่วนตามลำดับดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาที่ 1.1

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาที่ 1.2

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาที่ 2

เพื่อความสะดวกในการนำเสนอข้อมูลผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้แทนค่าสถิติในการวิจัย

ดังนี้

<i>M</i>	หมายถึง	ค่ามัธยฐานเลขคณิต
<i>SD</i>	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
<i>Min</i>	หมายถึง	คะแนนต่ำสุด
<i>Max</i>	หมายถึง	คะแนนสูงสุด
<i>r</i>	หมายถึง	ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
<i>t</i>	หมายถึง	ค่าสถิติจากการทดสอบที
TE	หมายถึง	อิทธิพลรวม
DE	หมายถึง	อิทธิพลทางตรง
IE	หมายถึง	อิทธิพลทางอ้อม
χ^2	หมายถึง	ค่าสถิติไคสแควร์
GFI	หมายถึง	ดัชนีวัดความกลมกลืน (Goodness-of-fit Index)
AGFI	หมายถึง	ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (Adjusted goodness-of-fit Index)

RMR	หมายถึง	ค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนที่เหลือ (Root Mean Square Residual)
RMSEA	หมายถึง	ค่ารากที่สองของความคลาดเคลื่อนในการประมาณ ค่า (Root Mean Square Error of Approximation)
p	หมายถึง	ค่านัยสำคัญทางสถิติ
เส้นประ	หมายถึง	อิทธิพลไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
เส้นทึบ	หมายถึง	อิทธิพลมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาที่ 1.1

1.1 ลักษณะทางประชากรของผู้เข้าร่วมการศึกษาที่ 1.1

ผู้ร่วมการทดลองซึ่งเป็นนิสิตและนักศึกษาระดับปริญญาตรีในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยหอการค้า รวม 157 คน มีผู้ร่วมการทดลอง 45 คน ถูกคัดออกดังรายละเอียดในบทที่ 2 ทำให้เหลือข้อมูลของผู้ร่วมการทดลองทั้งสิ้น 112 คน เป็นผู้หญิงร้อยละ 68 อายุเฉลี่ย 20.40 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.17 ปี รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3

จำนวนและร้อยละของตัวอย่างในการวิจัย จำแนกตามปัจจัยทางประชากรศาสตร์ ($N = 112$)

	ลักษณะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	35	31.3
	หญิง	76	67.9
	ไม่ระบุ	1	0.8
อายุ	18	7	6.3
	19	14	12.5
	20	37	33
	21	42	37.5

ลักษณะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุ		
22	7	6.3
23	3	2.7
24	2	1.7
มหาวิทยาลัย		
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	46	41.1
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	54	48.2
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	12	10.7

1.2 การตรวจสอบการจำกัดกระทำตัวแปร

การมองจากมุมมองของผู้อื่น

การจำกัดกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่น มี 2 เงื่อนไข คือ เงื่อนไขทดลอง และเงื่อนไขควบคุม ซึ่งผู้ร่วมการทดลองจะได้รับคำชี้แจงในการอ่านความเรียงที่ต่างกัน มีการตรวจสอบการจำกัดกระทำโดยให้ผู้ร่วมการทดลองตอบคำถาม 2 ส่วน หลังจากอ่านบทความ

ส่วนที่ 1 ผู้วิจัยให้ผู้ร่วมการทดลองตอบแบบสอบถามการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น และตรวจสอบการจำกัดกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่น ซึ่งผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขทดลองควรมีความรู้ซึ่งถึงถึงความรู้สึกของผู้อื่นมากกว่าผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขควบคุม

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มเงื่อนไขทดลองและเงื่อนไขควบคุม พบว่ากลุ่มเงื่อนไขทดลอง ($M = 5.15, SD = 0.70, n = 56$) รายงานความรู้ซึ่งถึงถึงความรู้สึกของผู้อื่นมากกว่ากลุ่มเงื่อนไขควบคุม ($M = 4.90, SD = 0.88, n = 56$) อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t(110) = 1.72, p = .09$)

ส่วนที่ 2 ผู้วิจัยให้ผู้ร่วมการทดลองตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมตนเองเข้าไปแทนที่ผู้อื่นในขณะที่อ่านความเรียง ซึ่งผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขทดลองควรมีคะแนนการรายงานพฤติกรรมตนเองเข้าไปแทนที่ผู้อื่นมากกว่าผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขควบคุม ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มเงื่อนไขทดลองและเงื่อนไขควบคุม พบว่ากลุ่มเงื่อนไขทดลอง ($M = 4.38, SD = 0.66, n = 56$) รายงานพฤติกรรมตนเองเข้าไปแทนที่ผู้อื่นมากกว่ากลุ่มเงื่อนไขควบคุม ($M = 3.54, SD = 0.94, n = 56$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t(110) = 5.46, p < .001$)

จากการวิเคราะห์ผลการตรวจสอบการจัดกระทำกรมองจากมุมของผู้อื่นข้างต้น แม้ว่าการ
ผลการตรวจสอบด้วยแบบสอบถามการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นจะไม่พบผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
แต่ก็ทำให้เห็นแนวโน้มของคะแนนที่เป็นไปในทิศทางที่คาดหวัง และเมื่อพิจารณาเกี่ยวกับการผลการ
ตรวจสอบด้วยแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมตนเองเข้าไปแทนที่ผู้อื่นในขณะอ่านความเรียง
ทำให้สามารถสรุปได้ว่าการจัดกระทำตัวแปรการมองจากมุมของผู้อื่นในการวิจัยครั้งนี้ประสบ
ผลสำเร็จ

การเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์

การจัดกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ มี 2 เงื่อนไข คือ เงื่อนไขการเห็น
คุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก และเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทาง
ลบ ซึ่งผู้ร่วมการทดลองจะได้รับคำชี้แจงที่ต่างกัน มีการตรวจสอบการจัดกระทำ 2 ส่วน หลังการ
เขียนบรรยาย

ส่วนที่ 1

1) การพิจารณาความสอดคล้องระหว่างคำชี้แจงและการเขียนบรรยายของผู้ร่วมการทดลอง
โดยให้ผู้ตัดสิน 2 คน อ่านคำชี้แจงที่ผู้ร่วมการทดลองได้รับ แล้วให้ตัดสินว่าผู้ร่วมการทดลองได้ทำตาม
คำชี้แจงในการการจัดกระทำหรือไม่ โดยผู้ตัดสินมีเกณฑ์ในการพิจารณาความสอดคล้องระหว่างคำ
ชี้แจงและการเขียนบรรยายของผู้ร่วมการทดลองแบ่งคะแนนความสอดคล้องระหว่างคำชี้แจงกับการ
เขียนบรรยาย เป็นระดับคะแนน 1-10 โดย 1 คือ มีความสอดคล้องน้อยที่สุด 10 คือ มีความ
สอดคล้องมากที่สุด จากการพิจารณาความสอดคล้องระหว่างคำชี้แจงและการเขียนบรรยายจากผู้
ตัดสิน 2 คน พบว่าคะแนนการประเมินจากผู้ตัดสินทั้งสองคนมีความสัมพันธ์กัน เท่ากับ .74 ซึ่งแสดง
ถึงความเที่ยงระหว่างผู้ตัดสินในระดับสูง จากการพิจารณาคะแนนมีผู้ร่วมการทดลอง 9 คน ที่มีการ
เขียนบรรยายไม่สอดคล้องกับคำชี้แจงที่ได้รับ ถือว่าไม่ผ่านเกณฑ์การจัดกระทำซึ่งผู้วิจัยได้คัดข้อมูล
ส่วนนี้ออกทำให้เหลือข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์ 112 คน

2) การพิจารณาระดับความรู้สึกของเนื้อหา โดยให้ผู้ตัดสินทั้ง 2 คน พิจารณาเนื้อหาที่ผู้ร่วม
การทดลองเขียนบรรยายและประเมินว่าข้อความนั้นมีการแสดงให้เห็นความรู้สึกทางบวกหรือทางลบ
ในระดับใด ซึ่งผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกควรมี
การแสดงให้เห็นความรู้สึกทางบวกสูงกว่าผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจาก
ความสัมพันธ์ทางลบ จากผลการพิจารณาพบว่าคะแนนการประเมินจากผู้ตัดสินทั้งสองคนมี
ความสัมพันธ์กัน เท่ากับ .88 ซึ่งแสดงถึงความเที่ยงระหว่างผู้ตัดสินในระดับสูง

ผู้วิจัยนำคะแนนจากผู้ตัดสินทั้งสองมาหาคะแนนเฉลี่ย และวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่าง
กลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกและกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าใน
ตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ พบว่า กลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก

($M = 8.03$, $SD = 0.41$, $n = 60$) มีการแสดงให้เห็นความรู้สึกทางบวกสูงกว่ากลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ ($M = 1.87$, $SD = 0.37$, $n = 52$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t(110) = 83.26$, $p < .001$)

ส่วนที่ 2

ผู้วิจัยให้ผู้ร่วมการทดลองตอบแบบสอบถามการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ ซึ่งผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกควรจะมีคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์มากกว่าผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกและกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ พบว่า กลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก ($M = 5.35$, $SD = 0.65$, $n = 60$) มีคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์สูงกว่ากลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ ($M = 5.30$, $SD = 0.61$, $n = 52$) อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t(110) = 0.42$, $p < .677$)

จากการวิเคราะห์ผลการตรวจสอบการจัดกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ข้างต้น แม้ว่าผลการตรวจสอบด้วยแบบสอบถามการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์จะไม่พบผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยจะเห็นแนวโน้มของคะแนนที่เป็นไปในทิศทางที่คาดหวัง นอกจากนี้จากการตรวจสอบด้วยการพิจารณาเนื้อหาที่ผู้ร่วมการทดลองเขียนบรรยายโดยผู้ตัดสิน ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าผู้ร่วมการทดลองได้ทำตามคำชี้แจงตามเป้าหมายของการจัดกระทำ และมีการเขียนบรรยายเนื้อหาที่แสดงถึงความรู้สึกในทิศทางตามการจัดกระทำ ซึ่งถือเป็นหลักฐานที่ทำให้สามารถสรุปได้ว่าการจัดกระทำตัวแปรการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ในการวิจัยครั้งนี้ประสบผลสำเร็จ

1.3 การตรวจสอบค่าสุดโต่ง (outlier)

ผู้วิจัยตรวจสอบค่าสุดโต่งแบบพหุนามโดยใช้การวิเคราะห์ Mahalanobis distance และ DFFits โดยให้ตัวแปรเกณฑ์คือตัวแปรการลดเจตคติครั้งเกียจบุคคลรักเพศเดียวกัน ไม่พบว่าค่า D^2 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .001$ และไม่พบว่าค่า DFFits ที่มีค่ามากกว่า 2 (Belsley, Kuh, & Welsch, 2005) ผู้วิจัยจึงใช้ข้อมูลจำนวน 112 ชุดในการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน

1.4 การตรวจสอบตัวแปรแทรกซ้อน (covariates)

ผู้วิจัยทดสอบว่าเพศ และอายุ มีความสัมพันธ์กับตัวแปรเกณฑ์หรือไม่ เพื่อใช้เป็นตัวแปรควบคุมในการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยทดสอบด้วยสถิติการวิเคราะห์การถดถอยด้วยวิธี

enter ตัวแปรทำนายคือ เพศ และอายุ โดยเพศมีสถานะเป็นตัวแปรดัมมี่ เพศชายมีค่าเท่ากับ 0 และ เพศหญิงมีค่าเท่ากับ 1 ตัวแปรเกณฑ์คือ การลดเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกัน พบว่า เพศชาย และเพศหญิงมีการลดเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันไม่แตกต่างกัน และอายุไม่สามารถทำนาย การลดเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รายละเอียดดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4

ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเพื่อทำนายการลดเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกัน (N = 112)

ตัวแปรทำนาย	B	SE B	β	R	R ²	Adjusted R ²
เพศหญิง	-.05	.11	-.04	.08	.01	-.01
อายุ	.03	.05	.06			

1.5 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปร

เนื่องจากการศึกษาที่ 1.1 เป็นการศึกษาบทบาทการเป็นตัวแปรกำกับของการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ ในการส่งอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติรังเกียจ กลุ่มแบบเด่นชัด โดยใช้การทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลระหว่างกลุ่ม ดังนั้นในการนำเสนอ ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรต่างๆ ในการศึกษา ผู้วิจัยจึงแยกนำเสนอเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก โดยมีตัวแปร 2 ตัว คือการมองจากมุมมองของผู้อื่น และการลดเจตคติรังเกียจ บุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด รายละเอียด แสดงดังตารางที่ 5

ตัวแปรการมองจากมุมมองของผู้อื่นมีสถานะเป็นตัวแปรดัมมี่ โดยเงื่อนไขควบคุม มีค่าเท่ากับ 0 และเงื่อนไขทดลองมีค่าเท่ากับ 1 ส่วนตัวแปรการลดเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด เป็นคะแนนที่ได้มาจากผลต่างของคะแนนจากมาตรวัดเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันครั้งที่ 1 ลบด้วยคะแนนจากมาตรวัดเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันครั้งที่ 2

ตารางที่ 5

ค่าสหสัมพันธ์และค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปร

ตัวแปร	กลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่า ในตนเองจากความสัมพันธ์		กลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าใน ตนเองจากความสัมพันธ์	
	ทางลบ (n = 52)		ทางบวก (n = 60)	
	1	2	1	2
1. การลดเจตคติรังเกียจบุคคล รักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด	1.00		1.00	
2. การมองจากมุมมองของผู้อื่น	.16	1.00	-.28*	1.00
<i>M</i>	-0.17	0.46	0.00	0.53
<i>SD</i>	0.58	0.50	0.49	0.50
<i>Min</i>	-1.90	0	-1.20	0
<i>Max</i>	1.00	1	1.10	1
ช่วงคะแนน	0-6	0-1	0-6	0-1

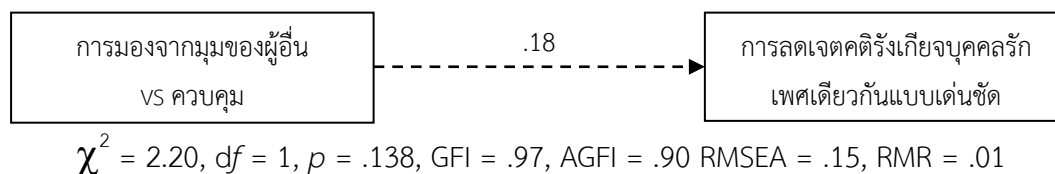
* $p < .05$.

1.6 การทดสอบสมมติฐาน

การศึกษาที่ 1.1 เป็นการศึกษาเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ 1 การมองจากมุมมองของผู้อื่นสามารถลดเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบเด่นชัดในบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกได้มากกว่าบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ

ก่อนทำการทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัดระหว่างเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก ผู้วิจัยได้แยกวิเคราะห์โมเดลในแต่ละเงื่อนไขเพื่อดูอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด ผลการวิเคราะห์พบว่า โมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัดของกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ซึ่งมีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2 = 2.20$, $df = 1$, $p = .138$) โดยการมองจากมุมมองของผู้อื่นสามารถอธิบายความแปรปรวนของการลดเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัดได้ร้อยละ 3 ($R^2 = .03$) และพบว่าการมองจากมุมมองของผู้อื่นมีอิทธิพลต่อการ

ลดเจตคติจริงเกี่ยวกับบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ .18 ($t = 1.32, p = .192$) รายละเอียดดังตารางที่ 6 และภาพที่ 10

ภาพที่ 10 โมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติจริงเกี่ยวกับบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัดของกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ

ส่วนโมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติจริงเกี่ยวกับบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัดของกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ซึ่งมีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2 = 1.28, df = 1, p = .258$) โดยการมองจากมุมของผู้อื่นสามารถอธิบายความแปรปรวนของการลดเจตคติจริงเกี่ยวกับบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัดได้ร้อยละ 6 ($R^2 = .06$) และพบว่า การมองจากมุมของผู้อื่นมีอิทธิพลต่อการลดเจตคติจริงเกี่ยวกับบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด อย่างเกือบมีนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ -.25 ($t = -1.95, p = .056$) รายละเอียดดังตารางที่ 6 และภาพที่ 11

ภาพที่ 11 โมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติจริงเกี่ยวกับบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด ของกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก

ตารางที่ 6

ค่าสถิติการวิเคราะห์โมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด

	χ^2	df	p	GFI	RMR	RMSEA	β
1. เงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเอง จากความสัมพันธ์ทางลบ	2.20	1	.138	.97	.01	.15	.18
2. เงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเอง จากความสัมพันธ์ทางบวก	1.28	1	.258	.97	.01	.07	-.25

จากผลการวิเคราะห์โมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด แม้ว่าอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัดจะไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาค่าอิทธิพลจะพบว่าเกือบมีนัยสำคัญทางสถิติ และทั้งสองกลุ่มเงื่อนไขมีทิศทางของอิทธิพลการส่งผลในทิศทางตรงกันข้ามกัน โดยในกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบผู้ที่มีมุมมองจากมุมมองของผู้อื่นจะมีแนวโน้มการลดเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัดมากกว่าผู้ที่ไม่ได้มองจากมุมมองของผู้อื่น ในขณะที่กลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกผู้ที่มีมุมมองจากมุมมองของผู้อื่นจะมีแนวโน้มการลดเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัดน้อยกว่าผู้ที่ไม่ได้มองจากมุมมองของผู้อื่น

ผู้วิจัยทำการทดสอบอิทธิพลของตัวแปรกำกับโดยแบ่งข้อมูลออกเป็น 2 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก และทำการวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้างโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์กลุ่มพหุ (multi-sample analysis) ประกอบด้วยสมมติฐานเกี่ยวกับความไม่แปรเปลี่ยนของรูปแบบโมเดล (model form) และความไม่แปรเปลี่ยนของพารามิเตอร์ในโมเดลซึ่งค่าพารามิเตอร์ที่ใช้ในการทดสอบตามกรอบในการศึกษาที่ 1.1 คือ ค่าพารามิเตอร์เมทริกซ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรภายนอกแฝงกับตัวแปรภายในแฝงหรือเมทริกซ์ Gamma หรือ GA ซึ่งในการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลฯ ประกอบด้วยทั้งหมด 2 ชั้น คือ

1. การทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของรูปแบบโมเดล โดยไม่มีการกำหนดค่าพารามิเตอร์ระหว่างกลุ่มให้มีค่าเท่ากัน (H_{form})
2. การทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์ GA โดยกำหนดให้ค่าพารามิเตอร์ดังกล่าวมีค่าเท่ากันทั้งสองกลุ่ม (H_{GA})

ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด ระหว่างกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก พบว่าเมื่อไม่มีการกำหนดเงื่อนไขบังคับพารามิเตอร์ระหว่างกลุ่มให้มีค่าเท่ากันตามขั้นที่ 1 แล้ว โมเดลฯ มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

การทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของรูปแบบโมเดลตามขั้นที่ 1 มีค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 3.48 ที่องศาอิสระ (df) เท่ากับ 2 ระดับนัยสำคัญเท่ากับ .176 แสดงว่าโมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด ระหว่างเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก มีรูปแบบลักษณะโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเป็นแบบเดียวกัน รายละเอียดดังตารางที่ 7

การทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์ GA ตามขั้นที่ 2 พบว่า โมเดลไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เนื่องจากมีค่าไค-สแควร์แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2 = 9.29, df = 3, p = 0.026$) เมื่อเปรียบเทียบโมเดลในขั้นที่ 2 กับขั้นที่ 1 พบว่า ผลต่างของค่าไค-สแควร์ มีค่าเท่ากับ 5.81 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หมายความว่า โมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด ที่มีการกำหนดเงื่อนไขบังคับให้ค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์อิทธิพลเชิงสาเหตุ ระหว่างตัวแปรภายนอกแฝงกับตัวแปรภายในแฝงมีค่าเท่ากันในกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก ไม่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ นั่นคือโมเดลมีความแปรเปลี่ยนระหว่างกลุ่มผู้ที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์แตกต่างกัน รายละเอียดดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7

ผลการทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด ระหว่างเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก

	χ^2	df	p	GFI	RMR	RMSEA	$\Delta\chi^2$	Δdf	p
1. H _{form}	3.48	2	.176	.97	.01	.12			
2. H _{GA}	9.29	3	.026	.94	.01	.20	5.81	1	< .05
Critical $\chi^2 (df = 1, p < .05) = 3.84$									

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า โมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด มีความไม่แปรเปลี่ยนของรูปแบบโมเดล แต่มีความแปรเปลี่ยนของค่าพารามิเตอร์ของอิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรภายนอกแฝงกับตัวแปรภายในแฝง หมายความว่าอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัดในกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกมีความแตกต่างกัน โดยในกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกการมองจากมุมมองของผู้อื่นมีอิทธิพลทางลบต่อการลดเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด แต่ในกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบการมองจากมุมมองของผู้อื่นมีอิทธิพลทางบวกต่อการลดเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการมองจากมุมมองของผู้อื่นสามารถลดเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัดในบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบได้มากกว่าบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก **จึงไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 1** ซึ่งคาดว่า การมองจากมุมมองของผู้อื่นสามารถลดเจตคติรังเกียจกลุ่มในบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกได้มากกว่าบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาที่ 1.2

2.1 ลักษณะทางประชากรของผู้เข้าร่วมการศึกษาที่ 1.2

ผู้ร่วมการทดลอง เป็นนิสิตระดับปริญญาตรีในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวม 160 คน ผู้ร่วมการทดลอง 8 คนถูกคัดออกเนื่องจากตอบข้อมูลไม่สมบูรณ์ ทำให้เหลือข้อมูลของผู้ร่วมการทดลองทั้งสิ้น 152 คน ผู้ร่วมการทดลองส่วนใหญ่ เป็นผู้หญิงร้อยละ 63 อายุเฉลี่ย 19.62 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.07 ปี รายละเอียดดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8

จำนวนและร้อยละของตัวอย่างในการวิจัย จำแนกตามปัจจัยทางประชากรศาสตร์ (N = 152)

	ลักษณะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	52	34.2
	หญิง	96	63.2
	ไม่ระบุ	4	2.6
	<hr/>		
อายุ	18	12	7.9
	19	68	44.7
	20	46	30.3
	21	12	7.9
	22	7	4.6
	23	2	1.3
	24	1	0.7
	ไม่ระบุ	4	2.6
	<hr/>		
คณะ	ครุศาสตร์	1	0.7
	เภสัชศาสตร์	30	19.7
	แพทยศาสตร์	3	2
	รัฐศาสตร์	10	6.6
	วิทยาศาสตร์	4	2.6
	วิทยาศาสตร์การกีฬา	68	44.7
	วิศวกรรมศาสตร์	5	3.3
	สหเวชศาสตร์	15	9.9
	อักษรศาสตร์	10	6.6
	ไม่ระบุ	6	3.9

2.2 การตรวจสอบการจำกัดกระทำตัวแปร

การมองจากมุมมองของผู้อื่น

การจำกัดกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่น มี 2 เงื่อนไข คือ เงื่อนไขทดลอง และเงื่อนไขควบคุม ซึ่งผู้ร่วมการทดลองจะได้รับคำชี้แจงในการอ่านความเรียงที่ต่างกัน มีการตรวจสอบการจำกัดกระทำโดยให้ผู้ร่วมการทดลองตอบคำถาม 2 ส่วน หลังจากอ่านบทความ เช่นเดียวกับการศึกษาที่ 1.1

ส่วนที่ 1 ผู้วิจัยให้ผู้ร่วมการทดลองตอบแบบสอบถามการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มเงื่อนไขทดลองและเงื่อนไขควบคุม พบว่ากลุ่มเงื่อนไขทดลอง ($M = 5.33, SD = 0.75, n = 75$) รายงานความรู้สึกซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นมากกว่ากลุ่มเงื่อนไขควบคุม ($M = 5.14, SD = 0.70, n = 77$) อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t(150) = 1.61, p = .11$)

ส่วนที่ 2 ผู้วิจัยให้ผู้ร่วมการทดลองตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการเอาตนเองเข้าไปแทนที่ผู้อื่นในขณะที่อ่านความเรียง ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มเงื่อนไขทดลองและเงื่อนไขควบคุม พบว่ากลุ่มเงื่อนไขทดลอง ($M = 4.58, SD = 0.60, n = 75$) รายงานพฤติกรรมการเอาตนเองเข้าไปแทนที่ผู้อื่นมากกว่ากลุ่มเงื่อนไขควบคุม ($M = 4.00, SD = 1.06, n = 77$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t(150) = 4.15, p < .001$)

จากการวิเคราะห์ผลการตรวจสอบการจำกัดกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่นข้างต้น แม้ว่าการผลการตรวจสอบด้วยแบบสอบถามการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นจะไม่พบผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ก็ทำให้เห็นแนวโน้มของคะแนนที่เป็นไปในทิศทางที่คาดหวัง และเมื่อพิจารณาเกี่ยวกับการผลการตรวจสอบด้วยแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการเอาตนเองเข้าไปแทนที่ผู้อื่นในขณะที่อ่านความเรียง ทำให้สามารถสรุปได้ว่าการจำกัดกระทำตัวแปรการมองจากมุมมองของผู้อื่นในการวิจัยครั้งนี้ประสบผลสำเร็จ

การเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์

การจำกัดกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ มี 3 เงื่อนไข คือ เงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก เงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ ซึ่งผู้ร่วมการทดลองจะได้รับคำชี้แจงที่ต่างกัน มีการตรวจสอบการจำกัดกระทำ 2 ส่วน หลังการเขียนบรรยาย

ส่วนที่ 1

1) การพิจารณาความสอดคล้องระหว่างคำชี้แจงและการเขียนบรรยายของผู้ร่วมการทดลอง ใช้วิธีการเช่นเดียวกับการศึกษาที่ 1.1 จากการพิจารณาความสอดคล้องระหว่างคำชี้แจงและการเขียนบรรยายจากผู้ตัดสิน 2 คน พบว่าคะแนนการประเมินจากผู้ตัดสินทั้งสองคนมีความสัมพันธ์กัน เท่ากับ

.60 ซึ่งแสดงถึงความเที่ยงระหว่างผู้ตัดสินในระดับที่ยอมรับได้ และไม่พบผู้ร่วมการทดลองที่มีการเขียนบรรยายไม่สอดคล้องกับคำชี้แจงที่ได้รับ

2) การพิจารณาระดับความรู้สึกของเนื้อหาว่ามีการแสดงให้เห็นความรู้สึกทางบวกหรือทางลบในระดับใด ใช้วิธีการเช่นเดียวกับการศึกษาที่ 1.1 จากผลการพิจารณาพบว่าคะแนนการประเมินจากผู้ตัดสินทั้งสองคนมีความสัมพันธ์กัน เท่ากับ .95 ซึ่งแสดงถึงความเที่ยงระหว่างผู้ตัดสินในระดับสูง

ผู้วิจัยนำคะแนนจากผู้ตัดสินทั้งสองมาหาคะแนนเฉลี่ย และวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกและกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ พบว่า กลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก ($M = 7.99, SD = 0.53, n = 51$) มีการแสดงให้เห็นความรู้สึกทางบวกสูงกว่ากลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ ($M = 1.77, SD = 0.53, n = 52$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t(101) = 59.45, p < .001$)

3) การพิจารณาระดับความรู้สึกของเนื้อหาว่ามีการแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลระดับใด โดยให้ผู้ตัดสินทั้ง 2 คน พิจารณาเนื้อหาที่ผู้ร่วมการทดลองเขียนบรรยายและประเมินว่าข้อความนั้นมีการแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลระดับใด โดยปีนระดับคะแนน 1-9 โดย คะแนน 1 คือ แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลน้อยที่สุด คะแนน 9 คือ แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมากที่สุด จากผลการพิจารณาพบว่าคะแนนการประเมินจากผู้ตัดสินทั้งสองคนมีความสัมพันธ์กัน เท่ากับ .98 ซึ่งแสดงถึงความเที่ยงระหว่างผู้ตัดสินในระดับสูง

ผู้วิจัยนำคะแนนจากผู้ตัดสินทั้งสองมาหาคะแนนเฉลี่ย และวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่า กลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก ($M = 8.42, SD = 0.42, n = 51$) และกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ ($M = 8.53, SD = 0.45, n = 52$) มีการแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสูงกว่ากลุ่มควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ ($M = 1.48, SD = 0.44, n = 49$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F(2, 149) = 4,268.18, p < .001$)

ส่วนที่ 2 ผู้วิจัยให้ผู้ร่วมการทดลองตอบแบบสอบถามการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์โดยใช้วิธีการเช่นเดียวกับการศึกษาที่ 1.1 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน พบว่ากลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก ($M = 5.43, SD = 0.81, n = 51$) กลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ ($M = 5.40, SD = 0.81, n = 52$) และกลุ่มควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ ($M = 5.28, SD = 0.77, n = 49$) มีคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($F(2, 149) = 0.52, p < .59$)

จากการวิเคราะห์ผลการตรวจสอบการจัดกระทำเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ข้างต้น แม้ว่าผลการตรวจสอบด้วยแบบสอบถามการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์จะไม่พบผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตามจากการตรวจสอบด้วยการพิจารณาเนื้อหาที่ผู้ร่วมการทดลองเขียนบรรยายโดยผู้ตัดสินใจ ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าผู้ร่วมการทดลองได้ทำตามคำชี้แจงตามเป้าหมายของการจัดกระทำ และมีการเขียนบรรยายเนื้อหาที่แสดงถึงความรู้สึกในทิศทางตามการจัดกระทำ ซึ่งถือเป็นหลักฐานที่ทำให้สามารถสรุปได้ว่าการจัดกระทำตัวแปรการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ในการวิจัยครั้งนี้ประสบผลสำเร็จ

2.3 การตรวจสอบค่าสุดโต่ง

ผู้วิจัยตรวจสอบค่าสุดโต่งแบบพหุนามโดยใช้การวิเคราะห์ Mahalanobis distance และ DFFits โดยให้ตัวแปรเกณฑ์คือตัวแปรการลดเจตคติรังเกียจชาวพม่า และพฤติกรรมช่วยเหลือ ไม่พบว่าค่า D^2 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .001$ และไม่พบว่าค่า DFFits ที่มีค่ามากกว่า 2 (Belsley, Kuh, & Welsch, 2005) ผู้วิจัยจึงใช้ข้อมูลจำนวน 152 ชุดในการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน

2.4 การตรวจสอบตัวแปรแทรกซ้อน

ผู้วิจัยทดสอบว่าเพศ และอายุ มีความสัมพันธ์กับตัวแปรเกณฑ์หรือไม่ เพื่อใช้เป็นตัวแปรควบคุมในการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยทดสอบด้วยสถิติการวิเคราะห์การถดถอยด้วยวิธี enter ตัวแปรทำนายคือ เพศ และอายุ โดยเพศมีสถานะเป็นตัวแปรดัมมี่ เพศชายมีค่าเท่ากับ 0 และเพศหญิงมีค่าเท่ากับ 1 ตัวแปรเกณฑ์คือ การลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัด การลดเจตคตติรังเกียจชาวพม่าแบบแอบแฝง และพฤติกรรมช่วยเหลือ พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีการลดเจตคตติรังเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัด การลดเจตคตติรังเกียจชาวพม่าแบบแอบแฝง และพฤติกรรมช่วยเหลือไม่แตกต่างกัน และอายุไม่สามารถทำนายการลดเจตคตติรังเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัด การลดเจตคตติรังเกียจชาวพม่าแบบแอบแฝง และพฤติกรรมช่วยเหลือได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รายละเอียดดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9

ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเพื่อทำนายตัวแปรเกณฑ์ ($N = 157$)

ตัวแปรเกณฑ์	ตัวแปรทำนาย	B	$SE B$	β	R	R^2	Adjusted R^2
การลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัด	เพศหญิง	-.04	.10	-.03	.03	.00	-.01
	อายุ	-.01	.05	-.02			
การลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบแอบแฝง	เพศหญิง	.08	.07	.10	.13	.02	.00
	อายุ	.03	.03	.09			
พฤติกรรมช่วยเหลือ	เพศหญิง	.39	.24	.14	.14	.02	.01
	อายุ	.05	.11	.04			

2.5 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปร

เนื่องจากการศึกษาที่ 1.2 เป็นการศึกษาบทบาทการเป็นตัวแปรกำกับของการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ ที่มีต่ออิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่ส่งไปยังการลดเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบเด่นชัด การลดเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบแอบแฝง และพฤติกรรมช่วยเหลือ โดยใช้การทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลระหว่างกลุ่ม ดังนั้นในการนำเสนอค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรต่างๆ ในการศึกษาที่ผู้วิจัยจึงแยกนำเสนอเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ กลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก โดยมีตัวแปร 4 ตัว คือ การมองจากมุมมองของผู้อื่น การลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัด การลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบแอบแฝง และพฤติกรรมช่วยเหลือ รายละเอียด แสดงดังตารางที่ 10, 11 และ 12

ตัวแปรการมองจากมุมมองของผู้อื่นมีสถานะเป็นตัวแปรตั้งต้น โดยเงื่อนไขควบคุม มีค่าเท่ากับ 0 และเงื่อนไขทดลองมีค่าเท่ากับ 1 ส่วนตัวแปรการลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัด และการลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบแอบแฝง เป็นคะแนนที่ได้มาจากผลต่างของคะแนนจากการเจตติรังเกียจชาวพม่าครั้งที่ 1 ลบด้วยคะแนนจากมาตรวัดเจตติรังเกียจชาวพม่าครั้งที่ 2

ตารางที่ 10

ค่าสหสัมพันธ์และค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรของกลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจาก
ความสัมพันธ์ ($n = 49$)

ตัวแปร	1	2	3	4
1. การลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัด	1.00			
2. การลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบแอบแฝง	.06	1.00		
3. พฤติกรรมช่วยเหลือ	.14	-.05	1.00	
4. การมองจากมุมมองของผู้อื่น	-.13	.06	-.02	1.00
<i>M</i>	-0.8	0.13	1.05	0.51
<i>SD</i>	0.75	0.38	1.35	0.51
<i>Min</i>	-2.75	-0.62	0	0
<i>Max</i>	1.38	1.03	5	1
ช่วงคะแนน	0-6	(-4)-(4)	0-6	0-1

ตารางที่ 11

ค่าสหสัมพันธ์และค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรของกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจาก
ความสัมพันธ์ทางลบ ($n = 52$)

ตัวแปร	1	2	3	4
1. การลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัด	1.00			
2. การลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบแอบแฝง	-.07	1.00		
3. พฤติกรรมช่วยเหลือ	.03	.34*	1.00	
4. การมองจากมุมมองของผู้อื่น	.09	-.20	-.16	1.00
<i>M</i>	-0.07	0.19	0.93	0.48
<i>SD</i>	0.48	0.43	1.28	0.51
<i>Min</i>	-1.00	-1.12	0	0
<i>Max</i>	1.00	1.01	5	1
ช่วงคะแนน	0-6	(-4)-(4)	0-6	0-1

* $p < .05$.

ตารางที่ 12

ค่าสหสัมพันธ์และค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรของกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจาก
ความสัมพันธ์ทางบวก ($n = 51$)

ตัวแปร	1	2	3	4
1. การลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัด	1.00			
2. การลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบแอบแฝง	.06	1.00		
3. พฤติกรรมช่วยเหลือ	-.08	.20	1.00	
4. การมองจากมุมมองของผู้อื่น	.13	-.06	-.20	1.00
<i>M</i>	-0.06	-0.00	1.06	0.49
<i>SD</i>	0.55	0.40	1.48	0.51
<i>Min</i>	-1.50	-1.03	0	0
<i>Max</i>	1.63	1.07	6	0
ช่วงคะแนน	0-6	(-4)-(4)	0-6	0-1

2.6 การทดสอบสมมติฐาน

การศึกษาที่ 1.2 เป็นการศึกษาเพื่อทดสอบสมมติฐาน 3 ข้อ ได้แก่

สมมติฐานที่ 2 การมองจากมุมมองของผู้อื่นสามารถเพิ่มพฤติกรรมช่วยเหลือในบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกได้มากกว่าบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และบุคคลที่อยู่ในกลุ่มควบคุม

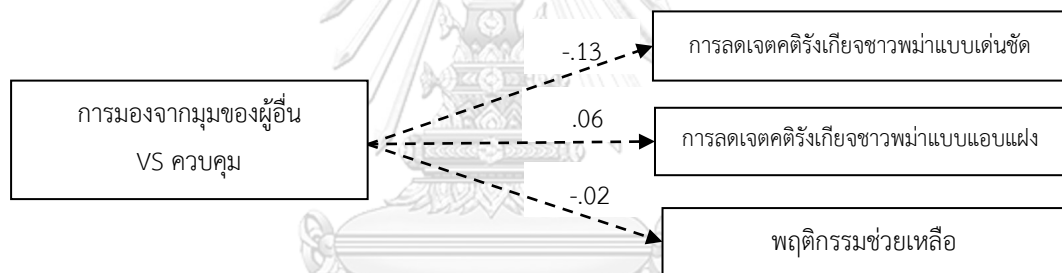
สมมติฐานที่ 3 การมองจากมุมมองของผู้อื่นสามารถลดเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบเด่นชัดในบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกได้มากกว่าบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และบุคคลที่อยู่ในกลุ่มควบคุม

สมมติฐานที่ 4 การมองจากมุมมองของผู้อื่นสามารถลดเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบแอบแฝงในบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกได้มากกว่าบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และบุคคลที่อยู่ในกลุ่มควบคุม

ก่อนทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัด การลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบแอบแฝง และพฤติกรรมช่วยเหลือ ระหว่างเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์เงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก ผู้วิจัยได้แยกวิเคราะห์โมเดลของทั้ง 3 เงื่อนไข เพื่อดูอิทธิพลของการมองจาก

มุมมองของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัด การลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบแอบแฝง และพฤติกรรมช่วยเหลือ

ผลการวิเคราะห์พบว่า โมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัดและแบบแอบแฝง และพฤติกรรมช่วยเหลือ ของกลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ซึ่งมีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2 = 1.26, df = 3, p = .738$) โดยการมองจากมุมมองของผู้อื่นสามารถอธิบายความแปรปรวนของการลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัดได้ร้อยละ 2 ($R^2 = .02$) และไม่สามารถอธิบายความแปรปรวนของการลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบแอบแฝงและพฤติกรรมช่วยเหลือได้ ($R^2 = .00$) โดยพบว่าการมองจากมุมมองของผู้อื่นมีอิทธิพลต่อการลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัด การลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบแอบแฝง และพฤติกรรมช่วยเหลือได้ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ $-.013$ ($t = -0.89$), $-.06$ ($t = 0.43$), และ $-.02$ ($t = -0.16$) ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 13 และภาพที่ 12

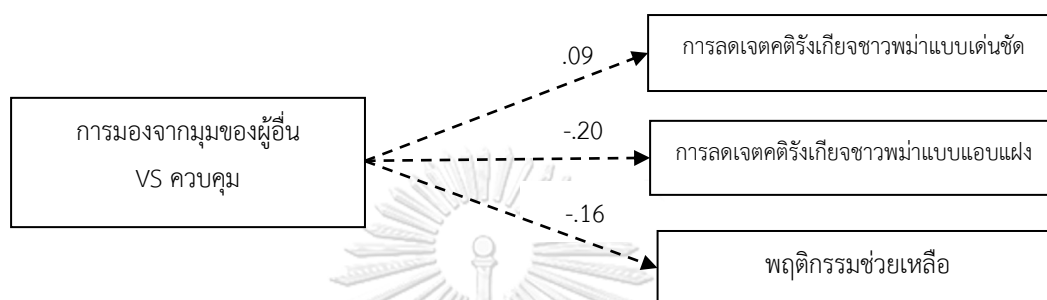
$$\chi^2 = 1.26, df = 3, p = .738, GFI = .99, AGFI = .96, RMSEA = .00, RMR = .04$$

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาพที่ 12 โมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัดและแบบแอบแฝง และพฤติกรรมช่วยเหลือ ของกลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์

ส่วนผลการวิเคราะห์โมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัดและแบบแอบแฝง และพฤติกรรมช่วยเหลือ ของกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ พบว่ามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ซึ่งมีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2 = 5.47, df = 3, p = .140$) โดยการมองจากมุมมองของผู้อื่นสามารถอธิบายความแปรปรวนของการลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัดได้ร้อยละ 1 ($R^2 = .01$) สามารถอธิบายความแปรปรวนของการลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบแอบแฝง

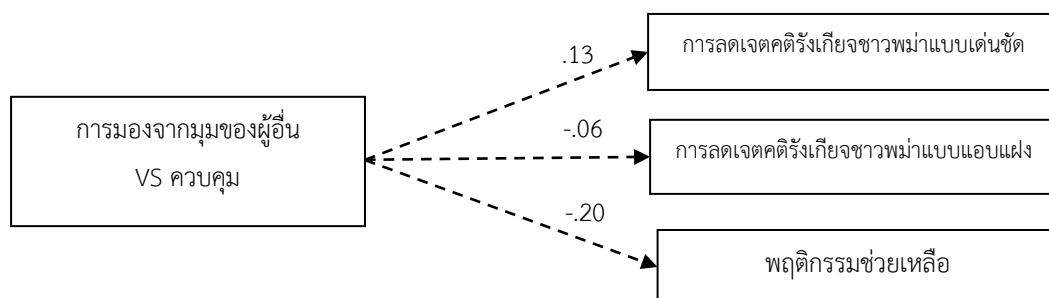
ได้ร้อยละ 4 ($R^2 = .04$) และสามารถอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมช่วยเหลือได้ร้อยละ 3 ($R^2 = .03$) โดยพบว่าการมองจากมุมมองของผู้อื่นมีอิทธิพลต่อการลดเจตคติจริงเกี่ยวกับชาวพม่าแบบเด่นชัด การลดเจตคติจริงเกี่ยวกับชาวพม่าแบบแอบแฝง และพฤติกรรมช่วยเหลือได้ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ .09 ($t = 0.62$), -.20 ($t = -1.43$), และ -.16 ($t = -1.15$) ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 13 และภาพที่ 13

$$\chi^2 = 5.47, df = 3, p = .140, GFI = .95, AGFI = .83, RMSEA = .13, RMR = .03$$

ภาพที่ 13 โมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติจริงเกี่ยวกับชาวพม่าแบบเด่นชัด และแบบแอบแฝง และพฤติกรรมช่วยเหลือ ของกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ

และผลการวิเคราะห์โมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติจริงเกี่ยวกับชาวพม่าแบบเด่นชัดและแบบแอบแฝง และพฤติกรรมช่วยเหลือ ของกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก พบว่ามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ซึ่งมีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2 = 2.21, df = 3, p = .531$) โดยการมองจากมุมมองผู้อื่นสามารถอธิบายความแปรปรวนของการลดเจตคติจริงเกี่ยวกับชาวพม่าแบบเด่นชัดได้ร้อยละ 2 ($R^2 = .02$) สามารถอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมช่วยเหลือได้ร้อยละ 4 ($R^2 = .04$) และไม่สามารถอธิบายความแปรปรวนของการลดเจตคติจริงเกี่ยวกับชาวพม่าแบบแอบแฝงได้ ($R^2 = .00$) โดยพบว่าการมองจากมุมมองของผู้อื่นมีอิทธิพลต่อการลดเจตคติจริงเกี่ยวกับชาวพม่าแบบเด่นชัด การลดเจตคติจริงเกี่ยวกับชาวพม่าแบบแอบแฝง และพฤติกรรมช่วยเหลือได้ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ .13 ($t = 0.94$), -.06 ($t = -0.42$), และ -.20 ($t = -1.43$) ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 13 และภาพที่ 14

$$\chi^2 = 2.21, df = 3, p = .531, GFI = .98, AGFI = .93, RMSEA = .00, RMR = .02$$

ภาพที่ 14 โมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัดและแบบแอบแฝง และพฤติกรรมช่วยเหลือ ของกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก

ตารางที่ 13

ค่าสถิติการวิเคราะห์โมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัดและแบบแอบแฝง และพฤติกรรมช่วยเหลือ

	χ^2	df	p	GFI	RMR	RMSEA
1. เงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์	1.26	3	.738	.99	.04	.00
2. เงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ	5.47	3	.140	.95	.03	.13
3. เงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก	2.21	3	.531	.98	.02	.00

จากผลการวิเคราะห์โมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัดและแบบแอบแฝง และพฤติกรรมช่วยเหลือ แม้ว่าอิทธิพลของการมองจากมุมมองผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัดและแบบแอบแฝง และพฤติกรรมช่วยเหลือ จะไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ในกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ เมื่อพิจารณาค่าอิทธิพลของการมองจากมุมมองผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบแอบแฝง

จะพบว่าเกือบมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผู้ที่มองจากมุมมองของผู้อื่นมีแนวโน้มการลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบแอบแฝงน้อยกว่าผู้ที่ไม่ได้มองจากมุมมองของผู้อื่น นอกจากนี้ในกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก พบว่าอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อพฤติกรรมช่วยเหลืออย่างเกือบมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผู้ที่มองจากมุมมองของผู้อื่นมีแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมช่วยเหลือน้อยกว่าผู้ที่ไม่ได้มองจากมุมมองของผู้อื่น

ผู้วิจัยทำการทดสอบอิทธิพลของตัวแปรกำกับโดยแบ่งข้อมูลออกเป็น 3 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ กลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก และทำการวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้างโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์กลุ่มพหุเช่นเดียวกับการศึกษาที่ 1.1

ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัดและแบบแอบแฝง และพฤติกรรมช่วยเหลือ ระหว่างกลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ กลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก พบว่าเมื่อไม่มีการกำหนดเงื่อนไขบังคับพารามิเตอร์ระหว่างกลุ่มให้มีค่าเท่ากันตามขั้นที่ 1 แล้ว โมเดลฯ มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

การทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของรูปแบบโมเดลตามขั้นที่ 1 มีค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 8.94 ที่องศาอิสระ (df) เท่ากับ 9 ระดับนัยสำคัญเท่ากับ .443 แสดงว่าโมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัดและแบบแอบแฝง และพฤติกรรมช่วยเหลือ ระหว่างกลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ กลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก มีรูปแบบลักษณะโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเป็นแบบเดียวกัน รายละเอียดดังตารางที่ 14

การทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์ GA ตามขั้นที่ 2 พบว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 12.90 ที่องศาอิสระ (df) เท่ากับ 15 ระดับนัยสำคัญเท่ากับ .610 รายละเอียดดังตารางที่ 14

เมื่อเปรียบเทียบโมเดลในขั้นที่ 2 กับขั้นที่ 1 พบว่า ผลต่างของค่าไค-สแควร์ มีค่าเท่ากับ 3.96 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า โมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัดและแบบแอบแฝง และพฤติกรรมช่วยเหลือ ที่มีการกำหนดเงื่อนไขบังคับให้ค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์อิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรภายนอกแฝงกับตัวแปรภายในแฝงมีค่าเท่ากันในกลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ กลุ่มเงื่อนไข

การเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ นั่นคือโมเดลไม่มีความแปรเปลี่ยนระหว่างกลุ่มผู้ที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์แตกต่างกัน รายละเอียดดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14

ผลการทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัดและแบบแอบแฝง และพฤติกรรมช่วยเหลือ ระหว่างกลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ กลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก

	χ^2	df	p	GFI	RMR	RMSEA	$\Delta\chi^2$	Δdf	p
1. H _{form}	8.94	9	.443	.99	.04	.00			
2. H _{GA}	12.90	15	.610	.97	.06	.00	3.96	6	> .05

Critical χ^2 (df = 6, p < .05) = 12.59

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า โมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัดและแบบแอบแฝง และพฤติกรรมช่วยเหลือ มีความไม่แปรเปลี่ยนของรูปแบบโมเดล และค่าพารามิเตอร์ของอิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรภายนอกแฝงกับตัวแปรภายในแฝงหมายความว่า

อิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อเพิ่มพฤติกรรมช่วยเหลือในกลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ กลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกไม่มีความแตกต่างกัน **จึงไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 2** ซึ่งคาดว่า การมองจากมุมมองของผู้อื่นสามารถเพิ่มพฤติกรรมช่วยเหลือในบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกได้มากกว่าบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และบุคคลที่อยู่ในกลุ่มควบคุม

อิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัดในกลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ กลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกไม่มีความแตกต่างกัน **จึงไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 3** ซึ่งคาดว่า การมองจากมุมมองของผู้อื่นสามารถลดเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบเด่นชัดในบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกได้มากกว่าบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และบุคคลที่อยู่ในกลุ่มควบคุม

อิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบแอบแฝงในกลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ กลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกไม่มีความแตกต่างกัน **จึงไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 4** ซึ่งคาดว่า การมองจากมุมมองของผู้อื่นสามารถลดเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบแอบแฝงในบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกได้มากกว่าบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และบุคคลที่อยู่ในกลุ่มควบคุม

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาที่ 2

3.1 ลักษณะทางประชากรของผู้เข้าร่วมการศึกษาที่ 2

ผู้ร่วมการทดลอง เป็นนิสิตระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยมหาวิทาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ รวม 325 คน ผู้ร่วมการทดลอง 54 คนถูกคัดออกเนื่องจากไม่ได้มีรสนิยมทางเพศแบบรักเพศตรงกันข้าม ทำให้เหลือข้อมูลของผู้ร่วมการทดลองทั้งสิ้น 271 คน ผู้ร่วมการทดลองส่วนใหญ่ เป็นผู้หญิงร้อยละ 68 อายุเฉลี่ย 20.99 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.43 ปี รายละเอียดดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15

จำนวนและร้อยละของตัวอย่างในการวิจัย จำแนกตามปัจจัยทางประชากรศาสตร์ (N = 271)

ลักษณะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	86	31.7
หญิง	185	68.3
อายุ		
18	3	1.1
19	32	11.8
20	80	29.5
21	61	22.5
22	57	21.0
23	26	9.7
24	9	3.3

ลักษณะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
26	3	1.1
มหาวิทยาลัย		
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	124	45.7
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	69	25.5
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	78	28.8

3.2 การตรวจสอบการจำกัดกระทำตัวแปร

การมองจากมุมมองของผู้อื่น

การจำกัดกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่น มี 2 เงื่อนไข คือ เงื่อนไขทดลอง และเงื่อนไขควบคุม ซึ่งผู้ร่วมการทดลองจะได้รับคำชี้แจงในการอ่านความเรียงที่ต่างกัน มีการตรวจสอบการจำกัดกระทำโดยให้ผู้ร่วมการทดลองตอบคำถาม 2 ส่วน หลังจากอ่านบทความ เช่นเดียวกับการศึกษาที่ 1.1

ส่วนที่ 1 ผู้วิจัยให้ผู้ร่วมการทดลองตอบแบบสอบถามการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มเงื่อนไขทดลองและเงื่อนไขควบคุม พบว่ากลุ่มเงื่อนไขทดลอง ($M = 4.74, SD = 0.91, n = 137$) รายงานความรู้สึกซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นมากกว่ากลุ่มเงื่อนไขควบคุม ($M = 4.76, SD = 1.03, n = 133$) อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t(268) = 0.21, p = .84$)

ส่วนที่ 2 ผู้วิจัยให้ผู้ร่วมการทดลองตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมตนเองเข้าไปแทนที่ผู้อื่นในขณะที่อ่านความเรียง ผลการวิเคราะห์ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มเงื่อนไขทดลองและเงื่อนไขควบคุม พบว่ากลุ่มเงื่อนไขทดลอง ($M = 4.04, SD = 0.81, n = 138$) รายงานพฤติกรรมตนเองเข้าไปแทนที่ผู้อื่นมากกว่ากลุ่มเงื่อนไขควบคุม ($M = 3.51, SD = 1.07, n = 133$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t(269) = 4.61, p < .001$)

จากการวิเคราะห์ผลการตรวจสอบการจำกัดกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่นข้างต้น แม้ว่าการผลการตรวจสอบด้วยแบบสอบถามการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นจะไม่พบผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่พิจารณาการผลการตรวจสอบด้วยแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมตนเองเข้าไปแทนที่ผู้อื่นในขณะที่อ่านความเรียง แสดงให้เห็นว่าผู้ร่วมการทดลองพฤติกรรมการมองจากมุมมองของผู้อื่น แต่ไม่เกิดความรู้สึกซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น จึงสรุปได้ว่าการจำกัดกระทำตัวแปรการมองจากมุมมองของผู้อื่นในการวิจัยครั้งนี้ประสบผลสำเร็จเพียงการกระตุ้นให้บุคคลเกิดพฤติกรรมตนเองเข้าไปแทนที่ผู้อื่น แต่ไม่สามารถกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกเห็นอกเห็นใจเป้าหมายของเจตคติจริงเพียงกลุ่มได้

การเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์

การจัดกระทำกรเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ มี 2 เงื่อนไข คือ เงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก และเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ ซึ่งผู้ร่วมการทดลองจะได้รับคำชี้แจงที่ต่างกัน มีการตรวจสอบการจัดกระทำ 2 ส่วน หลังการเขียนบรรยาย

ส่วนที่ 1

1) การพิจารณาความสอดคล้องระหว่างคำชี้แจงและการเขียนบรรยายของผู้ร่วมการทดลอง ด้วยวิธีการเช่นเดียวกับการศึกษาที่ 1.1 จากการพิจารณาความสอดคล้องระหว่างคำชี้แจงและการเขียนบรรยายจากผู้ตัดสิน 2 คน พบว่าคะแนนการประเมินจากผู้ตัดสินทั้งสองคนมีความสัมพันธ์กันเท่ากับ .61 ซึ่งแสดงถึงความเที่ยงระหว่างผู้ตัดสินในระดับที่ยอมรับได้ จากการพิจารณาไม่พบผู้ร่วมการทดลองที่มีการเขียนบรรยายไม่สอดคล้องกับคำชี้แจงที่ได้รับ

2) การพิจารณาระดับความรู้สึกของเนื้อหาว่ามีการแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลระดับใด ด้วยวิธีการเช่นเดียวกับการศึกษาที่ 1.2 จากผลการพิจารณาพบว่าคะแนนการประเมินจากผู้ตัดสินทั้งสองคนมีความสัมพันธ์กันเท่ากับ .97 ซึ่งแสดงถึงความเที่ยงระหว่างผู้ตัดสินในระดับสูง

ผู้วิจัยนำคะแนนจากผู้ตัดสินทั้งสองมาหาคะแนนเฉลี่ย และวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกและกลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ พบว่า กลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก ($M = 8.52, SD = 0.49, n = 134$) มีการแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสูงกว่ากลุ่มควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ ($M = 1.41, SD = 0.39, n = 137$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t(269) = .132.02, p < .001$)

ส่วนที่ 2 ผู้วิจัยให้ผู้ร่วมการทดลองตอบแบบสอบถามการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ซึ่งผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกควรจะมีคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์มากกว่าผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ ด้วยวิธีการเช่นเดียวกับการศึกษาที่ 1.1

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกและกลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ พบว่า กลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก ($M = 5.47, SD = 0.81, n = 134$) มีคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์สูงกว่ากลุ่มควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ ($M = 5.35, SD = 0.71, n = 135$) อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t(267) = 1.12, p = .264$)

จากการวิเคราะห์ผลการตรวจสอบการจัดกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ข้างต้น แม้ว่าการผลการตรวจสอบด้วยแบบสอบถามการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์จะพบผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ก็ทำให้เห็นแนวโน้มของคะแนนที่เป็นไปในทิศทางที่คาดหวัง อย่างไรก็ตามจากการพิจารณาเนื้อหาที่ผู้ร่วมการทดลองเขียนบรรยายโดยผู้ตัดสิน ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าผู้ร่วมการทดลองได้ทำตามคำชี้แจงตามเป้าหมายของการจัดกระทำ และมีการเขียนบรรยายเนื้อหาที่การแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลตามการจัดกระทำ ซึ่งถือเป็นหลักฐานที่ทำให้สามารถสรุปได้ว่าการจัดกระทำตัวแปรการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ในการวิจัยครั้งนี้ประสบผลสำเร็จ

3.3 การตรวจสอบค่าสุดโต่ง

ผู้วิจัยตรวจสอบค่าสุดโต่งแบบพหุนามโดยใช้การวิเคราะห์ Mahalanobis distance และ DFFits โดยให้ตัวแปรเกณฑ์คือตัวแปรการลดเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกัน ไม่พบว่าค่า D^2 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ $p < .001$ และไม่พบว่าค่า DFFits ที่มีค่ามากกว่า 2 (Belsley, Kuh, & Welsch, 2005) ผู้วิจัยจึงใช้ข้อมูลจำนวน 271 ชุดในการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน

3.4 การตรวจสอบตัวแปรแทรกซ้อน

ผู้วิจัยทดสอบว่าเพศ และอายุ มีความสัมพันธ์กับตัวแปรเกณฑ์หรือไม่ เพื่อใช้เป็นตัวแปรควบคุมในการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน โดยทดสอบด้วยสถิติการวิเคราะห์การถดถอยด้วยวิธี enter ตัวแปรทำนายคือ เพศ และอายุ โดยเพศมีสถานะเป็นตัวแปรดัมมี เพศชายมีค่าเท่ากับ 0 และเพศหญิงมีค่าเท่ากับ 1 ตัวแปรเกณฑ์คือ เจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกัน พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันไม่แตกต่างกัน และอายุไม่สามารถทำนายเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รายละเอียดดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16

ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเพื่อทำนายเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกัน ($N = 271$)

ตัวแปรทำนาย	B	$SE B$	β	R	R^2	Adjusted R^2
เพศหญิง	-.09	.16	-.04	.04	.00	-.01
อายุ	-.02	.05	-.02			

3.5 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปร

เนื่องจากการศึกษาที่ 2 เป็นการศึกษาบทบาทการเป็นตัวแปรกำกับของการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ ในการส่งอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อเจตคติจริงเกี่ยวกับรูปแบบเด่นชัด โดยส่งผ่านการระบุตัวตนกับกลุ่มของตน การคล้อยตามบรรทัดฐาน และการรวมตนเองกับเป้าหมายโดยใช้การทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลระหว่างกลุ่ม

ดังนั้นในการนำเสนอค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรต่างๆ ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจึงแยกนำเสนอเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ และกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก โดยมีตัวแปร 5 ตัว คือการมองจากมุมมองของผู้อื่น การรวมตนเองกับเป้าหมาย การคล้อยตามบรรทัดฐาน การระบุตัวตนกับกลุ่มของตน และเจตคติจริงเกี่ยวกับคุณลักษณะเดียวกันแบบเด่นชัด รายละเอียด แสดงดังตารางที่ 17 และ 18

ตัวแปรการมองจากมุมมองของผู้อื่นมีสถานะเป็นตัวแปรตมมี โดยเงื่อนไขควบคุม มีค่าเท่ากับ 0 และเงื่อนไขทดลองมีค่าเท่ากับ 1 ส่วนตัวแปรอื่นๆ เป็นตัวแปรต่อเนื่อง (continuous variables) ที่ได้มาจากคะแนนเฉลี่ยของแต่ละมาตรวัด

ตารางที่ 17

ค่าสหสัมพันธ์และค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรของกลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ ($n = 137$)

ตัวแปร	1	2	3	4	5
1. เจตคติจริงเกี่ยวกับคุณลักษณะเดียวกันแบบเด่นชัด	1.00	-	-	-	-
2. การรวมตนเองกับเป้าหมาย	-.01	1.00	-	-	-
3. การคล้อยตามบรรทัดฐาน	-.06	.15	1.00	-	-
4. การระบุตัวตนกับกลุ่มของตน	-.22*	.20*	.23**	1.00	-
5. การมองจากมุมมองของผู้อื่น	.09	.05	.04	-.05	1.00
<i>M</i>	2.74	3.49	4.24	5.32	0.51
<i>SD</i>	1.18	1.96	1.09	0.97	0.50
<i>Min</i>	1.00	1.00	1.00	2.25	0
<i>Max</i>	6.70	7.00	7.00	7.00	1
ช่วงคะแนน	1-7	1-7	1-7	1-7	0-1

* $p < .05$. ** $p < .01$.

ตารางที่ 18

ค่าสหสัมพันธ์และค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรของกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจาก
ความสัมพันธ์ทางลบ ($n = 134$)

ตัวแปร	1	2	3	4	5
1. เจตคติจริงเกี่ยวกับบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด	1.00	-	-	-	-
2. การรวมตนเองกับเป้าหมาย	-.06	1.00	-	-	-
3. การคล้อยตามบรรทัดฐาน	.14	.07	1.00	-	-
4. การระบุตัวตนกับกลุ่มของตน	-.18*	.05	.15	1.00	-
5. การมองจากมุมมองของผู้อื่น	-.09	.02	-.18*	-.16	1.00
<i>M</i>	2.77	3.37	4.32	5.22	0.51
<i>SD</i>	1.19	1.85	1.12	1.09	0.50
<i>Min</i>	1.00	1.00	1.67	1.50	0
<i>Max</i>	6.20	7.00	7.00	7.00	1
ช่วงคะแนน	1-7	1-7	1-7	1-7	0-1

* $p < .05$.

3.6 การทดสอบสมมติฐาน

การศึกษาที่ 2 เป็นการศึกษาเพื่อทดสอบสมมติฐาน 3 ข้อ ได้แก่

สมมติฐานที่ 5 การมองจากมุมมองของผู้อื่นสามารถลดเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มแบบเด่นชัด ในบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกได้มากกว่าบุคคลที่อยู่ในกลุ่มควบคุม

สมมติฐานที่ 6 การระบุตัวตนกับกลุ่มของตน และการรวมตนเองกับเป้าหมายเป็นตัวแปรส่งผ่านในผลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มแบบเด่นชัด โดยบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกเมื่อมองจากมุมมองของผู้อื่นจะมีการระบุตัวตนกับกลุ่มของตนมากกว่า และมีการรวมตนเองกับเป้าหมายน้อยกว่าบุคคลที่อยู่ในกลุ่มควบคุม

สมมติฐานที่ 7 การคล้อยตามบรรทัดฐาน และการรวมตนเองกับเป้าหมายเป็นตัวแปรส่งผ่านในผลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มแบบเด่นชัด โดยบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกเมื่อมองจากมุมมองของผู้อื่นจะมีการคล้อยตามบรรทัดฐานมากกว่า และมีการรวมตนเองกับเป้าหมายน้อยกว่าบุคคลที่อยู่ในกลุ่มควบคุม

ก่อนทำการทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อเจตคติจริงเกี่ยวกับบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด ระหว่างเงื่อนไขควบคุม

การเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ และเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก ผู้วิจัยได้แยกวิเคราะห์โมเดลของทั้ง 2 เงื่อนไข เพื่อดูอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด

ผลการวิเคราะห์พบว่า โมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด ของกลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ มีค่าไค-สแควร์แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2 = 7.35, df = 2, p = .023$) แต่เมื่อพิจารณาค่านัยสำคัญทางสถิติ ถือว่าอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ว่ามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Schermettelle-Engel, Moosbrugger, & Müller, 2003) โดยการมองจากมุมมองของผู้อื่น การคล้อยตามบรรทัดฐาน การระบุตัวตนกับกลุ่มของตน และการรวมตนเองกับเป้าหมายสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัดได้ร้อยละ 5 ($R^2 = .05$) การมองจากมุมมองของผู้อื่น การคล้อยตามบรรทัดฐาน และการระบุตัวตนกับกลุ่มสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการรวมตนเองกับเป้าหมายได้ร้อยละ 5 ($R^2 = .05$) การมองจากมุมมองของผู้อื่นไม่สามารถอธิบายความแปรปรวนของการคล้อยตามบรรทัดฐาน และการระบุตัวตนกับกลุ่มของตนได้ ($R^2 = .00$) รายละเอียดดังตารางที่ 19

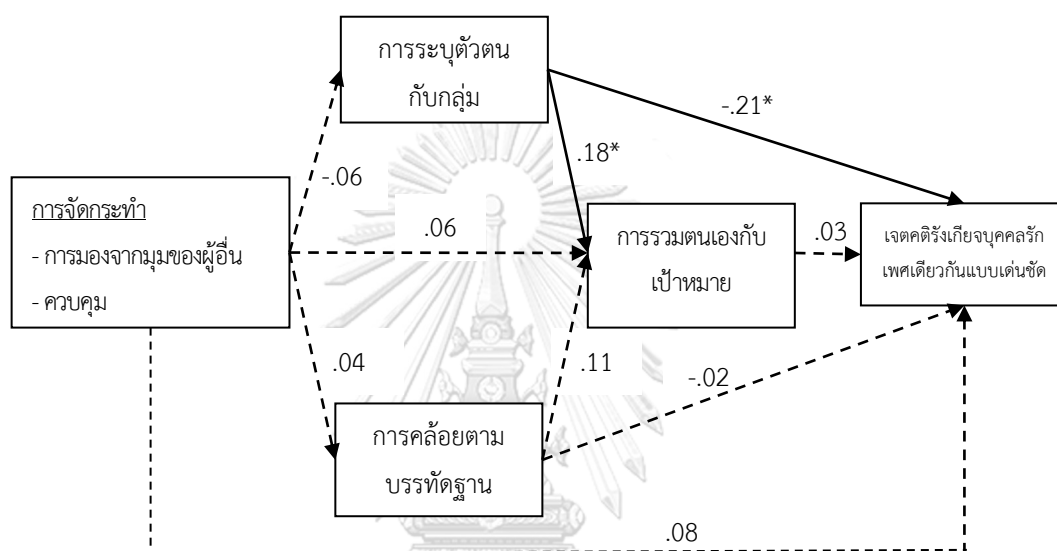
เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อมที่ส่งผลต่อเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด พบว่า เจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัดได้รับอิทธิพลทางตรงจากการระบุตัวตนกับกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ $-.21$ ($t = -2.52, p < .05$) แต่ได้รับอิทธิพลทางตรงจากการมองจากมุมมองของผู้อื่น การคล้อยตามบรรทัดฐาน และการรวมตนเองกับเป้าหมายอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .08, -.02, .03$ ตามลำดับ) และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากการมองจากมุมมองของผู้อื่น การคล้อยตามบรรทัดฐาน และการระบุตัวตนกับกลุ่มอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .01, -.00, .01$ ตามลำดับ)

และเมื่อพิจารณาอิทธิพลรวม พบว่าการระบุตัวตนกับกลุ่มมีอิทธิพลต่อเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ $-.21$ ($t = -2.49, p < .05$) แต่การมองจากมุมมองของผู้อื่น การคล้อยตามบรรทัดฐาน และการรวมตนเองกับเป้าหมายมีอิทธิพลต่อเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัดอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .09, -.02, .03$)

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อมที่ส่งผลต่อการรวมตนเองกับเป้าหมาย พบว่าการรวมตนเองกับเป้าหมายได้รับอิทธิพลทางตรงจากการระบุตัวตนกับกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ $.18$ ($t = 2.10, p < .05$) แต่ได้รับอิทธิพลทางตรงจากการมองจากมุมมองของผู้อื่น และการคล้อยตามบรรทัดฐาน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .06, .11$ ตามลำดับ) และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากการมองจากมุมมองของผู้อื่นอย่างไม่มีนัยสำคัญ

ทางสถิติ ($\beta = -.01$) เมื่อพิจารณาอิทธิพลรวมพบว่าการมองจากมุมมองผู้อื่นมีอิทธิพลต่อการรวมตนเองกับเป้าหมายอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .05$)

สำหรับการระบุตัวตนกับกลุ่มของตน และการคล้อยตามบรรทัดฐาน ได้รับอิทธิพลจากการมองจากมุมมองผู้อื่นอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = -.06, .04$ ตามลำดับ) รายละเอียดดังตารางที่ 19 และภาพที่ 15

$$\chi^2 = 7.35, df = 2, p = .023, GFI = .98, AGFI = .84, RMSEA = .14, RMR = .09$$

ภาพที่ 15 โมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองผู้อื่นที่มีต่อเจตคติเชิงจรรยาบรรณเพศเดียวกันแบบเด่นชัด ของกลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์

ตารางที่ 19

ค่าสถิติการวิเคราะห์อิทธิพลทางตรงและทางอ้อมของโมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองผู้อื่นที่มีต่อเจตคติจริงเกี่ยวกับบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด ของกลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเอง จากความสัมพันธ์

ตัวแปร สาเหตุ	ตัวแปรผล												
	การระบุตัวตนกับกลุ่ม			การคล้อยตามบรรทัดฐาน			การรวมตนเองกับเป้าหมาย			เจตคติจริงเกี่ยวกับบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด			
	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE	
การมอง จากมุมมอง ของผู้อื่น	<i>b</i>	-.21	-	-.21	.19	-	.19	.86	-.08	.78	.45	.07	.52
	<i>SE</i>	(0.32)	-	(0.32)	(0.40)	-	(0.40)	(1.28)	(0.29)	(1.31)	(0.46)	(0.11)	(0.47)
	<i>t</i>	-0.64	-	-0.64	0.47	-	0.47	0.67	-0.28	0.59	.97	0.65	1.11
	β	-.06	-	-.06	.04	-	.04	.06	-.01	.05	.08	.01	.09
การระบุ ตัวตนกับ กลุ่ม	<i>b</i>	-	-	-	-	-	-	.72*	-	.72*	-.31*	.01	-.31*
	<i>SE</i>	-	-	-	-	-	-	(0.34)	-	(0.34)	(0.12)	(0.02)	(0.12)
	<i>t</i>	-	-	-	-	-	-	2.10	-	2.10	-2.52	0.40	-2.49
	β	-	-	-	-	-	-	.18	-	.18	-.21	.00	-.21
การคล้อย ตาม บรรทัด ฐาน	<i>b</i>	-	-	-	-	-	-	.36	-	.36	-.02	.00	-.02
	<i>SE</i>	-	-	-	-	-	-	(0.27)	-	(0.27)	(0.10)	(0.01)	(0.10)
	<i>t</i>	-	-	-	-	-	-	1.31	-	1.31	-0.25	0.39	-0.21
	β	-	-	-	-	-	-	.11	-	.11	-.02	.00	-.02
การรวม ตนเองกับ เป้าหมาย	<i>b</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	.01	-	.01
	<i>SE</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(0.03)	-	(0.03)
	<i>t</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.40	-	0.40
	β	-	-	-	-	-	-	-	-	-	.03	-	.03
R^2			.00			.00			.05			.05	

$$\chi^2 = 7.35, df = 2, p = .023, GFI = .98, AGFI = .84, RMSEA = .14, RMR = .09$$

* $p < .05$.

ผลการวิเคราะห์โมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองผู้อื่นที่มีต่อเจตคติจริงเกี่ยวกับบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด ของกลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก พบว่ามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าไค-สแควร์ซึ่งมีค่าแตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2 = 2.09, df = 2, p = .351$) โดยการมองจากมุมมองผู้อื่น การคล้อยตามบรรทัดฐาน การระบุตัวตนกับกลุ่มของตน และการรวมตนเองกับเป้าหมายสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของเจตคติจริงเกี่ยวกับบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัดได้ร้อยละ 8 ($R^2 = .08$) การมองจากมุมมองผู้อื่น การคล้อยตามบรรทัดฐาน และการระบุตัวตนกับกลุ่มสามารถร่วมกันอธิบายความ

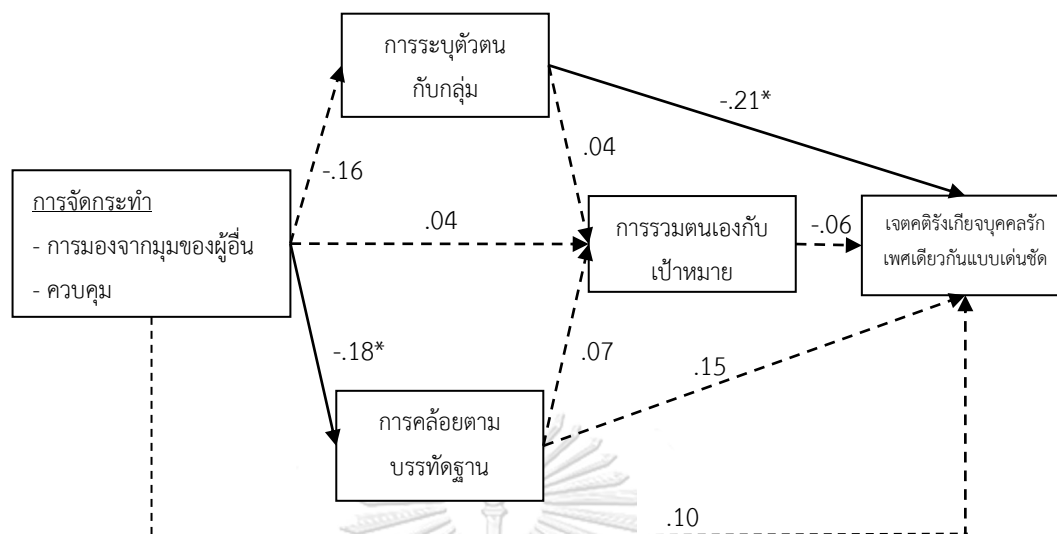
แปรปรวนของการรวมตนเองกับเป้าหมายได้ร้อยละ 1 ($R^2 = .01$) การมองจากมุมมองของผู้อื่นสามารถอธิบายความแปรปรวนของการคล้อยตามบรรทัดฐาน และการระบุตัวตนกับกลุ่มของตนได้ร้อยละ 3 ($R^2 = .03$) รายละเอียดดังตารางที่ 20

เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อมที่ส่งผลต่อเจตคติจริงเกี่ยวกับบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด พบว่า เจตคติจริงเกี่ยวกับบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด ได้รับอิทธิพลทางตรงจากการระบุตัวตนกับกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ $-.21$ ($t = -2.49, p < .05$) แต่ได้รับอิทธิพลทางตรงจากการมองจากมุมมองของผู้อื่น การคล้อยตามบรรทัดฐาน และการรวมตนเองกับเป้าหมายอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = -.10, .15, -.06$ ตามลำดับ) และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากการมองจากมุมมองของผู้อื่น การคล้อยตามบรรทัดฐาน และการระบุตัวตนกับกลุ่มอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .01, -.00, -.00$ ตามลำดับ)

และเมื่อพิจารณาอิทธิพลรวม พบว่าการระบุตัวตนกับกลุ่มมีอิทธิพลต่อเจตคติจริงเกี่ยวกับบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ $-.21$ ($t = -2.52, p < .05$) แต่การมองจากมุมมองของผู้อื่น การคล้อยตามบรรทัดฐาน และการรวมตนเองกับเป้าหมายมีอิทธิพลต่อเจตคติจริงเกี่ยวกับบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัดอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = -.09, .15, -.06$)

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อมที่ส่งผลต่อการรวมตนเองกับเป้าหมาย พบว่าการรวมตนเองกับเป้าหมายได้รับอิทธิพลทางตรงจากการมองจากมุมมองของผู้อื่น การระบุตัวตนกับกลุ่ม และการคล้อยตามบรรทัดฐาน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .04, .04, .07$ ตามลำดับ) และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากการมองจากมุมมองของผู้อื่นอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = -.02$) เมื่อพิจารณาอิทธิพลรวมพบว่าการมองจากมุมมองของผู้อื่นมีอิทธิพลต่อการรวมตนเองกับเป้าหมาย ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .02$)

สำหรับการคล้อยตามบรรทัดฐานได้รับอิทธิพลจากการมองจากมุมมองของผู้อื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ $-.18$ ($t = -2.10, p < .05$) และการระบุตัวตนกับกลุ่มของตนได้รับอิทธิพลจากการมองจากมุมมองของผู้อื่นอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = -.16$) รายละเอียดดังตารางที่ 20 และภาพที่ 16

$$\chi^2 = 2.09, df = 2, p = .351, GFI = .99, AGFI = .95, RMSEA = .02, RMR = .05$$

ภาพที่ 16 โมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองผู้อื่นที่มีต่อเจตคติเชิงจุกจุกคลรักร่วมเพศเดียวกันแบบเด่นชัด ของกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก

ตารางที่ 20

ค่าสถิติการวิเคราะห์อิทธิพลทางตรงและทางอ้อมของโมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองผู้อื่นที่มีต่อเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด ของกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก

ตัวแปร สาเหตุ	ตัวแปรผล												
	การระบุตัวตนกับกลุ่ม			การคล้อยตามบรรทัดฐาน			การรวมตนเองกับเป้าหมาย			เจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด			
	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE	
การมอง จากมุมมอง ของผู้อื่น	<i>b</i>	-.77	-	-.77	-.89*	-	-.89*	.50	-.26	.23	-.55	.03	-.52
	<i>SE</i>	(0.40)	-	(0.40)	(0.43)	-	(0.43)	(1.21)	(0.31)	(1.18)	(0.49)	(0.18)	(0.49)
	<i>t</i>	-1.90	-	-1.90	-2.10	-	-2.10	0.41	-0.87	0.20	-1.13	0.18	-1.06
	β	-.16	-	-.16	-.18	-	-.18	.04	-.02	.02	-.10	.01	-.09
การระบุ ตัวตนกับ กลุ่ม	<i>b</i>	-	-	-	-	-	-	.13	-	.13	-.25*	-.00	-.26*
	<i>SE</i>	-	-	-	-	-	-	(0.25)	-	(0.25)	(0.10)	(0.01)	(0.10)
	<i>t</i>	-	-	-	-	-	-	0.50	-	0.50	-2.49	-.41	-2.52
	β	-	-	-	-	-	-	.04	-	.04	-.21	-.00	-.21
การคล้อย ตาม บรรทัด ฐาน	<i>b</i>	-	-	-	-	-	-	.19	-	.19	.18	-.00	.17
	<i>SE</i>	-	-	-	-	-	-	(0.24)	-	(0.24)	(0.10)	(0.01)	(0.10)
	<i>t</i>	-	-	-	-	-	-	0.78	-	0.78	1.81	-.54	1.76
	β	-	-	-	-	-	-	.07	-	.07	.15	-.00	.15
การรวม ตนเองกับ เป้าหมาย	<i>b</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-.03	-	-.03
	<i>SE</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(0.03)	-	(0.03)
	<i>t</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-0.74	-	-0.74
	β	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-.06	-	-.06
R^2			.03		.03		.01				.08		

$$\chi^2 = 2.09, df = 2, p = .351, GFI = .99, AGFI = .95, RMSEA = .02, RMR = .05$$

* $p < .05$.

จากผลการวิเคราะห์โมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองผู้อื่นที่มีต่อเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด แม้ว่าอิทธิพลของการมองจากมุมมองผู้อื่นที่มีต่อเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัดจะไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ในทั้ง 2 กลุ่มเงื่อนไข แต่ในกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกเมื่อพิจารณาค่าอิทธิพลของการมองจากมุมมองผู้อื่นที่มีต่อการคล้อยตามบรรทัดฐาน พบว่าผู้ที่มองจากมุมมองผู้อื่นมีการคล้อยตามบรรทัดฐานน้อยกว่าผู้ที่ไม่ได้มองจากมุมมองผู้อื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่กลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์พบว่าการระบุตัวตนกับกลุ่มมีอิทธิพลทางบวกต่อการรวมตนเองกับเป้าหมายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นอกจากนี้ยังพบว่าการระบุตัวตนกับกลุ่มมีอิทธิพลทางลบต่อเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในทั้ง 2 กลุ่มเงื่อนไข ซึ่งอธิบายได้ว่าบุคคลที่มีการระบุตัวตนกับกลุ่มในระดับสูงจะมีเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบเด่นชัดในระดับต่ำ

ผู้วิจัยทำการทดสอบอิทธิพลของตัวแปรกำกับโดยแบ่งข้อมูลออกเป็น 2 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ และกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก และทำการวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้างโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์กลุ่มพหุ เช่นเดียวกับการศึกษาที่ 1.1

ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด ระหว่างกลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ และกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก พบว่าเมื่อไม่มีการกำหนดเงื่อนไขบังคับพารามิเตอร์ระหว่างกลุ่มให้มีค่าเท่ากันตามขั้นที่ 1 แล้วโมเดล ๆ มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

การทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของรูปแบบโมเดลตามขั้นที่ 1 มีค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 9.44 ที่องศาอิสระ (df) เท่ากับ 4 ระดับนัยสำคัญเท่ากับ .051 แสดงว่าโมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด ระหว่างกลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ และกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก มีรูปแบบลักษณะโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเป็นแบบเดียวกัน รายละเอียดดังตารางที่ 21

การทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์ GA ตามขั้นที่ 2 พบว่าโมเดลไม่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เนื่องจากมีค่าไค-สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 16.77 ที่องศาอิสระ (df) เท่ากับ 8 ระดับนัยสำคัญเท่ากับ .033

เมื่อเปรียบเทียบโมเดลในขั้นที่ 2 กับขั้นที่ 1 พบว่า ผลต่างของค่าไค-สแควร์ มีค่าเท่ากับ 7.33 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หมายความว่า โมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด ที่มีการกำหนดเงื่อนไขบังคับให้ค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์อิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรภายนอกแฝงกับตัวแปรภายในแฝงมีค่าเท่ากันในกลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ และกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ นั่นคือโมเดลไม่มีความแปรเปลี่ยนระหว่างกลุ่มผู้ที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์แตกต่างกัน รายละเอียดดังตารางที่ 21

ตารางที่ 21

ผลการทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อเจตคติ
 รังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด ระหว่างกลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจาก
 ความสัมพันธ์และกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก

	χ^2	df	p	GFI	RMR	RMSEA	$\Delta\chi^2$	Δdf	p
1. H _{form}	9.44	4	.051	.99	.05	.10			
2. H _{GA}	16.77	8	.033	.98	.06	.09	7.33	4	> .05

Critical χ^2 (df=4, p < .05) = 9.49

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า โมเดลอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อเจตคตรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด มีความไม่แปรเปลี่ยนของรูปแบบโมเดล และค่าพารามิเตอร์ของอิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรภายนอกแฝงกับตัวแปรภายในแฝง หมายความว่า

อิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อเจตคตรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด ในกลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ และกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกไม่มีความแตกต่างกัน จึงไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 5 ที่คาดว่า การมองจากมุมมองของผู้อื่นสามารถลดเจตคตรังเกียจกลุ่มแบบเด่นชัด ในบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกได้มากกว่าบุคคลที่อยู่ในกลุ่มควบคุม

อิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อเจตคตรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด มีการส่งผ่านการระบุตัวตนกับกลุ่มของตน และการรวมตนเองกับเป้าหมาย ในกลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ และกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกไม่มีความแตกต่างกัน จึงไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 6 ที่คาดว่า การระบุตัวตนกับกลุ่มของตน และการรวมตนเองกับเป้าหมายเป็นตัวแปรส่งผ่านในผลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อเจตคตรังเกียจกลุ่มแบบเด่นชัด โดยบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกเมื่อมองจากมุมมองของผู้อื่นจะมีการระบุตัวตนกับกลุ่มของตนมากกว่า และมีการรวมตนเองกับเป้าหมายน้อยกว่าบุคคลที่อยู่ในกลุ่มควบคุม

อิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อเจตคตรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด มีการส่งผ่านการคล้อยตามบรรทัดฐาน และการรวมตนเองกับเป้าหมาย ในกลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ และกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกไม่มีความแตกต่างกัน จึงไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 7 การคล้อยตามบรรทัดฐาน และการรวมตนเองกับเป้าหมายเป็นตัวแปรส่งผ่านในผลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อเจตคตรังเกียจกลุ่มแบบ

เด่นชัด โดยบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกเมื่อมองจากมุมมองของผู้อื่นจะมีการคล้อยตามบรรทัดฐานมากกว่า และมีการรวมตนเองกับเป้าหมายน้อยกว่าบุคคลที่อยู่ในกลุ่มควบคุม

บทที่ 4

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทการเป็นตัวแปรกำกับของการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ ในการกำกับอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติ
รังเกียจกลุ่มแบบเด่นชัด เจตคติรังเกียจกลุ่มแบบแอบแฝง และการเพิ่มพฤติกรรมช่วยเหลือ และ
ศึกษาบทบาทการเป็นตัวแปรกำกับของการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ ในการกำกับ
อิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบเด่นชัด โดยส่งผ่านการระบุตัวตน
กับกลุ่มของตน การคล้อยตามบรรทัดฐาน และการรวมตนเองกับเป้าหมาย โดยทำการศึกษา 2
การศึกษาโดยการศึกษาที่ 1 แบ่งเป็น 2 การศึกษาย่อย ดังนี้

การศึกษาที่ 1.1 เป็นทำการศึกษาโดยใช้เป้าหมายของเจตคติรังเกียจกลุ่มเป็นบุคคลรักเพศ
เดียวกัน มีสมมติฐานการวิจัยที่ 1 ว่าการมองจากมุมมองของผู้อื่นสามารถลดเจตคติรังเกียจกลุ่มในบุคคล
ที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกได้มากกว่าบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจาก
ความสัมพันธ์ทางลบ

ผลการศึกษาพบว่าอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติรังเกียจบุคคลรัก
เพศเดียวกันแบบเด่นชัดในกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และเงื่อนไข
การเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกมีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาทิศทางของ
อิทธิพล พบว่าบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ เมื่อมีการมองจากมุมมอง
ผู้อื่นจะมีการลดเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันมากกว่าบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจาก
ความสัมพันธ์ทางบวก กล่าวคือบุคคลที่ถูกกระตุ้นให้นึกถึงการถูกตำหนิหรือไม่ได้รับการยอมรับจาก
บุคคลใกล้ชิดแล้วมองจากมุมมองของผู้อื่นจะมีเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันลดลง ในขณะที่บุคคล
ที่ถูกกระตุ้นให้นึกถึงการได้รับการชื่นชมยอมรับจากบุคคลใกล้ชิดจะมีเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศ
เดียวกันเพิ่มขึ้น ผลการศึกษานี้จึงไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้และไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาที่
ผ่านมาที่ทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างชาวต่างชาติที่มีวัฒนธรรมปัจเจกบุคคล ซึ่งพบว่าเมื่อให้บุคคลที่มี
การประเมินตนเองหรือมีการเห็นคุณค่าในตนเองในระดับสูงมองจากมุมมองของผู้อื่นจะส่งผลให้มีเจตคติ
รังเกียจกลุ่มน้อยกว่าบุคคลที่มีการประเมินตนเองหรือการเห็นคุณค่าในตนเองในระดับต่ำ (Galinsky
& Ku, 2004; Todd & Burgmer, 2013) จากผลการวิจัยที่พบว่าบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเอง
จากความสัมพันธ์ทางลบ เมื่อมีการมองจากมุมมองของผู้อื่นจะมีการลดเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศ
เดียวกันมากกว่าบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก อาจมีสาเหตุมาจากการ

กระตุ้นให้บุคคลเกิดการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบซึ่งเป็นการกระตุ้นให้บุคคลเกิดความรู้สึกไม่ได้รับการยอมรับจากบุคคลใกล้ชิดนั้น เป็นเหมือนตัวช่วยให้บุคคลสามารถเข้าใจความรู้สึกหรือสภาพความเป็นไปของบุคคลรักเพศเดียวกันได้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากสถานการณ์ที่ใช้ในการจัดกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่นครั้งนี้ เป็นการอธิบายถึงเหตุการณ์ที่ตัวละครไม่ได้รับการยอมรับจากพ่อ แม่ และเพื่อนเพราะเป็นบุคคลรักเพศเดียวกัน

สำหรับผลการวิจัยที่พบว่าการกระตุ้นการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกส่งผลให้บุคคลมีเจตคติจริงเกี่ยวกับบุคคลรักเพศเดียวกันไม่มีการเปลี่ยนแปลงนั้น อาจมีสาเหตุจากการทำให้บุคคลรู้สึกถึงการได้รับการยอมรับ หรือการแสดงออกที่ทำให้บุคคลใกล้ชิดรู้สึกพึงพอใจนั้น เป็นเหมือนการกระตุ้นให้บุคคลเกิดการตระหนักถึงการทำตามความคาดหวัง หรือค่านิยมของครอบครัวหรือบุคคลใกล้ชิดมากยิ่งขึ้น ซึ่งจากการศึกษาของ Vescio และ Biernat (2003) พบว่าบุคคลที่ได้รับการกระตุ้นให้นึกถึงค่านิยมของครอบครัวจะมีการรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันมากกว่าบุคคลที่ไม่ได้รับการกระตุ้นให้นึกถึงค่านิยมของครอบครัว เช่นเดียวกับการศึกษาของ Lehmler, Law, และ Tormala (2010) ที่พบว่า การให้บุคคลยืนยันคุณค่าในตนเอง (self-affirmation) โดยให้นึกถึงคุณค่าของตนเองที่มาจากความสัมพันธ์กับครอบครัวและเพื่อน ส่งผลให้บุคคลมีเจตคติจริงเกี่ยวกับบุคคลรักเพศเดียวกันสูงขึ้น ดังนั้นการกระตุ้นการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกจึงเป็นเหมือนการกระตุ้นให้บุคคลเกิดความรู้สึกที่เป็นเหมือนกำแพงอีกชั้นที่มาจากความคาดหวัง หรือค่านิยมของครอบครัวและบุคคลใกล้ชิดที่ไปขัดขวางให้เกิดความรู้สึกยอมรับหรือเกิดความรู้สึกที่ดีต่อบุคคลรักเพศเดียวกัน

การศึกษาที่ 1.2 ผู้วิจัยได้เพิ่มเงื่อนไขควบคุมการจัดกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์เพื่อให้ผลจากการศึกษาสามารถบอกได้ว่าเมื่อบุคคลที่ได้รับการจัดกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่นเพียงอย่างเดียวจะมีความแตกต่างจากการได้รับการจัดกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ร่วมกับการจัดกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่นอย่างไร และทำการศึกษาโดยใช้เป้าหมายของเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มเป็นชาวพม่า รวมทั้งเพิ่มตัวแปรตามอีก 2 ตัว เพื่อให้ผลการศึกษาที่ 1 สามารถอธิบายได้กว้างขวางมากขึ้น โดยมีสมมติฐานในการวิจัย 3 ข้อ ได้แก่ สมมติฐานที่ 2 การมองจากมุมมองของผู้อื่นสามารถเพิ่มพฤติกรรมช่วยเหลือในบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกได้มากกว่าบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และบุคคลที่อยู่ในกลุ่มควบคุม สมมติฐานที่ 3 การมองจากมุมมองของผู้อื่นสามารถลดเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มแบบเด่นชัดในบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกได้มากกว่าบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และบุคคลที่อยู่ในกลุ่มควบคุม และสมมติฐานที่ 4 การมองจากมุมมองของผู้อื่นสามารถลดเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มแบบแอบแฝงในบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจาก

ความสัมพันธ์ทางบวกได้มากกว่าบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และบุคคลที่อยู่ในกลุ่มควบคุม

ผลการศึกษาพบว่าอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัดและแบบแอบแฝง และพฤติกรรมช่วยเหลือ ในกลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ กลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกไม่มีความแตกต่างกัน ซึ่งหมายความว่า การกระตุ้นการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ไม่ได้มีอิทธิพลเท่ากับผลของการมองจากมุมมองของผู้อื่น ผลการศึกษานี้ไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้และไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาที่ผ่านมาที่พบอิทธิพลกำกับของการเห็นคุณค่าในตนเองทั่วไป ในกลุ่มตัวอย่างชาวต่างชาติที่มีวัฒนธรรมปัจเจกบุคคล (Galinsky & Ku, 2004; Todd & Burgmer, 2013)

เมื่อพิจารณาในกลุ่มบุคคลที่ได้รับการกระตุ้นให้เกิดการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ เมื่อมีการมองจากมุมมองของผู้อื่นมีแนวโน้มที่จะเกิดผลลัพธ์ในทางลบ คือ มีเจตคติรังเกียจกลุ่มเพิ่มขึ้น มีพฤติกรรมช่วยเหลือน้อย ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาที่ 1.1 ที่พบว่าบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ เมื่อมีการมองจากมุมมองของผู้อื่นมีแนวโน้มที่จะมีเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันลดลง โดยสาเหตุที่ผลการศึกษาที่ 1.1 และ ผลการศึกษาที่ 1.2 ไม่สอดคล้องกันนั้นน่าจะเกิดจากสถานการณ์ที่ใช้ในการจัดกระทำมุมมองจากมุมมองของผู้อื่นในการศึกษาที่ 1.2 เป็นสถานการณ์ที่ชาวพม่าไม่ได้รับการยอมรับหรือถูกกีดกันจากบุคคลแปลกหน้า หรือบุคคลที่ไม่ได้มีความใกล้ชิดสนิทสนม ในขณะที่การจัดกระทำมุมมองจากมุมมองของผู้อื่นในการศึกษาที่ 1.1 เป็นสถานการณ์ที่บุคคลไม่ได้รับการยอมรับจากพ่อแม่ และบุคคลใกล้ชิด ดังนั้น การกระตุ้นการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบในการศึกษาที่ 1.2 จึงไม่สามารถช่วยให้บุคคลเข้าใจ หรือเข้าถึงสถานการณ์ของชาวพม่าได้เหมือนกับการศึกษาที่ 1.1

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาทิศทางอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นในแต่ละกลุ่มเงื่อนไขจะเห็นแนวโน้มว่าเทคนิคการมองจากมุมมองของผู้อื่นมีแนวโน้มที่จะไม่ได้ผลลัพธ์ทางบวกเหมือนที่พบในงานวิจัยต่างประเทศ กล่าวคือพบว่ามุมมองจากมุมมองของผู้อื่นมีแนวโน้มที่จะส่งผลให้มีเจตคติรังเกียจชาวพม่าเพิ่มขึ้นและมีพฤติกรรมช่วยเหลือน้อยลง ซึ่งข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับงานวิจัยที่ทำในประเทศไทยของณัฐพัชร ตั้งติยะพันธ์และคณะ (2556) ที่พบว่าบุคคลที่มองจากมุมมองของผู้อื่นมีเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบแอบแฝงสูงกว่าบุคคลที่ไม่ได้มองจากมุมมองอื่น และงานวิจัยของมนัสนันท์ จิตติจรุงลาภ (2557) ที่พบว่าบุคคลที่นิยามตัวตนแบบพึ่งพากันและกัน เมื่อใช้เทคนิคการมองจากมุมมองของผู้อื่นบุคคลจะเกิดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบแอบแฝงสูงกว่าบุคคลที่นิยามตัวตนแบบพึ่งพาตนเอง และอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบแอบแฝง ไม่ได้ส่งผ่านการรวมตนเองกับเป้าหมายได้ ซึ่งสาเหตุที่ทำให้การมองจากมุมมองของผู้อื่นเกิดผลลัพธ์ทางลบนั่น

Sassenrath, Hodges, และ Pfattheicher (2016) ได้เสนอเหตุผลซึ่งสามารถอธิบายผลการศึกษานี้ที่ 1.2 ได้ดังนี้

สาเหตุที่เป็นไปได้ข้อที่ 1 คือการมองจากมุมมองของบุคคลที่มีความแตกต่างจากตนมาก จนเกินไป ทำให้บุคคลไม่สามารถที่จะรับรู้หรือเข้าใจสถานการณ์ของบุคคลที่เป็นเป้าหมายของการมองจากมุมมองของผู้อื่นได้ ซึ่งส่งผลให้ไม่เกิดกลไกการรวมตนเองกับเป้าหมายซึ่งจะนำไปสู่การเชื่อมโยงความรู้สึกทางบวกที่มีต่อตนเองไปยังเป้าหมายของเจตคติ ซึ่งจากผลงานวิจัยของ Tarrant, Calitri, และ Weston (2012) พบว่าการมองจากมุมมองผู้อื่นจะให้ผลทางลบ เมื่อใช้กับบุคคลที่มีการระบุตัวตนกับกลุ่มในระดับสูง เนื่องจากการที่บุคคลมีการระบุตัวตนกับกลุ่มของตนในระดับสูงจะส่งผลให้เกิดการขัดขวางกลไกการรวมตนเองกับเป้าหมายที่จะเกิดจากการมองจากมุมมองของผู้อื่นทำให้เกิดการเชื่อมโยงความรู้สึกทางบวกที่มีต่อตนเองไปยังเป้าหมายของเจตคติ เจตคติดังกล่าวจึงไม่ลดลง เมื่อพิจารณารูปแบบการจัดกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ในงานวิจัยครั้งนี้ และ การจัดกระทำการนิยามตัวตนในเงื่อนไขการพึ่งพากันและกันในงานของมนัสนันท์ จิตติจรุงลาภ (2557) ทั้งสองวิธีต่างมีส่วนในการกระตุ้นให้บุคคลเกิดการระบุตัวตนกับกลุ่มของตนในระดับที่สูงขึ้น การจัดกระทำโดยการกระตุ้นให้นึกถึงเหตุการณ์สถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับบุคคลใกล้ชิดย่อมมีส่วนทำให้เกิดการระบุตัวตนกับกลุ่มเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ผู้ร่วมการทดลองในครั้งนี้รับรู้ความแตกต่างระหว่างตนเองและชาวพม่ามากจนไม่สามารถที่จะเกิดการมองจากมุมมองของชาวพม่าได้

สาเหตุที่เป็นไปได้ข้อที่ 2 คือการหวั่นว่าตนจะถูกประเมินในทางลบ เนื่องจากเมื่อบุคคลพยายามมองจากมุมมองของบุคคลนอกกลุ่ม จะทำให้เกิดการกระตุ้นถึงความคิดทางลบของบุคคลนอกกลุ่มที่มีต่อกลุ่มตน (Vorauer & Sasaki, 2012) ซึ่งโดยทั่วไปบุคคลมักจะนึกถึงหรือเข้าใจว่ามุมมองของบุคคลอื่นที่มีต่อตนมักจะเป็นไปในทางลบมากกว่าทางบวก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมองจากมุมมองของกลุ่มที่มีความขัดแย้งกันมาตั้งแต่ครั้งประวัติศาสตร์ (Vorauer & Sasaki, 2009) ซึ่งส่งผลให้เกิดการขัดขวางกลไกการรวมตนเองกับเป้าหมาย ซึ่งเป้าหมายของเจตคติดังกล่าวคือ ชาวพม่า ซึ่งมีเรื่องราวประวัติศาสตร์ที่ขัดแย้งกับชาวไทยมาในอดีต ซึ่งข้อมูลเหล่านี้มีการถ่ายทอดผ่านบทเรียนประวัติศาสตร์และสื่อโทรทัศน์ที่ผู้ร่วมการทดลองทุกคนเคยได้รับรู้มาตลอด จึงมีความเป็นไปได้ที่อาจจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การมองมุมมองของผู้อื่นไม่สามารถลดเจตคติดังกล่าวได้

สาเหตุที่เป็นไปได้ข้อที่ 3 คือการมองจากมุมมองผู้อื่นในบริบทที่มีลักษณะทางลบ เมื่อพิจารณาสองสาเหตุแรกจะพบว่าผลทางลบของการมองจากมุมมองผู้อื่นมีสาเหตุมาจากการไม่ประสบความสำเร็จในการเกิดกลไกการรวมตนเองกับเป้าหมาย แต่สำหรับสาเหตุที่สามนี้เป็นกรณีที่การมองจากมุมมองของผู้อื่นทำให้เกิดกลไกการรวมตนเองกับเป้าหมายได้สำเร็จ แต่กลไกดังกล่าวไปกระตุ้นให้บุคคลเกิดความรู้สึกถึงการถูกคุกคามจากเป้าหมายมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในสถานการณ์ที่เป็นการแข่งขันแย่งชิงระหว่าง 2 ฝ่าย (Epley, Caruso, & Bazerman, 2006) ซึ่งเมื่อพิจารณาสถานการณ์ใน

ปัจจุบันจะพบว่า ไทย และพม่าได้เข้าร่วมกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพื่อที่จะให้มีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจร่วมกัน โดยจะทำให้มีผลประโยชน์ และอำนาจต่อรองต่างๆ กับคู่ค้าได้มากขึ้น และการนำเข้า ส่งออกของชาติต่างๆ ในอาเซียนก็จะเปิดอย่างเสรี ซึ่งอาจส่งผลให้ผู้ร่วมการทดลองเกิดความรู้สึกถึงการแข่งขันที่สูงขึ้นมากกว่าเดิม เช่น เรื่องการจ้างงาน

ในการศึกษาที่ 2 ผู้วิจัยศึกษาบทบาทการเป็นตัวแปรกำกับของการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ ในการกำกับอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบเด่นชัด โดยส่งผ่านการระบุตัวตนกับกลุ่มของตน การคล้อยตามบรรทัดฐาน และการรวมตนเองกับเป้าหมาย โดยมีสมมติฐานในการวิจัย 3 ข้อ ได้แก่ สมมติฐานที่ 5 การมองจากมุมมองของผู้อื่นสามารถลดเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบเด่นชัด ในบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกได้มากกว่า

บุคคลที่อยู่ในกลุ่มควบคุม สมมติฐานที่ 6 การระบุตัวตนกับกลุ่มของตน และการรวมตนเองกับเป้าหมายเป็นตัวแปรส่งผ่านในผลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบเด่นชัด โดยบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกเมื่อมองจากมุมมองของผู้อื่นจะมีการระบุตัวตนกับกลุ่มของตนมากกว่า และมีการรวมตนเองกับเป้าหมายน้อยกว่าบุคคลที่อยู่ในกลุ่มควบคุม และสมมติฐานที่ 7 การคล้อยตามบรรทัดฐาน และการรวมตนเองกับเป้าหมายเป็นตัวแปรส่งผ่านในผลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบเด่นชัด โดยบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกเมื่อมองจากมุมมองของผู้อื่นจะมีการคล้อยตามบรรทัดฐานมากกว่า และมีการรวมตนเองกับเป้าหมายน้อยกว่าบุคคลที่อยู่ในกลุ่มควบคุม

ผลการศึกษาพบว่าอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด ในกลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ และกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกไม่มีความแตกต่างกัน ผลการศึกษานี้ไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้และไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาที่ผ่านมาที่ทำในกลุ่มตัวอย่างชาวต่างชาติที่มีวัฒนธรรมปัจเจกบุคคล (Galinsky & Ku, 2004; Todd & Burgmer, 2013) แต่เป็นการยืนยันผลการศึกษาที่ 1.1 ที่พบว่าบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกเมื่อมองจากมุมมองของผู้อื่นไม่สามารถลดเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันได้ ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากคำอธิบายที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น

นอกจากนี้ผลการศึกษาที่ 2 ยังพบว่ามุมมองจากมุมมองของผู้อื่นไม่มีอิทธิพลส่งผ่านการรวมตนเองกับเป้าหมาย หรือไม่สามารถกระตุ้นให้เกิดการรวมตนเองกับเป้าหมายของเจตคติได้ ทั้งในบุคคลในเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก และบุคคลในเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ ซึ่งไม่สอดคล้องกับแนวคิดและผลการวิจัยในต่างประเทศที่พบว่าการมองจากมุมมองของผู้อื่นสามารถลดเจตคติรังเกียจกลุ่ม โดยผ่านกลไกการรวมตนเองกับเป้าหมาย (Ku, Wang, & Galinsky, 2010; Galinsky et al., 2005, Galinsky, Ku, & Wang, 2005; Galinsky

& Moskowitz, 2000; Laurent & Myers, 2011) แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของมนัสนันท์ จิตติจรุงลาภ (2557) ที่พบว่าอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบแอบแฝงไม่ได้ส่งผ่านการรวมตนเองกับเป้าหมายได้ ซึ่งอาจอธิบายโดยใช้ข้อเสนอของ Sassenrath, Hodges, และ Pfattheicher (2016) ถึงสาเหตุของการที่การมองจากมุมมองของผู้อื่นไม่สามารถกระตุ้นให้เกิดกลไกการรวมตนเองกับเป้าหมายได้ดังสาเหตุที่เป็นไปได้ข้อที่ 1 กล่าวคือ ผู้ร่วมการทดลองในการศึกษาครั้งนี้ เป็นบุคคลมีรสนิยมรักต่างประเทศ เมื่อให้มองจากมุมมองของบุคคลรักเพศเดียวกันซึ่งถือว่ามี ความแตกต่างจากผู้ร่วมการทดลองอย่างมาก และมีความเป็นไปได้ยากที่ผู้ร่วมการทดลองจะเคยมี ประสบการณ์ หรือเหตุการณ์ที่ใกล้เคียงกับที่บุคคลรักเพศเดียวกันต้องพบเจอ จึงอาจเป็นเหตุผลให้ การมองจากมุมมองของผู้อื่นไม่สามารถทำให้เกิดกลไกการรวมตนเองกับเป้าหมายซึ่งจะนำไปสู่การ เชื่อมโยงความรู้สึกทางบวกที่มีต่อตนเองไปยังเป้าหมายของเจตคติได้

ผลการศึกษาที่ 1 และ 2 เป็นหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าเทคนิคการมองจากมุมมองของผู้อื่น อาจจะใช้ไม่ได้ผลกับคนไทย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ทำการศึกษาค้นคว้าผลของการมองจากมุมมองของผู้อื่น ในคนไทย (ณัฐพัชร ตั้งติยะพันธ์และคณะ, 2556; มนัสนันท์ จิตติจรุงลาภ, 2557) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การกระตุ้นให้บุคคลเกิดความรู้สึกเห็นอกเห็นใจ เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นในคนไทยไม่สามารถช่วยลด เจตคติรังเกียจกลุ่มได้ ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของสุภาพร สารเรื่อน (2557) ที่พบว่า การจินตนาการถึงการปฏิสัมพันธ์กับคนนอกกลุ่มมีอิทธิพลในการลดเจตคติรังเกียจกลุ่มโดยไม่ส่งผ่าน การรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น โดยสุภาพร สารเรื่อน ให้เหตุผลว่าการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นไม่มี ความสัมพันธ์กับเจตคติรังเกียจกลุ่ม น่าจะเกิดจากคนไทยโดยพื้นฐานมีลักษณะช่างเห็นอกเห็นใจผู้อื่น เป็นนิสัย ความรู้สึกเห็นอกเห็นใจผู้อื่นจึงอาจจะไม่ใช่ปัจจัยหลักในการที่จะใช้ลดเจตคติรังเกียจกลุ่ม นอกจากนี้คนไทยซึ่งมีวัฒนธรรมคตริวมหมู่ มีการใช้ความคิดแทนผู้อื่นเป็นเรื่องปกติอยู่แล้ว คำสั่งให้ มองจากมุมมองของผู้อื่นจึงไม่เกิดผลให้เกิดการทำงานของกระบวนการทางจิตอย่างเต็มที่ เนื่องจากคน ไทยอาจจะใช้การมองจากมุมมองของผู้อื่นจนกลายเป็นความเคยชินทำให้ระดับการตอบสนองต่อคำสั่งใน การทดลองเกิดขึ้นน้อยกว่าที่ควรจะเป็น (Groves, & Thompson, 1970; Rankin et al., 2009) ซึ่ง เมื่อเทียบกับบุคคลในวัฒนธรรมปัจเจกบุคคลที่มีการรับรู้ผู้อื่นโดยยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง เมื่อได้รับ การกระตุ้นให้มองจากมุมมองของผู้อื่นจึงสามารถลดเจตคติรังเกียจกลุ่มได้เนื่องจากเกิดการเปลี่ยนมุมมอง

โดยสรุป แม้ว่าผลการศึกษาประสิทธิภาพของการมองจากมุมมองของผู้อื่นเพื่อลดเจตคติรังเกียจ กลุ่มที่ผ่านมานี้คนไทยจะพบว่า การมองจากมุมมองของผู้อื่นไม่สามารถลดเจตคติรังเกียจกลุ่มได้สำเร็จ (ณัฐ พัทชร ตั้งติยะพันธ์และคณะ, 2556; มนัสนันท์ จิตติจรุงลาภ, 2557) แต่ในการศึกษาครั้งนี้ จากผล การศึกษาที่ 1 ที่พบว่า การกระตุ้นให้บุคคลนึกถึงความรู้สึกหรือประสบการณ์ที่ใกล้เคียงกับความรู้สึก หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับเป้าหมายของเจตคติรังเกียจกลุ่มก่อนที่จะใช้เทคนิคการมองจากมุมมอง

ผู้อื่นน่าจะมีส่วนช่วยทำให้เกิดการลดเจตคติรังเกียจกลุ่มได้นั้น ถือเป็นข้อค้นพบที่จะช่วยเป็นแนวทางในการนำเทคนิคการมองจากมุมมองของผู้อื่นมาปรับใช้ให้เกิดผลสำเร็จในไทย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทการเป็นตัวแปรกำกับของการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ในการส่งอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติเชิงเกลียดกลุ่มแบบเด่นชัด เจตคติเชิงเกลียดกลุ่มแบบแอบแฝง และการเพิ่มพฤติกรรมช่วยเหลือ
2. เพื่อศึกษาบทบาทการเป็นตัวแปรกำกับของการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ในการส่งอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อเจตคติเชิงเกลียดกลุ่มแบบเด่นชัด โดยส่งผ่านการระบุตัวตนกับกลุ่มของตน การคล้อยตามบรรทัดฐาน และการรวมตนเองกับเป้าหมาย

สมมติฐานการวิจัย

การศึกษาที่ 1

การศึกษาที่ 1.1

สมมติฐานที่ 1 การมองจากมุมมองของผู้อื่นสามารถลดเจตคติเชิงเกลียดกลุ่มในบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกได้มากกว่าบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ

การศึกษาที่ 1.2

สมมติฐานที่ 2 การมองจากมุมมองของผู้อื่นสามารถเพิ่มพฤติกรรมช่วยเหลือในบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกได้มากกว่าบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และบุคคลที่อยู่ในกลุ่มควบคุม

สมมติฐานที่ 3 การมองจากมุมมองของผู้อื่นสามารถลดเจตคติเชิงเกลียดกลุ่มแบบเด่นชัดในบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกได้มากกว่าบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และบุคคลที่อยู่ในกลุ่มควบคุม

สมมติฐานที่ 4 การมองจากมุมมองของผู้อื่นสามารถลดเจตคติเชิงเกลียดกลุ่มแบบแอบแฝงในบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกได้มากกว่าบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และบุคคลที่อยู่ในกลุ่มควบคุม

การศึกษาที่ 2

สมมติฐานที่ 5 การมองจากมุมมองของผู้อื่นสามารถลดเจตคติเชิงลบเกี่ยวกับกลุ่มแบบเด่นชัด ในบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกได้มากกว่าบุคคลที่อยู่ในกลุ่มควบคุม

สมมติฐานที่ 6 การระบุตัวตนกับกลุ่มของตน และการรวมตนเองกับเป้าหมายเป็นตัวแปรส่งผ่านในผลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อเจตคติเชิงลบเกี่ยวกับกลุ่มแบบเด่นชัด โดยบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกเมื่อมองจากมุมมองของผู้อื่นจะมีการระบุตัวตนกับกลุ่มของตนมากกว่า และมีการรวมตนเองกับเป้าหมายน้อยกว่าบุคคลที่อยู่ในกลุ่มควบคุม

สมมติฐานที่ 7 การคล้อยตามบรรทัดฐาน และการรวมตนเองกับเป้าหมายเป็นตัวแปรส่งผ่านในผลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อเจตคติเชิงลบเกี่ยวกับกลุ่มแบบเด่นชัด โดยบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกเมื่อมองจากมุมมองของผู้อื่นจะมีการคล้อยตามบรรทัดฐานมากกว่า และมีการรวมตนเองกับเป้าหมายน้อยกว่าบุคคลที่อยู่ในกลุ่มควบคุม

ตัวแปรในการวิจัย

การศึกษาที่ 1

การศึกษาที่ 1.1

ตัวแปรอิสระ

1. การจัดการทำการมองจากมุมมองของผู้อื่น (เงื่อนไขการจัดการจัดการทำการมองจากมุมมองของผู้อื่น และเงื่อนไขควบคุม)

ตัวแปรตาม

1. เจตคติเชิงลบจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด

ตัวแปรกำกับ

1. การจัดการทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ (เงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก และเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ)

การศึกษาที่ 1.2

ตัวแปรอิสระ

1. การจัดการทำการมองจากมุมมองของผู้อื่น (เงื่อนไขการจัดการจัดการทำการมองจากมุมมองของผู้อื่น และเงื่อนไขควบคุม)

ตัวแปรตาม

1. เจตคติเชิงลบจชาวพม่าแบบเด่นชัด

2. เจตคติเรียงเคียงชาวพม่าแบบแอบแฝง

3. พฤติกรรมช่วยเหลือ

ตัวแปรกำกับ

1. การจัดการกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ (เงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก เงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และเงื่อนไขควบคุม)

การศึกษาที่ 2

ตัวแปรอิสระ

1. การจัดการกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่น (เงื่อนไขการจัดการกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่น และเงื่อนไขควบคุม)

ตัวแปรส่งผ่าน

1. การระบุตัวตนกับกลุ่มของตน
2. การคล้อยตามบรรทัดฐาน
3. การรวมตนเองกับเป้าหมาย

ตัวแปรตาม

1. เจตคติเรียงเคียงจับคู่คลรั้งเพศเดียวกันแบบเด่นชัด

ตัวแปรกำกับ

1. การจัดการกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ (เงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก และเงื่อนไขควบคุม)

CHULALONGKORN UNIVERSITY

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาที่ 1.1

กลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิต และนักศึกษาระดับปริญญาตรีในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย จำนวน 157 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การจัดการกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่น
2. การจัดการกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์
3. มาตรวัดเจตคติเรียงเคียงจับคู่คลรั้งเพศเดียวกันแบบเด่นชัด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคนประจำสถาบัน (Institution Review Board) โครงการเลขที่ 102.1/57 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองดังนี้

1. ผู้วิจัยขออนุญาตอาจารย์ผู้สอน เพื่อประชาสัมพันธ์ขอความร่วมมือ และทำการทดลองในห้องเรียน
2. ผู้วิจัยประชาสัมพันธ์ และยื่นใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัยให้ผู้ร่วมการทดลองที่สมัครใจเข้าร่วมการทดลองได้อ่านรายละเอียดพิจารณาและลงชื่อยินยอมเข้าร่วมการวิจัย จากนั้นให้ผู้ร่วมการทดลองนั่งอยู่กับที่โดยลักษณะการจัดที่นั่งเหมือนห้องสอบ
3. ให้ผู้ร่วมการทดลองตอบมาตรวัดเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด (ครั้งที่ 1)
4. หลังจากนั้น 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยกลับมาที่ห้องเรียนอีกครั้งและสุ่มผู้ร่วมการทดลองเข้าสู่เงื่อนไขการทดลอง 4 เงื่อนไข โดยการสลับชุดเครื่องมือที่เกิดจากการรูปแบบจัดกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ และรูปแบบการจัดกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่น (2 x 2) คือ
 - 1) เงื่อนไขจัดกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก และจัดกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่น
 - 2) เงื่อนไขจัดกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และจัดกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่น
 - 3) เงื่อนไขจัดกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก และควบคุมการมองจากมุมมองของผู้อื่น
 - 4) เงื่อนไขจัดกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบและควบคุมการมองจากมุมมองของผู้อื่น
5. ผู้วิจัยให้ผู้ร่วมการทดลองนั่งอยู่กับที่โดยลักษณะการจัดที่นั่งเหมือนห้องสอบ โดยผู้วิจัยชี้แจงให้ผู้ร่วมการทดลองอ่านคำชี้แจงในเอกสารให้เข้าใจ และตอบเอกสารที่ละหน้าตามลำดับของเอกสาร หลังจากนั้นยื่นชุดเอกสารให้กับผู้ร่วมการทดลองโดยมีลำดับเอกสารดังนี้
 - การจัดกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์
 - การจัดกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่น
 - มาตรวัดเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด
 - แบบสอบถามตรวจสอบการจัดกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่น
 - แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

6. เมื่อผู้ร่วมการทดลองมาส่งเอกสาร ผู้วิจัยเปิดเผยวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการวิจัย พร้อมทั้งขอให้ผู้ร่วมการทดลองช่วยเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัยนี้เป็นความลับ จากนั้นกล่าวขอบคุณผู้ร่วมการทดลองสำหรับความร่วมมือ

การศึกษาที่ 1.2

กลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตระดับปริญญาตรีในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 160 คน
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การจัดการระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่น
2. การจัดการระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์
3. มาตรวัดเจตคติรังเกียจชาวพม่าเด่นชัด
4. การทดสอบการเชื่อมโยงเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบแอบแฝง
5. การวัดพฤติกรรมช่วยเหลือ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคนประจำสถาบัน (Institution Review Board) โครงการเลขที่ 102.1/57 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองดังนี้

1. ผู้วิจัยขออนุญาตอาจารย์ผู้สอน เพื่อประชาสัมพันธ์ขอความร่วมมือในการเข้าร่วมการทดลอง จากนั้นเปิดโอกาสให้นิสิตมาลงชื่อตามป้ายประกาศเพื่อระบุวันและเวลาที่นิสิตสะดวกเข้าร่วมการทดลอง พร้อมทั้งขอให้นิสิตให้ข้อมูลชื่อ และหมายเลขโทรศัพท์ เพื่อใช้ในการนัดหมายเข้าร่วมการทดลอง

2. เมื่อผู้ร่วมการทดลองมาถึงห้องทดลอง ผู้วิจัยพาผู้ร่วมการทดลองไปยังในห้องย่อยที่ได้จัดเตรียมไว้ ผู้วิจัยยื่นใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัยให้ผู้ร่วมการทดลองได้อ่านรายละเอียดพิจารณาและลงชื่อยินยอมเข้าร่วมการวิจัย

3. ผู้วิจัยให้ผู้ร่วมการทดลองทดสอบการเชื่อมโยงเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบแอบแฝง และตอบมาตรวัดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัด (ครั้งที่ 1) โดยผู้ร่วมการทดลองแต่ละคนจะได้ตอบมาตรวัดและทดสอบการเชื่อมโยงที่มีการจัดเรียงลำดับที่แตกต่างกันไปแบบสุ่มเพื่อลดอิทธิพลของการจัดลำดับการทดสอบ และนัดหมายวัน เวลา กับผู้ร่วมการทดลองในการเข้าร่วมการทดลองครั้งที่ 2

5. สุ่มผู้ร่วมการทดลองเข้าสู่เงื่อนไขการทดลอง 6 เงื่อนไข โดยใช้วิธีการจับฉลาก เงื่อนไขการทดลองเกิดจากรูปแบบการจัดการระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ และรูปแบบการจัดการระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่น (3 x 2) ดังนี้

- 1) เงื่อนไขจัดการระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกและ
เงื่อนไขจัดการระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่น

- 2) เจื่อนใจจัดกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบและเจื่อนใจจัดกระทำการมองจากมุมของผู้อื่น
 - 3) เจื่อนใจควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์และเจื่อนใจจัดกระทำการมองจากมุมของผู้อื่น
 - 4) เจื่อนใจจัดกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกและเจื่อนใจควบคุมการมองจากมุมของผู้อื่น
 - 5) เจื่อนใจจัดกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบและเจื่อนใจควบคุมการมองจากมุมของผู้อื่น
 - 6) เจื่อนใจควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์และเจื่อนใจควบคุมการมองจากมุมของผู้อื่น
6. หลังจากนั้น 2 สัปดาห์ เมื่อผู้ร่วมการทดลองมาถึงห้องทดลองผู้วิจัยพาผู้ร่วมการทดลองไปห้องย่อยที่ได้จัดเตรียมไว้ ผู้วิจัยยื่นใบงานสำหรับจัดกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ให้กับผู้ร่วมการทดลอง เมื่อทำเสร็จผู้วิจัยจึงยื่นความเรียงสำหรับจัดกระทำการมองจากมุมของผู้อื่นให้กับผู้ร่วมการทดลอง โดยมีรูปแบบการจัดกระทำเป็นไปตามที่ได้สุ่มผู้ร่วมการทดลองเข้าสู่เงื่อนไขไว้
7. ผู้วิจัยให้ผู้ร่วมการทดลองทดสอบการเชื่อมโยงเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบแอบแฝง และตอบมาตรวัดเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัด โดยผู้ร่วมการทดลองแต่ละคนจะได้ตอบมาตรวัดและทดสอบการเชื่อมโยงที่มีการจัดเรียงลำดับที่แตกต่างกันไปแบบสุ่มเพื่อลดอิทธิพลของการจัดลำดับการทดสอบ
8. ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณและแจ้งผู้ร่วมการทดลองว่าการทดลองจบแล้ว พร้อมกับยื่นซองเอกสารประชาสัมพันธ์รับสมัครนิสิตเข้าร่วมโครงการจิตอาสาให้กับผู้ร่วมการทดลองเพื่อพิจารณาเข้าร่วมโครงการ
9. เมื่อผู้ร่วมการทดลองมาส่งเอกสาร นำแบบตรวจสอบการจัดกระทำการมองจากมุมของผู้อื่น และแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลให้ผู้ร่วมการทดลองตอบ
10. หลังจากนั้นผู้วิจัยเปิดเผยวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการวิจัย พร้อมทั้งขอให้ผู้ร่วมการทดลองช่วยเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการวิจัยนี้เป็นความลับ จากนั้นกล่าวขอบคุณผู้ร่วมการทดลองสำหรับความร่วมมือ

การศึกษาที่ 2

กลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิต และนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ จำนวน 325 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การจัดการระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่น
2. การจัดการระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์
3. มาตรการวัดการระบุตัวตนกับกลุ่มของตน
4. มาตรการวัดการคล้อยตามบรรทัดฐาน
5. มาตรการวัดการรวมตนเองกับเป้าหมาย
6. มาตรการวัดเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคนประจำสถาบัน (Institution Review Board) โครงการเลขที่ 102.1/57 ผู้วิจัยดำเนินการทดลองดังนี้

1. ผู้วิจัยขออนุญาตอาจารย์ผู้สอน เพื่อประชาสัมพันธ์ขอความร่วมมือ และทำการทดลองในห้องเรียน
2. ผู้วิจัยประชาสัมพันธ์ และยื่นใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัยให้ผู้ร่วมการทดลองที่สมัครใจเข้าร่วมการทดลองได้อ่านรายละเอียดพิจารณาและลงชื่อยินยอมเข้าร่วมการวิจัย จากนั้นให้ผู้ร่วมการทดลองนั่งอยู่กับที่โดยลักษณะการจัดที่นั่งเหมือนห้องสอบ
3. สุ่มผู้ร่วมการทดลองเข้าสู่เงื่อนไขการทดลอง 4 เงื่อนไข โดยการสลับชุดเครื่องมือที่เกิดจากการทดลอง 4 เงื่อนไข โดยการสลับชุดเครื่องมือที่เกิดจากรูปแบบจัดการระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ และรูปแบบการจัดการระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่น (2 x 2) คือ
 - 1) เงื่อนไขจัดการระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก และจัดการระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่น
 - 2) เงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ และจัดการระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่น
 - 3) เงื่อนไขจัดการระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก และควบคุมการมองจากมุมมองของผู้อื่น
 - 4) เงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ และควบคุมการมองจากมุมมองของผู้อื่น
5. ผู้วิจัยชี้แจงผู้ร่วมการทดลอง โดยขอให้อ่านคำชี้แจงในเอกสารให้เข้าใจ และตอบเอกสารที่ละหน้าตามลำดับของเอกสาร หลังจากนั้นยื่นชุดเอกสารให้กับผู้ร่วมการทดลองโดยมีลำดับเอกสารดังนี้

- การจัดการระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์
- การจัดการระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่น

- มาตรการวัดการการระบุตัวตนกับกลุ่มของตน
- มาตรการวัดการคล้อยตามบรรทัดฐาน
- มาตรการวัดการรวมตนเองกับเป้าหมาย
- มาตรการวัดเจตคติจริงเกี่ยวกับบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด
- แบบสอบถามตรวจสอบการจัดกระทำมองจากมุมมองของผู้อื่น
- แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

6. เมื่อผู้ร่วมการทดลองมาส่งเอกสาร ผู้วิจัยเปิดเผยวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการวิจัย พร้อมทั้งขอให้ผู้ร่วมการทดลองช่วยเก็บข้อมูลเกี่ยวกับกรวิจัยนี้เป็นความลับ จากนั้นกล่าวขอบคุณผู้ร่วมการทดลองสำหรับความร่วมมือ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS for Windows ในการคำนวณและวิเคราะห์ค่าสถิติ ได้แก่ การหาข้อมูลสถิติพื้นฐาน และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เบื้องต้นของตัวแปรต่างๆ ด้วยการหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient) และทดสอบอิทธิพลของตัวแปรกำกับโดยวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้าง (structural equation model: SEM) โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์กลุ่มพหุ (multi-sample analysis) เพื่อทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลระหว่างกลุ่มโดยใช้โปรแกรม LISREL

ผลการวิจัย

การศึกษาที่ 1

ผลการศึกษาที่ 1.1 พบว่าอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มแบบเด่นชัดในกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกมีความแตกต่างกัน โดยการมองจากมุมมองของผู้อื่นสามารถลดเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มในบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบได้มากกว่าบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก ซึ่งมีทิศทางที่ตรงกันข้ามกับที่คาดการณ์ไว้ ดังนั้น ผลการศึกษานี้จึงไม่สนับสนุน สมมติฐานที่ 1

ผลการศึกษาที่ 1.2 พบว่าอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อเพิ่มพฤติกรรมช่วยเหลือในกลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ กลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเอง

จากความสัมพันธ์ทางลบ และกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกไม่มีความแตกต่างกัน จึงไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 2

อิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบเด่นชัดในกลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ กลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกไม่มีความแตกต่างกัน จึงไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 3

อิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบแอบแฝงในกลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ กลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบ และกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกไม่มีความแตกต่างกัน จึงไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 4

การศึกษาที่ 2

ผลการศึกษาที่ 2 พบว่าอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อการเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบเด่นชัด ในกลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ และกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกไม่มีความแตกต่างกัน จึงไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 5

อิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อการเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบเด่นชัด มีการส่งผ่านการระบุตัวตนกับกลุ่มของตน และการรวมตนเองกับเป้าหมาย ในกลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ และกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกไม่มีความแตกต่างกัน จึงไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 6

อิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อการเจตคติรังเกียจกลุ่มแบบเด่นชัด มีการส่งผ่านการคล้อยตามบรรทัดฐาน และการรวมตนเองกับเป้าหมาย ในกลุ่มเงื่อนไขควบคุมการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ และกลุ่มเงื่อนไขการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวกไม่มีความแตกต่างกัน จึงไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 7

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. จากผลการตรวจสอบการจัดกระทำมุมมองจากมุมมองของผู้อื่นในการศึกษานี้ เป็นที่น่าสังเกตว่าบุคคลในเงื่อนไขทดลองและเงื่อนไขควบคุมมีคะแนนการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่นที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งหมายความว่า การจัดกระทำไม่สามารถทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกเห็นอกเห็นใจ เป้าหมายของเจตคติรังเกียจกลุ่มได้ แม้ว่าผลการตรวจสอบพฤติกรรมการเอาตนเองเข้าไปแทนที่ผู้อื่น

ในขณะที่อ่านความเรียงจะพบว่าผู้ร่วมการทดลองมีการปฏิบัติตามคำชี้แจง ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปจึงควรมีการทดลองนำวิธีการจัดกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่นรูปแบบอื่นมาใช้ เช่น การฟังเรื่องเล่า หรือการดูรูปภาพ

2. ในการศึกษารั้งต่อไปควรทำการศึกษาถึงกลไกการทำงานของกระตุนการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบรวมกับการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อการลดเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่ม เพื่อให้เกิดความเข้าใจในกลไกการทำงานของตัวแปรทั้งสอง

3. จากผลการศึกษาที่ 2 ไม่พบว่าตัวแปรใดเป็นตัวแปรส่งผ่านในอิทธิพลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นที่มีต่อเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่ม ในการศึกษารั้งต่อไปจึงควรทำการศึกษาตัวแปรส่งผ่านอื่น ซึ่งอาจทำการศึกษาตัวแปรส่งผ่านด้านความรู้สึก เช่น ความรู้สึกที่ไม่มีความยุติธรรม (feeling injustice) ความรู้สึกไม่สบายใจ (distress) หรือตัวแปรด้านการรู้คิด เช่น การอนุมานสาเหตุ (attribution) เพื่อให้เกิดความเข้าใจในกลไกการทำงานของเทคนิคการมองจากมุมมองของผู้อื่นยิ่งขึ้น

4. ในการศึกษารั้งต่อไป การคำนวณคะแนนการลดเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มอาจจะคำนวณโดยใช้วิธีการ Potential gain score ซึ่งเป็นวิธีที่จะทำให้เห็นรายละเอียดของการเปลี่ยนแปลงของคะแนนที่ชัดเจนขึ้น โดยคำนวณจาก ผลต่างของคะแนนครั้งที่ 2 และคะแนนครั้งที่ 1 ทหารด้วยผลต่างของคะแนนรวมและคะแนนครั้งที่ 1

5. ในการศึกษารั้งต่อไปควรวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้างโดยใช้ตัวแปรแฝง (latent variables) ในการวิเคราะห์ ซึ่งจะทำได้ผลการวิเคราะห์ที่มีความถูกต้องมากกว่าการวิเคราะห์โมเดลด้วยตัวแปรสังเกตได้ (observed variables) เพียงอย่างเดียว เนื่องจากการวิเคราะห์โมเดลด้วยตัวแปรแฝงจะเป็นการวิเคราะห์โมเดลที่มีความคลาดเคลื่อนในการวัดรวมอยู่ด้วย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการศึกษาครั้งนี้ พบว่าบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบเมื่อมองจากมุมมองของผู้อื่นมีแนวโน้มที่จะลดเจตคติจริงเกี่ยวกับบุคคลรักเพศเดียวกันมากกว่าบุคคลที่มีการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางบวก ซึ่งผู้วิจัยคาดว่าน่าจะเกิดจากการกระตุ้นการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์ทางลบทำให้บุคคลเกิดความเข้าใจความรู้สึกที่เกิดจากการไม่ได้รับการยอมรับของบุคคลรักเพศเดียวกันมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ในการนำเทคนิคการมองจากมุมมองของผู้อื่นมาใช้ลดเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มในคนไทยจึงอาจจะกระตุ้นให้บุคคลนึกถึงความรู้สึกหรือประสบการณ์ที่ใกล้เคียงกับความรู้สึกหรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นกับเป้าหมายของเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มก่อนที่จะใช้เทคนิคการมองจากมุมมองของผู้อื่น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กฤตนันท์ เตนากุล. (2556). *ผลของความเห็นของผู้อื่น การกำกับการแสดงออกของตน และความเกี่ยวข้องกับแหล่งข้อมูล ต่อเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มแบบแอบแฝง*. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จริยา ดำรงโชค, ชลาลัย นพพรเลิศวงศ์, & ทศนวรรณ มานัสวิน. (2555). *การทำนายความเชื่อเหมา รวมทางเชื้อชาติเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มและแนวโน้มการกีดกันทางสังคมโดยใช้การเห็นคุณค่าในตนเองแบบเด่นชัดและแบบแอบแฝง*. โครงการงานทางจิตวิทยานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- จารุวรรณ กันทะนิตย์. (2530). *ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อมวลชนกับทัศนคติต่อเรื่องรักร่วม เพศของนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาการ ประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐพัชร ตั้งติยะพันธ์, ณัฐชา สงวนเกียรติชัย, & อนันต์ เกียรติบำรุงพันธ์. (2556). *ผลของการมอง จากมุมมองของผู้อื่นต่อการลดเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มแบบแอบแฝง: การศึกษาการเห็นคุณค่าใน ตนเองแบบแอบแฝงในฐานะตัวแปรกำกับ*. โครงการงานระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิพย์นภา หวนสุริยา. (2547). *อิทธิพลของกลุ่มที่มีเมืองค้ประกอบความเป็นกลุ่มน้อยที่สุดต่อความ ลำเอียงระหว่างกลุ่มที่วัดโดยตรงและโดยนัยและการประเมินคุณภาพผลงาน ของสมาชิก กลุ่มตนเองและกลุ่มอื่นในผู้ที่มีความต้องการทางปัญญาสูงและต่ำ*. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มนัสนันท์ จิตติจรุงลาภ. (2557). *ผลของการมองจากมุมมองของผู้อื่นต่อการลดเจตคติจริงเกี่ยวกับกลุ่มแบบ แอบแฝง: อิทธิพลกำกับของการนิยามตัวตนและอิทธิพลส่งผ่านของการเชื่อมโยงตนเข้ากับ ผู้อื่น*. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- รุ่งกานดา พงศ์ธรรกุลพานิช. (2531). *ความคิดเห็นของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต่อพวกกรักร ่วมเพศชาย กรณีศึกษา: กลุ่มโรงเรียนที่ 1 ของกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุภาพร สารเรือน. (2557). ผลของการจินตนาการถึงการปฏิสัมพันธ์กับคนนอกกลุ่มต่อเจตคติรังเกียจ
กลุ่ม : การศึกษาตัวแปรส่งผ่านหลายตัว. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา
สังคม คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

- Aaker, J. L., & Williams, P. (1998). Empathy versus pride: The influence of emotional appeals across cultures. *Journal of Consumer Research*, 25, 241-261.
- Andreychik, M. R., & Gill, M. J. (2012). Do negative implicit associations indicate negative attitudes?: Social explanations moderate whether ostensible "negative" associations are prejudice-based or empathy-based. *Journal of Experimental Social Psychology*, 48, 1082-1093.
- Arkes, H. R., & Tetlock, P. E. (2004). Attributions of implicit prejudice, or "Would Jesse Jackson 'fail' the implicit association test?". *Psychological Inquiry*, 15, 257-278.
- Aron, A., Aron, E. N., & Smollan, D. (1992). Inclusion of other in the self scale and the structure of interpersonal closeness. *Journal of Personality and Social Psychology*, 63, 596-612.
- Bandura, A. (1986). *Social foundations of thought and action*. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
- Bar-Anan, Y., & Nosek, B. A. (2014). A comparative investigation of seven indirect attitude measures. *Behavior Research Methods*, 46, 668-688.
- Batson, C. D. (1998). Altruism and prosocial behavior. In D. Gilbert, S. Fiske, & G. Lindzey (Eds.), *The handbook of social psychology*, (4th ed., Vol. 2, pp. 282-316). New York: McGraw-Hill.
- Batson, C. D. (2009). Two forms of perspective taking: Imagining how another feels and imagining how you would feel. In K. D. Markman, W. M. Klein, & J. A. Suhr (Eds.), *Handbook of imagination and mental simulation* (pp. 267-279). New York: Psychology Press.
- Batson, C. D., & Ahmad, N. Y. (2009). Using empathy to improve intergroup attitudes and relations. *Social Issues and Policy Review*, 3, 141-177.

- Batson, C. D., Chang, J., Orr, R., & Rowland, J. (2002). Empathy, attitudes, and action: Can feeling for a member of a stigmatized group motivate one to help the group? *Personality and Social Psychology Bulletin*, *28*, 1656-1666.
- Batson, C. D., & Coke, J. S. (1981). Empathy: A source of altruistic motivation for helping? In J. P. Rushton and R. M. Sorrentino (Eds.), *Altruism and helping behavior* (pp. 167-187). Hillsdale, N.J.: Erlbaum Associates.
- Batson, C. D., Early, S., & Salvarani, G. (1997). Perspective taking: Imagining how another feels versus imaging how you would feel. *Personality and Social Psychology Bulletin*, *23*, 751-758.
- Batson, C. D., Polycarpou, M. P., Harmon-Jones, E., Imhoff, H. J., Mitchener, E. C., Bednar, L. L., Klein, T. R., & Highberger, L. (1997). Empathy and attitudes: Can feeling for a member of a stigmatized group improve feelings toward the group? *Journal of Personality and Social Psychology*, *72*, 105-118.
- Batson, C. D., Sager, K., Garst, E., Kang, M., Rubchinsky, K., & Dawson, K. (1997). Is empathy-induced helping due to self-other merging? *Journal of Personality and Social Psychology*, *73*, 495-509.
- Batson, C. D., & Shaw, L. L. (1991). Encouraging words concerning the evidence for altruism. *Psychological Inquiry*, *2*, 159-168.
- Beal, D. J., O'Neal, E. C., Ong, J., & Ruscher, J. N. (2000). The ways and means of interracial aggression. *Personality and Social Psychology Bulletin*, *26*, 1225-1238.
- Belsley, D. A., Kuh, E., & Welsch, R. E. (2005). *Regression diagnostics: Identifying influential data and sources of collinearity*. John Wiley & Sons.
- Berenguer, J. (2007). The effect of empathy in proenvironmental attitudes and behaviors. *Environment and Behavior*, *39*, 269-283.
- Berenguer, J. (2010). The effect of empathy in environmental moral reasoning. *Environment and Behavior*, *42*, 110-134.
- Bettencourt, B. A., Brewer, M. B., Croak, M. R., & Miller, N. (1992). Cooperation and reduction of intergroup bias: The role of reward structure and social orientation. *Journal of Experimental Social Psychology*, *28*, 301-319.
- Bierhoff, H. (2002). *Prosocial behaviour*. New York: Psychology Press.

- Bigler, R. S., & Liben, L. S. (1993). A cognitive-developmental approach to racial stereotyping and reconstructive memory in Euro-American children. *Child Development, 64*, 1507–1518.
- Blascovich, J., Wyer, N. A., Swart, L. A., & Kibler, J. L. (1997). Racism and racial categorization. *Journal of Personality and Social Psychology, 72*, 1364–1372.
- Brewer, M. B., & Brown, R. J. (1998). Intergroup relations. In D. T. Gilbert, S. T. Fiske & G. Lindzey (Eds.), *Handbook of social psychology* (4th ed., Vol. 2, pp. 554–594). Boston: McGraw-Hill.
- Brewer, M. B., & Chen, Y. (2007). Where (who) are collectives in collectivism? Toward conceptual clarification of individualism and collectivism. *Psychological Review, 114*, 133–151.
- Brewer, M. B., & Gardner, W. (1996). Who is this “we”? Levels of collective identity and self representations. *Journal of Personality and Social Psychology, 71*, 83–93.
- Brown, R. J. (2010). *Prejudice: Its social psychology* (2 ed.). New York: Wiley & Sons.
- Caruso, E. M., Epley, N., & Bazerman, M. H. (2006). The costs and benefits of undoing egocentric responsibility assessments in groups. *Journal of Personality and Social Psychology, 91*, 857-871.
- Castelli, L., Carraro, L., Tomelleri, S., & Amari, A. (2007). White children's alignment to the perceived racial attitudes of the parents: Closer to the mother than the father. *British Journal of Developmental Psychology, 25*, 353-357.
- Chen, M., & Bargh, J. (1997). Nonconscious behavioral confirmation processes: The self fulfilling consequences of automatic stereotype activation. *Journal of Experimental Social Psychology, 33*, 541–560.
- Christopher, M. S., D'Souza, J. B., Peraza, J., & Dhaliwal, S. (2010). A test of the personality-culture clash hypothesis among college students in an individualistic and collectivistic culture. *International Journal of Culture and Mental Health, 3*, 107-116.
- Cialdini, R. B., Brown, S. L., Lewis, B. P., Luce, C., & Neuberg, S. L. (1997). Reinterpreting the empathy-altruism relationship: When one into one equals oneness. *Journal of Personality and Social Psychology, 73*, 481-494.

- Cialdini, R. B., Schaller, M., Houlihan, D., Arps, K., Fultz, J., & Beaman, A. L. (1987). Empathy-based helping: It is selflessly or selfishly motivated? *Journal of Personality and Social Psychology, 52*, 749–758.
- Clore, G. L., & Jeffery, K. M. (1972). Emotional role playing, attitude change, and attraction toward a disabled person. *Journal of Personality and Social Psychology, 23*, 105-111.
- Cohen, D., & Gunz, A. (2002). As seen by the other. . . : Perspectives on the self in the memories and emotional perceptions of Easterners and Westerners. *Psychological Science, 13*, 55–59.
- Colzato, L. S., de Bruijn, E., & Hommel, B. (2012). Up to “me” or up to “us”? The impact of self-construal priming on cognitive self-other integration. *Frontiers in Psychology, 3*, 1-4.
- Crandall, C. S., & Eshleman, A. (2003). A justification-suppression model of the expression and experience of prejudice. *Psychological Bulletin, 129*, 414-446.
- Crandall, C. S., Eshleman, A., & O’Brien, L. (2002). Social norms and the expression and suppression of prejudice: The struggle for internalization. *Journal of Personality and Social Psychology, 82*, 359–378.
- Crosby, F. J. (1976). A model of egoistical relative deprivation. *Psychological Review, 83*, 85–113.
- Davis, M. H., Conklin, L., Smith, A., & Luce, C. (1996). The effect of perspective taking on the cognitive representation of persons: A merging of self and other. *Journal of Personality and Social Psychology, 70*, 713-726.
- Davis, M. H., Soderlund, T., Cole, J., Gadol, E., Kute, M., Myers, M., & Weihing, J. (2004). Cognitions associated with attempts to empathize: How do we imagine the perspective of another? *Personality and Social Psychology Bulletin, 30*, 1625-1635.
- Detenber, B. H., Ho, S. S., Neo, R. L., Malik, S., & Cenite, M. (2013). Influence of value predispositions, interpersonal contact, and mediated exposure on public attitudes toward homosexuals in Singapore. *Asian Journal of Social Psychology, 16*, 181-196.

- Dovidio, J. F., & Gaertner, S. L. (2000). Aversive racism and selection decisions: 1989 and 1999. *Psychological Science, 11*, 319–323.
- Dovidio, J. F., Gaertner, S. L., Validzic, A., Matoka, A., Johnson, B., & Frazier, S. (1997). Extending the benefits of recategorization: Evaluations, self-disclosure, and helping. *Journal of Experimental Social Psychology, 33*, 401–420.
- Dovidio, J. F., Hewstone, M., Glick, P., & Esses, V. M. (2010). Prejudice, stereotyping, and discrimination: Theoretical and empirical overview. In J. F. Dovidio, M. Hewstone, P. Glick, & V. M. Esses, *Handbook of prejudice, stereotyping, and discrimination* (pp. 3–28). London: Sage.
- Dovidio, J. F., Kawakami, K., & Beach, K. (2001). Implicit and explicit attitudes: Examination of the relationship between measures of intergroup bias. In R. Brown, & S. L. Gaertner (Eds.), *Blackwell handbook of social psychology: Vol. 4. Intergroup relations* (pp. 175–197). Oxford, England: Blackwell.
- Dovidio, J. F., Kawakami, K., Smoak, N., & Gaertner, S. L. (2009). The roles of implicit and explicit processes in contemporary prejudice. In R. E. Petty, R. H. Fazio, & P. Brinol (Eds.), *Attitudes: Insights from the new implicit measures* (pp. 165–192). New York: Psychology Press.
- Dovidio, J. F., Piliavin, J. A., Schroeder, D. A., & Penner, L. M. (2006). *The social psychology of prosocial behavior*. NJ: Erlbaum.
- Dovidio, J. F., ten Vergert, M., Stewart, T. L., Gaertner, S. L., Johnson, J. D., Esses, V. M., Riek, B. M., & Pearson, A. R. (2004). Perspective and prejudice: Antecedents and mediating mechanisms. *Personality and Social Psychology Bulletin, 30*, 1537–1549.
- Du, H., King, R. B., & Chi, P. (2012). The development and validation of the relational self-esteem scale. *Scandinavian Journal of Psychology, 53*, 258–264
- Duan, C., & Hill, C. E. (1996). The current state of empathy research. *Journal of Counseling Psychology, 43*, 261–274.
- Eisenberg, N., & Mussen, P. (1989). *The roots of prosocial behavior in children*. Cambridge, England: Cambridge University Press.

- Ellemers, N., Kortekaas, P., & Ouwerkerk, J. W. (1999). Self-categorisation, commitment to the group and group self-esteem as related but distinct aspects of social identity. *European Journal of Social Psychology, 29*, 371-389.
- Epley, N., Caruso, E., & Bazerman, M. H. (2006). When perspective taking increases taking: Reactive egoism in social interaction. *Journal of Personality and Social Psychology, 91*, 872-889. doi:10.1037/0022-3514.91.5.872
- Fazio, R., Sanbonmatsu, D., Powell, M., & Kardes, F. (1986). On the automatic activation of attitudes. *Journal of Personality and Social Psychology, 50*, 229-238.
- Fazio, R. H. (1990). Multiple processes by which attitudes guide behavior: The MODE model as an integrative framework. In M. P. Zanna (Ed.), *Advances in experimental social psychology* (Vol.23, pp. 75-109). Orlando, FL: Academic Press.
- Fazio, R. H., & Hilden, L. E. (2001). Emotional reactions to a seemingly prejudiced response: The role of automatically activated racial attitudes and motivation to control prejudiced reactions. *Personality and Social Psychology Bulletin, 27*, 538-549.
- Fazio, R. H., Jackson, J. R., Dunton, B. C., & Williams, C. J. (1995). Variability in automatic activation as an unobtrusive measure of racial attitudes: A bona fide pipeline. *Journal of Personality and Social Psychology, 69*, 1013-1027.
- Fein, S., & Spencer, S. J. (1997). Prejudice as self-image maintenance: Affirming the self through derogating others. *Journal of Personality and Social Psychology, 73*, 31-44.
- Feitosa, J., Salas, E., & Salazar, M. R. (2012). Social identity: Clarifying its dimensions across cultures. *Psychological Topics, 21*, 527-548.
- Finlay, K. A., & Stephan, W. G. (2000). Reducing prejudice: The effects of empathy on intergroup attitudes. *Journal of Applied Social Psychology, 30*, 1720-1737.
- Franzoi, S. L., Davis, M. R., & Young, R. D. (1985). The effects of private self consciousness and perspective taking on satisfaction in close relationships. *Journal of Personality and Social Psychology, 48*, 1584-1594.

- Gaertner, S. L., & Dovidio, J. F. (1986). The aversive form of racism. In J. F. Dovidio & S. L. Gaertner (Eds.), *Prejudice, discrimination, and racism* (pp. 61–90). Orlando, FL: Academic Press.
- Gaertner, S. L., & Dovidio, J. F. (2000). *Reducing intergroup bias: The common ingroup identity model*. Philadelphia, PA: Psychology Press.
- Gaertner, S. L., Dovidio, J. F., Rust, M. C., Nier, J., Banker, B., & Ward, C. M., et al. (1999). Reducing intergroup bias: Elements of intergroup cooperation. *Journal of Personality and Social Psychology, 76*, 388-402.
- Galinsky, A. D., & Ku, G. (2004). The effects of perspective-taking on prejudice: The moderating role of self-evaluation. *Personality and Social Psychology Bulletin, 30*, 594-604.
- Galinsky, A. D., Ku, G., & Wang, C. S. (2005). Perspective-taking and self–other overlap: Fostering social bonds and facilitating social coordination. *Group Processes & Intergroup Relations, 8*, 109-124.
- Galinsky, A. D., Maddux, W. W., Gilin, D., & White, J. B. (2008). Why it pays to get inside the head of your opponent the differential effects of perspective taking and empathy in negotiations. *Psychological Science, 19*, 378-384.
- Galinsky, A. D., & Moskowitz, G. B. (2000). Perspective-taking: Decreasing stereotype expression, stereotype accessibility, and in-group favoritism. *Journal of Personality and Social Psychology, 78*, 708-724.
- Galinsky, A. D., Ku, G., & Wang, C. S. (2008). Perspective-takers behave more stereotypically. *Journal of Personality and Social Psychology, 95*, 404-419.
- Gilbert, D. T., & Silvera, D. H. (1999). Overhelping. *Journal of Personality and Social Psychology, 70*, 678–690.
- Greenwald, A. G., & Banaji, M. R. (1995). Implicit social cognition: Attitudes, self-esteem, and stereotypes. *Psychological Review, 102*, 4–27.
- Greenwald, A. G., McGhee, D. E., & Schwartz, J. L. K. (1998). Measuring individual differences in implicit cognition: The implicit association test. *Journal of Personality and Social Psychology, 74*, 1464–1480.

- Greenwald, A. G., Nosek, B. A., & Banaji, M. R. (2003). Understanding and using the implicit association test: I. An improved scoring algorithm. *Journal of Personality and Social Psychology, 85*, 197-216.
- Greenwald, A. G., Poehlman, T. A., Uhlmann, E., & Banaji, M. R. (2009). Understanding and using the Implicit Association Test: III. Meta-analysis of predictive validity. *Journal of Personality and Social Psychology, 97*, 17-41.
- Groves, P. M., & Thompson, R. F. (1970). Habituation: A dual-process theory. *Psychological Review, 77*, 419-450. doi:10.1037/h0029810
- Guglielmi, R. S. (1999). Psychophysiological assessment of prejudice: Past research, current status, and future directions. *Personality and Social Psychology Review, 3*, 123-157.
- Heine, S. J., Lehman, D. R., Markus, H. R., & Kitayama, S. (1999). Is there a universal need for positive self-regard? *Psychological Review, 106*, 766-794.
- Herek, G. M. (1988). Heterosexuals' attitudes toward lesbians and gay men: Correlates and gender differences. *Journal of Sex Research, 25*, 451-477.
- Hofmann, W., & Baumert, A. (2010). Immediate affect as a basis for intuitive moral judgment: An adaptation of the affect misattribution procedure. *Cognition & Emotion, 24*, 522-535.
- Hofmann, W., Gawronski, B., Gschwendner, T., Le, H., & Schmitt, M. (2005). A meta-analysis on the correlation between the implicit association test and explicit self-report measures. *Personality and Social Psychology Bulletin, 31*, 1369-1385.
- Hofstede, G. (1980). *Culture's Consequences*. Beverly Hills, CA: Sage.
- Hofstede, G. (2001). *Culture's consequences: Comparing values, behaviors, institutions and organizations across nations (2nd ed.)*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Holtzman, W. H., & Young, R. K. (1966). Scales for measuring attitudes toward the Negro and toward organized religion. *Psychological Reports, 18*, 31-34.
- Hornsey, M. J., & Hogg, M. A. (2000). Intergroup similarity and subgroup relations: Some implications for assimilation. *Personality and Social Psychology Bulletin, 26*, 948-958.

- Jackson, L. M., & Esses, V. M. (1997). Of scripture and ascription: The relation between religious fundamentalism and intergroup helping. *Personality and Social Psychology Bulletin, 23*, 893–906.
- Kim, B. S., Atkinson, D. R., & Yang, P. H. (1999). The asian values scale: Development, factor analysis, validation, and reliability. *Journal of Counseling Psychology, 46*, 342-352.
- Kim, Y-H., Chiu, C-Y., Au, E. W. M., & Kwak, S. N. (2014). Aligning inside and outside perspectives of the self: A cross-cultural difference in self-perception. *Asian Journal of Social Psychology, 17*, 44-51.
- Kitayama, S., & Uchida, Y. (2003). Explicit self-criticism and implicit self-regard: Evaluating self and friend in two cultures. *Journal of Experimental Social Psychology, 39*, 476-482.
- Kite, M. E., & Deaux, D. (1986). Attitudes toward homosexuality: Assessment and behavioral consequences. *Basic and Applied Social Psychology, 7*, 137-162.
- Kogut, T., & Ritov, I. (2005). The “identified victim” effect: An identified group, or just a single individual? *Journal of Behavioral Decision Making, 18*, 157-167.
- Ku, G., Wang, C. S., & Galinsky, A. D. (2010). Perception through a perspective taking lense: Differential effects on judgment and behavior. *Journal of Experimental Social Psychology, 46*, 792-798.
- Kuchenbrandt, D., Eyssel, F., & Seidel, S. (2013). Cooperation makes it happen: Imagined intergroup cooperation enhances the positive effects of imagined contact. *Group Processes and Intergroup Relations, 16*, 636-648.
- Kunstman, J. W., & Plant, E. A. (2008). Racing to help: Racial bias in high helping situations. *Journal of Personality and Social Psychology, 95*, 1499-1510.
- Lalwani, A. K., Shrum, L. J. & Chiu, C-Y. (2009). Motivated response style: The role of cultural values, regulatory focus, and self-consciousness in socially desirable responding. *Journal of Personality and Social Psychology, 96*, 870–882.
- Lane, K. A., Banaji, M. R., Nosek, B. A., & Greenwald, A. G. (2007). Understanding and using the Implicit Association Test: IV: What we know (so far) about the method. In B. Wittenbrink & N. Schwarz (Eds.), *Implicit measures of attitudes* (pp. 59–102). New York: Guilford Press

- Laurent, S. M. & Myers, M. W. (2011). I know you're me, but who am I? Perspective taking and seeing the other in the self. *Journal of Experimental Social Psychology, 47*, 1316-1319.
- Lehmiller, J. J., Law, A. T., & Tormala, T. T. (2010). The effect of self-affirmation on sexual prejudice. *Journal of Experimental Social Psychology, 46*, 276-285.
- Lepore, L., & Brown, R. (1997). Category and stereotype activation: Is prejudice inevitable? *Journal of Personality and Social Psychology, 72*, 275-287.
- Levine, M., Cassidy, C., Brazier, G., & Reicher, S. (2002). Self-categorization and bystander non-intervention: Two experimental studies. *Journal of Applied Social Psychology, 32*, 1452-1463.
- Levine, M., Prosser, A., Evans, D., & Reicher, S. (2005). Identity and emergency intervention: How social group membership and inclusiveness of group boundaries shape helping behavior. *Personality and Social Psychology Bulletin, 31*, 443-453.
- Luk, K. K., Xiao, W. S., & Cheung, H. (2012). Cultural effect on perspective taking in Chinese-English bilinguals. *Cognition, 124*, 350-355.
- Maner, J. K., Luce, C. L., Neuberg, S. L., Cialdini, R. B., Brown, S., Sagarin, B. J., & Rice, W. E. (2002). The effects of perspective taking on motivations for helping: Still no evidence for altruism. *Personality and Social Psychology Bulletin, 28*, 1601-1610.
- Markus, H. R., & Kitayama, S. (1991). Culture and the self: Implications for cognition, emotion, and motivation. *Psychological Review, 98*, 224-253.
- McConahay, J. B., Hardee, B. B., & Batts, V. (1981). Has racism declined in America? It depends on who is asking and what is asked. *Journal of Conflict Resolution, 25*, 563-579.
- McCullough, M. E., Worthington, E. L., Jr., & Rachal, K. C. (1997). Interpersonal forgiving in close relationships. *Journal of Personality and Social Psychology, 73*, 321-336.
- Menon, T., Morris, M. W., Chiu, C., & Hong, Y. (1999). Culture and the construal of agency: Attribution to individual versus group dispositions. *Journal of Personality and Social Psychology, 76*, 701-717.

- Mesquita, B. (2001). Emotions in collectivist and individualist contexts. *Journal of Personality and Social Psychology, 80*, 68–74
- Meyers, M. W., Laurent, S. M., & Hodges, S. D. (2014). Perspective taking instructions and self-other overlap: Different motives for helping. *Motivation and Emotion. Advance online publication*. doi: 10.1007/s11031-013-9377-y
- Miller, J. G. (1984). Culture and the development of everyday social explanation. *Journal of Personality and Social Psychology, 46*, 961–978.
- Monteith, M. J. (1993). Self-regulation of prejudiced responses: Implications for progress in prejudice-reduction efforts. *Journal of Personality and Social Psychology, 65*, 469–485.
- Monteith, M. J., Deneen, N. E., & Tooman, G. (1996). The effect of social norm activation on the expression on opinions concerning gay men and Blacks. *Basic and Applied Social Psychology, 18*, 267-288.
- Morris, M. W., & Peng, K. (1994). Culture and cause: American and Chinese attributions for social and physical events. *Journal of Personality and Social Psychology, 67*, 949–971.
- Myers, D. G. (2010). *Social Psychology* (10 ed.). New York: McGraw-Hill.
- Neff, K. D., Pisitsungkagarn, K., & Hsieh, Y.-P. (2008). Self-compassion and self-construal in the United States, Thailand, and Taiwan. *Journal of Cross-Cultural Psychology, 39*, 267-285.
- Nosek, B. A. (2005). Moderators of the relationship between implicit and explicit evaluation. *Journal of Experimental Psychology: General, 134*, 565–584.
- Nosek, B. A., Greenwald, A. G., & Banaji, M. R. (2005). Understanding and using the implicit association test: II. Method variables and construct validity. *Personality and Social Psychology Bulletin, 31*, 166-180.
- Nosek, B. A., Greenwald, A. G., & Banaji, M. R. (2007). The Implicit Association Test at age 7: A methodological and conceptual review. In J. A. Bargh (Ed.), *Social psychology and the unconscious: The automaticity of higher mental processes* (pp. 265–292). New York: Psychology Press.

- Oyserman, D., Coon, H. M., & Kemmelmeier, M. (2002). Rethinking individualism and collectivism: Evaluation of theoretical assumptions and meta-analyses. *Psychological Bulletin, 128*, 3-72.
- Pagotto, L. (2010). *The interplay of empathy, oneness, and perceived similarity in mediating the effects of perspective taking on prosocial responses*. University of Padua.
- Parker, S. K., & Axtell, C. M. (2001). Seeing another viewpoint: Antecedents and outcomes of employee perspective taking. *Academy of Management Journal, 44*, 1085-1100.
- Payne, B. K., Cheng, C., Govorun, O., & Stewart, B. (2005). An inkblot for attitudes: Affect misattribution as implicit measurement. *Journal of Personality and Social Psychology, 89*, 277-293.
- Payne, B. K., Krosnick, J. A., PASEK, J., Lelkes, Y., Akhtar, O., & Tompson, T. (2010). Implicit and explicit prejudice in the 2008 American presidential election. *Journal of Experimental Social Psychology, 46*, 367-374.
- Payne, B. K., McClernon, J. F., & Dobbins, I. G. (2007). Automatic affective responses to smoking cues. *Experimental and Clinical Psychopharmacology, 15*, 400-409.
- Pettigrew, T. F. (1998). Reactions toward the new minorities of Western Europe. *Annual Review of Sociology, 24*, 77-103.
- Pettigrew, T. F., & Meertens, R. W. (1995). Subtle and blatant prejudice in Western Europe. *European Journal of Social Psychology, 25*, 57-75.
- Pettigrew, T. F., & Tropp, L. R. (2006). A meta-analytic test of intergroup contact theory. *Journal of Personality and Social Psychology, 90*, 751-783.
- Piliavin, J. A., Dovidio, J. F., Gaertner, S. L., & Clark, R. D., III. (1981). *Emergency intervention*. New York: Academic Press.
- Plant, A. E., & Devine, P. G. (1998). Internal and external motivation to respond without prejudice. *Journal of Personality and Social Psychology, 75*, 811-832.
- Rankin, C. H., Abrams, T., Barry, R. J., Bhatnagar, S., Clayton, D. F., Colombo, J., Coppola, G., Geyer, M. A., Glanzman, D. L., Marsland, S., McSweeney, F. K., Wilson, D. A., Wum, C. F., Thompson, R. F. (2009) Habituation revisited: An

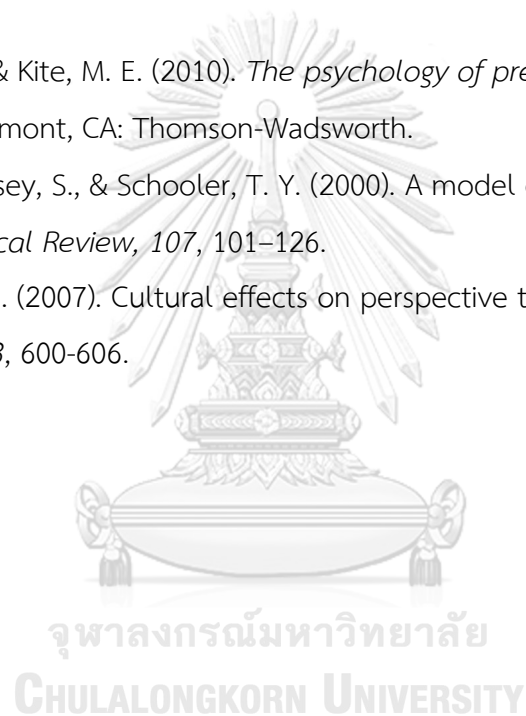
- updated and revised description of the behavioral characteristics of habituation. *Neurobiology of Learning Memory*, *92*, 135–138.
- Richardson, D. R., Hammock, G. S., Smith, S. M., Gardner, W., & Signo, M. (1994). Empathy as a cognitive inhibitor of interpersonal aggression. *Aggressive Behavior*, *20*, 275–289.
- Rosenberg, M. (1979). *Conceiving the self*. New York: Basic Books.
- Rudman, L. A., & Ashmore, R. D. (2007). Discrimination and the implicit association test. *Group Processes & Intergroup Relations*, *10*, 359–372.
- Rudman, L. A., Greenwald, A. G., Mellott, D. S., & McGhee, D. E. (1999). Measuring the automatic components of prejudice: Flexibility and generality of the Implicit Association Test. *Social Cognition*, *17*, 437–465.
- Sassenberg, K., Moskowitz, G. B., Jacoby, J., & Hansen, N. (2007). The carry-over effect of competition: The impact of competition on prejudice towards uninvolved groups. *Journal of Experimental Social Psychology*, *43*, 529–538.
- Sassenrath, C., Hodges, S. D., & Pfattheicher, S. (2016). It's all about the self: When perspective taking backfires. *Current Directions in Psychological Science*, *25*, 405–410.
- Saucier, D. A., & Miller, C. T. (2001). Effects of helping on the racist attitudes of the helpers. *Representative Research in Social Psychology*, *25*, 43–54.
- Saucier, D. A., McManus, J. L., & Smith, S. J. (2010). Discrimination against out-group members in helping situations. In S. Stürmer & M. Snyder (Eds.), *The psychology of prosocial behavior: Group processes, intergroup relations, and helping*. Oxford, UK: Blackwell.
- Saucier, D. A., Miller, C. T., & Doucet, N. (2005). Differences in helping whites and blacks: A meta-analysis. *Personality and Social Psychology Review*, *9*, 2–16.
- Schermelleh-Engel, K., Moosbrugger, H., & Müller, H. (2003). Evaluating the fit of structural equation models: Tests of significance and descriptive goodness-of-fit measures. *Methods of Psychological Research Online*, *8*, 23–74.
- Schmitt, D. P., & Allik, J. (2005). Simultaneous administration of the Rosenberg Self-Esteem Scale in 53 nations: Exploring the universal and culture-specific

- features of global self-esteem. *Journal of Personality and Social Psychology*, 89, 623–642.
- Semin, G. R., & Fiedler, K. (1988). The cognitive functions of linguistic categories in describing persons: Social cognition and language. *Journal of Personality and Social Psychology*, 54, 558–568.
- Sevillano, V., Aragonés, J. I., & Schultz, P. W. (2007). Perspective taking, environmental concern, and the moderating role of dispositional empathy. *Environment and Behavior*, 39, 685–705.
- Sidanius, J., Pratto, F., Martin, M., & Stallworth, L. (1991). Consensual racism and career track: Some implications of social dominance theory. *Political Psychology*, 12, 691–721.
- Siem, B., & Stürmer, S. (2012). Meeting recipients' needs in dyadic cross-group helping: When the nature of the helper's motivation matters. *Group Processes & Intergroup Relations*, 15, 762–775.
- Sinclair, S., Dunn, E., & Lowery, B. S. (2004). The relationship between parental racial attitudes and children's implicit prejudice. *Journal of Experimental Social Psychology*, 41, 283–289.
- Skorinko, J. L., & Sinclair, S. A. (2013). Perspective taking can increase stereotyping: The role of apparent stereotype confirmation. *Journal of Experimental Social Psychology*, 49, 10–18.
- Son Hing, L. S., Li, W., & Zanna, M. P. (2002). Inducing hypocrisy to reduce prejudicial responses among aversive racists. *Journal of Experimental Social Psychology*, 38, 71–78.
- Stangor, C. (2009). The study of stereotyping, prejudice, and discrimination within social psychology: A quick history of theory and research. In T. D. Nelson (Ed.), *Handbook of prejudice, stereotyping, and discrimination* (pp. 1–22). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Stangor, C., Jonas, K., Stroebe, W., & Hewstone, M. (1996). Development and change of national stereotypes and attitudes. *European Journal of Social Psychology*, 26, 663–675.

- Stangor, C., Sechrist, G. B., & Jost, J. T. (2001). Changing racial beliefs by providing consensus information. *Personality and Social Psychological Bulletin*, *27*, 484-494.
- Stepanikova, I., Triplett, J., & Simpson, B. (2011). Implicit racial bias and prosocial behavior. *Social Science Research*, *40*, 1186-1195.
- Stephan, W. G., Boniecki, K. A., Ybarra, O., Bettencourt, A., Ervin, K. S., & Jackson, L. A., et al. (2002). The role of threats in racial attitudes of Blacks and Whites. *Personality and Social Psychology Bulletin*, *28*, 1242-1254.
- Stotland, E. (1969). Exploratory studies in empathy. In L. Berkowitz (Ed.), *Advances in experimental social psychology* (Vol. 4, pp. 271-313). New York: Academic Press.
- Sturmer, S., & Snyder, M. (2010). Helping "Us" versus "Them". In S. Sturmer & M. Snyder (Eds.), *The Psychology of Prosocial Behavior: Group Processes, Intergroup Relations, and Helping* (pp. 31-58). Oxford: Wiley-Blackwell.
- Sturmer, S., Snyder, M., Davis, M. H., & Maitner, A. T. (2009). Perspective taking and intergroup helping. In S. Sturmer & M. Snyder (Eds.), *The psychology of prosocial behavior: group processes, intergroup relations, and helping* (pp. 81-99). Oxford: Wiley-Blackwell.
- Swim, J. K., Aikin, K. J., Hall, W. S., & Hunter, B. A. (1995). Sexism and racism: Old fashioned and modern prejudices. *Journal of Personality and Social Psychology*, *68*, 199-214.
- Tafarodi, R. W., & Milne, A. B. (2002). Decomposing global self-esteem. *Journal of Personality*, *70*, 443-484.
- Tajfel, H. (1969). Cognitive aspects of prejudice. *Journal of Social Issues*, *25*, 79-97.
- Tarrant, M., Calitri, R., & Weston, D. (2012). Social identification structures the effects of perspective-taking. *Psychological Science*, *23*, 973-978.
- Todd, A. R., Bodenhausen, G. V., & Galinsky, A. D. (2012). Perspective taking combats the denial of intergroup discrimination. *Journal of Experimental Social Psychology*, *48*, 738-745.

- Todd, A. R., Bodenhausen, G. V., Richeson, J. A., & Galinsky, A. D. (2011). Perspective taking combats automatic expressions of racial bias. *Journal of Personality and Social Psychology, 100*, 1027-1042.
- Todd, A. R., & Burgmer, P. (2013). Perspective taking and automatic intergroup evaluation change: testing an associative self-anchoring account. *Journal of Personality and Social Psychology, 104*, 786-802.
- Triandis, H. C. (1989). The self and social behavior in differing cultural contexts. *Psychological Review, 96*, 506-520.
- Triandis, H. C., McCusker, C., & Hui, C. H. (1990). Multimethod probes of individualism and collectivism. *Journal of Personality and Social Psychology, 59*, 1006-1020.
- Uhlmann, E. L., Brescoll, V. L., & Paluck, E. L. (2006). Are members of low status groups perceived as bad, or badly off? *Journal of Experimental Social Psychology, 42*, 491-499.
- Vanman, E. J., Paul, B. Y., Ito, T. A., & Miller, N. (1997). The modern face of prejudice and the structural features that moderate the effect of cooperation on affect. *Journal of Personality and Social Psychology, 73*, 941-959.
- Vescio, T. K., & Biernat, M. (2003). Family values and antipathy toward gay men. *Journal of Applied Social Psychology, 33*, 833-847.
- Vescio, T. K., Sechrist, G. B., & Paolucci, M. P. (2003). Perspective taking and prejudice reduction: The mediational role of empathy arousal and situational attributions. *European Journal of Social Psychology, 33*, 455-472.
- Vorauer, J. D., Main, K. J., & O'Connell, G. B. (1998). How do individuals expect to be viewed by members of lower-status groups? Content and implications of meta-stereotypes. *Journal of Personality and Social Psychology, 75*, 917-937.
- Vorauer, J. D., & Sasaki, S. J. (2009). Helpful only in the abstract? Ironic effects of empathy in intergroup interaction. *Psychological Science, 20*, 191-197.
doi:10.1111/j.1467-9280.2009.02265.x
- Vorauer, J. D., & Sasaki, S. J. (2012). The pitfalls of empathy as a default intergroup interaction strategy: Distinct effects of trying to empathize with a lower status

- outgroup member who does versus does not express distress. *Journal of Experimental Social Psychology*, 48, 519–524. doi:10.1016/j.jesp.2011.11.001
- Wang, C.S., Ku, G., Tai, K., & Galinsky, A. D. (2013) Stupid doctors and smart construction workers: Perspective-taking reduces stereotyping of both negative and positive targets. *Social Psychological and Personality Science*. Advance online publication. doi:10.1177/1948550613504968
- Wentura, D., & Degner, J. (2010). Automatic evaluation isn't that crude! Moderation of masked affective priming by type of valence. *Cognition & Emotion*, 24, 609-628.
- Whitley, B. E., Jr., & Kite, M. E. (2010). *The psychology of prejudice and discrimination* (2 ed.). Belmont, CA: Thomson-Wadsworth.
- Wilson, T. D., Lindsey, S., & Schooler, T. Y. (2000). A model of dual attitudes. *Psychological Review*, 107, 101–126.
- Wu, S., & Keysar, B. (2007). Cultural effects on perspective taking. *Psychological Science*, 18, 600-606.

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามคัดชื่อชาวพม่า

คำชี้แจง โปรดอ่านชื่อในแต่ละข้อ จากนั้นรายงานความรู้สึกของท่านที่มีต่อชื่อ และความหมายของ
แต่ชื่อ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด

ข้อ ที่	ชื่อ	ไม่ ชอบ อย่าง ยิ่ง	ไม่ ชอบ	ชอบ และ ไม่ ชอบ พอๆ กัน	ชอบ	ชอบ อย่าง ยิ่ง	ความหมายของชื่อ		
							ไม่รู้	ไม่แน่ใจ	ใช่
1	ยาซาอินลวิน	1	2	3	4	5	ไม่รู้	ไม่แน่ใจ	ใช่
2	จจจออุ	1	2	3	4	5	ไม่รู้	ไม่แน่ใจ	ใช่
3	ธานลวิน	1	2	3	4	5	ไม่รู้	ไม่แน่ใจ	ใช่
4	วินออง	1	2	3	4	5	ไม่รู้	ไม่แน่ใจ	ใช่
5	อองจอโม	1	2	3	4	5	ไม่รู้	ไม่แน่ใจ	ใช่
6	ธูเรนออง	1	2	3	4	5	ไม่รู้	ไม่แน่ใจ	ใช่
7	อองซอนาย	1	2	3	4	5	ไม่รู้	ไม่แน่ใจ	ใช่
8	เตงตานอู	1	2	3	4	5	ไม่รู้	ไม่แน่ใจ	ใช่
9	ซอซอ	1	2	3	4	5	ไม่รู้	ไม่แน่ใจ	ใช่
10	เยออง	1	2	3	4	5	ไม่รู้	ไม่แน่ใจ	ใช่
11	นีลา	1	2	3	4	5	ไม่รู้	ไม่แน่ใจ	ใช่
12	วาวาออง	1	2	3	4	5	ไม่รู้	ไม่แน่ใจ	ใช่
13	ซินมา	1	2	3	4	5	ไม่รู้	ไม่แน่ใจ	ใช่
14	เตทซุหนิน	1	2	3	4	5	ไม่รู้	ไม่แน่ใจ	ใช่
15	เซวียวิน	1	2	3	4	5	ไม่รู้	ไม่แน่ใจ	ใช่
16	ชีวธาซิน	1	2	3	4	5	ไม่รู้	ไม่แน่ใจ	ใช่
17	คินันดา	1	2	3	4	5	ไม่รู้	ไม่แน่ใจ	ใช่
18	เอเอโซ	1	2	3	4	5	ไม่รู้	ไม่แน่ใจ	ใช่
19	ยาดานาออง	1	2	3	4	5	ไม่รู้	ไม่แน่ใจ	ใช่
20	ปาปาวิน	1	2	3	4	5	ไม่รู้	ไม่แน่ใจ	ใช่

ภาคผนวก ข
ผลการคัดเลือกชื่อชาวพม่า

ตารางที่ 22

ผลการคัดเลือกชื่อชาวพม่าเพื่อใช้ในการสร้างการทดสอบการเชื่อมโยงเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบ
แบบแฝง

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากตัวอย่างจำนวน 39 คน แล้วนำคะแนนความรู้สึกที่มีต่อชื่อมา
เรียงลำดับ และคัดเลือกชื่อชาวพม่าที่มีคะแนนเฉลี่ยความรู้สึกต่อชื่ออยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย
รวม เท่ากับ 3.00) จำนวน 5 ชื่อ

ชื่อ	คะแนนความรู้สึกต่อชื่อ	การคัดเลือก
ยาซาอินลวิน	3.18	
จอจออุ	2.77	
ธานลวิน	3.18.	
วินออง	3.13	
อองจอโม	3.05	✓
ฐเรนออง	2.82	
อองซอนาย	2.74	
เตงตานอุ	2.46	
ซอซอ	3.28	
เยออง	2.95	✓
นีลา	3.62	
วาวาออง	3.13	
ชินมา	3.10	
เตทซุหนิน	2.51	
เขวยีวิน	3.03	✓
ชีวธาชิน	3.05	✓
คินนันดา	3.36	
เอเอไซ	3.03	✓
ยาดานาออง	2.79	
ปาปาวิิน	2.90	

ภาคผนวก ค

คำสั่งในการสร้างการทดสอบการเชื่อมโยงเจตคติเรียงเคียงชาวพม่าแบบแอบแฝง โดยทำงานบน
โปรแกรมอินควิสิท

```

<expt>
/ subjects = (1 of 2)
/ preinstructions = (overview1, consent, begin1, begin2, , begin3)
/ postinstructions = (end)
/ blocks = [1=Target1_practice;
2=ATTRIB_practice;
3=Pairing1_practice;
4=Pairing1_test;
5=Target2_practice_Pairing1_1st;
6=Pairing2_practice;
7=Pairing2_test]
</expt>
<expt>
/ subjects = (2 of 2)
/ preinstructions = (overview1, consent, begin1, begin2, begin3)
/ postinstructions = (end)
/ blocks = [1=Target2_practice;
2=ATTRIB_practice;
3=Pairing2_practice;
4=Pairing2_test;
5=Target1_practice_Pairing2_1st;
6=Pairing1_practice;
7=Pairing1_test]
</expt>
<data>
/ columns =

```

```
[date time subject blocknum blockcode trialnum trialcode latency response correct
stimulus]
```

```
/ labels = TRUE
```

```
/ header = TRUE
```

```
/ format = TAB
```

```
</data>
```

```
<defaults>
```

```
/ screencolor = (255, 255, 255)
```

```
/ font = ("Cordia New", -80, 700, 222, 34)
```

```
/ txcolor = (0, 0, 0)
```

```
/ validkeys = ("d", " ", "k")
```

```
/ pretrialpause = 200
```

```
/ posttrialpause = 200
```

```
/ endlock = true
```

```
</defaults>
```

```
***** Block Definitions *****
```

```
<block ATTRIB_practice>
```

```
/ bgstim = (instr_F, instr_J, ATTR_left, ATTR_right)
```

```
/ trials = [1=attrib_spacebar; 2-21 = random(ATTRleft, ATTRright)]
```

```
/ errormessage = true(error,200)
```

```
/ responsemode = correct
```

```
/ blockfeedback=(correct, medianlatency)
```

```
</block>
```

```
<block Target2_practice>
```

```
/ bgstim = (instr_F, instr_J, TARG1_left_S, TARG2_right_S)
```

```
/ trials = [1=practice; 2-21 = random(TARG1left, TARG2right)]
```

```
/ errormessage = true(error,200)
```

```
/ responsemode = correct
```

```
/ blockfeedback=(correct, medianlatency)
```

```
</block>
```

```
<block Target2_practice_Pairing1_1st>
```

```

/ bgstim = (instr_F, instr_J, TARG1_left_S, TARG2_right_S)
/ trials = [1=practice; 2-21 = random(TARG1left, TARG2right)]
/ errormessage = true(error,200)
/ responsemode = correct
/ blockfeedback=(correct, medianlatency)
</block>
<block Target1_practice>
/ bgstim = (instr_F, instr_J, TARG2_left_S, TARG1_right_S)
/ trials = [1=practice; 2-21 = random(TARG2left, TARG1right)]
/ errormessage = true(error,200)
/ responsemode = correct
/ blockfeedback=(correct, medianlatency)
</block>
<block Target1_practice_Pairing2_1st>
/ bgstim = (instr_F, instr_J, TARG2_left_S, TARG1_right_S)
/ trials = [1=practice; 2-21 = random(TARG2left, TARG1right)]
/ errormessage = true(error,200)
/ responsemode = correct
/ blockfeedback=(correct, medianlatency)
</block>
<block Pairing2_practice>
/ bgstim = (instr_F, instr_J, ATTR_left, TARG1_left, OR_left, OR_right, ATTR_right,
TARG2_right)
/ trials = [1=practice; 2,4,6,8,10,12,14,16,18,20 = random(TARG1left, TARG2right);
3,5,7,9,11,13,15,17,19,21 = random(ATTRleft, ATTRright)]
/ errormessage = true(error,200)
/ responsemode = correct
/ blockfeedback=(correct, medianlatency)
</block>
<block Pairing2_test>
/ bgstim = (instr_F, instr_J, ATTR_left, TARG1_left, OR_left, OR_right, ATTR_right,

```

```

TARG2_right)
/ trials =
[1=test; 2,4,6,8,10,12,14,16,18,20,22,24,26,28,30,32,34,36,38,40 = random(TARG1left,
TARG2right); 3,5,7,9,11,13,15,17,19,21,23,25,27,29,31,33,35,37,39,41 =
random(ATTRleft,
ATTRright)]
/ errormessage = true(error,200)
/ responsemode = correct
/ blockfeedback=(correct, medianlatency)
</block>
<block Pairing1_practice>
/ bgstim = (instr_F, instr_J, ATTR_left, TARG2_left, OR_left, OR_right, ATTR_right,
TARG1_right)
/ trials = [1=practice; 2,4,6,8,10,12,14,16,18,20 = random(TARG2left, TARG1right);
3,5,7,9,11,13,15,17,19,21 = random(ATTRleft, ATTRright)]
/ errormessage = true(error,200)
/ responsemode = correct
/ blockfeedback=(correct, medianlatency)
</block>
<block Pairing1_test>
/ bgstim = (instr_F, instr_J, ATTR_left, TARG2_left, OR_left, OR_right, ATTR_right,
TARG1_right)
/ trials =
[1=test; 2,4,6,8,10,12,14,16,18,20,22,24,26,28,30,32,34,36,38,40 = random(TARG2left,
TARG1right); 3,5,7,9,11,13,15,17,19,21,23,25,27,29,31,33,35,37,39,41 =
random(ATTRleft,
ATTRright)]
/ errormessage = true(error,200)
/ responsemode = correct
/ blockfeedback=(correct, medianlatency)
</block>

```

***** All Items Needing to be modified for Different IATs are below here *****

<text ATTR_left>

/ numitems = 1

/ items = ("นำพึงประสงค์")

/ font = ("CordiaUPC", -60, 700, 222, 34)

/ position = (25, 17)

/ color = (0, 0, 255)

</text>

<text ATTRL>

/ items = ATTRL

/ erase = true (255, 255, 255)

/ numitems = 6

/ color = (0, 0, 0)

</text >

<item ATTRL>

/1 = "อบอุ้น"

/2 = "อ่อนโยน"

/3 = "มีเหตุผล"

/4 = "สดใส"

/5 = "ฉลาด"

</item>

<item ATTRR>

/1 = "โง่"

/2 = "ใจแคบ"

/3 = "หยาบคาย"

/4 = "น่าเกลียด"

/5 = "ซี้มโห"

</item>

<text ATTR_right>

/ numitems = 1

/ font = ("CordiaUPC", -60, 700, 222, 34)


```

/ items = ("ไม่น่าฟังประสงค์")
/ position = (75, 17)
/ color = (0, 0, 255)
</text>
**REPLACE FOLLOWING OBJECT WITH PICTURE IF ITEMS ARE IMAGES
<text ATTRR>
/ items = ATTRR
/ erase = true (255, 255, 255)
/ numitems = 6
/ color = (0, 0, 0)
</text >
<text TARG1_left>
/ numitems = 1
/ items = ("ชาวไทย")
/ font = ("CordiaUPC", -60, 700, 222, 34)
/ position = (25, 32)
/ color = (0, 0, 255)
</text>
<text TARG1_right>
/ numitems = 1
/ items = ("ชาวไทย")
/ font = ("CordiaUPC", -60, 700, 222, 34)
/ position = (75, 32)
/ color = (0, 0, 255)
</text>
<text TARG1_left_S>
/ numitems = 1
/ items = ("ชาวไทย")
/ font = ("CordiaUPC", -60, 700, 222, 34)
/ position = (25, 17)
/ color = (0, 0, 255)

```


จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

```
</text>
```

```
<text TARG1_right_S>
```

```
/ numitems = 1
```

```
/ items = ("ชาวไทย")
```

```
/ font = ("CordiaUPC", -60, 700, 222, 34)
```

```
/ position = (75, 17)
```

```
/ color = (0, 0, 255)
```

```
</text>
```

```
**REPLACE FOLLOWING OBJECT WITH PICTURE IF ITEMS ARE IMAGES
```

```
<text TARG1>
```

```
/ items = TARG1
```

```
/ erase = true (255, 255, 255)
```

```
/ numitems = 5
```

```
/ color = (0, 0, 0)
```

```
</text >
```

```
<Item Targ1>
```

```
/1= "วิศรุต"
```

```
/2= "อวิกา"
```

```
/3= "อรภัทร"
```

```
/4= "นิจันท์"
```

```
/5= "ดิษกร"
```

```
</item>
```

```
<Item Targ2>
```

```
/1 = "อองจอโม"
```

```
/2 = "เยอง"
```

```
/3 = "เขวยีวิน"
```

```
/4 = "ชีวธาชิน"
```

```
/5 = "เอเอโซ"
```

```
</item>
```

```
<text TARG2_left>
```

```
/ numitems = 1
```



```

/ items = ("ชาวพม่า")
/ font = ("CordiaUPC", -60, 700, 222, 34)
/ position = (25, 32)
/ color = (0, 0, 255)
</text>
<text TARG2_right>
/ numitems = 1
/ items = ("ชาวพม่า")
/ font = ("CordiaUPC", -60, 700, 222, 34)
/ position = (75, 32)
/ color = (0, 0, 255)
</text>
<text TARG2_left_S>
/ numitems = 1
/ items = ("ชาวพม่า")
/ font = ("CordiaUPC", -60, 700, 222, 34)
/ position = (25, 17)
/ color = (0, 0, 255)
</text>
<text TARG2_right_S>
/ numitems = 1
/ items = ("ชาวพม่า")
/ font = ("CordiaUPC", -60, 700, 222, 34)
/ position = (75, 17)
/ color = (0, 0, 255)
</text>
**REPLACE FOLLOWING OBJECT WITH PICTURE IF ITEMS ARE IMAGES
<text TARG2>
/ items = TARG2
/ erase = true (255, 255, 255)
/ numitems = 5

```


จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

```
/ color = (0, 0, 0)
```

```
</text>
```

```
***** All Items Needing to be modified for Different IATs are above here *****
```

```
<trial practice>
```

```
/ correctresponse = (" ")
```

```
/ frames = [1=spacebar, practice]
```

```
/ responsemode = correct
```

```
/ pretrialpause = 500
```

```
/ posttrialpause = 500
```

```
/ correctmessage = false
```

```
/ errormessage = false
```

```
</trial>
```

```
<trial attrib_spacebar>
```

```
/ correctresponse = (" ")
```

```
/ frames = [1=SPACEBAR, practice]
```

```
/ responsemode = correct
```

```
/ pretrialpause = 500
```

```
/ posttrialpause = 500
```

```
/ correctmessage = false
```

```
/ errormessage = false
```

```
</trial>
```

```
<trial test>
```

```
/ correctresponse = (" ")
```

```
/ frames = [1=spacebar, test]
```

```
/ responsemode = correct
```

```
/ pretrialpause = 500
```

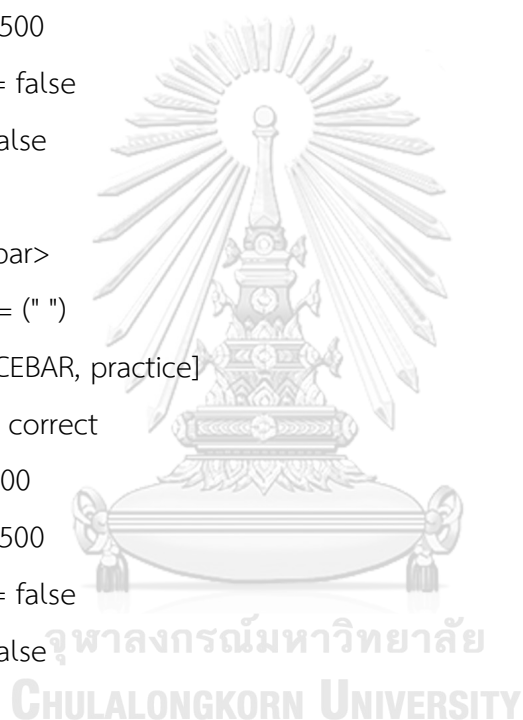
```
/ posttrialpause = 500
```

```
/ correctmessage = false
```

```
/ errormessage = false
```

```
</trial>
```

```
<trial ATTRleft>
```



```

/ correctresponse = ("d")
/ frames = [1=BLANK, ATTRL]
</trial>

```

```

<trial ATTRright>
/ correctresponse = ("k")
/ frames = [1=BLANK, ATTRR]
</trial>

```

```

<trial TARG1left>
/ correctresponse = ("d")
/ frames = [1=BLANK, TARG1]
</trial>

```

```

<trial TARG1right>
/ correctresponse = ("k")
/ frames = [1=BLANK, TARG1]
</trial>

```

```

<trial TARG2left>
/ correctresponse = ("d")
/ frames = [1=BLANK, TARG2]
</trial>

```

```

<trial TARG2right>
/ correctresponse = ("k")
/ frames = [1=BLANK, TARG2]
</trial>

```

```

***** First, utility items *****

```

```

<text blank>
/ numitems = 1
/ txbgcolor = (255, 255, 255)
/ erase = false
/ items = (" ")
</text>
<text error>

```



```

/ numitems = 1
/ items = ("X")
/ color = (255, 0, 0)
/ font = ("CordiaUPC", -64, 700, 222, 34)
/ erase = true (255, 255, 255)
/ position = (50,60)
</text>
***** Reminder Stimuli for Block Backgrounds *****
<text SPACEBAR>
/ numitems = 1
/ items = ("เมื่อพร้อมให้กดปุ่ม SPACEBAR เพื่อเริ่มต้นการทดลอง")
/ position = (50,60)
/ font = ("CordiaUPC", -30, 700, 222, 34)
/ erase = true (255, 255, 255)
/ color = (255,0,0)
</text>
<text PRACTICE>
/ numitems = 1
/ items = ("ขั้นฝึก - ไม่มีผลกับคะแนนการทดลองของคุณ (อย่าลืมกดคะแนนลงใบบันทึกคะแนนเมื่อจบรอบ)")
/ position = (50,50)
/ font = ("CordiaUPC", -30, 700, 222, 34)
/ erase = true (255, 255, 255)
/ color = (255,0,0)
</text>
<text TEST>
/ numitems = 1
/ items = ("ขั้นทดสอบ -- โปรดตั้งใจตอบให้ถูกต้องและรวดเร็วที่สุด (อย่าลืมกดคะแนนลงใบบันทึกคะแนนเมื่อจบรอบ)")
/ position = (50,50)
/ font = ("CordiaUPC", -30, 700, 222, 34)

```

```

/ erase = true (255, 255, 255)
/ color = (255,0,0)
</text>
<text INSTR_F>
/ numitems = 1
/ font = ("CordiaUPC", -30, 700, 222, 34)
/ items = ("กด 'D' เมื่อเป็น")
/ position = (25, 10)
</text>
<text INSTR_J>
/ numitems = 1
/ font = ("CordiaUPC", -30, 700, 222, 34)
/ items = ("กด 'K' เมื่อเป็น")
/ position = (75, 10)
</text>
<text OR_left>
/ numitems = 1
/ items = ("หรือ")
/ font = ("CordiaUPC", -30, 700, 222, 34)
/ position = (25, 25)
/ color = (0,0,0)
</text>
<text OR_right>
/ numitems = 1
/ items = ("หรือ")
/ font = ("CordiaUPC", -30, 700, 222, 34)
/ position = (75, 25)
/ color = (0,0,0)
</text>
***** Instructions *****
<instruct>

```


จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

```

/ font = ("CordiaUPC", -24, 700, 222, 34)
/ nextkey = (" ")
/ nextlabel = "กด SPACE BAR เพื่อไปยังหน้าต่อไป"
/ lastlabel = "กด SPACE BAR เพื่อไปยังหน้าต่อไป"
/ prevkey = ("d")
/ prevlabel = "กด D เพื่อย้อนกลับไปหน้าที่ผ่านมา"
</instruct>
<page begin1>
^ คำชี้แจง
^^ในงานจัดประเภทคำแต่ละชุด คุณจะเห็นคำปรากฏขึ้นกลางหน้าจอทีละคำ
^^คุณต้องจัดคำที่เห็นเข้าประเภทที่ถูกต้องให้เร็วที่สุด โดยการกด ปุ่ม 'D' ด้วยนิ้วชี้ซ้าย หรือกดปุ่ม
'K' ด้วยนิ้วชี้ขวา
</page>
<page begin2>
^ให้คุณจัดประเภทคำ 2 ชุด ชุดที่หนึ่งเป็นการจัดประเภทชื่อ ว่าชื่อที่ได้เห็นเป็นชื่อของ
'ชาวพม่า' หรือ 'ชาวไทย'
^^ชุดที่สองเป็นการจัดประเภทคำ ว่าคำที่ได้เห็นเป็นคำที่มีความหมาย
'น่าฟังประสงค์' หรือ 'ไม่น่าฟังประสงค์'
^^ขอให้คุณจัดประเภทคำที่ปรากฏขึ้นบนจอด้วยการกดปุ่มตามคำแนะนำที่ปรากฏขึ้นในแต่ละ
ขั้นตอน
</page>
<page begin3>
^ ถ้าคุณตอบผิด จะมีเครื่องหมาย 'X' สีแดงปรากฏขึ้น
^^ คุณต้องตอบใหม่ให้ถูกต้อง การทดสอบจึงจะดำเนินต่อไปได้
</page>
<page end>
^^^การทดลองสิ้นสุดแล้ว โปรดกด SPACE BAR เพื่อจบการทดลอง
</page>
<page overview1>
^^งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการทางปัญญาที่ใช้ในการจัดประเภท

```

^^คุณเห็นสิ่งเราซึ่งเป็นคำปรากฏบนจอคอมพิวเตอร์ และคุณจะต้องจัดประเภทคำเหล่านั้นด้วยการกดปุ่มบนคีย์บอร์ด

</page>

<page consent>

CONSENT STATEMENT

^^ข้าพเจ้าได้อ่านคำอธิบายกระบวนการทดลองทั้งหมดแล้ว ข้าพเจ้าเข้าใจว่าหากมีคำถามเกี่ยวกับการทดลอง

ข้าพเจ้าสามารถสอบถามผู้วิจัยได้โดยตรง

^^ข้าพเจ้ายินยอมเข้าร่วมการทดลองดังกระบวนการที่ได้อธิบายไว้ในหน้าที่ผ่านมา

^^[โปรดกด space bar หากคุณยินยอมเข้าร่วมการทดลอง หากคุณมีข้อสงสัยที่ต้องการถามตอนนี้หรือไม่ต้องการร่วมการทดลอง โปรดบอกผู้วิจัยได้ทันที]

</page>

ภาคผนวก ง

คำสั่งวิเคราะห์คะแนนจากการทดสอบการเชื่อมโยงเจตคติรั้งเกี่ยจชาวพม่าแบบแอบแฝงโดย
ทำงานบนโปรแกรม SPSS

- * Generic IAT syntax for SPSS .
- * This computed "D_biep", which stands for "D measure with built-in error
- * penalty", as described in:
- * Greenwald, A. G, Nosek, B. A., & Banaji, M. R. (2003). Understanding and using
- * the Implicit Association Test: I. An improved scoring algorithm. Journal of
- * Personality and Social Psychology, 85, 197-216.

- *D_biep is the preferred IAT measure when the IAT procedure allows subjects to
- correct
- * errors *AND* records latency to the occurrence of the eventual correct response.
- * This is the procedure used in the Generic IAT available on my web site, at:
- * <http://faculty.washington.edu/agg> (follow link to IAT MATERIALS).

- *To compute D measure with fixed 600 ms error penalty or the 2-standard deviation
- * error penalty, locate the syntax files with appropriate names indicating their .
- * purpose to make those computations (on AGG's web site) .

- *D_biep will be scored so that higher numbers indicate stronger association
- * of Pleasant with INSECT, unless the scoring is reversed
- * (see instructions for reversal about over halfway down through this syntax).

- *TO CONVERT THIS FILE TO AN .sps SYNTAX FILE, FOLLOW THE INSTRUCTIONS TO BE
- FOUND
- * AT THE BOTTOM OF THIS FILE.

** REPLACEMENT OF THE FILENAME IN QUOTES IN THE NEXT LINE WITH THE ACTUAL
 ** .
 ** .dat FILENAME MAY BE THE ONLY MANUALLY-MADE CHANGE NEEDED IN THIS FILE.
 ** .
 ** MAKE THIS CHANGE AFTER YOU HAVE SAVED THE .sps FILE ACCORDING TO THE
 ** .
 ** INSTRUCTIONS AT THE BOTTOM OF THIS .doc FILE. ** .
 ***** .

GET TRANSLATE FILE = 'Myanmar.dat'
 /TYPE=TAB /MAP /FIELDNAMES .

VALUE LABELS blocknum

- 1 'Target categories practice'
- 2 'Pleasant-Unpleasant practice'
- 3 'First pairing practice'
- 4 'First pairing test'
- 5 'Reversed target categories pract'
- 6 'Second pairing practice'
- 7 'Second pairing test' .

IF (MOD(subject,2) = 1) ORDER = 1 .

IF (MOD(subject,2) = 1) ORDER = 1 .

IF (MOD(subject,2) = 0) ORDER = 2 .

IF (MOD(subject,2) = 0) ORDER = 2 .

COMPUTE pairing = 0.

IF ((order=1) and (blocknum=3|blocknum=4)) pairing = 1.

IF ((order=1) and (blocknum=6|blocknum=7)) pairing = 2.

IF ((order=2) and (blocknum=6|blocknum=7)) pairing = 1.

IF ((order=2) and (blocknum=3|blocknum=4)) pairing = 2.

COMPUTE test = 0.

IF (blocknum=3|blocknum=6) test = 1.

IF (blocknum=4|blocknum=7) test = 2.

VALUE LABELS

test 0 'single-task practice' 1 '1st combined block' 2 '2nd combined block'
/ correct 0 'error' 1 'correct' .

VARIABLE LABELS

correct "0=error, 1=correct"
/ blocknum "block number"
/ trialnum "trial number"
/ order "order of combined tasks"
/ pairing "paired categories"
/ test "1st or 2nd combined block"
/ pairing "COMBINATION" .

* replace the labels below with ones meaningful for the targets and attributes used.

VALUE LABELS

pairing
0 'single task practice'
1 'Pleasant+MYA and Unpleasant+THA'
2 'Pleasant+THA and Unpleasant+MYA'
/ order
1 'Pleasant+MYA and Unpleasant+THA first'
2 'Pleasant+THA and Unpleasant+MYA first' .

COMPUTE error = 100*(1 - correct).

*Save data to re-use for computing other measures .

* Unneeded variables can be dropped here, using keyword /DROP .

SAVE OUTFILE = 'temp.sav' .

DESCRIPTIVES ALL .

GET FILE = 'temp.sav' .

*Use data for Blocks 3,4,6, and 7 (i.e., TEST = 1 or 2) .

SELECT IF (TEST=1 OR TEST=2) .

*Drop dummy trials at beginning of blocks .

SELECT IF (trialnum gt 1).

*Mark trials with latency < 300 ms (for possible subject discard) .

COMPUTE FLAG_300 = 0 .

IF (LATENCY < 300) FLAG_300 = 1 .

*Mark trials with latency < 400 ms (to provide a count of these) .

COMPUTE FLAG_400 = 0 .

IF (LATENCY < 400) FLAG_400 = 1 .

*Mark trials with latency > 10000 ms (to provide a count of these) .

COMPUTE FLAG_10K = 0 .

IF (LATENCY GT 10000) FLAG_10K = 1 .

*Following line can be used to check frequencies of fast & slow responses & errors .

FREQUENCIES FLAG_300 FLAG_400 FLAG_10K ERROR .

*Record criteria for potential use in subject discards .

*This count can later be used as the basis for subject discard .

AGGREGATE OUTFILE = 'CRITERIA.SAV'

/ BREAK = SUBJECT ORDER

/ PCT_300 = PGT(FLAG_300,0)

/ PCT_400 = PGT(FLAG_400,0)

/ PCT_10K = PGT(FLAG_10K,0)

/ AVELTNCY ERRORPCT = MEAN (LATENCY ERROR)

/ NTRIALS = N .

*Drop trials slower than 10000 ms for LATENCY .

SELECT IF (LATENCY LE 10000) .

***** OPTIONAL DELETION OF LATENCIES BELOW 400 ms ***** .

* Remove the asterisk before following to delete trials with latencies below 400 ms .

*SELECT IF (LATENCY GE 400) .

***** DELETE LATENCIES BELOW 400 ms ***** .

* The following aggregate command computes block means and SDs needed for the D measures.

AGGREGATE OUTFILE = *

/ BREAK = SUBJECT BLOCKNUM ORDER PAIRING TEST

/ Mean_lat mn_error = MEAN(latency error) / SD_lat = SD(latency)

/ NTRIALS = N .

*Save this as a record of this stage of analysis .

SAVE OUTFILE = 'BIEP.ALL_MEANS&SDs.SAV' .

*Corrections made 29 Dec 07: erroneous "Dnum1" changed to "M1", "Dnum2" to "M2".

IF (PAIRING = 1) N1 = NTRIALS .

IF (PAIRING = 2) N2 = NTRIALS .

IF (PAIRING = 1) M1 = Mean_lat .

IF (PAIRING = 2) M2 = Mean_lat .

IF (PAIRING = 1) ERR1 = Mn_error .

IF (PAIRING = 2) ERR2 = Mn_error .

IF (PAIRING = 1) SD1 = SD_lat .

IF (PAIRING = 2) SD2 = SD_lat .

```

AGGREGATE OUTFILE = *
/ BREAK = SUBJECT ORDER TEST
/ M1 M2 ERR1 ERR2 N1 N2 SD1 SD2 =
FIRST(M1 M2 ERR1 ERR2 N1 N2 SD1 SD2) .

```

*Save this as a record of this stage of analysis .

```
SAVE OUTFILE = 'BIEP.MEANS&SDS.SAV' .
```

```
IF(TEST=1) ERR1a = ERR1 .
```

```
IF(TEST=1) ERR2a = ERR2 .
```

```
IF(TEST=2) ERR1b = ERR1 .
```

```
IF(TEST=2) ERR2b = ERR2 .
```

* These are the numerator components in millisecond units.

```
IF(TEST=1) M1a = M1 .
```

```
IF(TEST=1) M2a = M2 .
```

```
IF(TEST=2) M1b = M1 .
```

```
IF(TEST=2) M2b = M2 .
```

```
IF(TEST=1) SD1a = SD1 .
```

```
IF(TEST=1) SD2a = SD2 .
```

```
IF(TEST=2) SD1b = SD1 .
```

```
IF(TEST=2) SD2b = SD2 .
```

```
IF(TEST=1) N1a = N1 .
```

```
IF(TEST=1) N2a = N2 .
```

```
IF(TEST=2) N1b = N1 .
```

```
IF(TEST=2) N2b = N2 .
```

```
COMPUTE D_asis_num = M2 - M1 .
```


จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 CHULALONGKORN UNIVERSITY

*Use SD based on all responses (StanDevX) as denominator for D_biep .

```
COMPUTE D_asis_denom = SQRT( ( ((N1-1) * SD1**2 + (N2-1) * SD2**2)
+ ((N1+N2) * ((M1-M2)**2) / 4) ) / (N1 + N2 - 1) ) .
```

```
IF (TEST=1) D_BIEP_a = D_asis_num / D_asis_denom .
```

```
IF (TEST=2) D_BIEP_b = D_asis_num / D_asis_denom .
```

```
IF (TEST=1) Na = N1+N2 .
```

```
IF (TEST=2) Nb = N1+N2 .
```

```
AGGREGATE OUTFILE = *
```

```
/ BREAK = SUBJECT ORDER
```

```
/ D_biep_a D_biep_b M1a M2a M1b M2b ERR1a ERR2a ERR1b ERR2b Na Nb =
```

```
FIRST(D_biep_a D_biep_b M1a M2a M1b M2b ERR1a ERR2a ERR1b ERR2b Na Nb).
```

```
VARIABLE LABELS
```

```
 D_biep_a 'Pleasant+MYA association 1st blocka'
```

```
/ D_biep_b 'Pleasant+MYA association 2nd blocka'
```

```
/ Na '# trials, 1st combined blocks'
```

```
/ Nb '# trials, 2nd combined blocks'
```

```
/ M1a 'Mn Lat. 1st block, pairing 1'
```

```
/ M2a 'Mn Lat. 1st block, pairing 2'
```

```
/ M1b 'Mn Lat. 2nd block, pairing 1'
```

```
/ M2b 'Mn Lat. 2nd block, pairing 2'
```

```
/ ERR1a 'Error % 1st block, pairing 1'
```

```
/ ERR2a 'Error % 1st block, pairing 2'
```

```
/ ERR1b 'Error % 2nd block, pairing 1'
```

```
/ ERR2b 'Error % 2ns block, pairing 2'
```

```
/ SUBJECT 'Session ID' .
```

```
COMPUTE ERR_1 = (ERR1a + ERR1b) / 2 .
```

```
COMPUTE ERR_2 = (ERR2a + ERR2b) / 2 .
```

VARIABLE LABELS

```
ERR_1 'Error % for Pairing 1 (both combined tasks)'
/ ERR_2 'Error % for Pairing 2 (both combined tasks)' .
```

*Compute unweighted combination of measures based on first and second blocks of combined tasks.

* !! Do this even if there are fewer trials in the first block because the
 * first block has been found to have as good or better validity, even with
 * fewer trials (see Greenwald, Nosek, & Banaji, JPSP 2003) .

```
COMPUTE D_biep = (D_biep_a + D_biep_b) / 2 .
```

VARIABLE LABELS

```
D_biep 'Pleasant+MYA association all blocks' .
```

```
*****
```

```
** TO REVERSE THE SCORING OF THE IAT, REMOVE THE ASTERISKS **
```

```
** FROM THE NEXT FOUR COMMAND LINES. **
```

```
*****
```

```
COMPUTE D_biepr = 0 - D_biep .
```

```
COMPUTE D_biep_ar = 0 - D_biep_a .
```

```
COMPUTE D_biep_br = 0 - D_biep_b .
```

```
.
```

```
* VARIABLE LABELS.
```

```
D_biep 'Pleasant+FLOWER association all blocks'
/ D_biep_a 'Pleasant+FLOWER association 1st blocka'
/ D_biep_b 'Pleasant+FLOWER association 2nd blocka' .
```

```
FORMAT D_biep D_BIEP_a D_BIEP_b D_BIEP (F6.3) SUBJECT (F7.0)
```

```
Na Nb (F4.0) M1a M2a M1b M2b (F7.1)
```

```
ERR1a ERR2a ERR1b ERR2b ERR_1 ERR_2 (F5.1) .
```

SAVE OUTFILE = 'D_BIEP_temp.SAV' .

DESCRIPTIVES ALL .

*** STEP 3: COMBINE MEASURES AND SAVE ***.

*Add labels to CRITERIA.SAV .

GET FILE = 'CRITERIA.SAV' .

VARIABLE LABELS

 PCT_300 '% latencies below 300 ms'
 / PCT_400 '% latencies below 400 ms'
 / PCT_10K '% latencies above 10,000 ms'
 / AVELTNCY 'Overall average latency (ms)'
 / ERRORPCT 'Overall % errors'
 / NTRIALS 'Total # of combined-task trials' .

FORMAT AVELTNCY (F7.1) PCT_300 PCT_400 PCT_10K ERRORPCT (F6.1) SUBJECT
 (F7.0) .

SAVE OUTFILE = 'CRITERIA.SAV' .

*Combine and save .

MATCH FILES FILE = 'D_BIEP_temp.SAV' / FILE = 'CRITERIA.SAV' /BY SUBJECT .

SAVE OUTFILE = 'D_BIEP.SAV' .

*Note: No subjects have yet been discarded. However, each record contains .

* three variables that might be used for discard .

* PCT_300 = overall % of responses with latencies below 300 ms .

- * ERRORPCT = overall error % .
- * AVELTNCY = overall average latency .
- * [Note that 'aveltny' was computed `_BEFORE_` discard of latencies above 10000 ms].

GET FILE = 'D_BIEP.SAV' .

DESCRIPTIVES ALL .

*----- .

* OPERATING INSTRUCTIONS: CREAING THE .sps FILE .

*----- .

*THESE INSTRUCTIONS ASSUME THAT YOU HAVE CREATED AN INQUISIT IAT PROGRAM (.exp

* FILE) USING THE WORD .doc FILE, "GenericIATsyntaxForm.26Nov05.doc". THIS

* MERGE AND SAVE IS THAN CONDUCTED IN FASHION SIMILAR TO MERGING AND SAVING

* THE .exp FILE, USING THE SAME RECORD IN THE ASSOCIATED DATA SOURCE FILE

* ('GenericIATdata.doc') THAT WAS USED TO CREATE THE .exp FILE.

*

*WHAT MUST BE DONE IN STEPS (3)-(7) MAY VARY DEPENDING ON YOUR VERSION OF

* MS WORD AND YOUR OPERATING SYSTEM. THIS DESCRIPTION IS ACCURATE FOR THE

* VERSION OF WORD IN OFFICE 2003 PROFESSIONAL, RUNNING UNDER WINDOWS XP

* PROFESSIONAL.

*

* (1) Open the document ('GenericIATsyntaxForm.29Dec07.doc').

* (2) IF it does not open as a Merge document with Data Source selected, then open

* Merge Helper by selecting Letters and Mailing in the Tools menu, and

* clicking Mail Merge. This should show a MailMerge Task Pane. Advance (at

* bottom) to Step 3 ("Select Recipients") and select "Use an existing list".

- * "Browse" for the file 'GenericlATdata.doc' to use as the existing list. To
- * view contents of the data source file, you can select "Edit recipient list".
- * If you select Recipient 7, you can create a file that will analyzes the Inquisit
- * data file, "Flower-Insect Attitude.dat".
- * (3) Advance to Mail Merge Step 5 ('Preview your letters').
- * (4) At the File menu, click "Save As", then
- * (5) Select 'Plain Text' in the "Save as type" field under the filename
- * (6) Provide an appropriate file name and give it an 'sos' extension
- * (replacing the default 'txt' extension). Save into the same folder that
- * contains the .dat file you wish to analyze. If asked for File Conversion
- * options, select the 'Windows default'.
- * (7) You should then be able to run the saved .sps syntax by double-clicking its
- * filename in Windows Explorer.
- *
- *This syntax will work without detailed path names if SPSS is started by
- * double-clicking this syntax (.sps) filename in order to start SPSS, *IF* this
- * syntax file is located in the same folder containing the Inquisit data (.dat)
- * file that contains the data you wish to analyze.

** REVISION NOTES ** จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- *1. First version, 26 Nov 2005. CHULALONGKORN UNIVERSITY
- *2. Revised 26 Aug 07 (but this revision contained errors in some variable names).
- *3. Revised 29 Dec 07 to fix the errors in Revision 2.

ภาคผนวก จ

แบบสอบถามในการตรวจสอบการจัดกระทำการมองจากมุมมองของผู้อื่น

แบบสอบถามการรู้ซึ่งถึงความรู้สึกของผู้อื่น

ข้อที่	ข้อความ	น้อย ที่สุด	น้อย	ค่อนข้าง น้อย	ปาน กลาง	ค่อนข้าง มาก	มาก	มาก ที่สุด
1.	สงสาร	1	2	3	4	5	6	7
2.	สนใจเขา	1	2	3	4	5	6	7
3.	เห็นใจ	1	2	3	4	5	6	7
4.	กระตือรือร้น	1	2	3	4	5	6	7
5.	เอื้ออาทร	1	2	3	4	5	6	7
6.	ตื่นเต้น	1	2	3	4	5	6	7
7.	เมตตา	1	2	3	4	5	6	7
8.	สบายใจเมื่อนึกถึงเขา	1	2	3	4	5	6	7
9.	สัมผัสได้ถึงความรู้สึกของเขา	1	2	3	4	5	6	7
10.	โกรธเคือง	1	2	3	4	5	6	7
11.	ตกใจ	1	2	3	4	5	6	7
12.	มีอารมณ์ร่วมไปกับเขา	1	2	3	4	5	6	7
13.	เบิกบานใจ	1	2	3	4	5	6	7
14.	รู้สึกทางลบต่อเขา	1	2	3	4	5	6	7
15.	รู้สึกผิดต่อเขา	1	2	3	4	5	6	7

แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรม的自我เข้าไปแทนที่ผู้อื่นในขณะอ่านความเรียง

ข้อที่	ข้อความ	น้อย ที่สุด	น้อย	ค่อนข้าง น้อย	ปาน กลาง	ค่อนข้าง มาก	มาก	มาก ที่สุด
1.	ในขณะที่อ่านบทความ ท่านพยายามเอาตัวท่านไปแทนที่ผู้เขียนและรู้สึกนึกคิดดังที่เขา น่าจะรู้สึก มากน้อยเพียงใด	1	2	3	4	5	6	7
2.	ในขณะที่อ่านบทความ ท่านจินตนาการว่าตัวท่านตกอยู่ในสถานการณ์ที่ผู้เขียนเผชิญอยู่ มากน้อยเพียงใด	1	2	3	4	5	6	7
3.	ในขณะที่อ่านบทความ ท่านรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เขียนด้วยใจที่เป็นกลางปราศจากอารมณ์ร่วม มากน้อยเพียงใด	1	2	3	4	5	6	7

ภาคผนวก ฉ

แบบสอบถามในการตรวจสอบการจัดกระทำการเห็นคุณค่าในตนเองจากความสัมพันธ์

ข้อที่	ข้อความ	น้อย ที่สุด	น้อย	ค่อนข้าง น้อย	ปาน กลาง	ค่อนข้าง มาก	มาก	มาก ที่สุด
1.	ฉันเป็นสมาชิกที่มีคุณค่าในกลุ่ม เพื่อนของฉัน	1	2	3	4	5	6	7
2.	โดยทั่วไปฉันตั้งใจที่ได้เป็น สมาชิกของกลุ่มเพื่อนของฉัน	1	2	3	4	5	6	7
3.	ฉันสามารถช่วยเหลือเพื่อนของ ฉันได้อย่างมาก	1	2	3	4	5	6	7
4.	โดยรวมคนอื่นๆ มองกลุ่มเพื่อน ของฉันในด้านดี	1	2	3	4	5	6	7
5.	ฉันรู้สึกว่าคุณสามารถช่วยเหลือ ครอบครัวของฉันได้	1	2	3	4	5	6	7
6.	ฉันภูมิใจในครอบครัวของฉัน	1	2	3	4	5	6	7
7.	ฉันคิดว่าครอบครัวของฉัน ภูมิใจในตัวฉัน	1	2	3	4	5	6	7

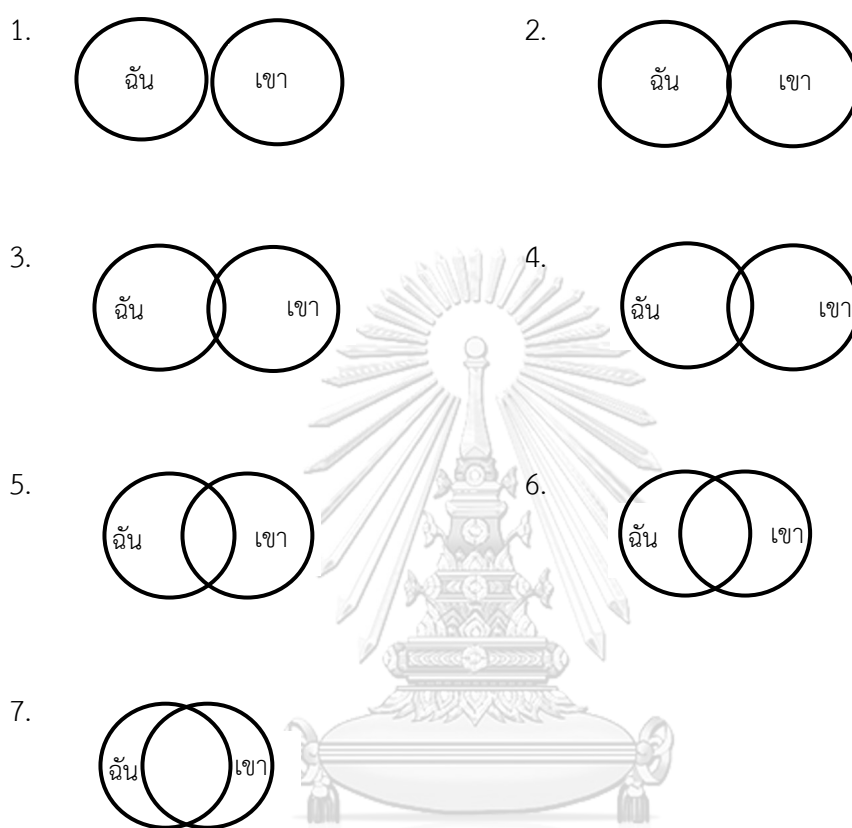
ภาคผนวก ข
มาตรวัดการระบุตัวตนกับกลุ่มของตน

ข้อที่	ข้อความ	น้อย ที่สุด	น้อย	ค่อนข้าง น้อย	ปาน กลาง	ค่อนข้าง มาก	มาก	มาก ที่สุด
1.	ฉันคิดว่ากลุ่มของฉันไม่ค่อยมี เรื่องให้น่าภาคภูมิใจ	1	2	3	4	5	6	7
2.	ฉันรู้สึกดีกับกลุ่มของฉัน	1	2	3	4	5	6	7
3.	ฉันไม่ค่อยใส่ใจกับกลุ่มที่ฉันอยู่	1	2	3	4	5	6	7
4.	ฉันไม่ค่อยชอบที่จะบอกว่าฉัน เป็นคนของกลุ่ม	1	2	3	4	5	6	7

ภาคผนวก ช
 มาตรการคัดลอกตามบรรทัดฐาน

ข้อที่	ข้อความ	น้อย ที่สุด	น้อย	ค่อนข้าง น้อย	ปาน กลาง	ค่อนข้าง มาก	มาก	มาก ที่สุด
1.	การทำตามความต้องการของ ครอบครัวและสังคมเป็นสิ่ง สำคัญ	1	2	3	4	5	6	7
2.	คนเราไม่จำเป็นต้องทำตาม บรรทัดฐานของครอบครัวและ สังคม	1	2	3	4	5	6	7
3.	คนเราไม่จำเป็นต้องทำตาม ความคาดหวังของครอบครัว และสังคม	1	2	3	4	5	6	7

ภาคผนวก ฅ
 มาตรฐานวัดการรวมตนเองกับเป้าหมาย

ภาคผนวก ญ

มาตรวัดเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด

มาตรวัดเจตคติรังเกียจบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด

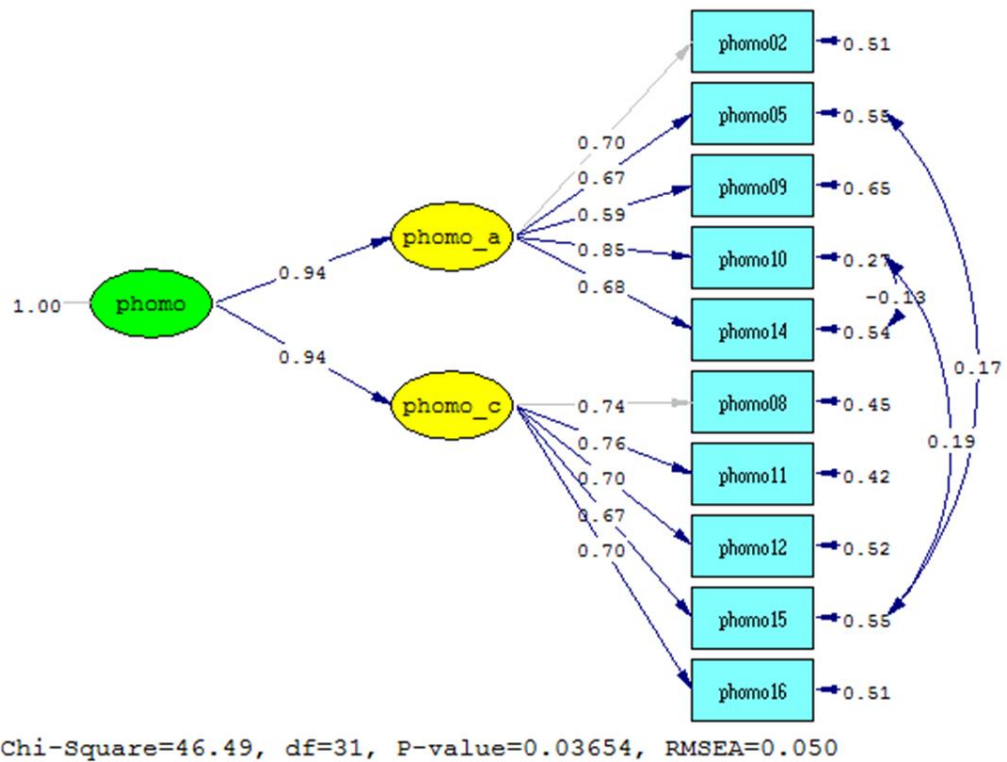
คำชี้แจง ขอให้ท่านอ่านข้อความทีละข้อแล้วเลือกคำตอบที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด แล้วทำเครื่องหมาย ○ ล้อมตัวเลขที่ตรงกับตัวท่านเพียงตัวเลขเดียวในแต่ละข้อ โปรดตอบทุกข้อ

บุคคลรักเพศเดียวกัน หมายถึง บุคคลที่มีความสนใจทางเพศกับบุคคลเพศเดียวกัน หรือมีความรักในทางโรแมนติคกับบุคคลเพศเดียวกัน ซึ่งหมายความรวมทั้ง ชายรักชาย และหญิงรักหญิง

ข้อที่	ข้อความ	น้อยที่สุด	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	มากที่สุด
1.	ฉันรู้สึกขยะแขยงเมื่อเห็นบุคคลรักเพศเดียวกันจับมือถือแขน หรือแสดงความรักต่อกันในที่สาธารณะ	1	2	3	4	5	6	7
2.	การที่บุคคลรักเพศเดียวกันถือเป็นเรื่องผิดธรรมชาติ	1	2	3	4	5	6	7
3.	ฉันยินดีที่จะมีนายจ้างเป็นเกย์หรือเลสเบี้ยน	1	2	3	4	5	6	7
4.	ฉันคิดว่าถ้าบุคคลเกิดรู้สึกรักเพศเดียวกันขึ้นมา พวกเขาควรพยายามกำจัดความรู้สึกนั้นออกไป	1	2	3	4	5	6	7

ข้อที่	ข้อความ	น้อย	น้อย	ค่อนข้าง	ปาน	ค่อนข้าง	มาก	มาก
--------	---------	------	------	----------	-----	----------	-----	-----

		ที่สุด		ข้าง น้อย	กลาง	ข้าง มาก		ที่สุด
5.	หากฉันมีลูก ฉันจะรู้สึกกังวล ใจกลัวลูกเลียนแบบ พฤติกรรมครูที่เป็นคนรักเพศ เดียวกัน	1	2	3	4	5	6	7
6.	สำหรับฉันสถานีวิทยุ โทรทัศน์ต่างๆ ควรมีการ จำกัดบทบาทของคนรักเพศ เดียวกันในสื่อต่างๆ ที่ เผยแพร่	1	2	3	4	5	6	7
7.	ฉันรู้สึกว่า การแสดงออกว่า รักเพศเดียวกันเป็นการ กระทำที่น่ารังเกียจ	1	2	3	4	5	6	7
8.	การรักเพศเดียวกันเป็นเพียง รูปแบบการใช้ชีวิตที่ต่าง ออกไปซึ่งไม่ควรถูกตำหนิ หรือประณาม	1	2	3	4	5	6	7
9.	ฉันจะรู้สึกไม่สบายใจ หาก ต้องไปอยู่ในสถานที่ที่มี บุคคลรักเพศเดียวกันจำนวน มาก เช่น ผับเกย์	1	2	3	4	5	6	7
10.	การรักเพศเดียวกันเป็นความ ผิดปกติทางจิตแบบหนึ่ง	1	2	3	4	5	6	7

ภาพที่ 17 โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของเจตคติเชิงบวกบุคคลรักเพศเดียวกันแบบเด่นชัด

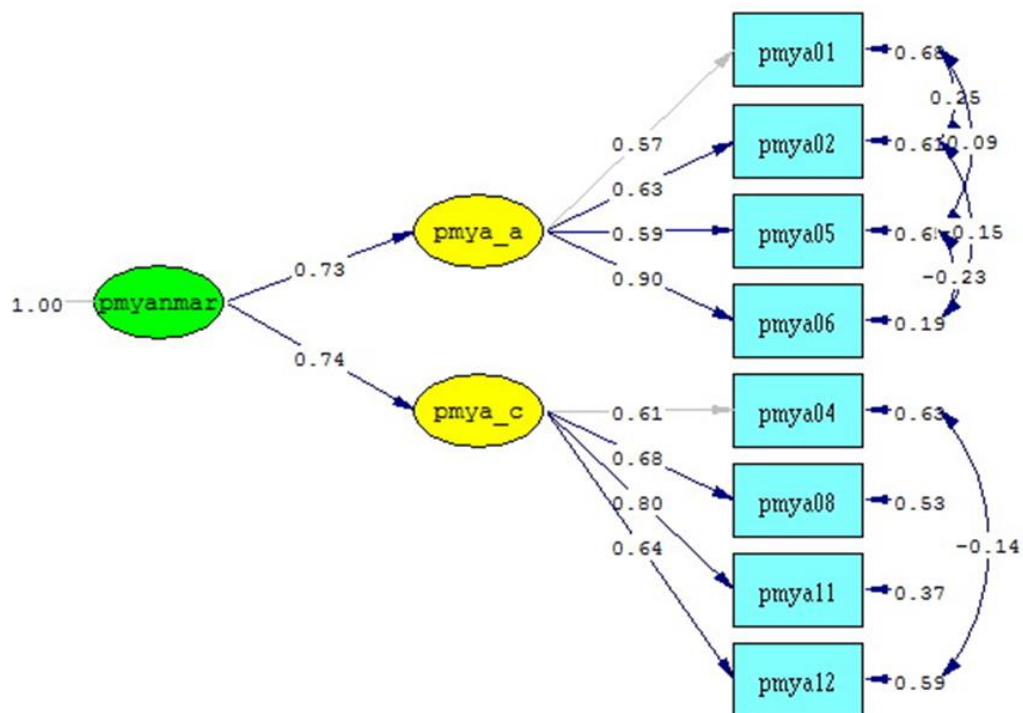
ภาคผนวก ก
มาตรวัดเจตคติรังเกียจชาวพม่าเด่นชัด

มาตรวัดเจตคติรังเกียจรังเกียจชาวพม่าเด่นชัด

คำชี้แจง ขอให้ท่านอ่านข้อความทีละข้อแล้วเลือกคำตอบที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด แล้วทำเครื่องหมาย ○ ล้อมตัวเลขที่ตรงกับตัวท่านเพียงตัวเลขเดียวในแต่ละข้อ โปรดตอบทุกข้อ

ข้อที่	ข้อความ	น้อยที่สุด	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ปานกลาง	ค่อนข้างมาก	มาก	มากที่สุด
1.	ฉันรู้สึกรังเกียจถ้าต้องมีเพื่อนบ้านเป็นชาวพม่า	1	2	3	4	5	6	7
2.	ฉันมองว่าเป็นการยุติธรรมที่มีการออกนโยบายให้แรงงานชาวพม่าได้รับค่าจ้างเท่าเทียมกับคนไทย	1	2	3	4	5	6	7
3.	ฉันรู้สึกไม่เต็มใจถ้าต้องติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยที่เป็นชาวพม่า	1	2	3	4	5	6	7
4.	ฉันเชื่อว่าประเทศไทยควรให้ชาวพม่าที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย มีสิทธิเท่าเทียมกับคนไทยในทุกๆ ด้าน	1	2	3	4	5	6	7
5.	ฉันรู้สึกไม่ปลอดภัยหากต้องเดินผ่านในบริเวณที่มีชาวพม่าอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก	1	2	3	4	5	6	7

ข้อที่	ข้อความ	น้อย ที่สุด	น้อย	ค่อนข้าง น้อย	ปาน กลาง	ค่อนข้าง มาก	มาก	มาก ที่สุด
6.	ฉันเห็นว่าประเทศไทยควร ออกนโยบายที่ให้โอกาสชาว พม่ามากขึ้น ในด้านการ ทำงานและการศึกษาใน ประเทศไทย	1	2	3	4	5	6	7
7.	ฉันยินดีที่จะมีเพื่อนสนิท เป็นชาวพม่า	1	2	3	4	5	6	7
8.	ฉันคิดว่าเป็นสิ่งที่ดี หากจะ มีอาจารย์เป็นชาวพม่าใน มหาวิทยาลัยของฉัน	1	2	3	4	5	6	7

Chi-Square=18.51, df=14, P-value=0.18457, RMSEA=0.036

ภาพที่ 18 โมเดลองค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของเจตคติรังเกียจชาวพม่าแบบเด่นชัด

ภาคผนวก ก
การวัดพฤติกรรมการช่วยเหลือ

ใบสมัครอาสาสมัคร

เนื่องจากปัจจุบันจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีนิสิตจากพม่าเข้ามาศึกษาในหลักสูตรปริญญาตรีเป็นจำนวนมาก โดยนิสิตชาวพม่าที่เข้ามาศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้นสามารถสื่อสารภาษาไทยได้ แต่จากการสำรวจพบว่านิสิตชาวพม่ายังมีปัญหาเรื่องการออกเสียงภาษาไทยที่ถูกต้องซึ่งทำให้เป็นอุปสรรคในการใช้ชีวิตประจำวันของนิสิตชาวพม่า

เพื่อให้นิสิตชาวพม่าสามารถใช้ชีวิตและเรียนในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้อย่างมีความสุข สำนักบริหารงานกิจการนิสิต ฝ่ายกิจการนิสิตต่างชาติจึงได้จัดโครงการจิตอาสาเพื่อหาอาสาสมัครนิสิตชาวไทย

หน้าที่ เป็นคู่สนทนากับนิสิตชาวพม่า เพื่อให้นิสิตชาวพม่าได้มีโอกาสฝึกการสนทนาภาษาไทย และมีความมั่นใจในการออกเสียงภาษาไทยมากขึ้น

ระยะเวลา โครงการนี้จะดำเนินการตลอดทั้งภาคปลาย ปีการศึกษา 2558

หากนิสิตสนใจเข้าร่วมโครงการสามารถกรอกแบบฟอร์มด้านล่าง พร้อมทั้งระบุจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่นิสิตสะดวกเข้าร่วมโครงการ โดยทางโครงการจะติดต่อกลับไปเพื่อนัดหมายช่วงเวลาที่นิสิตสะดวกอีกครั้งหนึ่งตามรายละเอียดที่นิสิตระบุไว้

หมายเหตุ ช่วงเวลาที่เข้าร่วมกิจกรรมสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความสะดวกของนิสิต

ชื่อ -นามสกุล _____

คณะ _____ ID _____

โทรศัพท์ _____ E-mail _____

จำนวนเวลาที่สะดวกเข้าร่วมโครงการ _____ ชั่วโมงต่อสัปดาห์

ภาคผนวก ฐ

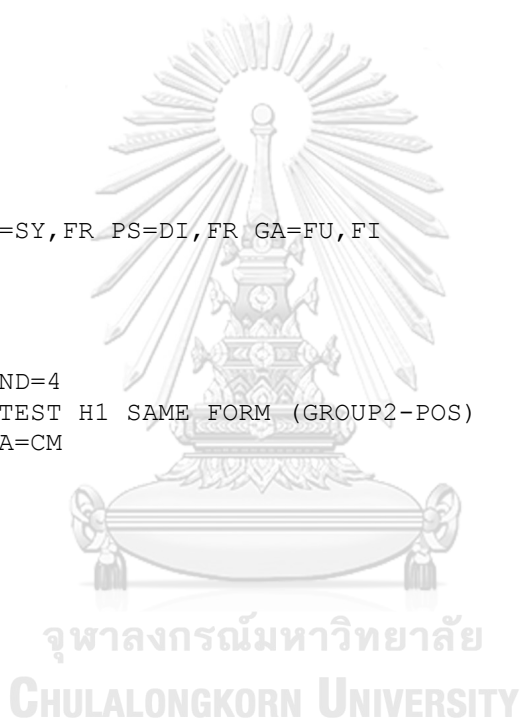
คำสั่งวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้าง การศึกษาที่ 1.1

1. การทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของรูปแบบโมเดล โดยไม่มีการกำหนดค่าพารามิเตอร์ระหว่างกลุ่ม ให้มีค่าเท่ากัน

```

MULTIPLE GROUP-TEST H1 SAME FORM (GROUP1-NEG)
DA NG=2 NI=2 NO=52 MA=CM
LA
DifPre PT
CM
.334
.047 .253
ME
-0.171 0.46
SD
0.578 0.503
MO NY=1 NX=1 PH=SY,FR PS=DI,FR GA=FU,FI
FR GA(1,1)
fi ps 1 1
va 0.084 ps 1 1
PD
OU SE SC EF TV ND=4
MULTIPLE GROUP-TEST H1 SAME FORM (GROUP2-POS)
DA NI=2 NO=60 MA=CM
LA
DifPre PT
CM
.245
-.069 .253
ME
0.00 0.53
SD
0.495 0.503
MO NY=1 NX=1 PH=SY,FR PS=DI,FR GA=FU,FI
FR GA(1,1)
fi ps 1 1
va 0.070 ps 1 1
PD
OU SE SC EF TV ND=4

```


2. การทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์ GA โดยกำหนดให้ค่าพารามิเตอร์
ดังกล่าวมีค่าเท่ากันทั้งสองกลุ่ม

MULTIPLE GROUP-TEST H2 EQ OF GAMMA (GROUP1-NEG)

DA NG=2 NI=2 NO=52 MA=CM

LA

DifPre PT

CM

.334

.047 .253

ME

-0.171 0.46

SD

0.578 0.503

MO NY=1 NX=1 PH=SY,FR PS=DI,FR GA=FU,FI

FR GA(1,1)

fi ps 1 1

va 0.084 ps 1 1

PD

OU SE SC EF TV ND=4

MULTIPLE GROUP-TEST H2 EQ OF GAMMA (GROUP2-POS)

DA NI=2 NO=60 MA=CM

LA

DifPre PT

CM

.245

-.069 .253

ME

0.00 0.53

SD

0.495 0.503

MO NY=1 NX=1 GA=IN PH=SY,FR PS=DI,FR

fi ps 1 1

va 0.070 ps 1 1

OU SE SC EF TV ND=4

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ท

คำสั่งวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้าง การศึกษาที่ 1.2

1. การทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของรูปแบบโมเดล โดยไม่มีการกำหนดค่าพารามิเตอร์ระหว่างกลุ่มให้มีค่าเท่ากัน

MULTIPLE GROUP-TEST H1 SAME FORM (GROUP1-NEG)

DA NG=3 NI=4 NO=52 MA=CM

LA

help dif_im dif_ex pt

CM

1.647

0.189 0.185

0.018 -0.013 0.228

-0.104 -0.043 0.021 0.255

ME

0.93 0.1909 -0.0721 0.48

SD

1.283 0.43047 0.47774 0.505

MO NY=3 NX=1 PH=SY,FR PS=DI,FR GA=FU,FI

FR GA(1,1) GA(2,1) GA(3,1)

PD

OU SE SC EF TV ND=4

MULTIPLE GROUP-TEST H1 SAME FORM (GROUP2-POS)

DA NI=4 NO=51 MA=CM

LA

help dif_im dif_ex pt

CM

2.176

0.117 0.157

-0.061 0.013 0.305

-0.149 -0.012 0.037 0.255

ME

1.06 -0.0036 -0.0637 0.49

SD

1.475 0.39633 0.55248 0.505

MO NY=3 NX=1 PH=SY,FR PS=DI,FR GA=FU,FI

FR GA(1,1) GA(2,1) GA(3,1)

PD

OU SE SC EF TV ND=4

MULTIPLE GROUP-TEST H1 SAME FORM (GROUP3-CON)

DA NI=4 NO=49 MA=CM

LA

help dif_im dif_ex pt

CM

1.815

-0.027 0.146

0.143 0.016 0.562

-0.016 0.012 -0.049 0.255

ME

```

1.05 0.1337 -0.0764 0.51
SD
1.347 0.38257 0.74958 0.505
MO NY=3 NX=1 PH=SY,FR PS=DI,FR GA=FU,FI
FR GA(1,1) GA(2,1) GA(3,1)
PD
OU SE SC EF TV ND=4

```

2. การทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์ GA โดยกำหนดให้ค่าพารามิเตอร์ดังกล่าวมีค่าเท่ากันทั้งสองกลุ่ม

```

MULTIPLE GROUP- TEST H2 EQ OF GAMMA (GROUP1-NEG)
DA NG=3 NI=4 NO=52 MA=CM
LA
help dif_im dif_ex pt
CM
1.647
0.189 0.185
0.018 -0.013 0.228
-0.104 -0.043 0.021 0.255
ME
0.93 0.1909 -0.0721 0.48
SD
1.283 0.43047 0.47774 0.505
MO NY=3 NX=1 PH=SY,FR PS=DI,FR GA=FU,FI
FR GA(1,1) GA(2,1) GA(3,1)
PD
OU SE SC EF TV ND=4

```

```

MULTIPLE GROUP- TEST H2 EQ OF GAMMA (GROUP2-POS)
DA NI=4 NO=51 MA=CM
LA
help dif_im dif_ex pt
CM
2.176
0.117 0.157
-0.061 0.013 0.305
-0.149 -0.012 0.037 0.255
ME
1.06 -0.0036 -0.0637 0.49
SD
1.475 0.39633 0.55248 0.505
MO NY=3 NX=1 GA=IN PH=SY,FR PS=DI,FR
PD
OU SE SC EF TV ND=4

```

MULTIPLE GROUP- TEST H2 EQ OF GAMMA (GROUP3-CON)
DA NI=4 NO=49 MA=CM
LA
help dif_im dif_ex pt
CM
1.815
-0.0270.146
0.143 0.016 0.562
-0.0160.012 -0.0490.255
ME
1.05 0.1337 -0.0764 0.51
SD
1.347 0.38257 0.74958 0.505
MO NY=3 NX=1 GA=IN PH=SY,FR PS=DI,FR
PD
OU SE SC EF TV ND=4

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ฅ

คำสั่งวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้าง การศึกษาที่ 2

1. การทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของรูปแบบโมเดล โดยไม่มีการกำหนดค่าพารามิเตอร์ระหว่างกลุ่มให้มีค่าเท่ากัน

MULTIPLE GROUP-TEST H1 SAME FORM (GROUP1-CONTROL)

DA NG=2 NI=5 NO=137 MA=CM

LA

EX IO1 CN SI PT

CM

1.390

-.016 3.855

-.079 .326 1.181

-.249 .379 .243 .948

.056 .050 .022 -.027 .252

ME

2.7401 3.49 4.2433 5.3193 .51

SD

1.17895 1.963 1.08654 .97380 .502

MO NY=4 NX=1 PH= FU,FI PS=FU,FI GA=FU,FI BE=FU,FI

FR GA(3,1) GA(4,1) GA (2,1) GA(1,1) BE(2,3) BE(2,4) BE (1,2) BE(1,3)

BE(1,4) PS(1,1) PS(2,2) PS(3,3) PS (4,4)

PD

OU SE SC EF TV MI ND=4

MULTIPLE GROUP-TEST H1 SAME FORM (GROUP2-POS)

DA NI=5 NO=134 MA=CM

LA

EX IO1 CN SI PT

CM

1.419

-.141 3.422

.181 .142 1.252

-.228 .097 .184 1.185

-.055 .016 -.101 -.089 .252

ME

2.7657 3.37 4.3209 5.2220 .51

SD

1.19120 1.850 1.11899 1.08850 .502

MO NY=4 NX=1 PH= FU,FI PS=FU,FI GA=FU,FI BE=FU,FI

FR GA(3,1) GA(4,1) GA (2,1) GA(1,1) BE(2,3) BE(2,4) BE (1,2) BE(1,3)

BE(1,4) PS(1,1) PS(2,2) PS(3,3) PS (4,4)

PD

OU SE SC EF TV MI ND=4

2. การทดสอบความไม่แปรเปลี่ยนของค่าพารามิเตอร์ของเมทริกซ์ GA โดยกำหนดให้
ค่าพารามิเตอร์ดังกล่าวมีค่าเท่ากันทั้งสองกลุ่ม (H_{GA})

MULTIPLE GROUP-TEST H2 EQ OF GAMMA (GROUP1-control)

DA NG=2 NI=5 NO=137 MA=CM

LA

EX IO1 CN SI PT

CM

1.390

-.016 3.855

-.079 .326 1.181

-.249 .379 .243 .948

.056 .050 .022 -.027 .252

ME

2.7401 3.49 4.2433 5.3193 .51

SD

1.17895 1.963 1.08654 .97380 .502

MO NY=4 NX=1 PH= FU,FI PS=FU,FI GA=FU,FI BE=FU,FI

FR GA(3,1) GA(4,1) GA(2,1) GA(1,1) BE(2,3) BE(2,4) BE(1,2) BE(1,3)

BE(1,4) PS(1,1) PS(2,2) PS(3,3) PS(4,4)

PD

OU SE SC EF TV MI ND=4

MULTIPLE GROUP-TEST H2 EQ OF GAMMA (GROUP2-POS)

DA NI=5 NO=134 MA=CM

LA

EX IO1 CN SI PT

CM

1.419

-.141 3.422

.181 .142 1.252

-.228 .097 .184 1.185

-.055 .016 -.101 -.089 .252

ME

2.7657 3.37 4.3209 5.2220 .51

SD

1.19120 1.850 1.11899 1.08850 .502

MO NY=4 NX=1 GA=IN PH= FU,FI PS=FU,FI BE=FU,FI

FR BE(2,3) BE(2,4) BE(1,2) BE(1,3) BE(1,4) PS(1,1) PS(2,2) PS(3,3)

PS(4,4)

PD

OU SE SC EF TV MI ND=4

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายนรุตม์ พรประสิทธิ์ เกิดเมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2525 สำเร็จการศึกษาปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในปีการศึกษา 2547 และสำเร็จการศึกษาปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในปีการศึกษา 2553 หลังจากนั้นเข้าศึกษาในหลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2554

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY